

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA DRĂGĂNEȘTI

Localitatea Drăgănești, județul Prahova, cod SIRUES 637839, CF 29055470

Telefon/fax: 0244 465050/0244 465994; e-mail: scoala_draganesti@yahoo.com

UNITATE CU PERSONALITATE JURIDICĂ

GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI

JUDEȚ PRAHOVA

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL

**„TENDINȚE MODERNE
ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ -
ARTA DE A FI PĂRINTE”**

Ediția a VII-a

25 mai 2023

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA DRĂGĂNEȘTI

Localitatea Drăgănești, județul Prahova, cod SIRUES 637839, CF 29055470

Telefon/ fax: 0244 465050/ 0244 465994; e-mail: scoala_draganesti@yahoo.com

UNITATE CU PERSONALITATE JURIDICĂ

PRIMĂRIA COMUNEI DRĂGĂNEȘTI
JUDEȚUL PRAHOVA

Casa Corpului
Didactic
Prahova

CENTRUL NAȚIONAL ISSN BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Lucrările Simpozionului „Tendințe moderne în educația parentală”
ISSN 2559 - 6098, ISSN-L = 2559 - 6098

COORDONATORI ȘI REALIZATORI:

Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova - Prof. Dr. Ilie Mariana

Profesor învățământ preșcolar - Mereu Nicoleta

Prahova - Ploiești, 2023

**Fiecare autor poartă răspunderea pentru originalitate și corectitudinea materialului
trimis pentru publicare.**

CUVÂNT ÎNAINTE

Viziune sectorială

Conform țintei strategice, în 2030, România va dispune de un sistem de educație preșcolară și antepreșcolară dezvoltat și adaptat diversității populației, cu o rată de cuprindere a colectivităților de la naștere la 6 ani, care variază între 30% pentru educația antepreșcolară și 95% pentru învățământul preșcolar.

Obiective și măsuri

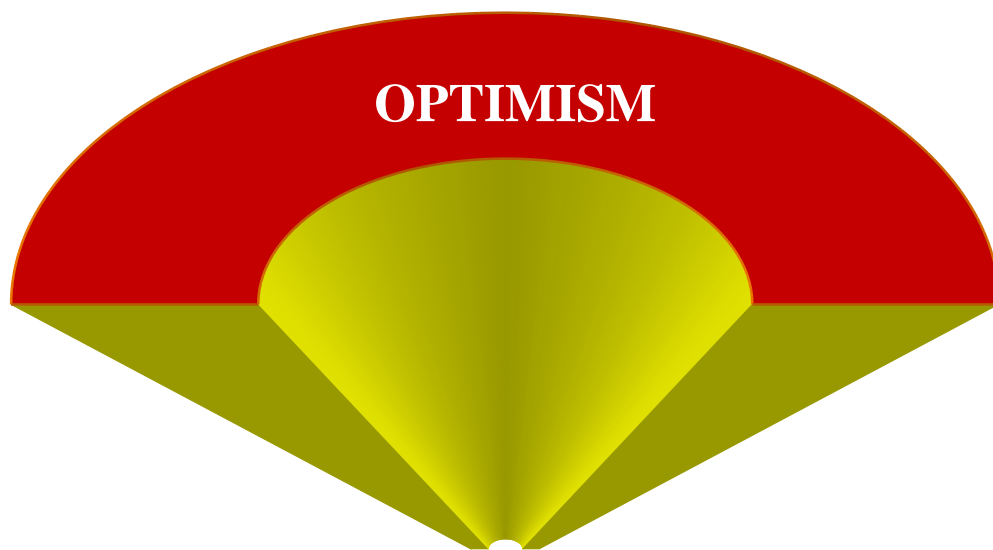
Conform *Raport România Educată*, distingem căi de acțiune și îndeplinire, astfel:

- Revizuirea, completarea și armonizarea cadrului legislativ, pentru organizarea și funcționarea unui sistem de educație timpurie unitar, integrat și incluziv, precum și implementarea unui sistem de asigurare a calității în educația timpurie.
- Crearea, extinderea și modernizarea infrastructurii pentru organizarea serviciilor de educație timpurie (standard și complementare), pentru copiii de la naștere la 6 ani, în vederea creșterii participării și a favorizării revenirii părinților, în special a femeilor, în câmpul muncii.
- Conștientizarea importanței educației timpurii, la nivelul societății, reflectate în măsuri trasatorii, spre exemplu: campanii de informare a părinților cu privire la beneficiile educației timpurii (de la naștere la 3 ani) și programe de educație parentală, pentru dezvoltarea de abilități socio-emoționale la copii; organizarea de programe de educație parentală și de campanii de conștientizare a importanței copilăriei timpurii; creșterea participării la educație antepreșcolară până la un nivel de 30% dintre copiii de până în 3 ani; creșterea participării la îngrijire timpurie și la educație, astfel încât cel puțin 95% dintre copiii cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta pentru înscrierea obligatorie la școala primară să fie înscriși într-o formă de educație.

Astfel, viitorul școlar este un copil creativ, fericit și cu un sentiment de siguranță fizică și emoțională, are noțiuni de bază despre sănătatea corpului și a mediului înconjurător. Simultan, are deprinderi elementare de viață, în raport cu tot ceea ce este în jur (igienă, comunicare, socializare). Mai mult, își cunoaște rădăcinile, comunitatea și înțelege modul în care acestea relaționează între ele.

În acest sens, **GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI**, sub îndrumarea doamnei Inspector Școlar Mariana Ilie, a venit în întâmpinarea cadrelor didactice cu invitația de a participa la **Simpozionul "TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ - ARTA DE A FI PĂRINTE"**, ediția a VII-a, 25 mai 2023.

*Prof. Mereu Nicoleta
Grădinița Drăgănești, jud. Prahova*

”Dacă aveți o abordare mai dinamică a predării și învățării, dacă promovați legături între discipline, dacă puneți întrebări creative pe care copiii să le exploreze, dacă le stârniți curiozitatea, dacă doriți să le hrăniți imaginația, copiii devin mai implicați și entuziasmați de învățare și, astfel, nivelurile lor de realizare cresc.

Este un proces uman, nu un proces mecanic!”

Sir Ken Robinson

CUPRINS

1	<i>Inspector General Ministerul Educației, prof. dr. PEDA VIORICA</i>	11
2	<i>Inspector Școlar General ISJ Prahova, prof. RIZEA ILONA CORNELIA</i>	14
3	<i>Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova, prof. dr. ILIE MARIANA</i>	17
4	<i>Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova, prof. GRIGORE LILIANA MARA</i>	21
5	<i>Director Școala Gimnazială Drăgănești, prof. NEAGU LAURA</i>	24
6	<i>Director Adjunct Școala Gimnazială Drăgănești, prof. VÎLCEA MIHAELA</i>	26
7	Andreiaș Mihaela Roxana Școala Gimnazială Drăgănești, Prahova	28
8 9	Bețe Maria-Mirabela Tudor Lucia Grădinița cu P.N. nr. 10 Ploiești, Prahova	30
10 11	Bețoiu Magdalena-Florentina Ruxanda Florina Mădălina Școala Gimnazială “Federico Garcia Lorca” București	33
12	Bociat Petronela Grădinița cu P.N. nr. 2 Oțelu Roșu, Caraș-Severin	36
13	Borlea Emilia Gabriela Școala Gimnazială nr. 7 Borșa, Maramureș	38
14	Călugăreanu Cristina Grădinița cu P.N. nr. 51 Ploiești, Prahova	41
15	Cepoiu Ionela Grădinița cu P.P. „Curcubeul Copilăriei” Măneciu, Prahova	44
16	Ciocîrlie Valentina Grădinița cu P.P. ”Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” Ploiești, Prahova	45
17	Ciulei Florentina Grădinița cu P.P. nr. 32, Structura Grădinița cu P.N. „Căsuța cu Povești” Ploiești, Prahova	47
18	Cojocaru Andreea-Ionela Grădinița cu P.N. Băleni, jud. Dâmbovița	50
19 20	Cojocaru Mariana Mihalache Anca Grădinița cu P.P. nr. 47 Ploiești, Prahova	52

21 22	Coman Daniela Florea Marilena-Iuliana Grădinița cu P.P. nr. 16 Târgoviște, Dâmbovița	54
23	Costache Cristina Școala Gimnazială sat Cioranii de Sus, Prahova Grădinița cu P.N. Cioranii de Sus - structură	57
24	Criste Mariana Școala Gimnazială "Al. Ivasiuc" Baia Mare, Maramureș	59
25	Croitoru Iuliana Gianina Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. „Licurici” Ploiești, Prahova	62
26	Dinu Maria Școala Gimnazială Drăgănești, Prahova	64
27	Dragomir Valentina Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou” Ploiești, Prahova	65
28	Erofei Claudia-Aurelia Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea	67
29	Florea Cristina Școala Gimnazială, Comuna Bătrâni, Prahova	69
30	Gabor Adriana Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou” Ploiești, Prahova	71
31	Ghencea Luminița Grădinița cu P.N. „Ceata lui Pițigoi” Măneciu, Prahova	73
32	Gheorghe Carmen Florentina Grădinița cu P.N. Cioranii de Sus, Prahova	76
33	Ghidel Ioana Alexandra Grădinița M.Ap.N nr. 2 București	78
34	Grigore Elena Petruța Școala Gimnazială Drăgănești, Grădinița cu P.N. Meri	80
35	Iancu Adela Roxana-Gabriela Grădinița cu P.N. Brazi, jud. Prahova	83
36	Iancu Alexandra Școala Gimnazială Drăgănești, Grădinița cu P.N. Belciug, Prahova	85
37	Ion Gabriela Sanda Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea	89

38 39	Ion Maria Gabriela Ioniță Cristina Mihaela Scoala Gimnazială, sat Potigrafu, com. Gorgota, Prahova	92
40	Ivan Cătălina- Ioana Grădinița ”Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” Ploiești, Prahova	96
41 42	Kurtuhuz Rodica Vlaci Marina-Simona Grădinița cu P.P. nr.16, Târgoviște, Dâmbovița	98
43	Lazăr Ramona-Elena Grădinița P.P. nr. 23 Ploiești, Prahova	100
44 45	Leafu Mariana Soare Ioana-Izabela Grădinița cu P.P. nr. 16 Târgoviște, Dâmbovița	102
46	Marinescu Dana-Ioana Grădinița cu P.P. nr.47 Ploiești, Prahova	106
47	Marinof Cristina Grădinița cu P.N. Olarii Vechi, Prahova	109
48	Matache Adelina Școala Gimnazială Drăgănești, Grădinița cu P.N. Bărăitaru, Prahova	110
49	Mereu Nicoleta Școala Gimnazială Drăgănești, Grădinița cu P.N. Drăgănești, Prahova	112
50	Mihai Alina-Maria Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou” Ploiești, Prahova	116
51	Mihăilescu Irina-Florența Grădinița cu P.P. nr. 40 Ploiești, Prahova	118
52	Mișcorici Alina Lucia Grădinița cu P.P. și P.N. Crai Nou Ploiești, Prahova	120
53	Mistreanu Gabriela C.J.R.A.E. PRAHOVA - Profesor consilier școlar	123
54	Mocanu Angelica-Oana G.P.P. „Arhangheli Mihail și Gavriil” Ploiești, Prahova	125

55	Moldoveanu Andreea-Claudia Grădinița cu P.P. și P.N. “Crai Nou” Ploiești, Prahova	127
56	Moldoveanu Ioana Mihaela Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. ”Licurici” Ploiești, Prahova	129
57	Nedea Iuliana Liceul Tehnologic Tiu Dumitrescu Mihăilești, Giurgiu	131
58 59	Olteanu Mariana Costache Elena Cătălina Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. ”,Licurici” Ploiești, Prahova	133
60	Oncică Clarisa Alina Școala Gimnazială nr. 200, București	136
61 62	Onea Carmen Cernea Mariana Grădinița cu P.P. nr. 16 Târgoviște, Dâmbovița	137
63	Panaît Adela Grădinița cu P.N. Pantazi, Valea Călugărească, Prahova	140
64	Păun Elena Alexandra Grădinița cu P.N. nr. 2, comuna Berceni, Prahova	143
65 66	Petruț Mădălina Petcu Aurelia Școala Gimnazială Drăgănești, Prahova	145
67	Rânceanu Elena-Gabriela Grădinița cu P.P. nr 47 Ploiești, Prahova	147
68	Roșca Elena Liceul Teoretic „Ion Gh. Roșca” Osica de Sus Grădinița cu P.N. Osica de Sus, jud. Olt	150
69 70	Rotaru Iuliana-Ștefania Dinu Raluca Mădălina Școala Gimnazială Filipeștii de Târg, Prahova	153
71	Sandu Ioana Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr. 1 Ploiești, Prahova	155
72 73	Sandu Mădălina Moldovan Liliana Grădinița cu P.P. nr. 16 Târgoviște, Dâmbovița	158

74	Simion Manona Adriana Grădinița Step by Step cu PP. și PN. “Licurici” Ploiești, Prahova	161
75	Stan Florentina Ramona Grădinița cu P.P. și P.N. “Crai Nou” Ploiești, Prahova	164
76	Stan Mihaela Școala Gimnazială Drăgănești, Grădinița cu P.N. Drăgănești, Prahova	166
77 78	Szabo Gina Varga Katalin Grădinița cu P.P. Prichindel, Arad	167
79 80	Terescu Mariana Gavril Ana Maria Grădinița cu P.P. Nr. 1 Orșova, Mehedinți	169
81	Toma Olivia Grădinița cu P.N. „Ceata lui Pițigoi” Măneciu, Prahova	172
82 83	Vasile Iuliana Ioniță Crina Grădinița cu P.P. nr. 16 Târgoviște, Dâmbovița	175
84	Vechiu Teodora-Marilena Grădinița cu Program Normal Băleni, Dâmbovița	177
85 86	Vișan Mihaela Anișoara Huleni Marioara Grădinița cu P.P. Amicii Constanța	179
87	Voinic Florica Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea	180
88	Zăbavă Oana-Georgiana Grădinița cu P.P. nr. 16 Târgoviște, Dâmbovița	183

**STRATEGII PENTRU O ABORDARE DIFERENȚIATĂ A ÎNVĂȚĂRII
ȘI PENTRU SPRIJINIREA COPIILOR
PENTRU A-ȘI ATINGE POTENȚIALUL PROPRIU**

Prof. dr. VIORICA PEDA
Inspector General Ministerul Educației

1. O clasă prietenoasă, care reflectă diversitatea și care sprijină învățarea fiecăruia și a tuturor

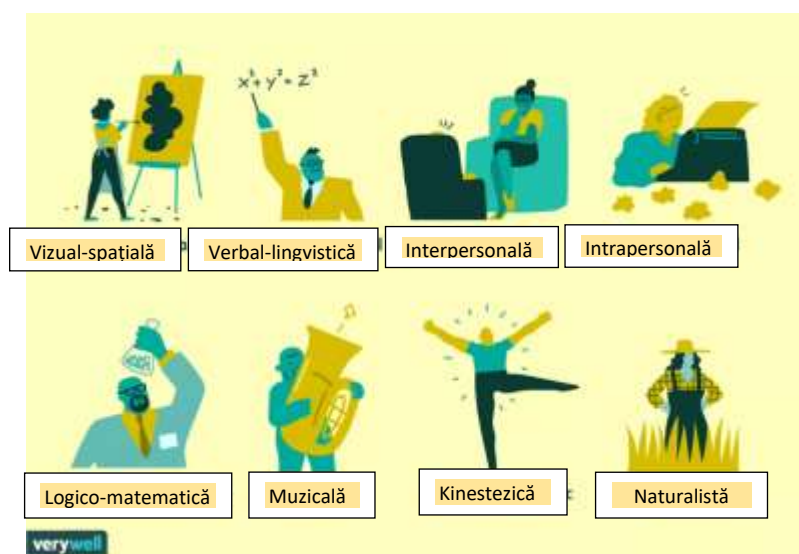
✓ **Selectați pentru utilizarea în activitățile zilnice materiale și cărți care reflectă diversitatea copiilor** (culturală, etnică, geografică, socială, diferitele niveluri de dezvoltare, diferitele tipuri de inteligență etc.) **și care îi ajută să învețe cu plăcere;**

✓ **Asumați-vă rolul de curator de conținuturi.** Este un rol la care poate nu ne-am gândit până acum, însă el este din ce în ce mai evident în comportamentul nostru, al tuturor: găsim un conținut care ne place și povestim cunoștințelor despre el, trimitem cunoștințelor un link către un blog/o pagină cu informația care nouă ni s-a părut interesantă și care, la rândul ei ar putea ajunge și la alții. Și, mai mult, asumați-vă acest rol și în raport cu copiii, selectând pentru ei cele mai potrivite informații (în format text sau sub forma unor imagini, a unui film, a unei bucăți muzicale etc.) în funcție de temă, interesul acestora ca grup sau interesul individual al fiecăruia, de nivelul sau nevoile lor la un moment dat;

✓ **Oferiți copiilor posibilitatea de a petrece o perioadă de timp cu ei înșiși sau cu alți copii, așa cum le place, cu materialele/jucăriile care le plac cel mai mult, legate sau nu de temă** (joc liber sau de activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul) sau o altă pe care dvs. o alocați acestei nevoi, în funcție de cât de neliniștiți par a fi copiii sau cât de mult și-au pierdut interesul pentru ceea ce dvs. ați gândit pentru ziua respectivă;

✓ **Creați un spațiu pentru copiii care sunt ceva mai activi și care pot folosi acea zonă pentru a-și satisface nevoia de mișcare și, în același timp, găsiți căi de încorporare a mișcării în procesul de învățare dedicat acestora** (ex.: bicicletă fixă, care să aibă un coșuleț pe ghidon, în care se găsesc cărți/cartoline corespunzătoare temei pe care o parcurgeți în săptămâna/perioada respectivă; o scară fixă, prinsă pe perete, cu cartoline tematice fixate în spațiul dintre trepte; un MP3Player cu secvențe muzicale și/sau poezii/povești cu tematică adecvată perioadei respective; suporturi manipulative, tip Montessori, cu spațiu pentru încheiat-descheiat nasturii, legat-dezlegat șireturile, prins-desfăcut capsule, tras fermoarul etc. și pe care se pot plasa imagini în acord cu tematica parcursă sau la care pot lucra în timp ce folosesc MP3Player-ul etc.); De asemenea, oferiți și alte modalități de încorporare a mișcării în procesul de învățare pentru copiii care sunt ceva mai activi, fără a distrage foarte mult atenția celorlalți copii (ex.: mingii/figurine textile, încărcate cu materiale terapeutice de tipul: nisip, bile plastic sau de poliester etc., pe care le pot mânui în timp ce ascultă explicațiile dvs., povestea, poezia; gheme, fâșii de fundă care pot fi rulate etc.);

✓ **Gândiți zone de învățare diferite care să corespundă cât mai multor tipuri de inteligență și asigurați-vă că fiecare copil poate trece pe la toate aceste zone în timpul zilei.** Găsiți modalități atractive și eficiente de plasare a copiilor la acestea și de urmărire a activității fiecăruia. Spre exemplu: observăm îmbrăcămintea copiilor (culoare, numărul pieselor, textura etc.), tipul de salută folosit, prima jucărie cu care au interacționat etc. și, în funcție de aceste aspecte îmi construiesc un set de criterii după care pot plasa copiii la zonele care corespund, inițial, tipului de inteligență potrivit, în așa fel încât copilul să înceapă lucrul la o activitate care se potrivește cel mai mult cu acesta. Astfel, cei cărora li se potrivește tipul de inteligență vizual-spațială pot viziona un film, cei cărora li se potrivește tipul de inteligență verbal-lingvistică pot asocia text/cuvânt cu imaginea potrivită, iar cei cărora li se potrivește tipul de inteligență kinestezică pot construi diferite obiecte asociate temei pe care toți o parcurg, însă în feluri diferite. La finalul zilei, vor avea posibilitatea să își împărtășească toate experiențele trăite, atât din zona care li s-a potrivit cel mai mult, cât și din celelalte.

2. Planificarea unor activități care îi angajează plenar și eficient pe copii și în care să se reflecte și atuurile colaborării

✓ Activitățile de povestire sunt foarte îndrăgite de copii și activează părți ale creierului care le facilitează angajarea profundă, emoțională într-o activitate de învățare. Așadar, oricând este posibil, **transformați conținutul științific pe care doriți să-l transmiteți copiilor într-o poveste credibilă, ușor de înțeles și de decodat pentru aceștia;**

✓ Jocul este mijlocul de bază folosit în activitățile cu copiii mici, care și-a dovedit de-a lungul timpului eficiența deosebită. **Încercați să găsiți sau să concepeți jocuri noi, precum și modalități inedite de apreciere a efortului și a rezultatelor copiilor (individual sau în grup) în ceea ce privește învățarea;**

✓ Amintiți-vă de importanța partenerilor, alături de dvs. și de copiii dvs. Asigurați mijloace de comunicare diverse și eficiente cu aceștia și o unitate de cerințe în raport cu copiii. Astfel, **concepeți un jurnal, în care să prezentați, din când în când, evoluția propriului copil, menționând ce activități s-au desfășurat până la acel moment, ce răspunsuri a dat copilul sau ce reacții deosebite a avut, ce progrese a făcut în raport cu sine și cu nivelul precedent, ce așteptări aveți**

de la dâșii în ceea ce privește sprijinul oferit copilului etc. Transmiteți educatoarei preocupările legate de educația și evoluția copiilor. Și, nu uitați, orice aspect abordat în comunicarea cu celălalt este o problemă de perspectivă!

3. Sprijin pentru copii pentru a se înțelege mai bine pe sine sau pentru o învățare socio-emoțională care îl conduce spre succes școlar

✓ Utilizați *Metrul emoțiilor* sau *Roata emoțiilor* pentru a verifica starea emoțională a copiilor în raport cu procesul de învățare și reglați derularea acestuia (inclusiv a materialelor utilizate) în funcție de bilanțul realizat și discutat cu copiii. Puteți organiza cu copiii activități în funcție de starea lor din ziua respectivă.

ROATA EMOȚIILOR

METRUL EMOȚIILOR

Ajutați copiii să ofere sprijin și să empatizeze cu cei care au nevoie de ajutorul lor!

VIZIUNEA ASUPRA VIITORULUI EDUCAȚIEI ÎN ROMÂNIA

Prof. ILONA CORNELIA RIZEA
Inspector Școlar General ISJ Prahova

Viziunea asupra viitorului educației în România se remarcă în conceptul ”*Educația ne unește*”. Astfel, la nivel național, au fost conturate următoarele concepte cheie:

1. Rolul educației

Pentru societate și pentru individ, educația a deținut roluri multiple. Astfel, exemplific, mai jos, implicațiile.

- *Prosperitatea economică* a fiecărui individ în parte, a fiecărei comunități, a fiecărei națiuni. O forță de muncă educată este rezultatul tehnologiei și evoluției rapide a mediului de afaceri, a proceselor de producție și au dus concurența de la nivel local la nivel mondial, iar lupta pentru resursele naturale ocupă azi un loc secund, fiind devansată de lupta pentru resurse umane. Astfel, educația a devenit treptat una dintre cele mai mari afaceri la nivel mondial și sectorul privat a preluat treptat o mare parte din responsabilitatea educației pe tot parcursul vieții.
- Educația are rol în *implicații culturale* esențiale. Rămâne principala cale prin care valorile și tradițiile se transmit din generație în generație, astfel reflectă evoluțiile culturale și economice și se ancorează în realitățile sociale contemporane.
- Un alt rol este cel *social*. Educația oferă fiecărui individ oportunitatea de a acumula cunoștințele și de a își dezvolta atitudinile și abilitățile necesare pentru a deveni un cetățean informat și activ, care contribuie la dezvoltarea comunității sale și a țării. Educația asigură astfel trasabilitate, stabilitate și dezvoltare socială.
- Rolul fundamental al educației se referă la *dezvoltarea personală*. Fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a se dezvolta potrivit potențialului propriu, astfel încât să poată asigura independența și prosperitatea lui. În societatea contemporană este esențială dezvoltarea personală care continuă prin învățare pe tot parcursul vieții.

Astfel, politicile educaționale trasează teme cu referire la scopul și obiectivele educației, la ceea ce trebuie să se învețe și cum să se învețe. Guvernele multor țări înscriu în programele lor educația drept o prioritate absolută, iar Organizația Națiunilor Unite a inclus-o în Obiectivele de Dezvoltare Durabilă Centrale Agendei 2030 (*Educația ne unește*, 2019).

Din aceeași perspectivă a anului 2030, școala românească este în serviciul copilului, al familiei, al comunității și al societății. Învățământul din România se construiește pe cooperarea între toate sectoarele societății, cuprinde forma de stat și privat și are ca finalitate modelarea copilului într-un adult responsabil, integrat social și profesional, care simte că aparține, în egală măsură națiunii române și spațiului european.

2. *Valorile fundamentale* pe care se clădește educația în România sunt cele de încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie.

3. *Principii fundamentale* reunite și întâlnite în proiecte colaborative, ca de exemplu:

- Centrarea pe elev. În plan concret, acesta presupune consiliere pentru orientare școlară și profesională bazată pe aptitudini și talent, precum și sprijin socio-educational pentru toți copiii, în funcție de nevoile fiecăruia. Se reflectă în adecvarea educației la nevoile de învățare și dezvoltare ale copilului și la dezvoltarea holistică a triunghiului minte – corp – suflet.
- Flexibilitatea. Are la bază ideea că procesul de predare se modelează după elev și realitățile în care acesta trăiește. Principiul se reflectă în faptul că există căi flexibile care asigură un parcurs școlar pentru fiecare, cu posibilități de revenire și de modificare a acestuia pentru a atinge obiectivele dorite.
- Calitatea măsurabilă. Impactul pozitiv al procesului de predare-învățare-evaluare asupra elevului este indicatorul principal de calitate a unei unități școlare, iar succesul în timp și ansamblu, se măsoară prin intrarea calificată a tânărului pe piața muncii.
- Colaborarea. Cadrele didactice lucrează interdisciplinar, în beneficiul copiilor, sprijinindu-se reciproc și împărtășind modele de bune practici. Învățarea se bazează pe participarea beneficiarilor (preșcolari/elevi, familie, comunitate) la elaborarea conținuturilor și la definirea traseului educațional.
- Subsidiaritatea. Implică faptul că deciziile care afectează progresul copilului se iau cât mai aproape de acesta, iar asigurarea calității actului educațional și atingerea obiectivelor de învățare pentru fiecare copil sunt în responsabilitatea fiecărui actor implicat, triunghiului pedagogic: familie - școală - comunitate.

4. *Beneficiarii serviciului public de educație sunt reuniți în triunghiul pedagogic, astfel:*

- Școala în serviciul copilului/tânărului. Succesul școlii este măsurat după modul în care fiecare copil ajuns la vârsta maturității se regăsește în cea mai bună variantă a sa la momentul respectiv și are implicit răspunsul la întrebarea „ce fel de om sunt, la ce sunt bun în societatea globalizată, cum rămân bun și cum pot deveni și mai bun?”
- Școala în sprijinul familiei și al comunității. Școala organizează activități extracurriculare pentru copil și părinți, atât în scopul dezvoltării competențelor părinților în domeniul educației parentale, organizării vieții de familie, cât și în scopul încurajării părinților de a se integra sau reintegra în procesul de învățare pe tot parcursul vieții.

Pentru susținerea stării de bine în familie, școala asigură timpi reali, proprii, distincți pentru învățare în variate forme în mediul școlar, garantând că timpul din afara orelor petrecute la școală poate să fie dedicat în mod expres vieții în armonia de familie.

- Școala în serviciul societății. Are ca rol esențial creșterea capitalului uman și social. Educația viitorului în România se construiește pe aceste temelii și pe pilonii culturii noastre naționale și europene.
5. *Responsabilitatea pentru succesul serviciului public de educație*, transpus în proiecte care cresc interesul pentru învățare, încurajează colaborarea pentru a reuși împreună, nu doar singular, ilustrate prin faptul că:
- Familia este primul educator. Un echilibru între educația de acasă și educația în școală este cheia succesului învățării. Rolul părinților nu se limitează doar la educația de acasă, ci presupune implicarea lor activă în viața școlii;
  - Profesorul este garantul educației de calitate. Profesorul creează noi contexte de învățare care răspund particularităților fiecărui copil, astfel încât să permită acestuia să își construiască identitatea și să își dezvolte competențele în cel mai clar și eficient mod posibil;
  - Liderul educațional este model de inovare și performanță. Construiește o relație sănătoasă cu comunitatea, atrage resursele materiale și umane necesare învățării și conectează resursele existente la contexte de învățare eficiente;
  - Școala autonomă unește forțele comunității locale. Mediul școlii demarează de la Zilele porților deschise la a fi în permanență un spațiu deschis.
6. *Obiectivele generale ale învățământului antepreșcolar și preșcolar* sunt împletite în călătorie educațională, astfel:

Primii trei ani ai parcursului școlar obligatoriu se desfășoară în grădinițe sau în alte forme de organizare acreditate. Obiectivele sunt pregătirea copiilor pentru învățare, dezvoltarea intuiției și a competențelor sociale, precum și identificarea timpurie a problemelor de învățare și adaptare a preșcolarilor și intervenția remedială anterioară ciclului primar sau pregătirea parcursului individual de învățare al copilului pentru ciclul primar. La sfârșitul ciclului preșcolar obligatoriu, copilul manifestă curiozitate pentru explorarea mediului natural și social, are o înțelegere de bază a esteticii și a diferenței bine-rău și utilizează informații despre mediul înconjurător și lume, prin observare, manipulare de obiecte și investigarea mediului.

Bibliografie:

Ministerul Educației, (2019). *Educația ne unește*, București.

<https://www.edu.ro>

DEZVOLTAREA COPILULUI LA VÂRSTELE TIMPURII

Prof. dr. ILIE MARIANA
Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova

Primii trei ani de viata sunt definitorii pentru existenta ulterioara a individului.

Ingrijirea copilului se realizeaza in sensul obtinerii increderii in sine si evolueaza în relatia cu adultul. Cele mai intense emotii, sentimente se traiesc in acest interval de timp, cand instrumentele si abilitatile copilului de a le face fata nu sunt inca conformate. Brazelton afirma „*ca se consolideaza personalitatea copilului in masura in care invata despre lumea din jur explorand, comunicand si dezvoltandu-si astfel respectul fata de altii si de sine, asumarea riscului in cunoastere, intentionalitate sincontrolul de sine*”.

Principiile dezvoltării

Pentru cei din jur, pentru adulti, este foarte important sa stim cu ce anume este “înarmat” copilul pentru a juca, referindu-ma la abilitatile, calitatile si competentele sale. Toate in functie de varsta sa si de stadiul sau de dezvoltare. Scalele de dezvoltare vorbesc despre un copil normal, normalitatea fiind reprezentata de o majoritate a copiilor (majoritatea copiilor in varsta de X luni reactioneaza asa...). Am amintit acest lucru pentru ca este bine sa tinem cont in permanenta ca micutii nostrii au un mod propriu de dezvoltare.

Copilul mic are nevoie să fie respectat

In evolutia cresterii si dezvoltarii, copiii cunosc lumea prin simturile si corpul lor. Explorari repetate a mediului ambient, integrarea informatiilor se face in timp, respectul fata de copil se obiectiveaza in timpul care se acorda fiecarui copil pentru a integra texturi, gusturi mirosuri, sunete si a-si construi repere. Repere pe care se structureaza sensul individului ca existenta.

Copilul este o necunoscută pentru adulții de lângă el și dependent de acestia. De aceea, este bine sa cunoaștem ceea ce este normal să poată face un copil la o anumita vârstă, întrucât riscăm să îi cerem acestuia prea mult sau prea puțin!

Stima de sine si imaginea despre sine a copilului se construiesc in conformitate cu modul de reactii pe care cei din jur le au in raport cu el ca persoana, cu ceea ce face el. Astfel, nu este corect din partea noastra sa ii pretindem copilului sa imparta o jucarie cu altcineva, cand acesta nu este pregatit sa imparta. Iar daca reactia noastra nu este corectă, este posibil ca micuțul să se simtă să fie incapabil să ne satisfacă noua dorințele (deci ne dezamagesc!), fie să “corespunda” așteptarilor noastre.

Dezvoltarea este unitară

Orice act al copilului înglobează cunoaștere, adaptare la situație, comunicare, emoție, reacție motorie. Ariile de dezvoltare sunt instrumente didactice și nu desfășurări reale (ex: Când copilul face "Pa"!)

mișcare, coordonare, imitare-cognitivă, emoțional-social.

În primul an de viață, putem vorbi de o construcție care se realizează sub ochii noștri. Dacă în prima zi de viață ni se pare că expresia feței sale este vagă, neconturată, deja la sfârșitul primului an de viață copilul poate răspunde la micile coduri familiare: "pa-pa!". Toate acestea încep prin relațiile cu adulții din jurul său și este greu de delimitat momentele de joacă de cele ale relațiilor sociale, emoționale, întrucât copilul pune semn de egalitate între experimentare și joacă. Întâmplător copilul își duce piciorul la guriță și descoperă că își poate petrece mult timp simțindu-și unghiștea de la deget. Pe măsură ce crește, copilul își dezvoltă abilitățile motrice și își extinde aria de acțiune, deci și modul în care se raportează la cei din jur. În permanență însă, copilul de până la un an și jumătate are nevoie de prezența adultului în jurul său și va fi singurul partener de joacă al acestuia: îi zâmbește, își ascunde fața într-un joc de "cucu-bau!", aruncă jucăriile din patuț pentru a-i fi aduse înapoi de adult, arată jucăria adultului și apelează la degetul mamei să apese pe butonul prea dur.

Cu alte cuvinte, devine "un partener" în relația cu adultul în sensul în care răspunde interacțiunilor dar le și inițiază. Doar într-o singură situație copilul acceptă să apeleze la alt copil: atunci când acesta este fratele sau sora sa mai mare, adică o persoană care este permanentă în viața sa. Acest lucru nu înseamnă că se poate juca împreună cu acesta și o jucărie. Apelează la fratele sau sora sa în măsura în care acesta îi răspunde ca un adult.

Spre doi ani, copilul începe să se separe de adulți. Se poate alătura unui grup de copii pentru momente scurte de timp. Spunem alături, deci sta alături, paralel. Își poate petrece mult timp privind jocul unui alt copil sau îi va răspunde dialogului inițiat de acesta (va "povesti" cu acesta despre ce face: "Uite! Merge!" "Are roți"). Va fi curios și va încerca să se joace cu jucăria copilului, însă va pândi un moment de neatenție a acestuia și o va "fura".

Schimbările consecutive dezvoltării sunt complexe și pot să fie dificil de observat sau inobservabile. Este înțelept să verificăm din timp și cu timp evoluția copilului.

Dezvoltarea este reciprocă, schimbările dintr-un domeniu influențează și pe celelalte

O achiziție motorie duce la acumulări cognitive și însoțite de trăiri ce pot consolida achiziția sau bloca. Vezi exemplul mobilizării – primii pași – accesul la un spațiu larg cu elemente noi, riscuri noi, descoperiri neîntâlnite până atunci în interacțiune cu mediu.

Variația este un criteriu al dezvoltării. Dezvoltarea este un proces individual. Unii copii merg mai devreme și comunică verbal mai apoi, și invers.

Dezvoltarea este un proces dinamic care alternează achizițiile dintr-un anumt interval necesită un timp de organizare. Durata de organizare și structurare se face prin unele regresii care conduc la dezechilibre tranzitorii. Identificarea persoanelor cunoscute de cele străine care se manifestă prin

anxietate la necunoscut (vârsta maximei anxietăți descrisă de R.Spitz la 8 luni), este un exemplu remarcabil.

Dezvoltarea se realizează cu precădere în context social

Interacțiunea copilului cu adultul care-i acorda îngrijiri se încheaga în relația de atașament. John Bowlby descrie relația de atașament și procesualitatea acesteia ca și separarea ce ar putea fi considerat procesul invers, acestea sunt reciproce și al doilea nu se poate realiza fără primul. Ambele sunt constructive pentru dezvoltarea individului și devastatoare în structura psihologică prin lipsa lor. Dacă Bowlby descria relația de atașament ca precădere în «blocul» mama-copil, Colwyn Traverthen și Martin Richards descriu realizarea atașamentului în situația existenței mai multor persoane care acordă îngrijiri copilului, condiționat însă de consecvența și constanța acestor persoane care interacționează rutinard.

Reacțiile în familie

Cercetările în compartimentul de atașament precoce subliniază importanța experiențelor interactive mutuale, reciproce la vârstele precoce atât pentru copil cât și pentru mamă și o perioadă critică pentru stabilirea atașamentului mamă-copil, a fost demonstrat (Goldberg 1977).

Cercetări recente în sindromul de esec de creștere, abuz, accidente multiple au sugerat că aceasta se petrece în contextul esecului în relația de atașament dintre mamă și copil. Agitația și grija generate în timpul srcinii servește la energizarea în perspectivă a mamei și tatălui către adaptarea spre noul născut ce va veni.

Ca o concluzie a celor prezentate mai sus putem spune că:

- primii ani de viață sunt fundamentali pentru evoluția ulterioară deoarece acum sunt constituite în proporție considerabilă toate structurile și mecanismele psiho- fizice;
- deoarece ritmurile de creștere și de dezvoltare sunt foarte accelerate în perioada miciei copilării, este esențială valorificarea acestora prin experiențe de învățare adecvate;
- deși toți copiii au același parcurs de dezvoltare, fiecare copil este unic, ritmurile de dezvoltare fiind personale; drept urmare trebuie asigurată o abordare educativ formativă care să respecte această unicitate a dezvoltării;
- în primii ani de viață este foarte important să se asigure o intervenție complexă și completă care să stimuleze în parte și/ stau integrat, holist fiecare structură psiho-fizică, de personalitate;
- blocajele de orice fel în menținerea, facilitarea creșterii, dezvoltării și educării copilului poate avea efecte negative ireversibile;
- rolul cel mai important în declanșarea, susținerea, orchestrarea tuturor acțiunilor educativ îi revin în primul rând familiei părinților și mai apoi educatoarei.

Obiectivul programelor de dezvoltare timpurie este acela de a ajuta dezvoltarea psihică emoțională și socială a copiilor și, pe termen lung, de a promova supraviețuirea copilului.

Focalizarea pe educația timpurie și anii antepreșcolariității și preșcolariității este importantă deoarece aceasta este perioada când copiii se dezvoltă rapid și dacă procesul de dezvoltare este neglijat în această perioadă, în acest stadiu, este mult mai dificil și mai costisitor să compensezi aceste pierderi mai târziu. Este bine cunoscut și evident faptul că alegerile făcute acum și acțiunile întreprinse de părinți și de societate în copilăria timpurie au o puternică și mai de durată influență asupra progresului individual al copilului asupra progresului națiunilor în sens larg.

Astfel, investiția în copii cât mai de timpuriu ne conduce, pe termen lung, la dezvoltare socială și la realizarea susținută a drepturilor copilului.

Putem spune că acest *concept de educație timpurie se referă la două mari dimensiuni:*

- începerea preocupărilor educaționale de la vârstele mici;
- implicarea familiei și a comunității în educarea copilului mic și preșcolar.

Instituțiile de educație precum creșa și grădinița nu se pot substitui familiei, și o sprijină și contribuie la dezvoltarea relațiilor intra și extra familiale.

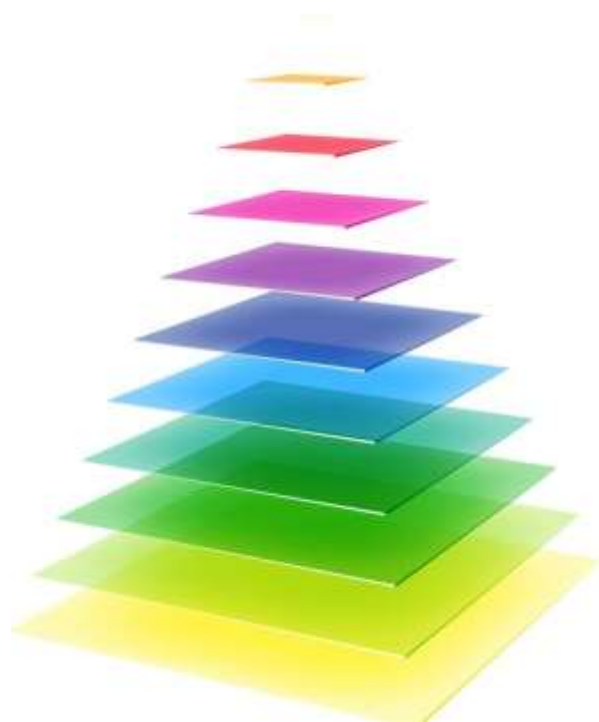
Premisele educației timpurii sunt:

- vârsta timpurie este cea mai importantă perioadă pentru dezvoltarea personalității copilului;
- perioada de la naștere până la intrarea în școală are nevoie de stimulare educațional;
- pentru dezvoltarea optimă a copilului este necesar parteneriatul educațional în familie, între familii, în comunitate, între instituții care au rol în creșterea, îngrijirea și educația copilului;
- și părinții și educatorii au nevoie de sprijin în educarea copiilor.

Educația timpurie

oferă șanse egale de creștere, dezvoltare, îngrijire, educație, fără discriminare pentru copiii care provin din medii defavorizate.

Copilul nu este o materie de modelat, și o personalitate în devenire care se poate constitui ca partener a propriei sale formări, depinde de educatoare să ofere ocazii de dezvoltare și să construiască împreună cu familia condițiile experimentării acționale și motivate.

MOTIVAREA ȘI IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN COLABORAREA CU CADRUL DIDACTIC

Profesor GRIGORE LILIANA-MARA
Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova

Metodele de promovare a parteneriatelor eficiente cu părinții și modelul de consiliere comportamentală combinată sunt sugerate de Filosofia celor 8P, prin care Sandra Christenson și Susan Sheridan susțin cu tărie parteneriatele și pun la dispoziție resurse excelente pentru dezvoltarea acestor relații. De exemplu, Christenson și colegii (de exemplu, Esler și colab., 2008) schițează ceea ce ei înțeleg prin “filosofia celor 8P” pentru o colaborare eficientă familie-școală:

- Parteneriatul ca prioritate
- Planificarea efortului
- Proactivă și persistentă în comunicare
- Pozitiv
- Personalizat
- Pragmatismul sugestiilor
- Program monitorizat
- Participare la Procesul de construire a relațiilor cu familiile

Uneori adoptarea acestei perspective are loc în condiții mai puțin favorabile și ar putea să întâmpine dificultăți în încercarea de a-i implica pe părinți în intervenții bazate pe colaborare. Acest fapt nu înseamnă că intervențiile bazate pe colaborare sunt nerealizabile, ci doar că ar putea presupune mai mult timp și un efort considerabil ca să fie stabilite.

Prochaska ne propune etape de schimbare pentru aplicarea în cadrul familiilor, expunându-ne faze pe care le traversează unii părinți în colaborarea cu cadrul didactic privind educația copilului.

Precontemplarea se referă la etapa în care părintele nu ia încă în considerare o schimbare de comportament și nu conștientizează încă faptul că se confruntă cu o problemă sau că există o strânsă legătură între comportamentul său și cel al copilului său. În acest caz cadrul didactic va oferi un feedback evaluativ, de exemplu, îl va întreba cum diferă comportamentul copilului său de cel al semenilor lui (ca prognoză fără intervenție) și informații referitoare la legătura dintre

comportamentul părinților și cel al copilului; în aceeași măsură cadrul didactic validează lipsa de pregătire a părintelui pentru schimbare și subliniază că decizia finală pentru schimbare este a părintelui, încurajându-l pe părinte să-și reevalueze comportamentul și să înceapă autoexplorarea (de exemplu, "Relația cu copilul tău este așa cum sperai?").

Contemplarea este o etapă de conștientizare crescută a nevoii de schimbare a comportamentului la modul abstract, dar are sentimente contradictorii legate de schimbare, iar acțiunea nu este considerată iminentă. Acum cadrul didactic validează lipsa de pregătire a părintelui și nesiguranța schimbării și subliniază că decizia îi aparține purtând o discuție obiectivă despre avantajele și dezavantajele schimbării de comportament. Se discută așteptările cu privire la rezultate (de exemplu, "Dacă iei decizia să faci o schimbare, uite cum ați putea să profitați tu și copilul tău ...").

Pregătirea este etapa prin care părintele este pregătit să facă o schimbare și se poate ca el însuși să experimenteze schimbări în propriul comportament. Cadrul didactic verifică dacă părintele are competențele necesare să întreprindă o schimbare (de exemplu, observă o interacțiune copil-părinte pentru a evalua abilitățile de implicare, de stabilire a limitelor, dând instrucțiuni eficiente, întăriri sociale). Cadrul didactic ajută la rezolvarea problemei demontând posibilele obstacole, ajută pe părinte să identifice pașii următori (de exemplu, "Dacă ești interesat, ți-aș recomanda să te uiți la acest videoclip despre stabilirea limitelor" sau "Dacă ai vrea, am putea planifica să ne întâlnim pentru două sau trei ședințe pentru a discuta despre un plan de conduită"), încurajând pe părinte să gândească la scară mică (de exemplu, "Știm că vrei să petreci constructiv mai mult timp alături de copilul tău, dar ar putea fi prea mult să încerci să mergi cu el în fiecare zi în parc. Ce-ai spune dacă ați sta împreună zilnic, câteva minute, acasă, ca să vă jucați în voie?").

Acțiunea este etapa în care părintele a făcut schimbări și a început să adopte noul comportament pentru o scurtă perioadă de timp (de exemplu, 3-6 luni) iar cadrul didactic ajută pe părinte să identifice și să se implice în suportul social care va facilita progresul continuu (de exemplu, să participe la întâlniri cu prietenii / familia sau cu grupurile de sprijin parental, să programeze o pauză / o perioadă de timp pentru sine însuși). Se colaborează cu părintele să facă față obstacolelor și încercărilor într-un mod din ce în ce mai independent (de exemplu, punând în practică abilitățile dobândite pentru a aborda noile probleme de comportament ale copilului).

Mentținerea reprezintă etapa în care părintele a integrat schimbarea comportamentală în rutina să zilnică pentru o lungă perioadă de timp (de exemplu, > 6 luni) și dorește să continue cu noul său repertoriu de abilități și educatorul poartă o discuție despre posibilele tipuri de ajutor permanent (de exemplu, scurte întâlniri de remotivare, alte surse de informare și sprijin).

Acum se evidențiază recompensele interne și autoîntărirea pentru susținerea progresului continuu, se anticipează recidivarea și se moderează exagerarea (de exemplu, "Este extraordinar că ai făcut toate aceste schimbări și că ai fost atât de receptiv față de copilul tău. Nu ar fi deloc neobișnuit ca noi probleme să apară sau să întâmpini dificultăți în a folosi aceste noi abilități parentale în anumite situații stresante. Hai să vorbim despre ceea ce ai putea face dacă ți se întâmplă asta.").

Recidivarea este o etapă evident nedorită, după o perioadă de schimbare în care părintele revine la vechiul său comportament, probabil după o perioadă anume de stress sau după ce s-a confruntat cu un nou set de probleme comportamentale ale copilului său, moment în care se discută ceea ce nu a funcționat și care au fost factorii declanșatori, reevaluând motivația și obstacolele și consolidând strategiile de coping viitoare.

În acest fel dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre părinți și cadrul didactic se realizează printr-un parteneriat real, autentic bazat pe o încredere reciprocă și mai ales pe asigurarea confidențialității.

Bibliografie:

- Agabrian, M., *Parteneriate școală-familie-comunitate*, București, Ed. Institutul European, 2005.
- Ciohodaru, E., *Succesul relației între părinți și copii acasă și la școală*, Ed. Humanitas Educațional, București, 2004.
- Gary Chapman, Ross Campbello-*Cele cinci limbaje de iubire ale copiilor*, ed.5, 2022.
- James O. Prochaska- Prochaska, JO, Norcross, JC & DiClemente, CC, 1994. *Schimbarea spre bine. Terapia transteoretică: către un model mai integrator de schimbare.*
- Sandra Christenson și Susan Sheridan - *Școli și familii: crearea de conexiuni esențiale pentru învățare*- Guilford Publications, 2001.

VALORI PROMOVATE PRIN SISTEMUL DE EDUCAȚIE

Profesor NEAGU LAURA
Director Școala Gimnazială Drăganești, județ Prahova

Sistemul de educație se construiește pe o bază solidă, în care valorile au un rol esențial. Școlile și universitățile reprezintă spații ale transmiterii și ale dezvoltării valorilor, indiferent dacă acesta este un scop declarat sau subiacent, implicit. Nu există școli care să transmită numai cunoștințe. Profesorii, prin modul în care se comportă, prin limbajul pe care îl folosesc, prin pedagogia și prin metodele pe care le aleg, comunică valori elevilor și întregii comunități. Prin educație, se formează cetățenii activi și informați, cei care vor duce mai departe România Educată.

Conform Raport România Educată, Proiect al Președintelui României, (2021), p. 17, în armonie cu aceste valori, sunt identificate zece deziderate pentru sistemul educațional românesc la orizontul 2030:

• ***ECHITATEA***

Sistemul de educație asigură și respectă dreptul fiecărui elev de a avea șanse egale de acces și de progres în educație, dar și de finalizare a studiilor. Un obiectiv fundamental privind echitatea este reducerea decalajelor dintre oportunitățile de învățare oferite grupurilor dezavantajate și cele oferite majorității.

• ***INTEGRITATEA***

Sistemul de educație le oferă elevilor un set de repere valorice, axiologice. Etica și integritatea sunt valori care se cultivă și se respectă pe tot parcursul educațional.

• ***STAREA DE BINE***

Unitățile de învățământ asigură echilibrul emoțional al întregii comunități educaționale, oferind sprijin și asistență. Școala dezvoltă holistic triunghiul minte-corp-suflet, iar accesul la consiliere școlară și vocațională este asigurat tuturor elevilor/studentilor. Familiile și cadrele didactice găsesc, la rândul lor, oportunități de consiliere și ajutor, pentru a veni în sprijinul celor care învață.

• ***PROFESIONALISMUL***

Profesionalismul reprezintă deținerea și exercitarea cunoștințelor și a competențelor necesare unui proces de predare-învățare de înaltă calitate, cu respectarea principiilor eticii și deontologiei.

• **EXCELENȚA**

Sistemul de educație susține și motivează excelența și exigența în învățare, în sensul atingerii potențialului maxim al fiecărui elev, excelența în predare, stimularea modelelor de bune practici din rândul cadrelor didactice, dar și excelența instituțională.

• **RESPECTUL**

Prin educație, ne însușim valori și deprindem respectul pentru alte persoane, pentru instituții, pentru mediu și pentru societate.

• **FLEXIBILITATEA**

Procesul și parcursul educațional sunt asumate la nivel de elev. Sistemul de educație asigură rute flexibile, care fac trecerea de la „școala pentru toți” la un parcurs școlar pentru fiecare.

• **DIVERSITATEA**

Diversitatea socio-culturală a elevilor generează atitudini incluzive și toleranțe. Totodată, diversitatea culturală este o resursă pentru învățare.

• **TRANSPARENȚA**

Sistemul educațional se bazează pe mecanisme transparente de evaluare și de asigurare a calității, pe o comunicare onestă, deschisă și permanentă.

• **COLABORAREA**

Parteneriatul este principalul instrument al construirii unui sistem de educație deschis, racordat la nevoile societății. Școala colaborează cu familia în domeniul învățării elevului, în domeniul dezvoltării lui fizice, intelectuale și morale. Cadrele didactice se sprijină reciproc, împărtășind modele de bune practici. Școala trebuie să-și orienteze întregul demers educativ asupra elevului ca subiect, dar și ca partener în educație, printr-o participare democratică a elevilor la viața școlii. Autoritățile centrale și locale, școlile, universitățile, agenții economici, organizațiile neguvernamentale conlucrează, pentru a asigura un echilibru între cererea și oferta de educație și pentru a susține creșterea capitalului uman și social. Școala este implicată în viața comunității, iar comunitatea este implicată în rezolvarea problemelor școlii.

IMPORTANȚA RELAȚIEI DINTRE PĂRINTE ȘI COPIL

Prof. înv. primar VÎLCEA MIHAELA
Director Adjunct Școala Gimnazială Drăganești, județ Prahova

„Nu e nicio școală care să se ridice la înălțimea unui cămin decent și niciun profesor care să se ridice la înălțimea unui părinte virtuos.”

Mahatma Gandhi

Nu există o școală unde părinții pot fi „instruiți” în meseria de părinte, așadar cum știm dacă am reușit pe acest plan sau am eșuat? Nu există o rețetă sau o metodă universală pe care toți părinții trebuie să- o aplice pentru a avea garanția că au creat o relație sănătoasă, puternică și stabilă cu ajutorul căreia copilul va deveni un adult cu o viață împlinită.

Este cunoscut faptul că, părinții reprezintă primul model social din viața copiilor și că, felul relației pe care o au cu aceștia contribuie într- un procent foarte mare la formarea concepției despre viață, la modul de comportare și relaționare a copiilor.

Fiecare părinte își dorește să crească un copil sănătos, fericit, împlinit, însă de foarte multe ori ne declarăm învinși fără să ne dăm seama unde am greșit, de aceea este foarte important să avem o relație sănătoasă cu copiii noștri. Această relație se construiește în timp și părinții trebuie să dea dovadă de iubire, înțelegere, răbdare, atenție, dăruire, să fie afectoși și calmi și totodată să fie fermi, să stabilească clar limite și să creeze un climat familial echilibrat în care copilul să se simtă în siguranță. Toate acestea sunt posibile printr- o comunicare eficientă între cele două părți și prin satisfacerea nevoilor emoționale ale copilului.

Cum facem să- i demonstrăm copilului cât de important este el în viața noastră? Cred că este esențial să înțelegem relația pe care o avem cu copilul nostru și totodată să înțelegem că fiecare copil este unic și de multe ori, sfarurile primite sau recomandările citite în articolele de specialitate pot să nu funcționeze în cazul nostru.

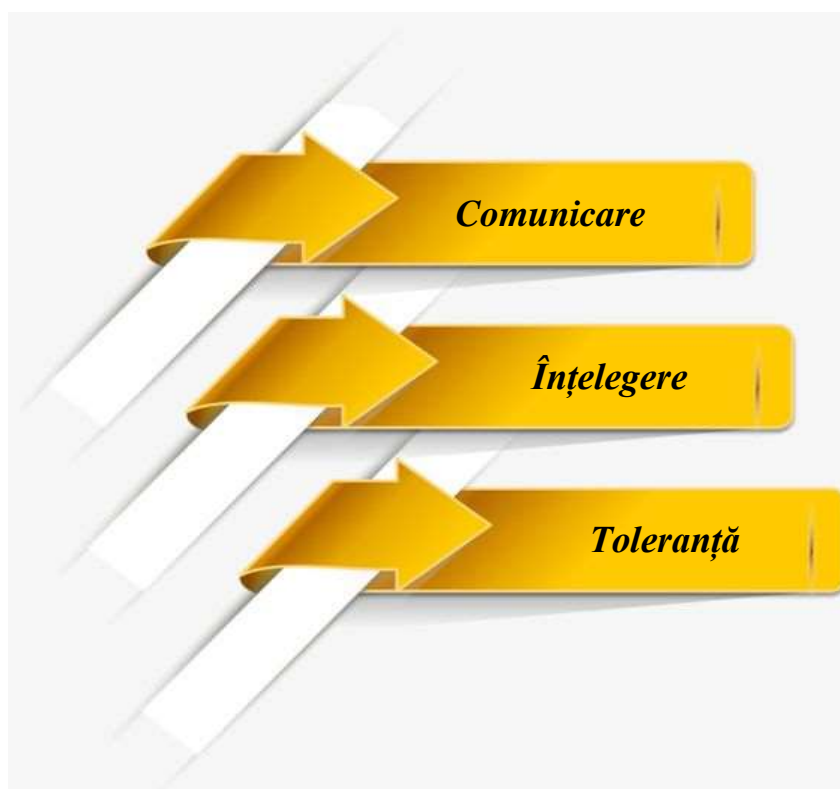
Psihologul Eugenia Coscodan propune o listă de lucruri simple, de care ar trebui să țină cont părinții, pentru a crea o relație părinte-copil armonioasă:

- *„Să zâmbim mai mult și să râdem cu poftă împreună.”*
- *„Să folosim cuvinte drăguțe și să nu ridicăm tonul. Țipatul alterează relația.”*
- *„Să îi îmbrățișăm pe copiii și să îi mângâiem mai des.”*

- *„Să le citim povești și să facem jocuri de echipă.”*
- *„Să avem tradiții ale familiei; să sărbătorim, să preparăm și să mâncăm împreună.”*
- *„Să le cerem copiilor părerea și ajutorul. Să-i lăsăm să ne învețe câte ceva.”*
- *„Să nu le impunem totul. Să le dăm opțiuni.”*
- *„Să le apreciem eforturile, să-i încurajăm.”*
- *„Să ne adresăm cu te rog și mulțumesc.”*
- *„Să uităm de criticism și pedepse!”*

Dacă totuși relația dintre noi și copilul nostru nu este bazată pe comunicare și există cea mai mică posibilitate ca aceasta să se degradeze și să afecteze dezvoltarea fizică, emoțională sau socială a copilului, trebuie să fim conștienți că negarea realității nu este sub nicio formă o soluție. Un prim pas ar putea fi psihoterapia individuală în vederea soluționării problemelor personale ce pot duce la o relație dificilă între părinți și copii. De asemenea, „demolarea” zidurilor create între părinți și copil nu va fi posibilă decât dacă părinții conștientizează faptul că și copiii pot avea momente de neliniște, de îngrijorare, de nesiguranță sau de tristețe, de îndoială în propriile puteri sau de incertitudine și decât dacă aceștia vor fi alături de el, îl vor sprijini, vor da dovadă de încredere, îl vor asculta și- l vor încuraja. Copilul nu trebuie să înțeleagă că părintele îi este alături decât când reușește ceva ce și- a propus sau decât dacă face lucrurile „corect”.

Relația copil- părinte poate fi complexă și complicată. Dacă aceasta este pozitivă va duce la o dezvoltare armonioasă a copilului. Copilul care crește într-o relație în care predomină comunicarea, înțelegerea, toleranța, are șanse mai mari de a dezvolta relații fericite și mulțumite cu alții în viața lor și va avea o dezvoltare socială, emoțională, cognitivă și motivațională sănătoasă.

EDUCAȚIA PARENTALĂ

Prof. înv. primar Andreiaș Mihaela Roxana
Școala Gimnazială Drăgănești, jud. Prahova

Educația parentală sau parentingul este procesul prin care părinții sau tutorele legali își cresc și îngrijesc copiii, îi educă și îi pregătesc pentru viață. Parentingul implică o serie de activități, strategii și comportamente adoptate de către părinți pentru a satisface nevoile fizice, emoționale, sociale și cognitive ale copiilor lor.

Educația parentală implică luarea deciziilor legate de alimentație, îngrijirea sănătății, educație, reguli și disciplină, dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, promovarea autonomiei și formarea valorilor și principiilor morale. Părinții își pot ghida copiii prin diverse metode, precum comunicarea eficientă, modelarea comportamentului adecvat, oferirea de suport emoțional și construirea unei relații de încredere cu copiii lor.

Parentingul poate varia în funcție de cultură, valorile familiei și resursele disponibile. Există diferite stiluri de parenting, cum ar fi autoritar, permisiv, autoritativ sau neimplicat, care reflectă atitudinea părinților față de controlul și sprijinul acordat copiilor.

Obiectivul parentingului este de a ajuta copiii să se dezvolte în adulți sănătoși, echilibrați și autonomi, capabili să facă față cerințelor vieții și să-și realizeze potențialul maxi

Principiile educației parentale moderne sunt bazate pe cercetări și abordări contemporane care promovează dezvoltarea sănătoasă și fericită a copiilor. Aceste principii se concentrează pe relația empatică, comunicarea eficientă, respectul reciproc și nevoile individuale ale copilului. Iată câteva dintre principiile parentingului modern:

1. Empatie și conexiune emoțională: Principiul de bază al *parentingului modern este dezvoltarea unei legături puternice și empateice cu copilul*. Înțelegerea și răspunsul la nevoile emoționale ale copilului ajută la crearea unei relații sigure și încredere reciprocă.
2. Comunicare pozitivă: *Parentingul modern promovează o comunicare deschisă, pozitivă și non-violentă între părinte și copil*. Folosirea unui limbaj respectuos, ascultarea activă și exprimarea empatiei ajută la construirea unei relații sănătoase și la dezvoltarea abilităților de comunicare ale copilului.
3. Parenting bazat pe înțelegerea dezvoltării: *Parentingul modern ține cont de etapele de dezvoltare ale copilului și ajustează așteptările și abordarea în funcție de acestea*. Înțelegerea nivelului de dezvoltare fizică, emoțională și cognitivă a copilului permite părinților să ofere suport adecvat și să îi ghideze în mod corespunzător.
4. Promovarea independenței și autonomiei: *Parentingul modern încurajează copilul să dobândească abilități și să-și dezvolte autonomia într-un mod adecvat vârstei*. În loc să facă totul în locul copilului, părinții îl sprijină să își asume responsabilități, să ia decizii și să învețe din propriile experiențe.

5. Punerea în aplicare a limitelor și a disciplinei pozitive: Parentingul modern se bazează pe stabilirea limitelor clare și a regulilor într-un mod respectuos și coerent. Disciplina pozitivă, care implică explicarea consecințelor comportamentului, învățarea abilităților de rezolvare a conflictelor și promovarea responsabilității personale, este preferată în locul pedepselor sau al criticii dure.
6. Promovarea unui mediu sigur și sănătos: Parentingul modern implică crearea unui mediu fizic și emoțional sigur pentru copil. Asigurarea nevoilor de bază ale copilului, îngrijirea sănătății și securității sale, precum și promovarea unui stil de viață activ și echilibrat sunt priorități importante.
7. Respectarea individualității și a diversității: Parentingul modern recunoaște și respectă individualitatea fiecărui copil în parte.

Comunicare deschisă și empatică: Părinții moderni promovează o comunicare sinceră și deschisă cu copiii lor. Ei își creează un mediu în care copiii se simt încrezători să-și exprime emoțiile, preocupările și opiniile, iar părinții îi ascultă cu atenție și empatie.

Respect reciproc și egalitate: În educația parentală modernă, se acordă o importanță deosebită respectului reciproc între părinți și copii. Părinții tratează copiii ca pe parteneri egali în dialog și iau în considerare opiniile și nevoile lor în luarea deciziilor familiale.

Autonomie și responsabilitate: Părinții moderni încurajează dezvoltarea autonomiei în rândul copiilor, oferindu-le oportunități de a lua decizii în limitele potrivite și de a-și asuma responsabilități corespunzătoare vârstei lor. Ei îi încurajează să-și dezvolte abilitățile de gândire critică, luare de decizii și rezolvare a problemelor.

Este demn de menționat că în secolul al XIX-lea au apărut și primele idei despre importanța jocului și a experiențelor practice în educația copiilor. Aceasta a deschis calea pentru dezvoltarea unor metode educaționale mai interactive și centrate pe copil în secolul următor.

Disciplina și respectul față de părinți și autoritatea adultă erau valorile importante în educația copiilor în urmă cu mai multe decenii. Pedepsele fizice erau considerate normale în anumite culturi și clase sociale, cu toate că existau și părinți care preferau metode mai blânde de disciplinare, precum retragerea privilegiilor sau folosirea explicațiilor și raționamentului.

Educația parentală era în principal responsabilitatea părinților și varia în funcție de statutul social, cultura și normele specifice ale fiecărei familii.

ACTIVITĂȚI STEAM ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

**Bențe Maria-Mirabela
Tudor Lucia
Grădinița cu P.N. nr. 10 Ploiești**

„Avem nevoie de noi modalități despre locul nostru în lume și cu privire la modul în care ne raportăm la sistemele naturale pentru a putea dezvolta o lume durabilă pentru copiii și nepoții noștri.” (P.H. Raven)

Ascensiunea tehnologiei în societate a pus presiune pe sistemul de învățământ pentru a-și adapta curriculum-ul, astfel încât să răspundă nevoilor societății de mâine. STEAM, STEM (sau STIAM în română) este acronimul englez de la Science, Technology, Engineering, Art and Mathematics (Știință, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică). Este o metodă care îi permite copilului să descopere cinci discipline într-o singură abordare, interdisciplinară. Toate acestea sunt cunoscute drept competențe transversale, care oferă, în timp, capacitatea de a rezolva probleme și de a soluționa anumite situații prin aplicarea unui cumul de cunoștințe. Competențele transversale sunt din ce în ce mai des aduse în discuție în peisajul academic din România, un lucru benefic pentru copiii din zilele noastre.

Metoda STEAM a luat naștere în jurul anului 2001, la Rhode Island School of Design, din Statele Unite ale Americii, în timpul unui workshop care a reunit aproximativ 60 de experți din diferite domenii, artistice și științifice. Aceștia au căutat să dezvolte strategii de îmbinare a științei cu artă, în timp ce predau noi abordări ale soluționării creative a problemelor. „Scopul este acela de a favoriza adevărata inovație care vine din combinarea minții unui om de știință sau a unui tehnolog cu cea a unui designer”. Adăugarea artelor a fost importantă deoarece valorifică modelarea, explicațiile și implicarea activă în evaluare”. Peste ocean, aceasta este o metodă utilizată pe scară largă astăzi și se aplică încă de la grădiniță deoarece îl va face pe cel mic să aprecieze mai multe materii pe care le va învăța ulterior la școală. Interesul pentru el este de a dezvolta un anumit entuziasm pentru toate materialele, grupându-le împreună, creând un soi de interacțiune între ele. Descoperirea mai multor discipline într-una arată cât de complementare pot fi acestea, dezvoltând o pasiune pentru întreg, mai degrabă decât pentru o singură materie.

Este o metodă de învățare importantă și esențială pentru copii, pe lângă cunoștințele necesare vieții de zi cu zi. STEAM ajută într-un mod desăvârșit la rezolvarea problemelor, dezvoltarea gândirii critice și creative, inovare, dezvoltarea laturii inventive, a logicii, curiozității și autonomiei. Astfel, această metodă încurajează curiozitatea, experimentarea colectivă și încrederea în sine, legând experiențele învățate la grădiniță de concepte din lumea reală. Folosirea metodei STEAM înseamnă și a oferi copiilor și anumite competențe digitale, care vor trebui să evolueze zilnic și care le vor fi de ajutor. Fie în domeniul economiei, al ocupării forței de muncă sau al educației, digitalizarea este un factor esențial în evoluția, progresul și sustenabilitatea societății, iar ultimii ani ai pandemiei ne-au arătat din plin acest lucru. Fondatoarea EducationCloset, Susan Riley, afirma că „STEAM este o abordare educațională a învățării care folosește Știința, Tehnologia, Ingineria, Arte și Matematică ca puncte de acces pentru ghidarea anchetei, dialogului și gândirii critice a elevilor. Rezultatele finale sunt studenții care își asumă riscuri, se implică în învățarea experiențială, persistă în rezolvarea problemelor, îmbrățișează colaborarea și lucrează prin procesul creativ.” (Susan Riley).

Pentru a pune în practică această metodă, educatorii trebuie să predea folosind instrumente adecvate, inclusiv jocuri de logică adaptate vârstei. Copiilor le va plăcea să învețe astfel, făcând predarea mai distractivă și astfel să învețe mai rapid.

De exemplu, jocurile de logică ajută la dezvoltarea inteligenței spațiale, promovează rezolvarea problemelor și copilul își exersează astfel simțul logic și planificarea.

Educația S.T.E.A.M. combină patru științe și arta a căror inițiale îi compun denumirea:

- **S- Science (Știință):** Ne gândim la resursele pe care le avem și le folosim pentru a studia celelalte patru părți:
  - Biologie (lucruri pe care le putem observa și utiliza în natură);
  - Chimie (descrie proprietățile materialelor și resurselor pe care le găsim sau le facem);
  - Fizică (o modalitate de a descrie modul în care materialele se mișcă în relații unele cu celelalte)
- **T- Tehnology (Tehnologie)** - orice lucru ne poate ajuta să finalizăm o sarcină (roți, pârghii etc.)
- **E- Engineering (Inginerie):** procesul rezolvării problemelor;
- **A- Arts (Artă):** Creativitate, design, imaginație și transformarea lumii într-un loc ce arată mai frumos;
- **M- Mathematics (Matematică):** un limbaj ce contribuie la explicarea științei, tehnologiei, ingineriei sau artei.

Rezultatul acestui mix de știință și artă propune un mediu de învățare atractiv pentru participanții la acest tip de educație, unde se pune accent pe aplicarea metodelor învățate în viața de zi cu zi. Integrând conceptele educației STEAM, subiectele și standardele evaluării avem o modalitate de a schimba demersul procesului de învățare obișnuit. O activitate STEAM se regăsește în îmbinarea a cel puțin două dintre domeniile menționate anterior într-o singură activitate. Înglobând toate aceste cinci aspecte într-o singură activitate îi provoacă pe copii să gândească, să pună întrebări și să rezolve probleme.

Profesorii ce predau acest tip de educație se ghidează după 6 pași:

1. Focus - În acest pas, profesorul selectează o întrebare esențială sau o problemă pe care o transmite elevilor. Acesta se concentrează ca întrebarea sau problema să fie bine focalizată, clară și cu referință atât pe partea STEM, cât și pe arte.

2. Detaliu-Este pasul procesului în care se caută răspunsul sau rezolvarea problemei. Tot în această fază se găsesc corelații între mai multe domenii și implicit o mulțime de informații, abilități sau procese cheie pe care elevii trebuie să le adreseze deja.

3. Descoperirea-Este etapa în care profesorul poate analiza lacunele pe care le au elevii în abilitățile și procesele lor proprii. Este faza care se referă la cercetarea activă și predarea intenționată.

4. Aplicarea-Partea cea mai distractivă este aplicarea. După ce elevii au toate informațiile și au analizat soluțiile actuale, ei pot începe să-și creeze propriile soluții și procese de rezolvare a problemei.

Aici utilizează abilitățile proprii, procesele și cunoștințele ce au fost acumulate în etapele anterioare.

5. Prezentarea-Această fază a procesului pune accentul pe împărtășirea cu ceilalți. Fiecare își expune părerea, exprimă un feedback și primește unul.

Este momentul când învață să ofere și să primească contribuții.

6. Legătura-Se referă la bucla ce închide activitatea. Este menită să dea elevilor posibilitatea de a reflecta asupra procesului lor și a feedback-ului primit. Pe baza acestei reflecții elevii vor fi capabili să se autocorecteze și să îmbunătățească propriile abilități, deprinderi și cunoștințe.

Educația STEAM prezintă următoarele beneficii:

- ✓ trezește interesul elevilor prin faptul că împletește știința cu arta;

- ✓ intervine în dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor;
- ✓ elevii se implică în procesul de învățare;
- ✓ împărtășesc cu ceilalți ideile proprii sau descoperirile, fac asta cu plăcere;
- ✓ dezvoltă abilitățile de comunicare, sentimentul de empatie, creativitatea și imaginația;
- ✓ dezvoltă participanții din punct de vedere cognitiv;
- ✓ clădește baza unui viitor adult ce deține capacități, deprinderi și soluții,
- ✓ formează „inovatori, educatori, lideri și cursanți ai secolului XXI.”

Pentru a oferi exemple cât mai relevante de astfel de activități ce se pot desfășura la nivelul preșcolar, am împărțit activitățile în categorii în funcție de domeniul pe care îl reprezintă:

1. ȘTIINȚĂ PENTRU PREȘCOLARI:

- vânătoare de comori în natură (să găsească în natură elemente din fiecare culoare);
- pictură cu sare (se lipește sarea pe un suport de carton apoi se pictează și se observă ce se întâmplă);
- norii de ploaie (experiment prin care într-un pahar cu apă se pune spumă de ras peste care se picură colorant);
- fulgul de nea (din filtre de cafea colorate cu carioci și înmuiate în apă se decupează forme pentru a obține fulgul);
- pictură cu gheață;
- vulcanul cu lămâie (într-o lămâie fără capac se picură colorant, praf de copt și lămâie).

2. TEHNOLOGIE PENTRU PREȘCOLARI

- linii de cod pentru preșcolari (bazele învățării limbajelor de cod);
- viermele de cod (înșirarea de mărgel conform codului pus la dispoziție).

3. ACTIVITĂȚI DE INGINERIE PENTRU PREȘCOLARI

- forme din bezele (construirea unor forme din bezele și scobitori);
- turnurile din mere;
- invenție pentru a hrăni păsările (se unge un con de brad cu unt de arahide apoi se presară pe el semințe și se agață în copac).

4. ARTĂ PENTRU PREȘCOLARI

- oameni din frunze;
- experimente;
- pictură pe pietre/ scoici.

5. ACTIVITĂȚI DE MATEMATICĂ PENTRU PREȘCOLARI

- spinner-ul matematic (este nevoie de cartonașe numerotate de la 1 la 10 cu tot atâtea cerculețe pe fiecare. Se învârtte un spinner, iar numărul pe care se oprește trebuie descoperit de preșcolar printre cartonașe. Se așază pe fiecare cerculeț câte o bombonică);
- matematică cu agrafe de birou (pe câte un băț de înghețată se lipește o bandă magnetică și se trec numerele de la 1 la 10/ preșcolarul va așeza agrafele de birou în funcție de numărul indicat).

În concluzie, modelul STEAM îi învață pe copii să gândească critic, să rezolve problemele, să folosească creativitatea și îi pregătește să lucreze într-un domeniu propice creșterii.

Bibliografie:

1. <https://www.sixthbloom.com/everything-you-need-to-know-about-steam-activities/>
2. <https://www.sixthbloom.com/35-steam-activities-preschoolers/>
3. <https://plei.ro/blog/educatia-steam/>

RELAȚIA ȘCOALĂ-FAMILIE-SOCIETATE ÎN SISTEMUL ISLANDEZ

Prof. Beștoiu Magdalena-Florentina
Prof. învățământ primar Ruxanda Florina Mădălina
Școala Gimnazială "Federico Garcia Lorca" București

Potrivit Ministerului Islandez al Educației, Culturii și Științei "Un principiu fundamental al sistemului educațional islandez este că toată lumea ar trebui să aibă aceeași oportunitate de a avea o educație, indiferent de sex, statut economic, locație rezidențială, religie, posibilitatea unei dizabilități sau context cultural sau social. "

Sistemul de educație islandez își are rădăcinile în echivalentul danez. Are patru niveluri: grădiniță, învățământ primar, secundar și superior. Educația este obligatorie pentru copiii cu vârsta cuprinsă între șase și șaisprezece ani. Acest lucru înseamnă că elevii pot părăsi școala la vârsta de 16 ani după etapa învățământului obligatoriu, dacă doresc acest lucru. Sistemul de învățământ din Islanda este considerat a fi unul dintre cele mai bune. Acesta este finanțat de stat și nu există multe școli private.

Deși este o țară mică, Islanda impresionează prin modul său de organizare a sistemului educațional, într-o țară în care fiecare resursă este vitală pentru supraviețuire. Responsabilitatea pentru organizarea sistemului de învățământ revine Ministerului Educației, Științei și Culturii. Sistemul de învățământ este descentralizat de foarte mulți ani, iar responsabilitatea pentru grădinițe și instituțiile secundare inferioare revine guvernelor locale. Nu sunt puține situațiile în care chiar școala să își creeze propria curriculumă.

Ministerul emite orientări la nivel național pentru conținutul curriculumului. Centrul Național pentru Lucrări Educaționale publică permanente cărți educaționale și le oferă gratuit diferitelor instituții. În cele din urmă, Institutul Național de Teste Școlare realizează chestionarele de examinare și se ocupă de corectarea și atribuirea punctelor elevilor. Există un total de 192 de instituții pentru învățământul obligatoriu, 42 pentru învățământul secundar superior și 16 pentru învățământul superior. Sunt 9,8 elevi per profesor și 6,8 elevi per angajat.

Universitatea din Islanda a fost fondată de Althing, parlamentul islandez din 17 iunie 1911, unificând apoi trei instituții de învățământ superior care au predat teologie, medicină și, respectiv, drept. Inițial, universitatea avea doar trei facultăți corespunzătoare celor trei învățături originale și găzduia 45 de studenți (inclusiv o singură femeie).

Consiliul studentesc este reprezentantul oficial al celor care studiază la universitate. El se ocupă de tot felul de probleme cu autoritățile, fie ele interne sau externe Universității din Islanda. În fiecare an se organizează alegeri și mulți politicieni islandezi și-au început cariera ca membri ai consiliului. Există aproape șaiszeci de asociații studentești în cadrul universității. Fiecare asociație este formată din studenți reuniți de un centru de interes comun. Unii studenți absolvenți din materia lor au asociații proprii. Scopul acestor asociații este de a oferi mai multe tipuri de activități, dintre care cea mai obișnuită este călătoria de studii științifice, în mod tradițional o vizită la companii și companii care se încheie în general cu un cocktail.

Sistemul Educațional Nordic se bazează pe trei valori centrale:

- Democrație, prin drepturi, participare, solidaritate, influență și responsabilitate
- Îngrijire, prin bunăstare, empatie, respect și protecție
- Competență, prin învățare, dezvoltare, joacă, creștere

Valorile promovate sunt incluziune și diversitate, independență și responsabilitate, învățare prin joacă, colaborare și parteneriat, mediu de învățare indoor și outdoor, fericire și excelență. Ariile de învățare sunt: *Competențe sociale, Identitate personală, Sănătate, corp și mișcare, Valori culturale și forme de expresie, limbaj și comunicare, Natură, mediu și tehnologie*. Pe lângă tradițional, elevii islandezi beneficiază de laboratoare performante de informatică.

Fiecare elev are acces la propriul device unde se lucrează aplicat sau au de făcut diverse teme de cercetare și documentare. Spațiul școlar este extrem de prietenos, elevii având posibilitatea să își găsească locul potrivit, de la mesele tradiționale la canapele reconfortante! Spațiul de lucru al profesorilor sunt separate de spațiile de relaxare. Mediul de lucru este unul cooperant și stimulat. Școala știe să își promoveze personalul, neexistând sistem ierarhic pe verticală, căci fiecare om este pus în valoare și stimulat și parcă fiecare om e exact la locul potrivit. Școlile dispun de săli special amenajate pentru pauza de cafea, gustare (fructe, dulciuri) toate acestea fiind oferite de către școală gratuit.

Un exemplu este școala Arnarskóli, ce oferă servicii educaționale specifice pentru toate categoriile de solicitanți, pe tot parcursul zilei și pe tot parcursul anului. Școala s-a înființat din necesitatea de a oferi servicii individualizate bazate pe analiză comportamentală aplicată. Programul zilnic al elevilor, îmbină activitățile de curs cu cele de after school pe principiul complementarității (de exemplu, vorbire și limbaj, terapie fizică și ocupațională); oferă practică bazată pe dovezi a analizei comportamentale aplicate; asigură o colaborare strânsă cu familiile, vizite la domiciliu, implicarea părinților la activități; deține specialiști cu experiență clinică în analiza comportamentului elevilor; colaborează cu universitățile în domeniul formării și cercetării (formarea continuă a profesorilor se realizează doar în Universități) “Working together for a green, competitive and inclusive Europe - Quality education for change Resurse Umane.

Au specialiști cu studii educaționale diverse (profesori, profesori de educație specială, educatori sociali, specializări în psihologie etc.). Toți membrii personalului trec printr-un program intensiv de instruire privind principiile de bază ale analizei comportamentului, în plus față de instruirea privind lucrul cu fiecare elev.

Evaluarea externă este realizată de către directorul Institutului de autism și de către profesori de la Universitatea din Reykyavik Arnarskóli este o școală non-profit, care primește finanțare pentru fiecare elev în funcție de nevoile de sprijin ale acestuia. Părinții nu plătesc școlarizare în afară de programul de prânz și after-school. Fiecare sală de clasă are în jur de 4-5 elevi, deserviți de 6-7 membri ai personalului. Fiecare elev are propriul manager de caz (psihologie, educator social, educație de licență). În jurul fiecărui elev se constituie un staff format, după caz din: analist comportamental, profesor de educație specială, patolog de vorbire și limbaj, kinetoterapeut etc.

Managerul de caz se întâlnește cu analistul comportamental cel puțin o dată la două săptămâni și cu alți profesioniști, după caz. Echipa elaborează anual un plan individual de educație în colaborare cu elevul și părinții acestuia. La fiecare trei luni se întocmește un raport de progres și o întâlnire cu părinții și elevii.

O altă școală interesantă este „Salaskóla”, o școală incluzivă capabilă să primească fiecare elev și să îl formeze din punct de vedere academic, social și emoțional, precum și să îi ofere instrucțiuni adecvate și în concordanță cu nevoile lor speciale, cu sprijin adecvat. Rolul profesorilor de sprijin este de a sprijini învățarea elevilor, contribuind astfel la progresul fiecăruia, de a utiliza metode de predare potrivite pentru diverse grupuri de elevi, consolidând cooperarea și a învățarea în comunitate în școli și între școli, unde sunt discutate cerințele diverse ale elevilor și modul în care acestea ar trebui îndeplinite zilnic.

Serviciile școlare furnizate de școală sunt Consiliere didactică / consiliere educație specială, Consiliere didactică pentru iPad-uri, Consiliere pentru studenții de origine străină, Antrenamentul vorbirii (logopedie), Servicii psihologice, Consiliere comportamentală, Sfaturi de la un terapeut ocupațional, Cursuri și educație pentru personal, Colaborare cu serviciile sociale, protecția copilului și alți factori interesați.

În orice școală, elevii au de atins un număr de credite, pe care îl pot face și din activitățile de studiu desfășurate în privat. Elevul este motivat să fie fericit, la fel și părinții.

Elevii un susțin examene, ci doar teste sumative sau formative. Se pot înscrie în învățământul superior, dar acolo au examene extrem de dificile și rămând doar cei care pot face față. Sunt motivați să desfășoare activități retribuite legal de la 13 ani, educația financiară având un rol foarte important într-o țară cu un înalt nivel de trai, dar cu resurse puține și extrem de bine exploatate.

Bunăstarea copiilor și progresul de succes al învățării se bazează în primul rând pe faptul că părinții sprijină școlarizarea copiilor lor și protejează interesele acestora în toate privințele. Cooperează bine cu profesorii, oferă școlii informații relevante și participă la educația copiilor lor de la început până la sfârșit. Furnizarea de informații crează un flux de informații și o permanentă consultare între profesori și părinți despre procesul de învățare, condiție prealabilă importantă pentru succesul activității școlare. Participarea activă a părinților la educația și munca copiilor lor este o condiție prealabilă pentru ca părinții să își poată asuma responsabilitatea pe care o poartă pentru creșterea și educația cu succes a copiilor lor. Școlile sunt responsabile pentru asigurarea faptului că o astfel de cooperare este stabilă și că întreaga școlarizare a copilului este menținută la cote înalte.

Curiozități despre Islanda

1. Islanda nu are armată, nu are marină și nici forțe aeriene.
2. Apa de robinet este pompată din izvor direct în casele islandezilor, este destul de pură că să nu necesite nici o filtrare.
3. Islanda nu are niciun McDonalds. Toate au fost închise în timpul crizei din 2009 și nu s-au mai deschis.
4. Școala este gratuită până la facultate, inclusiv.
5. Limba islandeză nu a evoluat deloc în ultimii 1.000 de ani. Ca urmare, oricine poate citi și înțelege texte vechi, fără nicio dificultate.
6. Islanda are aproximativ 130 de vulcani. 18 din ei au erupt în ultimii 1100 de ani, de când a fost fondată țara. Erupția unui vulcan în 2010 a afectat zborurile aeriene în mai toată Europa.
7. Islanda a fost unul dintre ultimele locuri colonizate de oameni.
8. Din punct de vedere geologic, Islanda este una din cele mai tinere insule din lume.
9. Prima femeie președinte de stat a fost aleasă în Islanda.
10. Cea mai mare speranță de viață o au islandezii.

Surse:

- https://ro.frwiki.wiki/wiki/Syst%C3%A8me_%C3%A9ducatif_en_Islande
- ro.aroundtravels.com a fost indexat de Google prima dată pe July 2020
- <https://ro.aroundtravels.com/articles-on-iceland/education-in-iceland-education-in-iceland-system.html>
- pov21.ro a fost indexat de Google prima dată pe February 2018
- <https://pov21.ro/2021/11/16/ingvi-hrannar-omarsson-profesor-de-scoala/>

ROLUL PĂRINȚILOR ȘI AL ȘCOLII ÎN EDUCAȚIA COPILOR

Prof. înv. preșcolar Bociat Petronela
Grădinița cu program normal nr. 2 Oțelu Roșu, Caraș-Severin

Educația este un fenomen social de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, în scopul pregătirii lor pentru integrarea în societate. Factorii instituționali ai educației sunt școala, familia, biserica, armata, s.a. Totul educă oamenii, dar în primul rând și în cea mai mare măsură oamenii. Între aceștia primul loc îl ocupa părinții și educatorii.

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru acest lucru. Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a le stimula calitatea de om. Ora de dirigiență este cea în care ne putem apleca asupra acestei laturi. Tot în această oră, se urmărește valorificarea abilităților de interrelaționare, de asumare a responsabilităților, de cultivare a capacității de a lua o decizie corectă, de descoperire a propriilor interese și aspirații spre formarea școlară și profesională ulterioară. Școala a rămas punctul de pornire al orientării școlare și profesionale prin acțiuni de informare asupra posibilităților de continuare a studiilor, de detectare a intereselor profesionale și a aptitudinilor, de discutare a criteriilor după care elevii își decid viitorul și a ponderii de implicare a părinților în alegerea școlii și a profesiei pe care copiii lor o vor urma, dacă profesia aleasă este cea dorită de copil și dacă acesta din urmă are disponibilități intelectuale.

Ajungem astfel la un alt factor care contribuie la educarea copiilor și care este familia. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral, estetic, ș.a. În raport cu activitatea școlară, copilul trebuie să îi considere pe părinți niște parteneri dispuși să ofere sprijin la nevoie, de aceea comunicarea în cadrul familiei este extrem de importantă. Întrebați-l zilnic pe cel mic ce a făcut la școală, ascultați cu interes ceea ce vă povestește, amuzați-vă împreună de întâmplările hazlii, încurajați-l să vă spună și aspectele plăcute, dar și pe cele neplăcute din ziua respectivă. Arătând un interes deosebit pentru activitatea de la școală, îi dovediți copilului că învățarea este un lucru serios, care vă preocupă, și, astfel, copilul va fi mai implicat. Copilul împărtășește cu familia succesul școlar, realizările, aspectele pozitive, dar și aspectele mai puțin plăcute sau insuccesele. Părinții sunt cei care îl sprijină necondiționat pe copil, oferindu-i soluții optime pentru rezolvarea unor situații apărute la școală: ei îi pot da sfaturi utile, pot împărtăși din experiența lor de școlari, se pot consulta cu învățătorul pentru a rezolva împreună unele situații. Să nu uităm că exemplul părinților contribuie major la educația copilului. De exemplu, dacă părintele dorește să-l obișnuiască pe copil să citească în timpul liber, poate organiza acasă „Lectura de seară”, un interval de timp în care, împreună, toți membrii familiei citesc ceva ce le place. Copilul este motivat să învețe dacă ceea ce învață este legat de realitate, dacă este util și îl ajută în viața cotidiană, dacă pornește de la ceea ce cunoaște și de la ceea ce corespunde experienței sale. Învățarea este o experiență personală la care el are nevoie să participe.

El învață dacă interacționează direct, acționează practic, aplică, dacă analizează, apreciază, observă, extrage concluzii, adică dacă este implicat activ mental și, mai ales la vârste mici, senzorial și motric. Învățarea eficientă se realizează într-o atmosferă plăcută, suportivă, în care copilul simte că poate decide, că are un anumit grad de libertate, în care are voie să greșească și în care este susținut să-și corecteze greșelile. El are încredere că va critica pentru greșelile sale și nici nu va fi comparat cu alți copii.

Copilul învață mai bine atunci când simte că este apreciat pentru efortul său, că este susținut și sprijinit să depășească obstacolele, frustrările pe care le presupune învățarea. Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de lucrurile incredintate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii "a avea cei 7 ani de-acasă". Un elev fără "cei 7 ani de-acasă" va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul școlii nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii.

Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la școala 5-6 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, școala și familia, trebuie să aibă același scop - formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bătrânu, Emilia, "Educația în familie", Editura politică, București, 1980;
2. Bunescu Gh., Alecu Gh., Badea D. "Educația părinților", Editura didactică și Pedagogică, București, 1997;
3. Crețu, Carmen, "Curriculum adaptat și personalizat", Editura Poliron, Iași, 1999.

MĂSURI PRACTICE ȘI PRINCIPII DE ACȚIUNE PENTRU PĂRINȚII CARE AU COPII CU ADHD

Prof. înv. primar Borlea Emilia Gabriela
Școala Gimnazială nr. 7 Borșa, Maramureș

A avea grijă de un copil cu ADHD nu este o sarcină ușoară, fiind un efort permanent marcat deseori de frustrări și probleme care par la un moment dat copleșitoare.

Un prim principiu care nu trebuie uitat de cadrele didactice și părinți este că acești copii pot învăța foarte bine și depinde deseori numai de capacitatea adultului de a identifica soluțiile potrivite pentru a converti simptomele supărătoare în avantaje pentru succesul școlar și instituirea comportamentului prosocial.

Timpul redus alocat de părinți relaționării profunde cu copilul, are efecte directe în plan comportamental și atitudinal. Relaționarea aproape accidentală și viața grăbită, nestructurată, formează un șablon mintal care favorizează apariția primelor semne de hiperactivitate și slaba capacitate de concentrare a atenției. Este foarte important ca atunci când apar primele simptome părinții să fie alături de copil, tratând cu calm și cu răbdare problemele cu care se confruntă și nevoile specifice ale copilului. Prin urmare, părinții pot elabora și impune discret un program de activitate organizat pentru copil:

- a) instalarea unui ceas mare, vizibil în camera copilului;
- b) instalarea și utilizarea unui calendar de perete;
- c) crearea unui spațiu destinat exclusiv sarcinilor de lucru.

Este necesar să se înțeleagă dificultatea încadrării copilului cu ADHD într-un program structurat, sprijinul constant acordat copilului fiind absolut necesar, se impune răbdare și coerență în luarea deciziilor. Părinții trebuie să susțină de fiecare dată același punct de vedere, diferențele de opinii fiind rezolvate anterior abordării copilului, departe de el. De asemenea nu este indicat să se renunțe la program, orice decizie de acest tip afectând logica și motivația copilului de a respecta în viitor programul stabilit.

Un exemplu de măsură practică indicat părinților, după identificarea situație de comportament hiperactiv sau impulsiv în ceea ce privește programul elevului de acasă, după școală, este cea a utilizării unui calendar zilnic, săptămânal și lunar, fiind o metodă de structurare a sarcinilor și evenimentelor relevante din viața copilului. Notăm în fiecare zi la ce oră mergem la școală, orarul de la școală, activitățile extrașcolare, activitățile de relaxare și timpul liber petrecut cu prietenii, activitățile de la sfârșit de săptămână. Calendarul sau prompterul vizual se realizează de către copil împreună cu părintele și poate fi structurat chiar pe intervale de ore.

Exemplu de calendar pentru rutina de dimineață:

	Mă trezesc la prima chemare a mamei. 5 puncte (jetoane)

	Mă îmbrac singur fără ca mama să îmi reamintească. 5 puncte (jetoane)
	Merg la baie și mă spăl pe dinți și pe față, fără ca mama să îmi reamintească 3 puncte (jetoane)
	Mănânc micul dejun fără întreruperi 2 puncte (jetoane)
	Îmi pregătesc ghiozdanul pentru școală din timp 2 puncte (jetoane)
	Plec la școală în timp util 5 puncte (jetoane)

Exemplu de sistem de autorecompensare:

Pot schimba jetoane în:	
9 puncte (jetoane)	10 minute în plus la ora de joc la calculator
10 puncte (jetoane)	15 minute timp de joacă suplimentar în parc
12 puncte (jetoane)	15 minute timp suplimentar de stat cu mama
9 puncte (jetoane)	10 minute în plus la ora de joc la calculator
15 puncte (jetoane)	Merg la film

După cum se poate vedea din exemplul de mai sus, se urmărește stimularea comportamentelor dorite și inhibarea simptomelor specifice și a efectelor lor. Nu se recomandă utilizarea recompenselor substanțiale, fiind indicat să se ofere ca „premier” lucruri care sunt corelate cu pasiunile și interesele constructive manifestate de copil.

Sancțiunile nu trebuie să fie disproporționate și se va evita orice formă de pedeapsă fizică sau verbală. Sancțiunile aplicate trebuie să fie eficiente, ferme și aplicate proporțional cu problema căreia i se adresează. Ideea de dreptate și justiție trebuie cultivată și prin acest sistem de recompense și sancțiuni.

Energia specifică elevilor hiperactivi poate fi convertită în creativitate și efort pozitiv, iar lipsa capacității de concentrare a atenției poate fi suplinită prin strategii educaționale care să le stimuleze curiozitatea.

Părinții trebuie să fie atenți la mesajele pe care le transmit copiii lor, la deschiderea lor. Utilizarea unor formule clare de adresare, asigură că atenția copilului este atrasă înainte de a i se transmite elementele importante privind sarcinile de lucru. Este foarte important ca părintele să fie creativ atunci când stabilește limitele, permițând copilului să-și exprime energia fizică în exces, și totodată făcându-l partaș la stabilirea acestora. De asemenea ei trebuie să le dea posibilitatea de exprimare în orice tip de decizie, oferindu-le posibilitatea de a alege, trebuie ascultați tot timpul, respectați, tratați cu afecțiune, trebuie să își facă timp să observe copilul în timpul în care el interacționează cu ceilalți copii...sunt multe lucruri de învățat. Nu trebuie să uite că ei știu cum sunt, știu chiar cum sunt părinții lor.

În ceea ce privesc temele pentru acasă, acestea trebuie transformate în activități plăcute. În general, pentru orice copil tema este sinonimă cu școala și cu munca și antonimă cu joaca și cu timpul liber. Așa că e firesc să existe o anumită reticență față de teme. Pentru a le face atractive, ar fi indicat ca părintele să organizeze împreună cu copilul un colțisor dedicat acestei activități, să cumpere împreună rechizitele necesare, să inventeze un dosar pentru temele terminate, să îl ajute și să-l învețe cum să își organizeze cele necesare pentru școală în funcție de orar, să-l încurajeze, să facă liste cu ce are de făcut și să bifeze temele terminate sau să pună în ordine caietele și temele folosind etichete de culori diferite, să-l recompenseze cu laude sau mici „premiu” pentru fiecare temă terminată.

Părinții nu trebuie să uite că majoritatea copiilor, cu sau fără ADHD, adoră să petreacă timp afară. Exercițiile precum mersul cu bicicleta sau drumețiile sunt în special benefice pentru copiii cu multă energie. Iar spre deosebire de alte sporturi de echipă precum baschetul, voleiul sau fotbalul, nu există timp de repaus. Copilul se va mișca în continuu, folosindu-și multe grupe de mușchi, care îl vor menține concentrat.

În comparație cu alte activități care activează fie partea stângă, fie cea dreaptă a creierului, muzica stimulează ambele părți, în același timp. Acest lucru îl va ajuta pe micuț să se organizeze mai bine. Dacă cel mic face parte dintr-o trupă, orchestră sau cor, va învăța să lucreze în echipă – un lucru foarte important pentru copiii cu ADHD.

Cel mai important aspect care trebuie luat în considerare atât de cadrele didactice și de către părinți este *conștientizarea punctelor tari ale copilului!*

Bibliografie:

1. Barcan, E., Bulibașa, A., Copilul cu devieri de la comportament, Editura Grafitec, Bacău, 2005
2. Iucu, R., Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Kieran Egan, Stefan Popenici, Ghid pentru părinți și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, 2007
4. Popenici, S., Fartusnic, C., Târnoveanu, N., Managementul clasei pentru elevii cu ADHD, Editura Didactica Publishing House, București, 2008
5. **Kieran, E., Popenici, S., Educația elevilor hiperactivi și cu deficit de atenție. Ghid pentru părinți și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, Editura Didactica Press, București, 2007– p.106**
6. <https://newsautism.wordpress.com/2015/09/02/9-aplicatii-care-usureaza-invatarea-la-copiii-cu-adhd>

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ

INSTRUMENT AL EDUCAȚIEI ÎN FAMILIE

Călugăreanu Cristina
Grădinița cu Program Normal nr. 51, Ploiești

După cum știm, formarea ca om și educația copilului începe în familie. La fel, și educația emoțională se învață mai întâi în „creuzetul familiei” (D. Goleman, 2008, p.245), unde copilul primește primele lecții despre sentimente, înțelegerea, manifestarea și controlul lor, profesori fiindu-i părinții, nu numai prin ceea ce-i spun și ce-i arată acestuia, felul în care îl tratează, dar și prin propriul model de exprimare și control emoțional. Astfel, părinții pot fi profesori eficienți, sau pot greși. Ceea ce-i ajută pe părinți să fie adevărați „antrenori emoționali” sunt tocmai elementele inteligenței emoționale pe care le dețin aceștia: capacitatea de a-și recunoaște, controla sentimentele, de a fi empatici, de a se adapta la sentimentele copilului și de a lua în serios aceste sentimente, de a căuta modalități pozitive de calmare a situațiilor neplăcute, atunci când ele apar.

Teremenul de inteligență emoțională desemnează suma abilităților care îi sunt necesare unei persoane pentru a gestiona adecvat emoțiile proprii și ale celorlalți, capacitatea de a folosi informațiile oferite de emoții în scopul ghidării comportamentului spre realizarea scopurilor propuse.

Conceptul de inteligență emoțională a fost formulat pentru prima dată de psihologii americani în anii 1990 pentru a reda trăsăturile emoționale care sunt relevante pentru a reuși în viață. Psihologul Daniel Goleman studiază acest subiect și analizează „ingredientele rețetei succesului în viață” în cartea sa „Inteligența emoțională” publicată în 1995.

Astăzi se vorbește despre inteligența emoțională și importanța ei în multe domenii ale vieții, în toate acțiunile întreprinse de oameni și în relațiile ce se stabilesc între aceștia. Având în vedere faptul că inteligența emoțională a adultului depinde de nivelul de dezvoltare a abilităților sociale și emoționale dobândite în copilărie, apare tot mai mult necesitatea dezvoltării optime a acestor competențe în această perioadă de formare a lor.

„Educația bazată pe inteligența emoțională presupune că trebuie să ne folosim atât capul cât și inima”, arată autorii M. Elias, S. Tobias și B. Friedlander în cartea lor „Inteligența emoțională în educația copiilor” (2012, p.80). Ei spun că pentru a realiza o educație eficientă fiecare părinte trebuie să-și evalueze propria inteligență emoțională dar și inteligența emoțională a copilului său. Pentru aceasta, un părinte ar trebui să știe în ce măsură își cunoaște sentimentele proprii și sentimentele membrilor familiei, cât de empatic este, cum face față situațiilor de stres, furie, dacă este capabil să-și controleze emoțiile negative în aceste momente, cum relaționează cu ceilalți și cum rezolvă situațiile conflictuale. La fel, ar trebui să cunoască ce poate face copilul său din aceste puncte de vedere. Având toate aceste informații, părintele va cunoaște în ce direcție și cum să intervină în educația copilului pentru a obține cele mai bune rezultate.

Ideea centrală a lucrării „Inteligența emoțională în educația copiilor” este importanța sănătății emoționale a copiilor, autorii acestei cărți definind ca regulă de aur în dezvoltarea socio-emoțională a copiilor educația bazată pe inteligența emoțională. Pentru realizarea unei astfel de educație este necesar ca în familie să existe o atmosferă pozitivă, destinsă, plină de iubire și apropiere între membrii acesteia, pentru că numai într-un astfel de mediu se pot depăși eficient eventualele probleme apărute în diferite contexte. Umorele, muzica, îmbrățișările, îmbogățesc viața de zi cu zi a familiei, aducând echilibru, armonie, siguranță, condiții necesare pentru o dezvoltare socio-emoțională armonioasă a copilului.

Părinții care-și educă copiii folosind principiile inteligenței emoționale îi învață pe aceștia mai degrabă să gândească singuri, decât să le spună cum și ce să facă, cum să se poarte, cum să rezolve o problemă, ce decizie să ia într-o anumită situație. Pentru a încuraja copilul să-și dezvolte abilitatea de a gândi singur, un părinte „inteligent emoțional” trebuie să clădească în primul rând o relație cu copilul său, aceasta presupunând „a predica mai puțin și a asculta mai mult, în a spune mai puțin și a arăta mai mult; în a înlocui autoritatea de părinte cu persuasiunea internă, în a forma caracterul copilului pornind dinspre interior, nu a-l impune” (M. J. Elias, S. Tobias, B. S. Friedlander, 2012, p.85).

Copilul își dezvoltă abilitatea de a gândi singuri urmărind exemplul adulților care exersează aptitudini sociale și emoționale, înțelegând propriile gânduri, sentimente, vorbe, parafrazate într-un mod mai limpede de către adultul care-i oferă astfel sprijin în rezolvarea problemelor. Un alt mod prin care părinții stimulează capacitatea de a gândi singuri a copiilor lor este folosind tehnica de a pune întrebări, în loc de a le spune ceva direct acestora, astfel ajutându-i să decidă singuri asupra celei mai eficiente acțiuni de urmat. Nu în ultimul rând, educația bazată pe inteligența emoțională se realizează acordând copiilor răbdare și perseverând în a-i învăța să dobândească aptitudinile sociale, abordând toate aspectele educației cu creativitate și flexibilitate, adaptând mereu stilul de educație la copil, ca persoană unică.

În ceea ce privește disciplina bazată pe inteligența emoțională, aceasta se învață acordând copiilor atenție pozitivă, lăudându-i și apreciindu-i, făcându-i conștienți de consecințele propriului comportament, urmărind educarea nu prin acordarea de recompense, ci prin declanșarea motivației intrinseci. Autocontrolul emoțional și social se realizează prin conștientizarea propriilor sentimente, separarea reacțiilor emoționale de cele comportamentale și comunicarea în manieră încrezătoare cu ceilalți.

Copiii crescuți și educați de părinți „inteligenti emoțional” vor fi mai sociabili, mai prietenoși, mai puțin încordați în situații necunoscute, se vor calma mai ușor când vor fi supărați, se vor supăra rareori, nu vor fi agresivi, vor fi mai ușor acceptați de ceilalți, se vor adapta mai bine la școală unde se vor putea concentra mai ușor și deci, vor învăța mai bine. Cei care primesc sprijin și încurajări de la părinți pentru a depăși micile obstacole, vor fi la rândul lor încrezători și vor privi cu optimism, curiozitate și plăcere orice nouă provocare, fiind astfel mai disponibili față de tot ce înseamnă învățare.

Relațiile dintre părinte și copil au un fundament emoțional pe baza căruia copilul își va construi propria perspectivă emoțională; un părinte mereu ocupat, grăbit, furios, deprimat, manifestând indiferență sau dispreț față de sentimentele copilului, nu va satisface nevoile emoționale ale acestuia și va transmite o lecție emoțională cu impact și consecințe negative majore. Viața de familie este modelul pentru întreaga dezvoltare socio-emoțională și cognitivă a copilului.

Educația bazată pe inteligența emoțională este cea care asigură rezolvarea problemelor copilului într-o manieră realistă, responsabilă și independentă. Pornind de la conștientizarea sentimentelor care semnalizează existența unei probleme ce trebuie rezolvată, copilul capătă abilitatea de a-și stabili scopurile, de a gândi înainte de a trece la acțiune, controlând impulsurile, imaginând rezultate posibile și alegând cea mai bună soluție pe care apoi o pune în practică rezolvând astfel problema inițială.

Lawrence E. Shapiro, psiholog specialist în utilizarea jocurilor în psihoterapia copilului, a studiat dezvoltarea abilităților emoționale și sociale care definesc inteligența emoțională prin intermediul jocurilor și activităților amuzante care le plac atât de mult copiilor. În cartea sa „Inteligența emoțională a copiilor. Jocuri și recomandări pentru un EQ ridicat”, el arată că „prin intermediul jocurilor le putem oferi ocazia de a deprinde și a exersa noi moduri de a gândi, a simți și a acționa, iar participând la aceste jocuri, putem deveni o parte integrantă a procesului de învățare emoțională” (L. E. Shapiro, 2012, p.15). Autorul analizează felul în care se formează abilitățile socio-emoționale în copilărie și prezintă o gamă largă de activități cu caracter de joc prin care părinții pot influența pozitiv dezvoltarea acestor abilități: empatia, atitudinea prietenoasă, rezolvarea problemelor interpersonale, perseverența, cooperarea, etc.

Astfel, pentru dobândirea și dezvoltarea abilității de a rezolva o problemă, adultul poate să exerseze împreună cu copilul sub formă de joc găsirea tuturor soluțiilor posibile care ar rezolva diverse probleme din experiența de zi cu zi a acestora. Cu sprijin, la început, copiii vor discuta și vor alege soluția cea mai eficientă, pentru ca mai apoi, folosind strategii verificate deja, să fie capabili să decidă singuri în acest sens. Stimulați de elementul ludic, beneficiind de avantajul exersării împreună cu alți copii și de susținerea adultului, copiii vor învăța mult mai ușor cum să depășească obstacolele ce apar în calea scopului propus. Experiența dobândită de copii în cadrul jocurilor de rezolvare a problemelor va duce la creșterea încrederii ca sunt capabili de a face asta oricând și în alte contexte, iar încrederea îi va ajuta în mod eficient în rezolvarea situațiilor viitoare.

Dorind să depășească obstacolele apărute în experiențele de zi cu zi, copiii învață reușescă în ceea ce își propun a face, să se automotiveze, iar asta îi duce spre succes. Pentru a încuraja formarea capacității de automotivare a copiilor, adulții trebuie să se implice în educația lor manifestând interes, disponibilitate și responsabilitate față de tot ceea ce experimentează și învață copiii, acasă sau în mediul educațional organizat.

Și în situația în care succesul este atins, dar mai ales când întârzie să apară, copilul trebuie încurajat să persevereze, să dovedească ambiție și motivare pentru realizarea scopului urmărit. Aceste abilități caracteristice inteligenței emoționale pot fi stimulate de către adulți prin acordarea de feedback și prin sprijinirea copiilor în a învăța să gestioneze eficient timpul în realizarea sarcinilor. Pentru a fi motivați să facă ceva, copiii au nevoie să facă acel lucru cu plăcere, ca o joacă. Un hobby înseamnă pentru copil un prilej plăcut de dezvoltare a perseverenței și a capacității de a reuși; el este asemeni unui joc, dar are și elemente care necesită depunerea unui oarecare doze de efort și concentrare. De aceea, părinții trebuie să îndrume copiii spre alegerea unei astfel de activități cu beneficii foarte mari în direcția dezvoltării elementelor de inteligență emoțională.

În căutarea reușitei și succesului apare din când în când și eșecul. Atunci când se întâmplă acest lucru, copiii trăiesc emoții negative, pe care trebuie să învețe să le depășească. Jocurile de echipă, bazate pe cooperare, sunt rețeta formării abilității de asumare și depășire a eșecurilor, iar copiii antrenați în astfel de jocuri înțeleg că a reuși este rezultatul acțiunii întregului grup și reușitele realizate prin colaborare aduc mai multe satisfacții decât cele individuale.

Etapa preșcolară este foarte importantă pentru dezvoltarea morală a copilului; acum copilul dezvoltă comportamente prosociale mai ales pe baza sentimentelor pozitive: empatia, preocuparea pentru ceilalți. Un părinte care îl învață pe copil să facă fapte bune, să-i pese de alții, care-l implică pe acesta în mici activități organizate în folosul comunității, pe măsura priceperii și putinței copilului, va reuși să transmită acestuia importanța binelui în viața noastră.

În ceea ce privește controlul furiei, care este una dintre cele mai frecvente probleme emoționale, mai ales la această vârstă a copilăriei, adulții pot exersa împreună cu copiii diverse jocuri de control emoțional dar și tehnici de negociere și mediere a conflictelor.

Un părinte care își dorește un copil cu șanse mari de reușită în viață trebuie să știe cât de important este să-l ajute pe acesta să-și dezvolte abilitățile din sfera inteligenței emoționale. Un astfel de părinte înțelege totodată că pentru a-și sprijini copilul în dezvoltarea sa socio-emoțională trebuie ca el însuși să-și dezvolte și perfecționeze propriile abilități de acest gen, pentru a le utiliza ca instrument în educația pe care o dă copilului său.

Cu atât mai mult, un educator profesionist trebuie să cunoască cele mai eficiente căi de dezvoltare a inteligenței emoționale a copiilor preșcolari, ca premisă a adaptării copilului la mediul școlar, la viața socială, în devenirea sa ca adult competent al societății actuale și viitoare.

Bibliografie:

1. Elias, Maurice, J., Tobias, Steven, E., Friedlander, Brian, S, *Inteligența emoțională în educația copiilor*, București, Editura Curtea Veche, 2012
2. Goleman, Daniel, *Inteligența emoțională*, București, Editura Curtea Veche, 2008
3. Shapiro, Lawrence E., *Inteligența emoțională a copiilor. Jocuri și recomandări pentru un EQ ridicat*, Iași, Editura Polirom, 2012

PARTENERIATUL EDUCATIV: GRĂDINIȚĂ - FAMILIE

Prof. înv. preșcolar Cepoiu Ionela
GPP „Curcubeul Copilăriei” Măneciu

Prin intrarea copiilor în grădiniță ,ei sunt integrați într-un sistem unitar de învățământ care urmărește îndeplinirea unor obiective științifice stabilite ce decurg din scopul învățământului în actuala etapă și din necesitatea de a repeta particularitățile psihopedagogice ale copiilor. Educația vârstelor mici este considerată temelia personalității fiecărui individ, de aceea educația trebuie să răspundă în primul rând nevoilor individuale și să realizeze echilibrul între acesta și dezvoltarea socială.

Responsabilitatea dezvoltării copilului în primele etape revine în primul rând familiei sale. Chiar și atunci când grădinița oferă programe foarte bune și eficiente , ea nu poate contracara experiența negativă acumulată de copil în familie. Mai mult ceea ce învață copilul de la educatoare poate să nu prezinte importanță. În consecință, pentru ca activitatea derulată în cadrul unui program de educație să-și dovedească eficiența este necesar ca aceasta să se facă mai întâi cunoscută părinților și ulterior să existe o colaborare strânsă între aceștia și educatoare.

Implicarea familiei în cadrul programului desfășurat în grădiniță este esențială pentru îmbogățirea mediului stimulat, fixarea și lărgirea cunoștințelor asimilate în sala de grupă. Implicarea familiei în program va întări sprijinirea Țelurilor educaționale. Părinții și educatorii exercită o influență vitală asupra dezvoltării copiilor, chiar dacă ei acționează în contexte sociale diferite. Implicarea părinților în activitatea pre-primară este în beneficiul copiilor, al familiei și al calității actului educațional. Părinții și educatorii au în egală măsură răspunderea eforturilor commune pentru a dezvolta o relație de colaborare. Bazele unei bune relații sunt puse pe:

- comunicarea dintre cei doi factori;
- respect reciproc între ei;
- acceptarea diferențelor sociale;
- implicarea tuturor în căutarea și promovarea intereselor copiilor.

Părinții pot fi parteneri în educație pentru că dețin cele mai multe informații despre copiii lor. Pentru realizarea parteneriatului este esențial ca părinții să fie participanți activi, să fie atrași în adoptarea deciziilor, să se recunoască și să se valorifice informațiile date de ei despre copii, iar responsabilitatea să fie împărțită între părinți și educatoare.

MODALITĂȚI DE COLABORARE:

1. Comunicarea directă cu familia
2. Comunicarea în scris cu familia
3. Participarea directă a familiei la activitățile din grădiniță.

Noi, educatoarele putem fi și suntem unul dintre factorii importanți care modelează atât pe copiii din grădiniță, cât și pe părinții acestora.

Bibliografie:

1. I. Drăgan, P. Petroman, Psihologia educațională, Editura Miran, Timișoara, 2001.
2. Revista învățământului preșcolar nr.3-4 /2004
3. E. Vrasmas, Consilierea și educația părinților, Editura Aramis, București, 2003.

METODE ȘI TEHNICI UTILIZATE ÎN PROCESUL ACTIVITĂȚILOR DE GRUP CU PĂRINȚII

Ed. Ciocîrlie Valentina
Grădinița cu P.P. "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" Ploiești

Având la bază experiența didactică acumulată de-a lungul multor ani, prezint mai jos o parte dintre metodele și tehnicile pe care le-am folosit în grădiniță, în procesul activităților de grup cu părinții.

Discuția de grup	Poate fi folosită cu grupuri de până la 20 participanți. Ea presupune timpul alocat intervenției participanților (comentarii, întrebări, răspunsuri, prezentarea experiențelor personale etc.). Informația reținută în cadrul discuției în grup este mai multă decât în cazul prezentării simple. Există riscul monopolizării timpului de discuție de către un număr redus de participanți mai îndrăzneți.
Metoda pălăriilor gânditoare	Este o tehnică interactivă, de stimulare a creativității participanților, se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. • <i>Pălăria albastră</i> - este liderul, managerul, el conduce jocul. • <i>Pălăria albă</i> - este povestitorul, cel ce redă, pe scurt, conținutul textului. • <i>Pălăria roșie</i> - este psihologul, care își exprimă sentimentele față de personajele întâlnite. • <i>Pălăria neagră</i> - este criticul, pălăria - avertisment, concentrată în special pe aprecierea negativă a lucrurilor. • <i>Pălăria verde</i> - este gânditorul, care oferă soluții alternative. • <i>Pălăria galbenă</i> - este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, creează finalul. Avantaje: dezvoltă competențele inteligenței logice și interpersonale, dezvoltă competențele de comunicare, încurajează gândirea analitică.

Explozia stelară	Este o metodă de dezvoltare a creativității similară brainstormingului. În centrul stelei se va trece problema care urmează a fi dezbătută. Se trece pe o foaie de hârtie sarcina propusă și se înșiră în jurul ei cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Aceste întrebări pot genera altele la rândul lor, care cer o mai mare concentrare. Se lucrează în grupuri. Membrii grupurilor alcătuiesc o listă cu cât mai multe întrebări și cât mai diverse. Se apreciază munca în echipă și elaborarea celor mai interesante idei. Avantaje: munca în echipă, implicarea tuturor participanților.

Astfel, concluzionez prin a menționa că în procesul contactului cu părinții, care se află într-o situație dificilă, este vitală o comunicare sinceră și empatică, deoarece și ei, la rândul lor, au nevoie de o experiență emoțională pozitivă, au nevoie să simtă că nu sunt singuri și că sunt sprijiniți.

Bibliografie:

Srijin Parental – Recomandări pentru organizarea activităților de sprijin parental, în cadrul Proiectului "Intervenția Timpurie", (2023).

CUM POT FI DEZVOLTATE COMPETENȚELE SOCIO-EMOȚIONALE LA COPIII PREȘCOLARI?

Prof. înv. preșcolar Ciulei Florentina
Grădinița cu P.P. nr. 32
Structura Grădinița cu P.N. „Căsuța cu Povești”
Ploiești, jud. Prahova

Forța spirituală a unei societăți se concretizează în capacitatea acesteia de a elabora idei noi, de a crea, de a face descoperiri. Cercetarea reprezintă în prezent baza unei societăți de succes. O atenție deosebită se acordă cercetării în domeniul științelor socio-umane.

Pedagogia contemporană promovează inițiativa, originalitatea, spiritul creator în scopul restructurării și eficientizării învățământului românesc. Ea promovează inițiativa și implicarea omului de la catedră în acțiuni care îi permit să-și pună în valoare tactul și vocația pedagogică. Cadrul didactic e necesar să cerceteze, să organizeze activități sistematice și metodice, să aplice noi soluții circumstanțelor practice concrete, să formuleze ipoteze pe care să le verifice și să valorifice noi variante de lucru cu copiii.

Vârsta preșcolară se caracterizează prin dezvoltare accelerată în toate planurile: fizic, cognitiv și socio-emoțional. Aceste planuri se află în strânsă interacțiune și pot fi separate doar artificial, pentru a fi investigate sau înțelese mai ușor. Din această cauză, mulți cercetători care investighează diverse aspecte cognitive fac acest lucru în strânsă relație cu funcționarea socio-emoțională, vorbind despre cogniție socială, respectiv funcții cognitive puse în slujba adaptării sociale. Fiecare cadru didactic poate face din clasa sa de elevi un adevărat laborator de testare și descoperire a eficienței metodelor și procedurilor de predare-învățare-evaluare.

Preșcolăritatea este perioada cea mai indicată pentru dezvoltarea și optimizarea competențelor emoționale și sociale, pe parcursul căreia copilul își dezvoltă competențe fundamentale în plan cognitiv, emoțional și social, esențiale pentru adaptarea la viața adultă.

Toți ne dorim să contribuim la creșterea unor copii sănătoși și echilibrați mintal și emoțional. Un element esențial prin care un copil ajunge la acest echilibru este modul în care se dezvoltă social și emoțional. Vârsta preșcolară și școlară mică este momentul din viața lor în care copiii au nevoie de noi, adulții, să învețe cum să relaționeze cu ceilalți cu respect față de nevoile lor și ale celorlalți, cum să rezolve diverse situații sociale cu care se confruntă zi de zi, cum să trăiască sănătos emoțiile de tristețe, frică, teamă, furie fără să-i rănească pe ceilalți. Copiii învață în funcție de ce facem noi adulții, educatori, părinți, alți membri ai comunității, și mai puțin din ceea ce spunem. Copiii observă și imită comportamentele noastre; avem în consecință o mare influență asupra comportamentului copilului. Acțiunile noastre îi ghidează copilului dezvoltarea socială și emoțională și îi asigură cadrul formării încrederii în sine. Este, de asemenea la fel de adevărat că, odată ce copilul ajunge la grădiniță, el observă și preia în mare măsură și comportamentele celorlalți copii. De aceea, este nevoie ca toți copiii să beneficieze de un reper extrem de valoros și foarte credibil de comportament.

Pornind de la aceste motivații, am derulat în cadrul grădiniței un program de intervenție.

Scopul acestuia a vizat dezvoltarea abilităților și competențelor social emoționale la copiii preșcolari .

Pentru atingerea acestui scop, am ales să folosesc ca instrument experimentul pedagogic prin jocuri adresate copiilor: *Să ne cunoaștem-exercițiul numelui, Baloane cu emoții, Cursa cu obstacole, Scăunele cu emoții, Roata emoțiilor, Ne jucăm împreună, Cutiile cu emoții, Cursa iepurașilor, Povestea „Cei trei purceluși,..*

Aplicând acest program de intervenție personalizat mi-am propus să relatez că reușita privind devenirea umană a copilului depinde de o colaborare dintre mai mulți factori , cei mai importanți fiind familia și grădinița. Interesantă este și cunoașterea potențialului cognitiv și socio-afectiv al copiilor, cunoscut fiind faptul că orice activitate educațională se întemeiază pe cunoașterea psihologică a subiecților care fac obiectul unei astfel de intervenții. Cadrul didactic are frumoasa misiune de a orienta procesele dezvoltării psiho-fizice a copiilor către un curs ascendent în scopul valorificării superioare a potențialului lor nativ și pentru favorizarea bunei integrări în societate a acestora .

Prin programul său educativ ce cuprinde intenționalități clare, prin solicitarea expresă a copilului de a se exprima și de a acționa, de a înțelege, de a gândi, de a aplece, de a simți ceea ce se impune prin activitatea colectivă, grădinița îi dă preșcolarului posibilitatea unui contact direct cu mediul social. Întreaga activitate desfășurată în cadrul grădiniței are ca scop principal socializarea preșcolarului. Acest lucru nu permite discontinuități, astfel încât programul zilnic e necesar să fie bine conceput în mod științific, bine structurat, încât să permită exercitarea influenței educative în:

- relaționarea cu colegii în activitățile liber-creative
- participarea activă ,dar disciplinată la activitățile frontal dirijate
- cooperarea cu grupa și subordonarea copilului grupei, în jocul liber, în cadrul activităților complementare.

Copiii care merg în colectivitate și participă în mod constant la activități stimulative, susținute de cadre didactice calificate, cu experiență de lucru, interacționând cu copiii de această vârstă, într-un cadru organizatoric propice, cu materiale didactice de calitate, beneficiază de condițiile cele mai favorabile unei dezvoltări socio-emoționale potrivite integrării cât mai rapide și ușoare în societate.

Toate aceste momente se realizează prin influența educatoarei și a colectivului în sensul educării socio-emoționale. Totodată, în cadrul grădiniței, se oferă copiilor un motiv intern , generator de conduită socială , constituind o ambianță reală în care să se manifeste atitudini sociale.

Într-un Univers plin de nou și aflat într-o continuă modificare, pe măsură ce știința ne dezvăluie zilnic noi și noi repere de cunoaștere și dezvoltare, suntem cu toții expuși unei permanente comparații și competitivități.

Este necesar să învățăm mereu lucruri noi, să ne modificăm în mod constant ariile de competență, să fim mereu pregătiți pentru noi provocări sau stimulări. Atunci este evident că, dacă vom asigura pentru copiii noștri tot ceea ce îi poate ajuta să beneficieze de cele mai bune condiții de creștere și dezvoltare social emoțională, este ca și cum le-am asigura un start benefic într-o societate modernă în plin avânt de digitalizare și tehnologizare.

Dar, este indicat să avem în vedere că cele mai mari șanse de reușită le au copiii care învață cât mai repede să se cunoască pe sine, să își identifice cu succes emoțiile, să se poată integra rapid unui grup, să urmeze regulile ce îl ajută la obținerea rezultatului dorit, să își poată menține atenția asupra scopului urmărit, să știe să negocieze și să își susțină colegii și pe cei din jur.

UTILIZAREA TEHNOLOGIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

**Prof. Cojocaru Andreea-Ionela,
Grădinița cu Program Normal Băleni, jud. Dâmbovița**

Digitalizarea în mediul preșcolar se referă la utilizarea tehnologiei și a resurselor digitale în procesul educațional al copiilor de vârstă preșcolară. Aceasta implică introducerea și integrarea tabletelor, computerele, tablelelor interactive, aplicațiilor și altor instrumente digitale în activitățile de învățare și dezvoltare ale copiilor mici.

Există câteva avantaje ale digitalizării în mediul preșcolar precum:

1. Motivare și angajament: Utilizarea tehnologiei învățării poate fi captivantă și motivantă pentru copiii preșcolari. Aceasta poate stârni interesul și curiozitatea lor, determinându-i să se angajeze mai activ în procesul de învățare;
2. Acces la resurse educaționale variate: Prin intermediul tehnologiei, copiii preșcolari pot accesa o gamă largă de resurse educaționale, inclusiv aplicații interactive, jocuri educaționale, videoclipuri și cărți electronice. Aceste resurse pot sprijini dezvoltarea abilităților cognitive, lingvistice și sociale ale copiilor;
3. Dezvoltarea abilităților digitale: Utilizarea tehnologiei învățării în mediul preșcolar poate ajuta copiii să-și dezvolte abilitățile digitale încă de la o vârstă fragedă. Aceste abilități sunt tot mai importante în lumea actuală și pot contribui la pregătirea copiilor pentru viitor;
4. Individualizarea și adaptabilitatea instruirii: Tehnologia poate permite personalizarea și adaptarea instruirii în funcție de nevoile și ritmul de învățare al fiecărui copil. Aplicațiile și platformele digitale pot oferi feedback instantaneu și exerciții adaptate nivelului de dezvoltare al fiecărui copil.

Cu toate acestea, este important să se ia în considerare și câteva aspecte importante, cum ar fi supravegherea și gestionarea timpului: Este esențial ca părinții și educatoarele să supravegheze și să limiteze timpul petrecut de copii în fața ecranelor, asigurându-se că utilizarea tehnologiei este echilibrată și adecvată vârstei lor. De asemenea, contează într-o mare măsură calitatea resurselor digitale: Este important să se aleagă cu atenție resursele digitale utilizate în mediul preșcolar. Acestea ar trebui să fie educative, interactive și să ofere o valoare adăugată în procesul de învățare și dezvoltare a copiilor. Totodată, trebuie luat în calcul faptul că tehnologia nu poate înlocui interacțiunea umană și implicarea educatoarelor. Acestea trebuie să fie îndrumătoare și să ofere suport copiilor în utilizarea tehnologiei, să promoveze activități de grup și jocuri în care să fie implicați în mod direct.

Există o varietate de activități digitale potrivite pentru copiii preșcolari. Iată câteva exemple:

1. Aplicații interactive de învățare: Există numeroase aplicații educaționale disponibile care sunt concepute special pentru copiii preșcolari. Acestea pot acoperi diverse domenii, cum ar fi abilitățile matematice, abilitățile de lectură și scriere, recunoașterea formelor și culorilor, dezvoltarea vocabularului și multe altele;
2. Jocuri educaționale online: Există jocuri interactive pe internet care pot fi benefice pentru dezvoltarea cognitivă și motrică a copiilor preșcolari. Acestea pot implica rezolvarea de puzzle-uri, pot dezvolta abilitățile de coordonare ochi-mână și pot promova gândirea logică și creativitatea;

3. Animații și videoclipuri educaționale: Există canale YouTube și platforme online care oferă animații și videoclipuri educaționale potrivite pentru copiii preșcolari. Acestea pot aborda diverse subiecte, cum ar fi literația, matematica, științele, dezvoltarea emoțională și socială;
4. Platforme interactive pentru învățare: Există platforme digitale speciale concepute pentru copiii preșcolari, care oferă jocuri, activități interactive și materiale de învățare adaptate nivelului lor de dezvoltare. Acestea pot fi utilizate pentru a dezvolta abilități de alfabetizare timpurie, numărătoare, învățarea limbilor străine și multe altele;
5. Proiecte creative cu utilizarea tabletelor sau computerelor: Copiii preșcolari pot fi încurajați să creeze desene digitale, să compună muzică simplă sau să creeze povestiri cu ajutorul tabletelor sau computerelor. Există aplicații și programe special concepute pentru a-i sprijini în aceste activități creative;
6. Utilizarea tabletelor sau computerelor pentru accesul la cărți electronice: Tabletă sau computerul pot fi utilizate pentru a accesa cărți electronice interactive și povești audio, care pot îmbunătăți abilitățile de citire și ascultare a copiilor preșcolari.

Este important ca aceste activități să fie integrate într-un mediu de învățare echilibrat, care să includă și activități tradiționale și interacțiuni sociale, și să fie supravegheate de către adulți pentru a asigura un timp adecvat de utilizare și selectarea de resurse digitale adecvate pentru vârsta și dezvoltarea copilului.

În concluzie, digitalizarea în mediul preșcolar poate aduce multiple beneficii, dar trebuie abordată cu atenție și responsabilitate pentru a se asigura o utilizare adecvată și echilibrată a tehnologiei în procesul de învățare și dezvoltare a copiilor.

Bibliografie:

- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
- Chiong, C., & Shuler, C. (2010). Learning: Is there an app for that? Investigations of young children's usage and learning with mobile devices and apps. The Joan Ganz Cooney Center at Sesame Workshop.
- Kucirkova, N. (2014). iPads and mobile technologies: pathways for young children's learning. *Childhood Education*, 90(4), 300-306.
- Marsh, J. (2017). *Digital childhoods: Technologies and children's everyday lives*. Routledge.
- Plowman, L., & McPake, J. (2013). Seven myths about young children and technology. *Childhood Education*, 89(1), 27-33.

MESERIA DE PĂRINTE

Prof. Cojocaru Mariana
Prof. Mihalache Anca
Grădinița cu P.P. nr. 47 Ploiești

Meseria de părinte este cea care nu se învață în școală, facultate, filme sau cărți. De această meserie depind educația și dezvoltarea armonioasă din toate punctele de vedere ale unui copil.

Mulți ar spune că este cea mai ușoară meserie, alții că este îngrozitor să ajungi de la serviciu și să faci față ritmului antrenant impus de copilul tău, să îi răspunzi adecvat întrebărilor, să îi creezi un program și să ai grijă în același timp să îl și urmeze. Toate acestea dar și multe alte responsabilități cad pe umerii părintelui/familiei. El, părintele, este modelul pe care copilul îl urmează. Acesta îi oferă condiții de viață, o educație de bază, o siguranță emoțională și psihică. Cu alte cuvinte, de modul în care părintele își îndeplinește rolul depinde viitorul copilului.

Pentru că școala reprezintă un alt mediu important în viața celui mic, părintele are obligația de a orienta copilul spre o școală care să corespundă cu aptitudinile și valorile sale și să fie un bun partener al cadrelor didactice pentru a veni în sprijinirea evoluției acestuia. Dacă unii părinți se pot bucura o dată cu trecerea timpului de rezultate satisfăcătoare privind educația celui mic, alții pot constata doar greșelile făcute în fixarea obiectivelor, ideilor, în gestionarea resurselor investite, cu alte cuvinte în strategiile educative folosite. De aici până la neînțelegeri, certuri între părinți și copii, mai este foarte puțin.

Din dorința de a fi cel mai bun părinte, mulți greșim în mod frecvent prin obiective uzual formulate, ale căror rezultate s-au dovedit a avea și repercursiuni negative. Cu toții ne dorim un copil cuminte și îi repetăm ori de câte ori avem ocazia „Să fii cuminte!” , deși suntem conștienți că are multă energie iar de multe ori își „cheltuie” energia într-un mod deranjant. În aceste situații credem că trebuie să existe o disciplină riguroasă prin care să ne câștigăm respectul dar nu conștientizăm că în urma acestei acțiuni, baza reglării comportamentului va fi frica. În urma acestui sentiment, când vor ajunge la adolescență, copiii vor pleca de acasă cu prima ocazie ce se va ivi, crezând că pot schimba „răul/ frica” de acasă fără a fi pregătiți sau conștienți de schimbarea majoră.

În cazul copiilor care au o stimă de sine scăzută și sunt ușor influențabili, aceștia vor prelua în mod involuntar modul de educație și își vor crește copiii așa cum au văzut în familie.

Vrem să fie ascultători, să răspundă imediat când le cerem ceva și începem să ne temem când aceștia nu reacționează sau manifestă indiferență ori „preiau” controlul familiei în luarea unei decizii. Atunci ne întrebăm ce e de făcut, fără să analizăm de unde încep toate aceste comportamente.

Un părinte trebuie să îi observe evoluția copilului, să aibă răbdare și să răspundă tuturor nevoilor și întrebărilor acestuia, să se implice în jocurile lui, să vorbească și să îi dea sarcini atunci când el nu este implicat într-o activitate antrenantă și mai ales să nu îi îndeplinească toate dorințele crezând astfel că este cel mai bun părinte.

O altă greșală este aceea de a compara rezultatele copilului (uneori chiar și pe el) cu rezultatele altuia. Nu îl lăsăm să se dezvolte și să crească unic. Ne „agățăm” de un model, de ceea ce poate am văzut la un alt copil și ne-a plăcut și astfel încercăm să îl modelăm cum ar vrea să fie. Nu conștientizăm că îl privim de o identitate, îi refuzăm dezvoltarea sinelui, rezultatul dezamăgind-ne peste câțiva ani. Vrem să fie cel mai bun, să câștige competiții, să primească primul pe clasă. Cu cât are mai multe reușite, cu atât vrem ca el să fie mai bun în orice domeniu. Îl forțăm să facă performanțe și nu îl lăsăm să se dezvolte singur, normal și natural. Vrem să nu îi lipsească nimic, să nu sufere după lucruri materiale. Toate acestea apar în cazurile în care părinții se simt frustrați că în copilăria lor au avut lipsuri materiale ori sentimentale și pentru a umple aceste goluri oferă mult prea mult. Rezultatul acestei atitudini: copiii devin răsfățați, ceea ce reprezintă o problemă gravă atât pentru cadrele didactice cât și pentru societate în general. Uneori ne mințim crezând că investiția în copil se rezumă doar la mâncare, jucării, haine, casă...uităm că mai mult decât orice copilul are nevoie de securitate afectivă și educație corespunzătoare. În nici un caz absența prelungită a unuia dintre părinți nu îl va face pe copil să îl asculte sau să îl iubească și să se simtă iubit.

Ioan Dolean spune că: „Dezvoltarea atașamentului la copii în primii ani de viață reprezintă o etapă cel puțin la fel de importantă ca și achiziția mersului și a limbajului. Însă, dacă evoluția ultimelor două este evidentă pentru oricine nu același lucru se poate spune despre atașament. Efectele dezvoltării sale defectuoase sunt trecute cu vederea ușor, iar părinții devin îngrijorați de manifestările copiilor lor uneori fără să bănuiască motivul.”

Dezvoltarea inadecvată a atașamentului poate duce la insecuritatea afectivă a copilului. Acești copii pot arăta tulburări emoționale cum ar fi frică nejustificată, dependență exagerată de părinți, stimă scăzută de sine.

Bibliografie:

1. Bonchis, E. *Familia și rolul ei în educarea copilului*, Editura Polirom, Iași, 2011;
2. Dolean, I. *Meseria de părinte*, Editura Aramis, București, 2009.

IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. Coman Daniela

Prof. Florea Marilena-Iuliana

Grădinița cu program prelungit nr.16, Târgoviște, Dâmbovița

„Familia este un factor important și de răspundere al educației. Părinții o conduc și răspund de ea în fața societății, a fericirii lor și a vieții copiilor.”

A.S. Makarenko

Când un copil vine la grădiniță pentru prima dată, pentru el apar multe necunoscute, dar și pentru cei care sunt alături de el - părinții. Ei pot avea multe întrebări de pus, iar noi trebuie să îi apropiem de activitățile grădiniței, să îi facem să înțeleagă adevăratul ei rol și, în același timp, să ne ajute în munca cu copiii. Părinții au dreptul de a lua parte la viața copiilor lor și au, de asemenea, responsabilități în privința acestora.

Ei trebuie încurajați să viziteze grădinița și trebuie făcuți să se simtă bineveniți. Sentimentele părinților influențează sentimentele copiilor. Dacă un copil își vede părinții bucurându-se că merge la grădiniță, el va fi bucurat să o frecventeze. În cele din urmă, cel care va beneficia cel mai mult de pe urma unei relații strânse între părinte și profesor este copilul.

Unii copii sunt temători la început, văzându-se părăsiți în grădiniță, cu cineva pe care nu-l cunosc. Dacă ni se pare că ei trebuie susținuți de o figură familiară, părinții sau bunicii trebuie încurajați să stea împreună cu el în grădiniță, în primele zile, până ce copilul se adaptează.

Trebuie să observăm dacă într-adevăr copilul este cel care are probleme cu separarea de părinte sau nu cumva părintelui îi este greu să-l lase copilul.

Părinții se vor simți mult mai implicați dacă sunt făcuți să înțeleagă programul grădiniței, modul și rațiunile după care el este alcătuit, dacă va fi făcut să se simtă parte importantă în activitățile ce au loc.

Întâlnirile cu părinții trebuie să fie frecvente; poate și alte rude vor dori să ia parte.

Este bine să organizăm la aceste întâlniri un mic program - filme, diapozitive, ori chiar jocuri de rol; părinții își pot asuma în aceste jocuri chiar rolul de părinte, încercând în mod indirect să găsească soluții la problemele reale cu care eventual se confruntă în familie. Discuțiile pot avea o mare eficiență, părinții învățând unul de la altul; ei simt că nu sunt singuri într-o situație dificilă.

Pe măsură ce părinții își împărtășesc ideile și sentimentele, putem afla mai multe de la ei și despre ei. Activitatea cu copiii va fi mult mai rodnică dacă vom ști mai multe despre modul lor de viață acasă.

Se pot organiza pentru părinți lectorate despre nutriție, dezvoltarea copilului, probleme speciale ale copilăriei; o dată ce înțeleg problemele și cum pot contribui la rezolvarea lor, părinții pot oferi un sprijin substanțial.

Nu toate contactele cu părinții trebuie să aibă loc în contextul întâlnirilor de grup. Pot fi aranjate discuții private cu unul sau ambii părinți. Va fi un bun prilej de a afla mai multe amănunte despre ceea ce cred și vor părinții în legătură cu copilul lor. Oare ambii părinți au aceleași opinii privind dezvoltarea și comportamentul copilului lor?

Trebuie să îi ajutăm cât putem! Nu este ușor să fii părinte... Dacă părinții sunt suficient de deschiși pentru a ne împărtăși problemele personale, merită să-i ascultăm cu înțelegere și respect.

Contactul cu părinții trebuie menținut pe tot parcursul anului. Este preferabil să avem mai multe întâlniri scurte decât o dată pe an, o adunare lungă și plictisitoare. Putem de asemenea menține contactul cu părinții prin scrisori ori telefoane. Câteva cuvinte schimbate cu părintele dimineața, când își aduce copilul la grădiniță, pot fi uneori și suficiente și eficiente. Poate familia are un oaspete deosebit, ori poate cineva este bolnav. Astfel, vom înțelege mai bine comportamentul copiilor.

Afișierul pentru părinți, agățat la intrarea în grădiniță, contribuie mult la menținerea contactului cu părinții. Se pot ivi și situații speciale- copilul este bolnav, ori a apărut un nou-născut. Fie că părinții ne vizitează, fie că îi vizităm, este indicat să ținem un carnet cu însemnări asupra acestor evenimente, în care să notăm impresii, recomandări ori un scurt rezumat asupra întâlnirii.

Părinții pot da o mână de ajutor efectiv în grădiniță. Unii ar putea să lucreze ca voluntari în clasă: să spună povești copiilor, să-i învețe cântece; le pot descrie ori arăta animale neobișnuite; să le cânte la un instrument muzical. Câțiva părinți pot pregăti mâncare pentru copii ori pot organiza o întâlnire generală cu părinți și copii.

Părinții trebuie încurajați cât mai mult în aceste activități. Deosebirile culturale și etnice trebuie respectate. Dacă educatoarele sunt deschise și prietenoase, părinții pot fi bucuroși să le împărtășească câteva din obiceiurile și tradițiile lor.

Înțelegerea și legătura strânsă între familie și educatoare va face ca munca educatoarei cu copiii să beneficieze în urma acestor relații și va dăruia, de asemenea, copiilor, un an școlar cald și plăcut.

Iată o parte din activitățile noastre, desfășurate cu participarea părinților, pe care am reușit să îi apropiem și să îi avem alături de noi la orice gen de activitate.

BIBLIOGRAFIE:

- ❖ Ecaterina Adina Vărășmaș, Consilierea și educația părinților, Editura „Aramis”, București, 2002;
- ❖ Ecaterina Adina Vărășmaș, Educația copilului preșcolar, Editura Pro Humanitate, București, 1999;
- ❖ Gheorghe Bunescu, Democratizarea educației și educația părinților, www.leducat.ro;
- ❖ Stern, H.H., Educația părinților în lume, Editura Didactica și Pedagogica, București, 1972.

EXEMPLE DE JOCURI DESFĂȘURATE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Costache Cristina
Școala Gimnazială sat Cioranii de Sus
Grădinița cu P.N. Cioranii de Sus - structură

Dezvoltarea personalității copilului se realizează atât prin **activitățile liber-alese** desfășurate în grădiniță cât și prin activitățile pe domeniile experiențiale. Prin acestea, copilul își dezvoltă limbajul, își îmbogățește conținuturile cognitive, relaționează cu ceilalți, se dezvoltă din punct de vedere comportamental acomodându-se și adaptându-se în situații noi, își formează deprinderile și atitudinile, efortul, voința, cooperarea, perseverența, dezvoltarea spațio-temporală, respectarea intereselor și a muncii celor din jur, formarea atitudinilor pozitive față de muncă și educarea sentimentelor morale și etice.

Activitățile liber alese le pun în valoare calitățile și aptitudinile pe care le deține fiecare copil într-un domeniu sau îi ajută pe copii să se descopere în anumite domenii care pentru ei erau necunoscute. Munca pe sectoare le dezvoltă creativitatea și imaginația, lăsându-i pe ei să realizeze lucrări originale.

Copilul în grădiniță trăiește experiențe noi, experiențe la care trebuie să se adapteze continuu și să acționeze ținând seama de cerințele celor din jur. Rolul învățământului preșcolar în socializarea copiilor are în vedere interacțiunea socială și formarea comportamentelor din perspectivă socială.

Una din cele mai frecvente activități de învățare, prin care copiii fac diferite descoperiri, cooperând, este **jocul liber**, organizat, condus și orientat de copii — joaca activă. În sala de grupă, joaca reprezintă și activitatea copiilor în centre cu materialele, cu recuzitele. Educatoarele au rol de observator, vin cu sugestii: fie materiale pentru dezvoltarea jocului, fie cu o întrebare ca de la egal la egal, fie partener de joc cu drepturi egale cu ale copiilor — în funcție de vârsta, necesitățile copiilor.

Jocul „Cubul emoțiilor”

Descriere: Cubul cu sentimente ajută la dezvoltarea emoțională a copiilor și este un instrument excelent de a sprijini acest proces. Cu ajutorul acestui produs puteți facilita identificarea și exprimarea emoțiilor într-un mod amuzant alături de micuțul dumneavoastră.

Modalități de joc:

- Rostogoliți cubul, pe rând și numiți emoțiile de pe fiecare față a acestuia;
- Mimați emoțiile de pe fiecare față a cubului împreună cu cel mic;
- Rostogoliți cubul și pentru emoția de pe fața pe care cade acesta, inventați sau identificați situații în care emoțiile respective ar putea să apară (puteți sublinia aici comportamente adecvate din punct de vedere social pentru exprimarea fiecărei emoții).
- Mimați alături de cel mic cum ați reacționa în cazul în care ați simți una din emoțiile de pe cub.

Beneficii educative:

- Dezvoltă universul emoțional;
- Favorizează cristalizarea sentimentelor;
- Facilitează exprimarea emoțiilor și a sentimentelor negative și pozitive într-o manieră sănătoasă;
- Favorizează interacțiunea cu părintele;
- Contribuie la dezvoltarea capacității de a rezolva și stăpâni evenimente mai plăcute sau mai puțin plăcute ale vieții;
- Sporește activitatea de adaptare la mediul social;
- Îmbunătățește abilitățile de comunicare;
- Dezvoltă cooperarea și colaborarea;
- Dezvoltă abilitatea de negociere de soluții.

Jocul „Unde este locul meu?”

Element de competență: Identificarea și numirea formelor obiectelor (recunoașterea și denumirea culorilor)

Materiale folosite: Cartoane colorate, obiecte de diferite culori.

Desfășurarea jocului: Copiii sunt împărțiți în două echipe. Fiecare echipă va avea câte un coșuleț în care sunt așezate obiecte de diferite culori. La semnalul educatoarei, câte un copil din fiecare echipă va transporta obiectul la căsuța acestuia având în vedere criteriul așezării după culoare.

Jocul „Mingea prin tunel”

Elemente de competență: Utilizarea mâinilor și degetelor pentru scopuri diferite (coordonarea oculo-motorie)

Materiale necesare: Cutie cu “tunele” din carton diferit colorate, mingi de dimensiuni mici.

Desfășurarea jocului: Copilul trebuie să manipuleze cutia cu tunele astfel încât mingea să treacă prin toate tunelele. Pentru complicarea jocului educatoarea poate să aleagă ordinea tunelelor prin care va trece mingea, indicând culoarea acestuia sau poate adăuga în cutie mai multe mingi. Dimensiunea cutiei și numărul tunelelor va fi stabilită în funcție de vârsta copiilor.

b,„Jucătorii stau în cerc”

- Jucătorii trebuie să spună ce anume reprezintă și apoi să o mimeze (Stop). După ce Jucătorul 1 intră în cerc spunând ce anume reprezintă, Jucătorul 2 adaugă ceva, iar Jucătorul 3 termină propoziția. Educatoarea ar trebui să ofere un exemplu.

Jocul Exemplu: Într-un cerc Jucătorul 1 intră cu o afirmație – Sunt un câine – și se așază pe patru picioare și latră. Jucătorul 2 intră și poate spune – Eu sunt un os - și stă nemișcat în fața câinelui. Jucătorul 3 intră și spune - Eu sunt felinarul. Jucătorul 1 și 2 își reiau locurile, iar Jucătorul 3 devine noul Jucător 1. Pentru ordine și disciplină este important să se meargă pe grupuri de trei jucători. Varianta I: Jucătorul 1 părăsește locul luând încă un jucător cu el. Jucătorul rămas inițiază alte asocieri. Varianta II: a) Grupul discută doar despre un subiect, dar fiecare termen poate fi folosit o singură dată. Jucătorii pot fi rugați să aducă cât de multe asocieri pot într-o unitate de timp. b) Două grupuri fiecare în cercul propriu concurează; educatoarea propune tema. Varianta III: după fiecare rundă jucătorii trebuie să justifice termenul ales.

Totul este nou, metodele sunt noi, se bazează pe joacă. Este altceva decât promovează învățământul românesc. Învățământul preșcolar se adaptează perfect la vârsta timpurie a acestor copii, deoarece predarea și învățarea au loc concomitent cu conținutul materiei de predat.

Bibliografie:

Bonnet, A. (2007). Fach, Sprache, Interaktion-Eine Drei-Saulen-Methodik für CLIL. Fremdsprachen Lehren und Lernen, 36, p.126.

Coyle, D., Hood, P., and Marsh, D. (2010). CLIL. Content and Language Integrated Learning. Cambridge: Cambridge University Press.

Antonovici, Ș., Neațu, P., Jocuri și activități alese, Editura Aramis, 2008

CUNOAȘTEREA COLECTIVULUI DE ELEVI APLICAȚII PRACTICE

Prof. înv. primar Mariana Criste
Școala Gimnazială "Al. Ivăsiuc" Baia Mare

Grupurile școlare se constituie și funcționează pe temeiul uneia din formele esențiale ale activității școlare - învățătura. Aceste grupuri au scopuri care corespund intereselor comune ale tuturor membrilor. „Măsura în care grupul își atinge scopurile formează conținutul noțiunii de eficiență a grupului” (Golu, P.). Fiecare membru al grupului poate comunica și efectua schimb de informații cu toți ceilalți, după cum aceștia, la rândul lor, pot comunica cu el. Grupul apare astfel ca o reuniune integrată de personalități care comunică între ele, coordonându-și reciproc intențiile și preocupările, modelându-se reciproc.

Gradul de coeziune al unui grup, determinat de tipurile de relații interpersonale dintre membrii acestuia dar și în raport cu liderul afectiv poartă denumirea de sintalitate.

Sunt multe situații în viața socială în care este foarte utilă cunoașterea grupului, în vederea culegerii a cât mai multe informații referitoare la funcționarea relațiilor existente în grup și la anticiparea evoluției viitoare a grupului. Caracterul istoric al educației face ca grupurile, comunitățile, să se redefinească mereu, iar idealul educațional ar trebui să fie foarte clar pentru fiecare dascăl, indiferent de nivelul la care predă și să nu uite nici măcar o clipă că ei educă astăzi pentru societatea de mâine.

Coeziunea grupului se realizează, în special la clasele mici, prin intermediul cântecelor, jocurilor și activităților scurte, energice și plăcute. Cele mai potrivite sunt jocurile competitive, realizate prin cooperare și care să respecte nivelul individual de dezvoltare a capacităților fiecărui participant. Aceste activități fac introducerea în munca individuală sau de grup în care copiii învață și pun în practică competențe sociale, emotionale și intelectuale.

Grupul școlar este din punct de vedere al structurii sale un *grup omogen*, din punct de vedere al vârstei, al scopurilor, intereselor fundamentale și aspirațiilor.

După criteriul cooperării sau al competiției, cea mai eficientă modalitate de organizare a clasei de elevi s-a dovedit a fi cea de **cooperare**. Cooperarea într-o sarcină comună stimulează comportamentele de facilitare a succesului, crește stima de sine, încrederea în forțele proprii, diminuează anxietatea, intensifică atitudinile pozitive față de profesor. Structura de sarcină, de activitate educațională determinată de interacțiunea rol - statusuri în clasa de elevi reprezintă **structura formală** a colectivului de elevi.

Structura informală este dată de relațiile afective stabilite spontan și natural între membrii grupului, într-un cadru social concret. Aceste relații pot fi: de simpatie, de antipatie, de indiferență.

Relatiile afective ale unui elev față de ceilalți alcătuiesc **expansiunea sa socială**. Relatiile afective ale colectivului față de fiecare membru al său constituie **incluziunea socială**. Structura informală a grupului este dată de corelarea dintre cele două dimensiuni.

Dimensiunea motivațional-atitudinală constituie motorul generator de energie și susținere a eforturilor educaționale ale elevilor în procesul de învățare. Motivația elevilor pentru activitatea didactico-educațională poate fi intrinsecă, pozitivă, superioară, de dezvoltare a personalității dar și extrinsecă, negativă sau de indiferență, apatie, respingere a învățării și autorității.

Cunoașterea elevilor, așa numite „resurse calde” reprezintă cheia unei activități cu obiectivele propuse îndeplinite, „soft-ul” pe care se modelează întregul proces de învățământ.

De ce este importantă cunoașterea elevilor? Nu ar fi mai simplu ca planul de lecție, minuțios elaborat, să fie „livrat” și atât? Desigur că ora de curs, presupune mai mult decât atât. Chiar dacă unitatea de timp, s-ar părea că nu are relevanță, într-o oră, abordarea sistemică și complexă se manifestă prin: obiective, curriculum, conținuri, evaluare, psihologia vârstelor, psihologia fiecărei persoane implicate în procesul de educație, relații sociale, relații profesor-elev, relații elev-elev, strategii și tehnici, evaluare, familia, tipuri de comunicare și enumerarea ar putea continua. Este o întregă „chimie și alchimie” în care cunoașterea elevilor este necesară pentru:

- Proiectarea și derularea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare;
- Crearea unui mediu pozitiv de învățare în care „să savureze” experiențele învățării;
- Adaptarea și modelarea strategiilor și tehnicilor de învățare, conținuturilor, metodelor de evaluare în funcție de vârstă/ disciplină/ aptitudini și abilități/ interese/ calități personale;
- Realizarea conexiunilor transdisciplinare, integrate;
- Asigurarea consilierii și „coaching-ului” pentru rezolvarea situațiilor problematice și de criză și dezvoltarea responsabilității individuale;
- Dezvoltarea potențialului fiecărui individ și îmbunătățirea evaluării;
- Tratarea diferențiată și individualizată a elevilor;
- Asigurarea managementului clasei și dezvoltarea echipei;
- Diversificarea ocaziilor pentru dezvoltarea talentelor și obținerea performanțelor.

Cunoașterea elevului, realizată prin diferite metode pune în valoare „faptele și informațiile” semnificative despre stadiul și evoluția personalității acestuia. Este important ca mediul de observație să fie holistic, din perspectivă globală: clasă, școală, familie, comunitate, grup de prieteni, etc., astfel încât să nu se piardă nimic din complexitatea personalității persoanei investigate.

Practici pe care le putem folosi pentru a ne cunoaște elevii!

“Cu creionul pe hârtie, calități am desenat”

Fiecare elev este invitat să scrie pe o coală de hârtie acele calități care îl/ o recomandă pentru o activitate de proiect. Apoi, pe o coală de hârtie prinsă de spatele fiecărui participant se vor trece calitățile persoanei respective văzute de ceilalți elevi. La sfârșit, se vor compara autoevaluarea și aprecierea dată de ceilalți, în vederea creșterii cunoașterii de sine, intercunoașterii și dezvoltării stimei de sine.

“Un altfel de bingo!”

Se distribuie cartonașe de bingo. În 12 căsuțe se notează diverse tipuri de activități specifice pentru petrecerea timpului liber, activități care reflectă aptitudini diferite (grădinărit, șah, rebus, cititul, cântat la un instrument muzical, etc.) Fiecare participant caută să obțină semnăturile colegilor cu diferite preferințe. Pe cât este posibil nu se va regăsi semnătura aceleiași persoane de mai multe ori. Prima persoana care a încheiat de completat cartonașul strigă: BINGO. Informațiile colectate pot să fie utilizate de către cadrele didactice în vederea organizării unor grupuri de lucru sau în vederea aplicării unei metode care implică: fie jocul de rol, fie aptitudini diferențiate. Este un exercițiu de identificare a intereselor diferite reflectate în activități cotidiene.

„Călătoria cunoașterii”

La începutul semestrului, elevii pot fi invitați să descrie într-o „valiză” desenată pe o coală de hârtie un lucru nou pe care l-au învățat sau cercetat în timpul vacanței. În prima etapă sunt urcate în trenul cunoașterii 6 bagaje. În jurul fiecărui bagaj se adună trecători interesați de conținut. După interesele exprimate, se formează primele 5-6 grupuri. Propunătorii povestesc, iar trecătorii în timp ce ascultă își notează ideile noi pe care le vor folosi într-un eseu pe tema vacanței. Cele 6 „bagaje” se aleg prin tragere la sorți. Este un test pentru stimularea intereselor diferite.

„Centre de interes”

După o secvență de învățare, fiecare elev notează timp de 6 minute două idei pe care le-ar dori dezvoltate și două întrebări la care ar dori răspunsuri. Astfel se inițiază o discuție pentru fixarea temei. Clasa se poate grupa pe centre pe centre de interes. Elevii sunt invitați să considere o temă sau o problemă din perspective diferite, pluridisciplinar sau transdisciplinar. Se face apel la cunoștințele achiziționate de la discipline diverse. Se poate lucra pe centre de interes, după ce se face lista abordărilor prin prisma propunerilor elevilor.

„Proiecte”

„ANCORA” este un proiect care durează una- două ore și se bazează pe ancorarea (căutarea) de exemple din viața reală: Cu cine te identifiți? Când te simți util? Cu cine te înțelegi cel mai bine? Cine îți place să fie șeful clasei tale? Cine nu ți-ar plăcea să te conducă? Care sunt emoțiile tale? Cum te manifesti la emoții puternice?

Cunoașterea colectivului de elevi are un rol deosebit în stabilirea unității grupului respectiv. Motivându-i să participe cu mai mult interes la toate activitățile, ei vor simți că sunt parte importantă a acestuia. Cu timpul, se va crea un anumit nivel de încredere iar copiii își vor dezvolta capacitatea de autocorectare. Copiii acceptă să primească critici mai ușor de la un prieten de-al lor decât de la un necunoscut sau chiar de la un adult, astfel stabilindu-se relații între membrii colectivului, relații care dau naștere unui sentiment de învățare colectivă.

Cu sprijinul învățătorilor și profesorilor, fiecare copil își sporește substanțial aptitudinea de comunicare: el învață să vorbească astfel încât ceilalți să-i înțeleagă mesajul, să asculte când alții vorbesc, să folosească limbajul în rezolvarea problemelor, să contribuie cu idei la discuții în cadrul grupului.

Aceste capacități ale elevului, de a se apropia de colegii săi, de a coopera, de a-i respecta pe ceilalți ca persoană, duc la o gândire critică ce-i oferă posibilitatea să pună întrebări, să provoace și să evalueze fără răutate idei asemănătoare sau diferite de cele proprii. Această gândire independentă dovedește o deschidere, o responsabilitate personală și socială, toate acestea ducând la stabilirea de reguli referitoare la propriul comportament precum și la stabilirea unor reguli ale grupului.

Pentru întărirea relațiilor interpersonale și realizarea sintonității colectivului de elevi, ca grup social, meritul învățătorului și profesorului va fi cu atât mai mare cu cât va reuși să stabilească echilibrul și coeziunea clasei, fără a forța lucrurile, prin empatie și vocație profesională.

BIBLIOGRAFIE

1. Crețu, C., (2001), Psihopedagogia succesului, Editura Polirom, Iași
2. Ionescu, M., (2005), Instrucție și educație, “Vasile Goldiș” University, Arad,
3. Iucu, R., (2006), Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iasi,
4. *** (2004) Cum să ne cunoaștem elevii, MEC, PIR

METODE MODERNE DE PREDARE, ÎNVĂȚARE ȘI EVALUARE

Prof. înv. preșc. Croitoru Iuliana Gianina
Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. „Licurici”, Ploiești

În ultimele decenii, tehnologia și cercetarea au condus la dezvoltarea de noi metode de predare, învățare și evaluare care au transformat educația într-un proces mult mai interactiv și adaptabil nevoilor individuale ale studenților. În acest eseu, voi explora câteva dintre aceste metode moderne și cum acestea pot fi utilizate pentru a îmbunătăți calitatea educației.

Metodele moderne de predare se concentrează pe implicarea studenților și pe crearea unui mediu interactiv de învățare. În loc să se concentreze exclusiv pe transmisia de informații din partea profesorului, aceste metode pun accentul pe colaborarea între profesor și studenți și încurajează studenții să fie activi în propriul proces de învățare. Un exemplu de metodă modernă de predare este metoda bazată pe proiecte. Aceasta implică asignarea de sarcini complexe elevilor, care trebuie să lucreze împreună pentru a produce un produs final. Această metodă încurajează colaborarea, dezvoltarea abilităților de comunicare și rezolvarea problemelor și stimulează interesul elevilor în subiecte relevante pentru lumea reală. În timp ce această metodă poate fi dificilă pentru profesori, deoarece necesită o planificare și o pregătire riguroasă, rezultatele finale pot fi impresionante și benefice pentru dezvoltarea elevilor.

În plus, metoda de învățare bazată pe jocuri este una dintre cele mai populare metode moderne de predare și învățare. Această metodă implică utilizarea jocurilor educaționale pentru a ajuta elevii să învețe și să se distreze în același timp. Această metodă este ideală pentru elevii mai tineri, deoarece poate încuraja dezvoltarea abilităților cognitive și sociale, precum și a abilităților de comunicare și colaborare. De asemenea, poate fi o metodă eficientă de a captiva atenția elevilor și de a-i motiva să ia parte la procesul de învățare.

Una dintre cele mai importante metode moderne de predare este **utilizarea tehnologiei** în educație. Tehnologia a adus o nouă dimensiune procesului de predare, permițându-le profesorilor să utilizeze o varietate de instrumente și platforme pentru a îmbunătăți procesul de predare. De exemplu, cu ajutorul internetului și a platformelor de învățare online, profesorii pot oferi lecții online, videoconferințe sau alte forme de predare la distanță. Acest lucru face ca procesul de învățare să fie mai accesibil și mai flexibil, deoarece elevii pot învăța în orice moment și în orice loc, cu ajutorul unui computer sau a unui dispozitiv mobil.

În plus, tehnologia poate fi utilizată și pentru a crea o experiență de învățare interactivă și captivantă. De exemplu, instrumentele multimedia, cum ar fi video și animațiile, pot fi utilizate pentru a ilustra concepte abstracte într-un mod mai ușor de înțeles. Jocurile educative sunt o altă formă de învățare interactivă care poate îmbunătăți procesul de învățare, prin combinarea teoriei cu jocul. Aceste jocuri pot fi utilizate pentru a oferi un mod distractiv și captivant de a învăța, ajutând astfel elevii să învețe mai eficient.

Evaluarea continuă este o altă metodă modernă de evaluare care se concentrează pe evaluarea în timp real a progresului studenților. Această metodă utilizează tehnologii moderne, cum ar fi platformele de învățare online, pentru a permite profesorilor să monitorizeze performanțele studenților și să ofere feedback constant.

Metoda flipped classroom este, de asemenea, din ce în ce mai populară. Această metodă implică inversarea rolului tradițional al profesorului și al elevului. În loc să predea informații în clasă, profesorii furnizează informații prin intermediul videoclipurilor sau al altor materiale online, pe care studenții le pot accesa în orice moment. În timpul clasei, studenții lucrează împreună pentru a rezolva probleme și pentru a aplica cunoștințele învățate prin intermediul materialelor online.

Alte **metode moderne de predare și învățare** sunt: învățarea bazată pe probleme, învățarea adaptivă, învățarea blended, învățarea mobilă și învățarea socială. Învățarea bazată pe probleme: Această metodă implică prezentarea studenților cu probleme sau situații complexe și încurajarea lor să găsească soluții creative. Învățarea adaptivă utilizează tehnologie pentru a personaliza învățarea în funcție de nevoile individuale ale fiecărui elev, bazându-se pe date și analize de performanță. A doua metodă menționată, învățarea blended combină învățarea tradițională cu cea online, utilizând resurse digitale pentru a completa sau extinde ceea ce se predă în clasă. Învățarea mobilă dispozitive mobile, cum ar fi telefoanele și tabletele, pentru a permite elevilor să învețe oriunde și oricând, iar învățarea socială se concentrează pe cooperare și colaborare între studenți, adesea utilizând tehnologia pentru a permite interacțiunea între elevi de la distanță.

Beneficiile acestor metode moderne de predare, învățare și evaluare sunt multiple. Aceste metode oferă o modalitate mai interactivă și mai personalizată de a învăța și de a evalua performanța studenților. De asemenea, acestea încurajează participarea și implicarea studenților și pot fi utilizate pentru a dezvolta abilități specifice. Aceste metode pot fi utilizate și pentru a îmbunătăți calitatea predării și pentru a face informațiile mai accesibile.

Metodele moderne de evaluare sunt, de asemenea, importante în educație. Testele tradiționale pot fi limitate în ceea ce privește măsurarea cunoștințelor și abilităților studenților. În prezent, se utilizează tot mai mult evaluarea formativă, care constă în observarea continuă a progresului elevilor și ajustarea instruirii în consecință. Aceasta poate include evaluarea prin proiecte, portofolii sau prezentări, care oferă o mai bună înțelegere a nivelului de competență a elevilor și le permite să își demonstreze abilitățile într-un mod mai creativ.

Metodele moderne de predare și învățare sunt concepute pentru a face învățarea mai interactivă și mai personalizată, pentru a ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile practice și pentru a pregăti mai bine tinerii pentru lumea în continuă schimbare în care trăim.

În concluzie, metodele moderne de predare, învățare și evaluare pot avea un impact semnificativ asupra performanțelor academice ale elevilor și pot îmbunătăți experiența educațională a acestora. Utilizarea tehnologiei, a strategiilor diferite de învățare și a evaluării formative pot fi implementate cu succes în majoritatea instituțiilor educaționale și pot aduce beneficii atât pentru elevi, cât și pentru profesori.

Bibliografie:

1. Oprea C.-L., „Strategii didactice interactive”, București, E.D.P., 2008
2. Pânișoară Ion-Ovidiu, „Enciclopedia metodelor de învățământ”, POLIROM, 2022

PROVOCĂRI ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ

Prof. înv. primar Dinu Maria
Școala Gimnazială Drăgănești, Prahova

Educația parentală urmărește reducerea gradului de vulnerabilitate a persoanelor și presupune un transfer de competențe eficiente, de la specialist la familie, pe termen lung. Aceasta se adresează tuturor categoriilor de părinți, fără excepție, vizând activarea resurselor parentale intrinseci, sporirea competențelor parentale (educația copiilor), a abilităților educative și nu modificarea unui comportament sau a unei structuri existente.

Educația părinților este o formă de intervenție asupra acestora în favoarea educației copiilor lor; este un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

- ✚ Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);
- ✚ Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;
- ✚ Construiește punți de legare între părinți și copii.

Ea presupune, de asemenea, și crearea unor rețele de servicii de sprijin, aparținând comunității locale, și care ajută părinții și familia să folosească serviciile existente și să se implice în viața comunității. Simt nevoia să aduc aceste clarificări, ca să nu creadă cineva că parenting-ul modern și educația cu blândețe și respect înseamnă că părintele devine sclavul copilului său. Nicidecum. Și oricine are un copil crescut așa știe că varianta explicațiilor și a răbdării e un drum mult mai greu decât alternativa lui „faci cum spun eu”. Pentru că e mai simplu să te impui, să dai ordine, decât să investești energie în explicații, care poate nu prind din prima. Care poate trebuie reformulate până ajung să fie înțelese.

E nevoie de multă înțelepciune să te cobori la nivelul copilului și să negociezi cu el de la egal la egal. Nu e ușor să cedezi când ai chef să faci ca tine și știi că, în realitate, chiar ai putea face asta, pentru că puterea e la tine. Dar oare să fie acesta mesajul pe care vrei să îl transmiți copilului?

- ✚ Că cel mai mare câștigă?
- ✚ Că cel puternic învinge?
- ✚ Că cel mic n-are nicio șansă?

Educația parentală reprezintă educația prin care pregătim tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale. Aceasta este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație.

ROLUL PĂRINȚILOR ÎN VIAȚA SOCIALĂ A COPILULUI MIC

Prof. Înv. Preșc. Dragomir Valentina
Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal „Crai Nou”, Ploiești

Educația copiilor este o etapă extrem de importantă în viața celor mai mulți dintre noi. Educația lor începe cu educația părinților primită de-a lungul anilor.

Creșterea unui copil înseamnă să îi permitem să atingă o înălțime morală, afectivă, intelectuală și socială, să îi permitem să își atingă nivelul în funcție de capacitățile, forțele și limitele lui. Sprijinindu-l, copilul se va putea individualiza și, la rândul său, el ne va putea ajuta să ne dezvoltăm, deoarece vom deveni conștienți de modul lui de a fi, de capacitățile, de limitele și mai ales de diferențele lui, putând fi chiar un model pentru noi în unele domenii.

Atunci când copilul este lăsat să acționeze cum crede el de cuviință, va fi responsabil de propriile fantezii și gusturi. Este recomandat să îl încurajăm să le satisfacă, să ascultăm ceea ce îl entuziasmează, ce îl atrage și ceea ce îl interesează. Lucrul acesta îi permite să evolueze și să se dezvolte într-un mediu propice.

În momentul când copilul este ascultat, recunoscut, el va avea o deschidere pozitivă spre o viață mai bună care îi poate oferi diverse oportunități.

Educarea unui copil înseamnă să îl învețăm legile, valorile, conceptele care conduc societatea noastră, lumea în care trăim. Copiii pot fi educați nu numai în ceea ce privește modul de a se comporta cu cei din jur, ci și în a menține ordinea, curățenia și în a menține o relație armonioasă cu ceilalți.

Prin intermediul părinților săi, trăiește primele contacte cu ceilalți, acest lucru înnoindu-se treptat. În istoricul relațiilor părinți-copii, se deosebesc trei perioade:

- în prima etapă, mama este cea care are importanța cea mai mare pentru el, deoarece aceasta ține loc de toate;
- în cea de-a doua perioadă, copilul descoperă o nouă importanță în ceea ce privește viața familiei sale;
- în cea de-a treia etapă, copilul își face remarcată personalitatea, părinții trebuind să îl lase pe acesta să exploreze mediul ce îl înconjoară.

Părinții sunt responsabili de educația copiilor și, drept urmare, ei trebuie să satisfacă nevoile acestora. În cadrul unui climat familial propice, se poate naște o generație sănătoasă psihic și fizic. Acest climat conține câteva elemente importante precum iubirea, maturitatea emoțională, comunicarea empatică, responsabilitatea, ele reprezentând premisele dezvoltării copiilor.

Climatul familial este alcătuit din evenimente ce fac parte din viața familiei, din conduita membrilor, ce este determinată de personalitatea fiecăruia, care nu este altceva decât expresia realității morale intrafamiliale.

Copilul simte cât de mult este iubit și important pentru părinți datorită calității relației foarte bună cu aceștia. Părinților le-ar plăcea să aibă o relație mai apropiată cu ai lor copii, să se simtă uniți, complici în tot ceea ce fac. Pentru ca aceștia să fie satisfăcuți, relația trebuie mereu îmbunătățită și sprijinită ca, mai apoi, toți membri să primească o sursă de bunăstare.

În educarea copilului, trebuie să se implice ambii părinți în egală măsură, având același scop: să formeze un exemplu pentru societate.

Părinții au datoria de a veghea asupra copilului lor, deoarece acesta este dependent de ei și nu și-a dezvoltat încă abilitățile pentru a-și satisface nevoile. Trebuie să aibă grijă de el până în ziua în care va avea capacitatea să se descurce singur.

Pentru a-i permite copilului să se realizeze, părinții trebuie să îi satisfacă nevoile de bază prin câteva mijloace sigure, acestea fiind ascultarea și înțelegerea lui.

Rolul părintelui este reprezentat de un element foarte important și anume fixarea unor cadre pentru copil, oferirea unei structuri care să îi permită să se simtă protejat alături de ei, deoarece copilul nu este conștient de pericolele ce îi ies în cale.

Familia va rămâne cea dintâi școală a omului, edificiul personalității se clădește pe temelia ei, iar durata acestuia depinde de calitatea temeliei. Pregătirea copilului pentru etapele vieții este reprezentată de funcția educativă. La formarea primelor principii de viață contribuie familia prin transmiterea principalelor Rolul părinților și a profesorilor constă nu în a înăbuși aceste forțe innăscute, ci în a-l ajuta pe copil să le descopere, să le stăpânească și să le canalizeze.

Succesul în educație constă în echilibru, copilul cu toate că are nevoie să fie dirijat, să i se indice drumul creșterii, trebuie să meargă singur spre ceea ce îl atrage. De teamă să nu comită greșeli, părinții îl împiedică de cele mai multe ori pe copil să experimenteze.

Rolul părinților și a profesorilor constă nu în a înăbuși aceste forțe innăscute, ci în a-l ajuta pe copil să le descopere, să le stăpânească și să le canalizeze.

Un învățământ de calitate este acela în care toți copiii, indiferent de mediul de proveniență și de nivelul dezvoltării intelectuale, sunt sprijiniți și încurajați în dezvoltarea lor. Învățământul contemporan trebuie să asigure o educație diferențiată. Lipsa diferențierii poate avea ca rezultat insuccesul, eșecul școlar, pentru că nu s-a produs acea adaptare a actului instructiv-educativ la cerințele și posibilitățile diferite ale subiecților ce alcătuiesc colectivul școlar.

Activitatea școlară presupune existența unui cadru organizat și a unui climat adecvat, pretinde adaptarea unor forme de lucru cu elevii care să asigure progresul fiecăruia. Cunoașterea psiho-pedagogică a elevului este condiția de bază în desfășurarea unei activități diferențiate și individualizate. Acesta este un lucru care nu poate fi realizat decât cu implicarea directă a părinților. Din sintagma *Cei 7 ani de acasă* reiese faptul că, un copil care este ignorat de părinți, căruia din start îi sunt refuzate și luate în răs drepturile de-a fi educat și de a socializa, nu va avea nicio urmă de progres și nu se va adapta niciodată în societate, respectiv în relația cu școala.

Bibliografie:

1. Bătrînu, Emilia, *Educația în familie*, București, Editura Politicp, 1980;
2. Berge, André, *Profesiunea de părinte*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1977 ;
3. Bonchiș, Elena, *Familia și rolul ei în educația copilului*, Iași, Editura Polirom, 2011;
4. Caron, Gérard, *Îndrumarea copilului la școală și acasă în funcție de temperamentul său*, București, Editura Lucman, 2001;

ROLUL EDUCAȚIEI ESTETICE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc. Erofei Claudia-Aurelia

Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, reprezentând vârsta inocenței și a candorii, e o lume fermecată, duioasă, dulce, lină, în care orice se poate întâmpla. Ne putem întâlni oricând cu personajele îndrăgite din povești, eroi din filme sau benzi desenate, putem vizita orice loc din lume cu ochii minții și să credem cu tărie că am fost acolo cu adevărat. Copiii de azi au smartphone-uri, calculatoare, tablete și trăiesc într-o lume virtuală, dominată de monștrii imaginari, filme de groază, muzică grea, care nu reușesc să atingă coarda sensibilă a sufletului lor și este de datoria noastră să le povestim că se poate și altfel, că există și un alt mod de a-ți trăi copilăria, mai puțin confortabil și automatizat, ce-i drept, dar mai aproape de lucrurile cu adevărat valoroase. Să-i învățăm pe copii să învețe să prețuiască natura, obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să-i învățăm să iubească oamenii și arta. Cele patru anotimpuri prin schimbările variate și ritmice ale naturii, cât și prin bogăția de elemente specifice activității umane, asigură cadrul propice de stimulare a curiozității copiilor, de incitare la explorare și exersare. Bucurându-ne de ceea ce ne oferă natura, putem să punem în valoare parfumul și culoarea ei prin realizarea unor lucrări originale, prin care să valorificăm potențialul creativ al copiilor preșcolari. Prin aceste demersuri creative putem educa preșcolarii spre a-și dezvolta gustul pentru frumos, a aprecia și realiza creații artistice.

Educația are menirea de a asigura continuitatea în timp și spațiu a generațiilor- în timp prin experiența asigurată de generațiile trecute și în spațiu, prin faptul că se desfășoară în cadrul unui context național. Încă de la grădiniță copilul începe să se confrunte cu aspectele frumoase ale naturii, societății și artei prin intermediul activităților de desen, pictură, modelaj, muzică, observări în natură, povești, teatru, serbări. De aceea, este extrem de important modul în care preșcolarul este învățat și stimulat să achiziționeze cunoștințe legate de aspectele estetice și etice ale societății, ca apoi să le transpună în activitatea sa.

Valoarea elementelor estetice sporește cu atât mai mult cu cât copiii participă activ la descoperirea lor. În acest sens se afirmă eficiența instructiv-educativă a unor procedee metodice cum ar fi: studierea caracteristicilor fiecărui anotimp, povestirile, dramatizările, audițiile muzicale, plimbările, vizitele la muzee, vizionarea de spectacole și piese de teatru, emisiuni pentru copii, îngrijirea plantelor și animalelor mici, strângerea, selecționarea și clasarea obiectelor, sărbătorirea evenimentelor importante (sărbători naționale, religioase, zile de naștere/onomastică), participarea la concursuri artistice sau de cultură generală.

În urma desfășurării consecvente a activităților de educație estetică am observant în rândul copiilor modificări cantitative și calitative însemnate:

- copiii și-au însușit foarte bine denumirea instrumentelor specifice activităților artistice, precum și utilitatea lor;
- au înțeles că în viitor ei înșiși pot să creeze lucruri și lucrări interesante, valorificând frumosul natural, cunoștințe și materiale;
- prin arta în educație sunt mai aproape de realitate prin dezvoltarea sensibilității, prin cultivarea gustului estetic, care îi ajută să învețe să trăiască mai bine și mai frumos;
- limbajul s-a dezvoltat și activizat prin intermediul învățării noțiunilor despre elemente de limbaj plastic, instrumente și tehnici de lucru, capacitatea de exprimare fluentă, cursivă a crescut, copiii reușind să-și transmită emoțiile, gândurile, sentimentele și ideile mult mai nuanțat;
- activitățile realizate au favorizat formarea unor deprinderi de conduită civilizată la copii și de igienă;
- a fost asigurată o participare activă și afectivă a copiilor, aceștia fiind antrenați într-o comunicare corectă cu partenerii, amplificându-se comunicarea educatoare-copil, copil-educatoare, copil-copil. Prin intermediul lucrărilor realizate și datorită cooperării în cadrul elaborării acestora, s-au legat prietenii cu cei din grup.

Rolul educației estetice în grădiniță este acela de a asigura posibilitatea copiilor de a trece de la o contemplare pasivă la acțiuni de stimulare a capacităților creatoare, care solicită la copii pe lângă calitățile intelectuale și morale și calități estetice prin care apreciază obiectele din jurul lor pe baza valorilor fundamentale: binele, adevărul, frumosul. *Educația estetică asigură condiții propice pentru stimularea și dezvoltarea creativității în toate domeniile de activitate, inclusiv în munca de învățare.* Formarea comportamentului estetic este un proces supus dezvoltării și perfecționării continue pe toată durata vieții.

Bibliografie:

Lespezeanu, Monica, *Tradițional și modern în învățământul preșcolar*, București, Ed. Omfal Esențial, 2007

✓ *** *Ghid de bune practici pentru educație timpurie a copiilor între 3-6/7 ani*

FORME ȘI METODE DE COLABORARE ÎN EDUCAȚIA PĂRINȚILOR

Florea Cristina
Școala Gimnazială, Comuna Bătrâni

Școala poate colabora cu familia sub diferite forme, care sunt dorite și trebuie să fie acceptate de ambii parteneri educaționali, dar în același timp diferențiate, în funcție de nevoile, așteptările fiecărui părinte. Astfel, Bryan și McCoy (Țibu & Goia, 2004) au propus un model funcțional în care au menționat forme de colaborare a profesorilor cu familia. Acestea au fost aplicate și au oferit rezultate colaborative:

- Programe de mentorat- desfășurate între părinți și profesori cu scopul de a cunoaște și de a răspunde nevoilor celor doi parteneri ai educației;
- Centre pentru părinți- organizate cu scopul de a-i consilia pe părinți și de a le oferi sprijin în educația copiilor;
- Programe de voluntariat- se desfășoară cu scopul de a iniția o relație de colaborare între părinți și profesori. În acest sens, Marin (2017) afirma: „Într-o țară în care ne dorim să trăim decent, responsabilizarea părinților prin activități de voluntariat este o problemă” (p.11). Astfel, cauza acestei probleme s-a dovedit a fi timpul pe care părinții îl acordă acestor tipuri de activități;
- Oportunități de asistență la clasă- realizate cu scopul de a le oferi părinților exemple de metode, mijloace și materiale didactice pe care le pot utiliza acasă pentru consolidarea cunoștințelor;
- Program de vizite la domiciliu- realizate cu scopul de a afla condițiile de viață, dar și de educație pe care părinții le oferă copiilor;
- Programe de educație pentru părinți- se organizează ateliere bazate pe aplicații care necesită implicarea părinților, a cadrelor didactice și uneori și a copiilor. „Acest program nu își propune să substituie clasicele ședințe cu părinții, dar pe lângă acestea este bine să se lucreze și altfel cu părinții, pentru dezvoltarea colaborării școală-familie” (Amalia, și alții, 2006).

Marin (2017) identifică o serie de forme prin care profesorii ar putea colabora cu părinții. *Cea mai promovată formă de colaborare este coaching-ul* care este considerată de specialiști „cea mai prietenoasă formă de colaborare cu părinții, fiind construită pe probleme individuale. Presupune managementul problemelor constatate de către ambii parteneri: profesor și familie”(p. 12). Cadrele didactice și părinții stabilesc problemele cu care se confruntă elevul și încearcă să le soluționeze împreună, prin această formă de colaborare.

O altă formă de colaborare promovată de autoare este reprezentată de stabilirea unui comitet care este format dintr-un „nucleu de părinți voluntari”, care dispun de timp mai mult și participă la organizarea și rezolvarea diferitelor probleme educaționale (Marin, 2017, p. 10). Părinții care vor face parte din comitet fie se vor autopropune, fie vor fi propuși de ceilalți părinți. Acest lucru nu înseamnă că ceilalți părinți nu se vor informa cu privire la activitățile copiilor. Scopul stabilirii acestui comitet este de oferi „protecție copilului prin educație” (Bârlădeanu, și alții, 2016, p. 31). Bunescu, Alecu & Badea (1997) contrazic părerea autoarei considerând că „profesorii acceptă mai degrabă, pe lângă comitetele de părinți existente, școli pentru părinți, cu rol în educația părinților” (p. 8), deoarece prin organizarea unor comitete nu se vor rezolva în totalitate problemele de colaborare,

ci doar prin înființarea unor școli pentru părinți în care să li se explice toate aspectele ce țin de rolul lor în educația copiilor.

Totodată, Călineci și Țibu (2013) au menționat principalele metode pe care le pot aplica profesorii cu părinții în vederea construirii și menținerii unei relații de colaborare.

Prima metodă și cea mai promovată este brainstormingul, deoarece cadrele didactice și în special părinții pot împărtăși idei cu scopul de a soluționa o anumită problemă educațională. De exemplu, autoarele propun următoarea abordare: profesorii solicită părinților participanți să „ofere cât mai multe și variate răspunsuri pentru ceea ce înseamnă a fi un părinte bun, ce este educația” (Călineci & Țibu, 2013, p. 14) apoi vor continua cu adresarea de întrebări legate de cele mai dorite forme de colaborare pe care le-ar putea adopta, dar și despre implicarea părinților în activitățile educaționale. Prin intermediul acestei metode, cadrele didactice vor lua în considerare părerea fiecărui părinte și va colabora diferențiat în funcție de concepțiile, dorințele și personalitatea fiecărui părinte.

O altă metodă promovată de autorele menționate anterior este studiul de caz care presupune, în colaborarea dintre părinți și cadrele didactice, organizarea unor întâlniri focalizate pe discuții referitoare la diferite situații educaționale cu care profesorii se confruntă în colaborarea cu familiile elevilor, fără să facă referire la părinții prezenți. Un exemplu de studiu de caz oferit abordează următoarea situație: „cazul unei familii care, în ciuda dificultăților materiale, face eforturi să își trimită copiii la școală și cazul unei alte familii care nu-și trimite copiii la școală” (Călineci & Țibu, 2013, p. 14). Astfel, se analizează modul în care gândesc și acționează cele două familii și ce consecințe vor exista asupra copiilor. Cadrul didactic care a propus tema pentru studiul de caz analizează împreună cu părinții aspectele enumerate anterior, dar în același timp va acorda atenție în special concepțiilor fiecărui părinte și va încerca să caute explicații pentru anumite comportamente ale părinților ce se reflectă în relația de colaborare dintre ei.

A treia metodă promovată este jocul, în special cel de rol, deoarece părinții vor fi puși în diferite situații în care trebuie să conștientizeze și să își exprime emoțiile, frustrările, soluțiile prin intermediul unor personaje. Autoarele oferă un astfel de exemplu, care, odată realizat contribuie la identificarea și rezolvarea factorilor ce intervin în relația de colaborare. Astfel, propun un scenariu care să vizeze „rezolvarea conflictului dintre un părinte agresiv și un profesor agresiv” (Călineci & Țibu, 2013, p. 15). După realizarea acestui tip de joc, părinții analizează împreună cu profesorul coordonator reacțiile lor din timpul desfășurării jocului. Jocul, desfășurat cu părinții are rol în dezvoltarea personalității acestora: „Copiii și adulții au nevoi similare atunci când învață. Ambele grupuri ajung să se autoînțeleagă și să înțeleagă lumea din jur din experiențele de joc bogate și din reflectarea asupra acestor experiențe” (Nell & Drew, 2016, p. 28).

GRĂDINIȚA ȘI FAMILIA - DOI PARTENERI ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

Prof. înv. preșc. Gabor Adriana

Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal "Crai Nou" Municipiul Ploiești

La vârsta preșcolară un factor important este grădinița care desfășoară un amplu proces instructiv-educativ aplicând metode și procedee științifice. Pentru reușita actului educațional munca depusă de cadrele didactice în grădiniță trebuie continuată, susținută și întărită de familie.

Tendențele de schimbare prefigurate în Curriculum pentru învățământul preșcolar subliniază rolul familiei ca partener educațional. Părinții ar trebui să cunoască și să participe în mod activ la educația copiilor lor desfășurată în grădiniță. Implicarea familiei nu se rezumă doar la participarea financiară, ci și participarea la luarea deciziilor legate de educația copiilor, la prezența lor în sala de grupă în timpul activităților și la participarea efectivă la aceste activități și, în general, la viața grădiniței și la toate activitățile și manifestările în care aceasta se implică. În scopul atingerii finalităților educației este necesară coordonarea eforturilor comune a celor trei parteneri ai procesului instructiv-educativ, respectiv cadre didactice, părinți, copii dar și a colaboratorilor și partenerilor educaționali din comunitate a căror implicare este la fel de importantă.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie reprezintă o primă experiență relațională și de colaborare a părinților cu persoanele profesioniste în domeniul educației.

Cei mai mulți părinți manifestă deschidere, dorință de a colabora cu personalul grădiniței, dar se poate întâmpla ca realizarea unui parteneriat să fie împiedicată de atitudini necorespunzătoare ale fiecăruia dintre cei implicați. Implicarea familiei în parteneriatul școlii este condiționată de gradul de interes al familiei față de școală. Acesta este crescut dacă familiile au copii care frecventează școala. Gradul de implicare al familiei este mai mare cu cât școala reprezintă o valoare a familiei. Constatăm performanțe școlare ridicate și au un grad de aspirație ridicat față de nivelul de școlarizare pe care doresc să-l atingă la copiii care provin din familii cu atitudini pro-școală, la acei copii care sunt sprijiniți de părinți.

Atitudinea familiei față de școală se transferă și copiilor și se manifestă în gradul de interes față de activitățile școlii, față de teme, față de rezultatele evaluării, față de aprecierile cadrelor didactice etc. Considerăm că școlile din România nu sunt unitar dezvoltate în ceea ce privește colaborarea școlii cu familia. Dacă pregătirea cadrelor didactice pentru a susține o relație corespunzătoare cu familia este abordată în programele de pregătire inițială și continuă a cadrelor didactice, colaborarea concretă este diferită de la o școală la alta.

Educația părinților poate fi etapizată pe două paliere mari:

- educația viitorilor părinți prin: introducerea unor cursuri de educație sexuală, educație pentru viața de familie etc.;

- educarea părinților care au deja copii în funcție de nevoile acestora. Dacă pentru copiii mici pot fi urmate cursuri privind îngrijirea și dezvoltarea copilului mic, aspecte medicale, juridice etc. pentru părinții copiilor adolescenți pot fi introduse cursuri referitoare la caracteristicile psihologice ale adolescenților, riscuri și modalități de comunicare cu adolescenții etc.

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului, drepturile de care dispune pentru educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala.

Cele mai frecvente forme de organizare a relației dintre familie și părinți sunt:

- ședințele cu părinții;
- discuții individuale între cadrele didactice și părinți;
- organizarea unor întâlniri cu părinții;
- implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative;
- voluntariatul;
- asociațiile de părinți.

După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate, aici copilul ia cunoștință cu activități și obiecte, descoperă o mulțime de lucruri din jurul lui: culorile, formele geometrice, desenul și muzica, lumea viețuitoarelor, învață să danseze, să se joace, să comunice, etc. Comunicarea este foarte importantă la această vârstă, un rol important avându-l și părinții care trebuie să vorbească cu copilul permanent, să răsfoiască /să citească cu acesta o carte cu imagini frumoase, chiar și să se joace împreună.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie, organizat corect, duce la o educație solidă, fără pericolul de eșec școlar mai târziu. Preșcolăritatea reprezintă piatra de temelie a personalității în formare a copilului, iar prezența familiei în cadrul grădiniței va fi liantul între copil și mediul necunoscut inițial. Parteneriatul grădiniță-familie, acțiunile pe care aceștia le desfășoară, continuarea de către familie a activităților desfășurate în grădiniță, nu fac decât să ducă la o mai bună formare a celui ce urmează a se forma pentru viața de adult ce o va avea preșcolarul.

Grădinița este un important mediu de socializare unde copiii interacționează cu alți copii, dar și cu adulții într-un cadru plăcut adecvat nevoilor individuale ale acestora. Copilul preșcolar începe să-și definească treptat începutul personalității sale. În cadrul grupei el trăiește prima experiență a vieții în colectivitate, a vieții sociale. Astfel, educatoarei îi revine sarcina să facă cât mai plăcută integrarea micuților antrenându-i mereu în activități plăcute și distractive specifice nivelului de vârstă și ținând cont de dezvoltarea psiho-fizică a fiecăruia.

Bibliografie:

1. Iurea, Corina, *Parteneriatul grădiniță – familie pentru un învățământ de calitate*, Ploiești, Editura Universității Petrol – Gaze din Ploiești, 2016
2. Băran Adina, *“Parteneriat în educație: familie-școală-comunitate”*, Editura Aramis Print, București, 2004
3. Bunescu Gheorghe, Alecu Gabriel, Badea Dan, *“Educația părinților, Strategii și programe”*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997

ROLUL FAMILIEI ÎN EDUCAREA COPILULUI

**Prof. înv. preșcolar Ghencea Luminița
GPN „Ceata lui Pițigoi” Măneciu, Prahova**

Dezvoltarea echilibrată a copilului depinde de implicarea ambilor părinți în toate aspectele ce țin de viața copilului. De la ce mănâncă zi de zi copilul, cu ce se îmbracă, la ce tip de informații este expus, prin ce stări emoționale trece, în ce activități este implicat, la ce grădiniță merge.

Rolul mamei și al tatălui sunt diferite în dezvoltarea copilului și în modelarea personalității sale. Mama are rolul de a-l proteja pe copil, în timp ce tatăl are rolul de a-l pregăti pe acesta pentru confruntarea de mai târziu cu lumea, cu viața. Ambii părinți sunt un model pentru copil, și această diferență aduce beneficii însemnate pentru copil, oferindu-i experiențe variate.

„Cei șapte ani de acasă” sunt opera părinților și a mediului familial în care cresc copiii. Copilul învață în familie limbajul culturii în care trăiește, deprinde normele, atitudinile, valorile și comportamentele necesare pentru a se integra în societate:

- Creați și mențineți în casă o atmosferă calmă și stabilă, astfel încât fiecare părinte să înțeleagă responsabilitatea proprie în educația copilului.
- Aveți grijă de copilul dvs, dar și de voi înșivă! Găsiți timp pentru relațiile cu partenerul/partenera și sprijiniți-vă reciproc. Adoptați un comportament de urmat în raport cu copiii voștri.
- Discutați și analizați în familie toate obligațiunile și responsabilitățile distribuite în mod egal, între părinți în primul rând, ulterior între copii în funcție de vârsta acestora.
- Stabiliți o listă cu regulile familiei, preventiv discutate, inclusiv cu copiii în vederea prevenirii unor dificultăți în realizarea rolurilor parentale. Asigurați-vă că și copiii le-au înțeles, ei au nevoie să înțeleagă de ce trebuie să le respecte.
- Adoptați decizii de comun acord și promovați un mod unitar de educație în familie, respectându-ți ambii părinți (ex: „Dacă mama zice copilului, că după ce îți strângi jucăriile, te poți uita la desene animate”, tata trebuie să mențină aceeași poziție”).
- Încurajați toți membrii familiei (mama/tata, frați/surori) să participe în activități ce țin de îngrijirea copilului (baie, îmbrăcare, hrănire, adormire, plimbare, exerciții fizice); activități educaționale/creative de joc, citirea poveștilor, discuții în familie, învățarea unor lucruri în comun; distribuirea anumitor sarcinilor casnice etc.

- Organizați evenimente de familie în comun, în așa mod ca fiecare membru al familiei să fie responsabil de o anumită sarcină, iar ulterior analizați activitatea și stabiliți punctele forte și cele vulnerabile.
- Încercați să aveți așteptări realiste de la copiii voștri, care vă vor ajuta să abordați constructiv comportamentele nedorite (plâns excesiv, colici, isterici, tulburări de somn, tulburări alimentare).
- Participați la tot ceea ce realizează copilul. Implicați-vă în activitățile lui, dar nu uitați să-i oferiți independență și libertate. Anunțați-l că vreți să faceți ceva împreună, cereți-i opinia lui, astfel va învăța să vă ceară părerea atunci când va avea nevoie.
- Distrăți-vă cu copilul, bucurați-vă împreună. Găsiți timp pentru a petrece timpul liber. Sacrificați alte ocupații și fiți alături de copil.
- Participați la activitățile preferate ale copilului dvs: desenați pe asfalt, înscenați istorioare sau studiați gândacii care se târăsc prin praf etc.

- Plasați-vă la același nivel cu copilul când discutați (vă puteți apleca, așeza pe covor, coborî în genunchi; îl puteți lua pe copil pe genunchii dvs, în brațe etc.). Uitați-vă în ochii copilului atunci când îi vorbiți, mențineți contactul vizual cu el, atunci când vă comunică ceva.
- Lăudați copilul pentru eforturile depuse, mai cu seamă atunci când nu își atinge scopul; învățați-l cât este de important să facă tot ce depinde de el (ex: "Îmi place cum ai aranjat în cameră. Ai reușit să găsești loc pentru fiecare lucru și le-ai ordonat perfect").

- Creați o boxă a bunătății - scrieți pe foițe toate faptele de bunătate pe care le faceți dvs și copiii voștri (de ex: vă ajută la treburile casnice, împart o jucărie cu fratele sau sora, fac o poză pentru un prieten etc.). Apoi, extrageți periodic din cutie câte o foiță și citiți-o cu voce tare împreună cu familia.
- Alcătuiți un colaj despre familia dvs. Alegeți fotografiile mai vechi de familie și alte imagini ale lucrurilor preferate cum ar fi animale, sporturi, mâncăruri și lipiți-le pe un carton. Veți obține astfel un "panou de onoare" al familiei dvs.
- Creați un tabel de sentimente sau folosiți stickere sau imagini pentru a vă ajuta copilul să exprime în cuvinte cum se simte în fiecare zi. Folosiți cărți de povești și imagini pentru a discuta despre emoții precum furia, frica și anxietatea.
- Străduiți-vă să nu comparați copilul dvs cu fratele/sora, alți copii, sau să criticați inteligența copilului, neajunsurile fizice. A aminti copilului despre unele neajunsuri, ar însemna să întăriți la el un complex de inferioritate.

- Folosiți "Nu" doar în situații când vă exprimați dorințe, bucurii, neplăceri, atunci când este cazul și asta fără a jigni sau supăra copilul. Folosiți exprimări care ar duce la evitarea supărărilor, conflictelor, neînțelegerilor dintre părinte și copil (de ex: „Mi-ar face plăcere să te aud vorbind mai încet!” în loc de „Nu mai țipa atât!”)
- Fiți onești cu copilul dvs, admiteți greșelile dvs și învățați-l pe copil cât este de important să își asumi responsabilitatea și să recunoști greșelile.
- Evitați să comparați sentimentele dvs din trecut cu problema copilului dvs. Nu ajuta să îi spuneți: "Ei bine, când mă simțeam rău, eu reușeam să mă adun și să trec peste orice problemă". Experiențele și sentimentele trăite de oameni diferiți nu pot fi comparate.
- Încurajați copilul să-și dezvolte hobby-uri și interesele care îi provoacă satisfacție.
- Inițiați discuții cu copilul dvs despre ceea ce ar vrea să devină când va crește mare și organizați excursii tematice.
- Disciplinați copilul cu dragoste, copilul are nevoie de ghidare și disciplină, nu prin intermediul pedepselor, ci prin intermediul unor limite rezonabile.
- Folosiți regulile pentru a-i ajuta copilului să se autodisciplineze; stabiliți limite și încurajați copilul să aibă o părere bună despre sine.
- Fiți consecvent în ceea ce faceți oferind ca și exemplu modul dvs de a acționa, arătând copilului cea mai sigură cale de a-l învăța ce să facă și cum să fie.

- Niciodată să nu scuturați copilul în încercarea de a-l face să se oprească. Dincolo de faptul ca îl veți speria, acest lucru îi poate produce leziuni grave și permanente la nivel cerebral.
- Încercați să fiți relaxați în relația cu copilul și nu lăsați ca povara grijilor să se instaleze între voi. Nimic nu e mai trist pentru un copil decât să își vadă părinții copleșiți de probleme pe care el nu le înțelege și care îl țin departe de ei. Clipele pe care i le dăruieți atunci când sunteți împreună valorează foarte mult pentru copil.
- Evitați să ridicați vocea în momentul în care copilul e supărat și folosește insulte la adresa dvs și a celor din jur.

- Fiți un model pentru copil! Aceasta înseamnă să nu așteptați copilul să “iasă pur și simplu afară”, “să se joace cu copiii”, ci să aveți un rol implicit și activ în modelare, stimulare, recompensare și, mai ales, în a-i oferi ocazii variate de exersare a pasiunii, a preferințelor.
- Evitați extremele, păstrați-vă echilibrul și „caracterul vostru rațional să fie cunoscut de toți“, inclusiv de copiii voștri.
- Nu lăsa-ți pe mâine ceea ce puteți face azi. Priviți la copil azi, mâine s-ar putea întâmpla ca el să nu mai caute privirea dvs.
- Dezvoltați și consolidați zilnic abilitățile dvs de părinte, pentru a percepe copilul în mod realist; de a interacționa pozitiv cu copilul; de a răspunde nevoilor copilului și de a pune în prim-plan nevoile acestuia înaintea celor personale.

Educația copilului este cea mai profitabilă investiție (în timp, atenție, înțelegere, dragoste) pe care o pot face părinții pentru ei.

Educația pozitivă a copilului presupune a aduce în relația părinte-copil căldura, structura și limite, înțelepciunea de a transforma orice situație cotidiană, cât ar fi de negativă, de provocatoare, într-o lecție de empatie, respect, înțelegere a nevoii care a creat acea situație.

COMPORTAMENTUL EMPATIC LA PREȘCOLARI

Prof. Înv. Preșcolar Gheorghe Carmen Florentina,
Grădinița cu P. N. Cioranii de Sus

O componentă- cheie a inteligenței emoționale este capacitatea de a empatiza. Copiii care-și dezvoltă capacitatea de a empatiza sunt capabili să înțeleagă emoțiile celorlalți și să răspundă la ele, pentru că empatia presupune să te pui în papucii altei persoane și să vezi lucrurile prin ochii ei. Înseamnă nu doar să-l înțelegi pe celălalt, ci să simți într-o anumită măsură, ceea ce simte el și să fii alături de el.

Exista doua tipuri de empatie:

- **empatia afectivă** – care se referă la senzațiile și sentimentele pe care le avem ca răspuns la emoțiile altor persoane;
- **empatia cognitivă** – care se referă la abilitatea de a înțelege emoțiile celorlalți.

Copilul manifestă empatie afectivă încă de la naștere, simțind emoțiile mamei sau emoțiile persoanelor care îl au în grijă. Empatia cognitivă apare în jurul vârstei de 3-4 ani, când copilul începe să înțeleagă perspectiva celorlalți, faptul că aceștia văd și experimentează lumea diferit de cum o vede și o experimentează el.

Atunci când nevoile emoționale le sunt împlinite, copiii sunt mult mai înclinați spre a manifesta empatie. În același timp, acei copiii care au format un atașament sigur cu una sau mai multe persoane în primii ani de viață, au tendința de a fi mult mai empatici mai târziu. Atașamentul sigur înseamnă că părintele răspunde nevoilor copilului, iar între părinte și copil există o legătură de încredere.

Empatia este unul dintre principalii piloni care stă la baza construirii moralității și a responsabilității față de propriul comportament. De asemenea, este un element- cheie în dezvoltarea unor relații sănătoase, pentru că aceasta te ajută să identifici nevoile, intențiile și emoțiile celeilalte persoane și este utilă în rezolvarea eficientă a conflictelor.

Cercetătorii au descoperit un grup de neuroni, numiți neuroni oglindă, ce se activează atunci când privim o persoană cum face o anumită acțiune. Putem privi o persoană cum bea un pahar cu apă, în creierul nostru se activează exact aceleași zone, ca și cum noi am fi băut paharul cu apă. Acești neuroni au o importanță majoră în a-l ajuta pe copil să copieze acțiunile și tiparele de comportament ale adulților, precum și în dezvoltarea empatiei.

Atunci când copilul înțelege felul în care se simt ceilalți, este mult mai puțin probabil să aibă un comportament care le dăunează acestora.

Copilului îi este de ajutor dacă adultul îl face prezent la ceea ce simte celălalt, adresându-i întrebări. Când ne dorim să ajutăm copiii să își dezvolte empatia, este important să înțelegem care sunt mecanismele de la nivelul creierului care stau la baza acestui proces și cum se dezvoltă acestea în primii ani de viață.

Dezvoltarea empatiei reduce acțiunile agresive ale copiilor. Copilul va învăța empatia din modul în care părintele răspunde emoțiilor lui. Pentru ca un copil să învețe empatia, el are nevoie, mai întâi, să simtă că este tratat cu empatie.

În același timp copilul observă cum părintele manifestă empatie față de ceilalți și preia acest model de comportament, integrându-l în relaționările sale prezente și viitoare.

Cum pot părinții să stimuleze comportamentul empatic al preșcolarilor?

- În primul rând prin puterea exemplului. Câtă vreme noi, ca adulți, ne arătăm deschiși și înțelegători față de alți oameni, acest lucru va învăța copilul că este important și necesar. Copilul învață mult prin imitație.
- În al doilea rând, cu cât noi vorbim mai mult și mai deschis despre propriile sentimente, cu atât îi stimulăm copilului capacitatea de a înțelege. Dacă însă ne vom arăta lipsiți de respect față de alte persoane din jurul copilului, semnalele pe care le trimitem acestuia sunt, evident, greșite! Este important să vorbim despre sentimente și despre cum trebuie să ne purtăm dar aceste lucruri ar trebui dublate de propriul exemplu (al părintelui, al educatoarei, al învățătoarei și al profesorului).
- Părinții, educatoarea pot de asemenea, explica anumite sentimente, ale lor sau ale altora și pot face legătura cu „acest sentiment ne face să ne purtăm așa”. Îi putem ajuta enorm pe copii să își dezvolte empatia dacă îi explicăm de ce, de exemplu, colegul lui a reacționat supărat: „Nu a fost frumos din partea lui Petrișor că a țipat la tine, dar eu cred că el de fapt s-a speriat foarte tare pentru că tocmai căzuse cu bicicleta”. Acest lucru ajută copilul să înțeleagă ce emoții se situează în spatele unui anumit mod de a reacționa.
- La fel, părintele poate explica și modul în care el ca părinte, decide să acționeze/reacționeze într-o anumită situație dată: „Mă gândeam să mergem până la magazin, dar pentru că văd cât de frumos te joci și cât îți place mai așteptăm puțin până termini și în acest timp eu mă duc să îmi termin treaba la bucatărie”.
- Un stil educațional bazat pe atenționarea copilului asupra consecințelor pe care propriul comportament îl are asupra altora ajută, și el, foarte mult la dezvoltarea empatiei.
- Pe lângă toate acestea un rol la fel de important îl are și stimularea copilului să își manifeste această empatie, să o exteriorizeze, să îi se dea copilului posibilitatea de a experimenta lucruri noi și de a se exprima. Să îi se acorde respectul față de propriile emoții și trăiri.

Atunci când un copil nu arată suficientă empatie față de o anumită situație, nu trebuie să reacționăm supărați sau să îl pedepsim. Pentru că al nostru copil se va supăra și se va închide și mai mult în propria persoană. Vom obține fix efectul invers celui scontat. Dacă îl vom face însă atent asupra emoțiilor altora și asupra modului în care alții se simt datorită faptului că el nu prezintă înțelegerea față de o anumită situație îl vom face să se uite la alte persoane și să își reanalizeze propriul mod de acțiune.

Bibliografie:

- Harvey-Zahra, L., *Educația copiilor în familie*’. București: Univers Enciclopedic, 2015.
Marcus, S. *„Empatia și relația profesor-elev”*. București: Ed. Academiei Române, 1987.
Mitu, A. *„ABC-ul poveștilor terapeutice”*. Pitești: Ed. Diana, 2017.

EDUCAȚIA PARENTALĂ

Prof. înv. preșcolar Ghidel Ioana Alexandra
Grădinița M.Ap.N nr. 2 București

Educația parentală, cunoscută și sub denumirea de educație parentală sau parenting, se referă la modul în care părinții își cresc și își educă copiii. Este un proces continuu prin care părinții își îndeplinesc responsabilitatea de a ghida și învăța copiii să devină adulți responsabili și autonomi.

Iată câteva principii ale educației parentale:

1. Iubire și sprijin: Iubirea și sprijinul necondiționat sunt esențiale pentru dezvoltarea copiilor. Aceasta implică afecțiune, empatie, acceptare și interes sincer față de nevoile și dorințele copilului.
2. Comunicare deschisă: O comunicare eficientă și deschisă între părinți și copii este crucială. Ascultarea activă, exprimarea clară a sentimentelor și gândurilor, precum și abordarea problemelor într-un mod respectuos ajută la construirea unui mediu familial sănătos și la educația parentală.

Educația parentală, cunoscută și sub denumirea de educație parentală sau parenting, se referă la modul în care părinții își cresc și își educă copiii. ***Este un proces continuu prin care părinții își îndeplinesc responsabilitatea de a ghida și învăța copiii să devină adulți responsabili și autonomi.***

Iată câteva aspecte cheie ale educației parentale:

1. Iubire și sprijin: Iubirea și sprijinul necondiționat sunt esențiale pentru dezvoltarea copiilor. Aceasta implică afecțiune, empatie, acceptare și interes sincer față de nevoile și dorințele copilului.
2. Comunicare deschisă: O comunicare eficientă și deschisă între părinți și copii este crucială. Ascultarea activă, exprimarea clară a sentimentelor și gândurilor, precum și abordarea problemelor într-un mod respectuos ajută la construirea unui mediu familial sănătos și la înțelegerea reciprocă.
3. Stabilirea de limite și reguli: Este important să se stabilească limite și reguli clare în cadrul familiei pentru a oferi copiilor structură și ghidare. Acestea ar trebui să fie coerente și să fie prezentate într-un mod pozitiv, axat pe învățare și dezvoltare, și nu pe pedeapsă.
4. Exemplu personal: Părinții sunt modele importante pentru copii. Comportamentul și valorile pe care le manifestă părinții pot influența comportamentul și dezvoltarea copiilor. Astfel, este important ca părinții să ofere un exemplu pozitiv prin propriile acțiuni și să își trateze copiii cu respect și încredere.
5. Stimularea dezvoltării și autonomiei: Educația parentală trebuie să încurajeze dezvoltarea abilităților și talentele copiilor, oferindu-le oportunități de învățare și descoperire. Este important să se încurajeze autonomia copiilor, permitându-le să ia decizii și să își asume responsabilități adecvate vârstei lor.
6. Disciplină pozitivă: Disciplina pozitivă se concentrează pe construirea și menținerea unei relații sănătoase între părinți și copii, bazată pe respect și înțelegere reciprocă. Ea se bazează pe metode non-violente, cum ar fi comunicarea eficientă, consecințele logice și învățarea din greșeli.

7. Adaptabilitate și flexibilitate: Părinții trebuie să fie deschiși la schimbare și să se adapteze nevoilor și cerințelor copiilor pe măsură ce aceștia cresc și se dezvoltă. Flexibilitatea în abordarea educației parentale poate ajuta la creșterea încrederii.

Educația emoțională și gestionarea stresului: Părinții moderni înțeleg importanța dezvoltării inteligenței emoționale și sprijină copiii în învățarea gestionării emoțiilor și stresului. Ei îi învață pe copii să identifice și să exprime emoțiile, să-și regleze stările emoționale și să dezvolte strategii sănătoase de adaptare la situații dificile.

Includerea valorilor de mediu și responsabilitate socială: Părinții moderni își învață copiii să fie responsabili față de mediu și comunitatea în care trăiesc. Ei îi încurajează să fie conștienți de impactul acțiunilor lor asupra mediului înconjurător și să se implice în activități de voluntariat și ajutorarea celorlalți.

Utilizarea echilibrată a tehnologiei: Părinții moderni înțeleg importanța tehnologiei în lumea de azi, dar stabilesc limite clare în ceea ce privește utilizarea acesteia. Ei încurajează un echilibru sănătos între activitățile online și offline și oferă copiilor orientări privind utilizarea responsabilă a tehnologiei.

Încurajarea curiozității și a învățării continue: Părinții moderni încurajează curiozitatea și dorința de a învăța în permanență la copiii lor. Ei îi sprijină în explorarea diferitelor interese și pasiuni, încurajează lectura.

Educația parentală în secolul al XIX-lea varia în funcție de țară, cultură și clasă socială. Este important să menționez că experiența educației parentale din acea perioadă poate fi dificil de generalizat, deoarece fiecare familie și fiecare societate aveau propriile lor norme și practici.

În general, în secolul al XIX-lea, educația copiilor era în mare parte responsabilitatea părinților și a familiei extinse. Educația formală în școli era disponibilă doar unui segment restrâns de copii și era adesea limitată la copiii din familii înstărite sau la cei care aparțineau claselor sociale superioare.

Rolurile de gen erau puternic definite în acea perioadă, iar educația copiilor se baza adesea pe aceste diferențe. Băieții erau învățați să fie pregătiți pentru lumea exterioară, să devină bărbați independenți și să-și asume responsabilități financiare, în timp ce fetele erau educate în principal pentru a deveni soții și mame bune. Se punea un accent deosebit pe dezvoltarea calităților morale și religioase, cum ar fi onestitatea, disciplina și modestia.

Metodele educaționale utilizate în educația parentală în secolul al XIX-lea puteau varia considerabil. În familiile înstărite, copiii aveau adesea guvernante sau tutore personali care se ocupau de educația lor. Aceștia puteau preda discipline precum literatura, matematica, istoria și limbi străine. În familii mai modeste, părinții își învățau copiii acasă, iar educația se concentra pe abilități de bază precum cititul, scrierea și aritmetica.

Dintotdeauna oamenii au fost preocupați de educarea tinerei generații, s-au aplicat diverse metode care la momentul istoric respectiv se considera a fi cele mai eficiente.

STILURILE PARENTALE

Educatoare Grigore Elena Petruța
Grădinița cu Program Normal Meri, Drăgănești

„Copiii noștri ne oferă ocazia de a deveni părinți așa cum ne-am dorit mereu să fim .”

Louise Hart

Părinții voștri v-au impus multe restricții ? Sau ați hotărât voi înșivă în ceea ce vă privea ?

V-au iubit și v-au sprijinit ? Sau, din când în când simțeați că nimănui nu-i pasă de voi ? Felul în care v-au tratat părinții a influențat trăsăturile voastre de caracter. Puteți să nu țineți cont de influența lor și, cu ajutorul lui Dumnezeu, să vă remodelați caracterul, dar odată ce influența a avut loc, schimbarea este dificilă.

Acum vi s-a dat ocazia să modelați o altă ființă umană. Este o misiune de o importanță copleșitoare – una pe care nu ați dori să o îndepliniți cu superficialitate. Psihologul Louise Hart spunea : „Copiii noștri ne oferă ocazia de a deveni părinți așa cum ne-am dorit mereu să fim.”

Ce educație ar trebui să aplicați pentru a avea tipul de copil pe care ți-l dorești ? Conform unuia dintre primele studii asupra stilurilor de educație, publicat în 1964, tipul de părinte în care te încadrezi va determina, în mare măsură, trăsăturile pe care le va avea copilul tău. Ce spuneți, părinții voștri v-au „imprimat” anumite trăsături de-ale lor, pe care voi le transmiteți copiilor voștri ?

Unii cercetători (Martin și Lois Hoffman) au definit patru stiluri de educație :

1. *Restricție iubitoare, pe care l-am putea denumi părintele cu tendințe autoritare.*
2. *Îngăduință iubitoare, sau , mai simplu , părinte îngăduitor.*
3. *Restricție rece sau părintele dictator.*
4. *Îngăduință rece , detașată, sau părintele neglijent.*

Tipuri de părinți și stiluri de educație

Să observăm mai atent trăsăturile acestor patru tipuri de părinți și efectul lor asupra copiilor.

Unii părinți sunt foarte iubitori. Ei manifestă căldură și o acceptare deosebită și te poți apropia ușor de ei. Le place să-și știe copiii pe aproape. Doresc să-i îmbrățișeze, să-i asculte, să-i încurajeze și să le zâmbească. Este plăcut să ai un părinte iubitor.

În extrema cealaltă se află părinții ostili. Ei sunt reci, respingători și distanți. Adesea mesajele pe care le transmit ei sunt : „nu mă mai deranja! Mi-ajunge ! Lasă-mă odată în pace !”

De asemenea , există părinți restrictivi și părinți îngăduitori. Cei restrictivi sunt cei care iau multe decizii în locul copiilor lor – poate prea multe – iar copiii trebuie să asculte tot timpul.

Părinții îngăduitori sunt aceia care îngăduie copiilor lor să ia decizii oricând acest lucru este posibil – chiar și atunci când s-ar putea să nu fie pregătiți pentru aceasta. Limitele care se trasează sunt, uneori, insuficient întărite.

Linia de mijloc între restrictiv și îngăduitor este cea mai bună pentru copii – să aibă niște părinți care să se axeze mai mult pe restricții în perioada de început a copilăriei și să se deplaseze spre o poziție mai democratică în anii adolescenței. În acest proces continuu extremele produc disfuncționalități. De fiecare dată când un părinte este exagerat de restrictiv, stabilind toate regulile și pretinzând supunere absolută, sau exagerat de îngăduitor, cu puține sau cu nici un fel de limite impuse, atunci necazul se află chiar la ușă.

Acum să combinăm cele patru tipuri de părinte : iubitor, rece, restrictiv și îngăduitor, obținând cele patru stiluri de educație și să vedem ce tipuri de comportament vor induce ele la copii.

Dacă ești un *părinte iubitor și restrictiv* – care este numit *părinte cu tendințe autoritare* – probabil că vei avea copii care sunt mai supuși și mai ascultători decât dacă ai fi fost mai îngăduitor. Datorită autorității tale, copilul ar putea fi, de asemenea, mai dependent și nu atât de prietenos sau de creativ – ar obține aprecieri deosebite când vine vorba de înfățișarea lui, de politețe, de ascultare.

Dacă ești un *părinte îngăduitor*, copiilor tăi le va plăcea în societate, vor fi independenți, creativi și inițiativele lor vor fi adesea reușite, vor avea suficient aplomb pentru a lua note bune la școală și pentru a-și găsi o slujbă bună.

În numeroase studii, se confirmă faptul că părinții iubitori au cele mai mari șanse ca fii și fiicele lor să ajungă oameni de nădejde, sănătoși și eficienți. Dar părinții ajung să aibă probleme atunci când copiii îi privesc ca fiind ostili și respingători.

Dacă nu se simt iubiți, dacă părinții lor sunt prea severi, *dictatori*, copiii vor deveni excesiv de ascultători, incapabili să ia decizii care îi privesc pe ei înșiși. Nu sunt siguri pe ei, foarte timizi printre cei de aceeași vârstă și adesea au probleme de sănătate mintală. Copiii ai căror părinți sunt ostili, autoritari, au nevoie de ajutor profesionist pentru a depăși rănille psihologice pe care le-au suferit, crescând într-un cămin care nu a funcționat așa cum trebuie.

La cealaltă extremă, dacă părinții sunt indiferenți și îngăduitori, copiii tind să fie neascultători și extrem de agresivi, mergând, uneori, până la delincvență. Acest părinte este denumit *părintele neglijent*.

Dragostea este elementul cheie în creșterea unor copii care să fie capabili să se poarte normal în societate. Dacă părinții sunt iubitori, indiferent că sunt mai autoritari sau mai îngăduitori, copiii se vor descurca, probabil, bine. Atunci când părinții sunt ostili, ei își formează un comportament antisocial.

Deci voi, ca părinți, aveți o influență definitorie asupra comportamentului copilului tău. Desigur, știai deja asta ! Dar în mod deosebit, dragostea reprezintă diferența crucială ! Îți dorești multă dragoste în relația cu copilul tău și dorești să eviți orice comportament care ar putea fi interpretat de el ca ostil sau respingător.

Vechea poveste, cum că un copil răsfățat este un copil iubit, este doar atât – o poveste veche. Nu prea multă dragoste răsfăță un copil, ci prea puțină disciplină ! Este imposibil să oferi unui copil prea multă dragoste adevărată. Copiilor le merge bine dacă primesc o dragoste care le poartă de grijă, care îi respectă, îi acceptă, îi iartă și le acordă încredere. De fapt, cu cât mai multă dragoste de acest fel le oferi, cu atât mai bine. Dragostea acționează ca o pernă, cu cât pernă este mai subțire, cu atât mai mult greșelile părinților îi vor lovi și îi vor afecta din punct de vedere emoțional pe copil.

Dacă dragostea este din belșug, se poate întâmpla și ca părinții să greșescă, însă copiii se vor întoarce tot spre ei. Ei sunt atât de convinși în inimă de dragostea părinților lor, încât nimic nu-i poate supăra.

De ce nu începi astăzi să clădești acea pernă a dragostei, astfel ca, atunci când vei face o greșală – așa cum facem toți – aceasta să nu-ți distrugă copilul ? Dimpotrivă, ele va fi în stare să se arunce pe acea pernă a dragostei și să spună fără urmă de îndoială : „Dar știu că mama și cu tata mă iubesc!”

Cercetările ulterioare au arătat că acei părinți care aveau un nivel înalt în ceea ce privește atât dragostea , cât și sprijinul- cei cu tendințe autoritare – aveau cele mai mari șanse de a avea copii bine educați. Acești copii vor avea conștiința valorii de sine și sunt mai puțin implicați în comportamente antisociale cum ar fi bandele, chiulul, drogurile, și promiscuitatea. Acest lucru era de așteptat ,căci ei știu că părinții lor îi iubesc și cred în ei. Deci, părinții cu tendințe autoritare s-ar situa pe locul întâi (dacă ar fi să facem un clasament), părinții îngăduitori, care manifestau dragoste, însă nu prea mult sprijin, sunt pe poziția a doua; părinții indiferenți și cei dictatori, care manifestă puțină dragoste, sunt plasați ultimii.

Disciplina eficientă depinde de capacitatea părintelui de a realiza un echilibru între dragoste și autoritate, de a fi blând și hotărât. Este extraordinar să te distrezi cu copiii tăi , să râzi de lucrurile nostime și să faci jocuri trăsnite , dar copiii pot duce, uneori, aceste lucruri în extremis. În acel moment, s-ar putea să fie nevoie să spui cu fermitate : „Destul!”. Alteori, trebuie ca, după o pedeapsă strictă, să urmeze o îmbrățișare pentru a arăta că totul a fost iertat și uitat.

Echilibrul funcționează cel mai bine atunci când dragostea și autoritatea se îmbină într-o abordare totală – când poți spune cu amabilitate și cu fermitate în același timp : „ Să știi că nu glumesc!”

Pretențiile mari, nedrepte, nu-și au locul în comportamentul unui părinte care aplică disciplina așa cum trebuie. Dar, dacă ești intransigent într-o anumită ocazie , o scuză și puțină dragoste vor ajuta la vindecarea răni suflutești.

„Ferice de părinții care pot învăța, căci cunoștința aduce înțelegere, iar înțelegerea aduce dragoste.”

Old Union Reminder

RELAȚIA PĂRINTE - COPIL - EDUCATOARE, FACTOR IMPORTANT ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI

**Profesor învățământ preșcolar Iancu Adela Roxana-Gabriela
Grădinița cu Program Normal Brazi, jud. Prahova**

Implicarea familiei în cadrul programului desfășurat în grădiniță este esențială pentru îmbogățirea mediului stimulativ, fixarea și lărgirea cunoștințelor asimilate în sala de grupă. Implicarea familiei în program va întări sprijinirea țăelurilor educaționale. Implicarea părinților în activitatea preșcolară este în beneficiul copiilor, al familiei și al calității actului educațional.

Dezvoltarea personalității copilului este un proces complex, care se desfășoară în timp și presupune acțiunea simultană a eredității, a educației și a mediului.

Influența părinților asupra formării copilului ca viitor om cu respect față de cei ce-l educă se simte încă din perioada grădiniței. Nu de puține ori se întâlnesc copii care nu respectă cerințele educatoarei sau care fac aprecieri necuviincioase la adresa ei. De cele mai multe ori, acești copii vin din familii care au obiceiul de a ponegri autoritățile locale, șefii de la locul de muncă sau chiar educatoarea sau învățătoarea copiilor mai mari. Copilul este obișnuit deci, cu lipsa de respect. Acești copii, de multe ori, refuză să vină la grădiniță. Discutarea cadrului didactic în directe făcute de către părinți sădesc în sufletele copiilor neîncrederea, frica.

Atunci, când unii copii povestesc acasă, de exemplu, că educatoarea nu-i apreciază lucrarea ca fiind cea mai bună, părinții fac afirmația celor protejați. Dacă copilul nu spune primul poezia la serbare, părintele nu caută cauza, ci acuză educatoarea că ar fi lipsită de tact pedagogic. Desigur că, în felul acesta, copilul își pierde încrederea în educatoare și devine nepoliticos, nemaisupunându-se cerințelor acesteia și reacționând greșit.

Copilul nu se educă numai prin îndemnurile părinților, ci și prin exemplele personale pe care părinții le oferă acestuia. Există multe cazuri când părinții intră în grădiniță fără să salute personalul care lucrează în incinta acesteia. Prin firea lucrurilor, copilul trebuie să găsească în imediata sa apropiere, realitatea corectă a persoanei de care sunt atașați, realitate care să-i inspire conduita. Desigur că, aceste exemple de conduită se corectează pe parcurs, se îmbogățesc, ajungând chiar să se modifice. În acest proces, intervin grădinița, școala, societatea care contribuie la modelarea personalității copiilor. Prima etapă în acest proces de organizare și formare a membrului societății este reprezentată, însă, de identificarea cu personalitatea tatălui sau a mamei.

Lipsit de un model, de un exemplu cu care să se identifice în propriul său cămin, copilul va găsi astfel de modele în afara acestuia, într-o persoană valoroasă pentru el, cum ar fi , de exemplu: educatoarea, învățătoarea.

Din nefericire însă, adeseori, copilul care este lipsit de autoritatea părintească pozitivă și eficientă își va afla prieteni printre indivizii străzii. În acest caz, efectele negative pot fi prezise cu corectitudine.

Copiii provin din familii care se deosebesc între ele prin condițiile de trai, prin gradul de cultură al părinților, fapt care își imprimă pecetea asupra caracterului și conduitei copilului.

Se mai produc încă abateri de la regulile morale și civice în unele familii. Cel mai frecvent se înregistrează astfel de cazuri acolo unde părinții consumă alcool. Unii copii observă aceste fapte și le sesizează părinților, în felul lor, dar, sincer.

Tensiunile și conflictele dintre părinți și copii, pot avea o intensitate diferită și o durată variabilă, distingându-se forme simple, cum ar fi: cearta, neînțelegera, contrazicerea, refuzul asumării unei obligații conjugale sau forme complexe, precum: agresivitatea fizică, violența, alungarea unui partener de la domiciliu.

În condițiile în care părinții vor avantaja un copil în favoarea altuia, nerepectând raportul dintre merit și recompense, pot apărea situații de rivalitate, gelozie fraternă. Copilul dezavantajat va utiliza mecanisme de apărare, cum ar fi: încordarea, izolarea sau prefăcătoria, minciuna.

Părinții trebuie să acorde copilului atenție totală pentru ca acesta să vadă că suntem interesați să îl ascultăm. Retragerea cu el într-un loc liniștit și evitarea prezenței altor persoane la discuție îi pot arăta copilului că părinții sunt cu adevărat interesați de problema lui. Copilul trebuie să fie sigur că “problema” se va rezolva “între ei”. Indiferența este la fel de dăunătoare. Copilul se simte respins și neglijat dacă, atunci când își împărtășește gândurile părinților, aceștia continuă să privească la televizor sau să își vadă în continuare de treabă. Încetarea oricărei activități este necesară pentru a-și demonstra disponibilitatea.

În cazul copiilor mici este importantă și atitudinea pe care părinții o au. Ei nu trebuie să se simtă dominați nici măcar fizic, din această cauză fiind bine ca părinții să coboare la nivelul lor atunci când le vorbesc sau îi ascultă.

Din cele observate în timpul activității mele în incinta acestei grădinițe am dedus că educarea și îngrijirea copiilor prea puțin se ocupă ambii părinți, rezultatele fiind pe măsura participării lor la educație.

Este important pentru copii să vadă că părinții vin la *serbările* lui sau cu ocazia altor activități desfășurate în incinta grădiniței sau în afara acesteia. În cadrul grădiniței noastre am desfășurat serbări în jurul bradului de Crăciun împodobit în curtea grădiniței, am organizat un foc de tabără și un spectacol de circ cu ocazia sărbătoririi Zilei Copilului, etc. Copiii ai căror părinți au fost alături de ei cu ocazia acestor evenimente au fost foarte fericiți, dar au existat și copii ai căror părinți nu au putut fi alături de ei din diferite motive. Acești copii au fost foarte supărați, suferind chiar din cauza absenței părinților lor.

Ședințele cu părinții sunt prilejuri pentru a-i informa pe aceștia referitor la modul cum se comportă copilul lor în relația cu ceilalți copii, cum se descurcă acesta în cadrul activităților educative, etc. Tot la aceste ședințe, educatoarea este informată de părinți despre problemele pe care aceștia le parcurg și de cele mai multe ori le oferă soluții.

Așadar, **dialogul dintre educatoare și părinți** este foarte necesar, de exemplu: educatoarea constată că sunt copii care vin la grădiniță obosiți. În acest caz, li se adresează părinților, fie atrăgându-le atenția să solicite mai puțin copilul în activități gospodărești, fie să petreacă mai puțin timp privind programul TV.

Grădinița, prin metodele și procedeele pedagogice, are datoria de a interveni direct în cazurile de îndrumare greșită a copilului în familie. Toate îndrumările și intervențiile trebuie să aibă în vedere viitorul om ce ar putea altera atmosfera în propriul său cămin și, chiar, la locul de muncă în care acesta va ajunge.

Familia, ca prim grup cu care ia contact copilul, rămâne reperul permanent și fundamental în condiția indivizilor, în manifestarea unor atitudini civice, moral-comportamentale.

Bibliografie:

- Agabrian, Mircea, *Școala, familia, comunitatea, Iași* Editura „Institutul European”, 2006
- Boniface Jean, Legrand Jean-Andre, Andre de Peretti, *Tehnici de comunicare, Iași* Editura Poliromi; 2001

EDUCAȚIA PARENTALĂ, O NECESITATE A LUMII CONTEMPORANE

Prof. Înv. Preșc. Iancu Alexandra
Scoala Gimnazială Drăgănești
Grădinița cu program normal Belciug

„Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă, voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume.

(din Child's Appeal, Mamie Gene Cole)

Să fii părinte, pe lângă bucuria și mândria pe care ți le dă acest statut, înseamnă să ai cea mai mare responsabilitate pe care ai avut-o vreodată și pe care o vei avea de acum încolo. Să fii părinte reprezintă, poate, cea mai veche „meserie” din lume, însă pe cât de veche, pe atât de frumoasă și generatoare de satisfacții. Ea implică responsabilitate deosebită, corectitudine, flexibilitate, adaptare, preocupare pentru tine, copil și familie ca întreg.

Până nu demult educația părinților nu a constituit o prioritate în cadrul politicilor educaționale din România. În ultimii ani se discută din ce în ce mai mult despre faptul că susținerea inițierii, formării și dezvoltării competențelor parentale devine una dintre misiunile pe care statul trebuie să și le asume, dacă dorim ca educația copilului și tinerilor să devină o acțiune coerentă, eficientă și care să ofere șanse egale tuturor.

În România, educația parentală a început să se dezvolte la sfârșitul anilor '90, odată cu desfășurarea primelor programe de inspirație internațională. Dincolo de desfășurarea unor programe naționale de educație parentală (Fundatia Copiii Noștri, Holt România, Step by Step, Salvați Copiii), pentru dezvoltarea și susținerea acestui domeniu de intervenție în România, UNICEF, Ministerul Educației, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Sănătății și ONG-urile furnizoare de programe de educație parentală au început elaborarea Strategiei Naționale Integrate pentru Formarea și Dezvoltarea Competențelor Parentale (UNICEF, 2009).

Educația parentală urmărește reducerea gradului de vulnerabilitate a persoanelor și presupune un transfer de competențe eficiente, de la specialist la familie, pe termen lung. Ea, educația parentală, se adresează tuturor categoriilor de părinți, fără excepție, vizând activarea resurselor parentale intrinseci, sporirea competențelor parentale (educația copiilor), abilităților educative și nu modificarea unui comportament sau a unei structuri existente.

Actualmente, societatea noastră se confruntă cu fenomene care afectează familia și pun copilul sub semnul vulnerabilității: numărul sporit al divorțurilor și al familiilor monoparentale, creșterea șomajului în rândul părinților, creșterea numărului mamelor și al copiilor maltratați, sporirea numărului de copii lăsați în grija bunicilor sau altor categorii de adulți. Toate acestea pun în evidență necesitatea formării competențelor parentale prin diverse mijloace și servicii.

Scopul lucrului cu familiile este acela de a extinde competențele acestora, nu de a substitui responsabilitățile acestora. Familia este cea care își asumă răspunderea față de membrii ei, pe care societatea, prin serviciile și resursele propuse, nu o poate prelua, ci doar o susține. Familiile

beneficiază cel mai mult atunci, când speranțele, interesele, punctele forte, dar, mai ales, nevoile, îngrijorările sunt în atenția specialiștilor preocupați de aceste probleme.

Educația parentală reprezintă educația prin care pregătim tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale. Aceasta este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație. Educația părinților este o formă de intervenție a acestora, în favoarea educației copiilor lor; este un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);

Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;

Construiește punți de legare între părinți și copii.

Ea presupune, de asemenea, și crearea unor rețele de servicii de sprijin, aparținând comunității locale, și care ajută părinții și familia să folosească serviciile existente și să se implice în viața comunității.

Rolurile parentale:

În cadrul familiei, rolurile parentale reprezintă o continuitate a rolurilor conjugale. În acest context, rolul conjugal-parental este definit ca „o formațiune complexă de atitudini, comportamente, comunicări verbale și expresive, orientate spre asigurarea, consolidarea și dezvoltarea relațiilor familiale așteptate legitim de fiecare dintre cei doi parteneri și copiii lor.” (Iolanda Mitrofan și Nicolae Mitrofan)

Rolurile parentale constituie „un ansamblu de comportamente (îngrijire, supraveghere, educație) pe care părinții le desfășoară în raport cu copiii: orice societate prescrie, printr-un sistem de norme (culturale, instituționale, juridice), conținutul rolurilor parentale...”

Responsabilitățile parentale

- Acoperirea nevoilor de bază ale copiilor (asigurarea resurselor și îngrijirea mediului domestic) presupune satisfacerea condițiilor ce asigură supraviețuirea: hrană, îmbrăcăminte, locuință, accesul la servicii medicale de bază etc.

Ce poate afecta calitatea parentală?

Protecția copiilor. Ține de responsabilitatea părinților pentru integritatea fizică, psihică, spirituală, etnică și culturală a copiilor în relațiile lor cu mediul înconjurător, cu persoane, grupuri și instituții. Se manifestă prin două tipuri de comportamente: cele de monitorizare parentală sau control parental (se referă la supravegherea nutriției, stării de sănătate a copilului, a comportamentelor acestuia în raport cu o serie de factori de risc (consumul de tutun, de alcool, activitatea sexuală etc.) și cele de transmitere a abilităților de autoprotecție.

Sprijinirea dezvoltării fizice și psihice a copiilor. Țin de promovarea aspectelor legate de dezvoltarea copilului: fizice, emoționale, cognitive, sociale, morale, sexuale, spirituale, culturale și educaționale. Printre competențe parentale, ce țin de această responsabilitate, sunt: strictețea, atașamentul emoțional și controlul asupra balanței de putere în relația dintre părinți și copii.

Funcțiile parentale deficitare:

Abilitatea de a-și ține sub control durerea;

Capacitatea de a-i trasa limite copilului, spre a-l responsabiliza.

Avantaje: stimulează formarea responsabilităților la copil, le conferă un anumit grad de independență și autonomie în luarea deciziilor, dezvoltă personalități creative, distincte și originale. Copiii deveniți adulți se vor simți importanți, speciali, cu o stimă de sine înaltă. Muncesc mult, asiduu, eficient. Au multă persuasiune (convingere), rigoare (asprime) logică, combativitate (dârzenie, perseverență), tenacitate (asiduitate, răbdare), tendință de a obține și păstra puterea, supra estimându-se.

Dezavantaje: tendințe de a deține controlul în orice situație asupra celor din jur, dificultăți în a înțelege și respecta regulile (normele, legile), nevoile, dorințele și intimitatea celorlalți, dificultăți interrelaționale.

Incapacitate de adaptare în colectivele grupurilor sociale, comportamentul fiindu-i apreciat a fi inadecvat, obraznic. Este expus la izolare. Ca rezultat, la acest copil sau adult se dezvoltă un Eu slab, invidios, gelos, suspicios, cu frici puternice de respingere, sau chiar ură, cu manifestări de tulburări majore de comportament.

La aceasta grupa de varsta, părinții, cadrele didactice și ceilalți adulți din preajma copiilor trebuie să îi ajute pe micuți să își dezvolte aptitudinile de a se înțelege cu ceilalți după reguli clare. Trebuie să li se explice pe înțelesul lor care sunt consecințele unor fapte. Copiii trebuie încurajați și obișnuiți să își ceară iertare atunci când greșesc, chiar și neintenționat. De multe ori este benefic să li se solicite copiilor nu doar să își ceară scuze, ci și să repare, dacă este posibil, ce au stricat, cum ar fi, de exemplu, un castel din cuburi. În plus, eforturile lor de a-și schimba comportamentul în bine trebuie laudate și apreciate corespunzător. Pe de altă parte, copiii trebuie încurajați să le mărturisească adulților dacă cineva îi amenință în vreun fel sau îi face să se simtă neplăcut, dar și dacă sunt martori la astfel de lucruri. "În cazul copiilor violenți, trebuie să înțelegem care sunt scopurile urmărite de ei și să îi ajutăm să și le îndeplinească în mod util. Dacă vor atenție, să o primească și acasă, și în cadrul unor activități. Dacă urmăresc să aibă putere sau să se distreze, pot fi îndrumați către un sport sau către activități în care să se simtă puternici.

De foarte multe ori, un copil agresiv este un copil foarte activ, care are foarte multă energie, oarecum impulsiv, și atunci un sport îl poate ajuta pentru că își poate consuma într-un mod pozitiv energia. Trebuie văzut și altfel: agresorul poate a fost, la rândul lui, și victimă, și atunci poate are nevoie de încurajări, de o intervenție. Pe copilul-victimă îl pot ajuta în primul rând părinții. Să stea de vorbă cu el, să se obișnuiască să comunice, să îi povestească despre problemele pe care le-au avut și ei, să îi ceară părerea și abia după ce îl ascultă să îi ofere părerea lor. În felul acesta îi dau foarte multă încredere pentru că vede și el că are un cuvânt de spus. De foarte multe ori e foarte important ca victima să aibă o "voce", să poată să spună 'Nu!', să poată să spună 'Stop!'. Și mai apoi să fie mult mai obișnuit cu relațiile sociale. Să meargă în diverse grupuri, nu neapărat la școală, să aibă alte activități de grup, în care să simtă că poate relaționa", a mai spus psihoterapeutul.

De ce este importantă educația parentală?

Într-o societate care evoluează extrem de repede, care solicită o adaptare foarte rapidă la contexte și situații noi, unii părinți rămân tributari metodelor tradiționale pe care le-au asimilat în perioada

copilăriei. Prin urmare, provocarea care ia naștere este cum să creștem copiii de azi pentru a fi adulți adaptați contextului în care trăiesc.

Familia din societatea actuală are din ce în ce mai mult nevoie de un sprijin extern pentru a se adapta cerințelor, în condițiile în care părinții reclamă, fie o incapacitate de gestionare a relațiilor cu proprii copii, fie rămân atașați valorilor care s-au transmis tradițional și pe care le consideră ca fundamentând modele valide de relaționare intrafamilială (Cojocaru, 2008).

BIBLIOGRAFIE:

- Cojocaru, D. , *Copilăria și construcția parentalității*, Iași, Polirom.2008.
- HoltIS, UNICEF, *Cum ne antrenăm parentingul apreciativ: Manualul educatorului parental*, Iași 2015.
- Salvați Copiii, *Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Preadolescența și adolescența*,2008.
- Salvați Copiii, *Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Vârsta școlară*,2008.
- UNICEF, *Cunoștințe, atitudini și practici parentale în România*, București, 2008.
- *Strategia Națională Integrată de Formare și Dezvoltare a Competențelor Parentale*, 2010.
- Bower, G.H., Hilgard, E.R. *Teorii ale învățării*, Editura Didactică și Pedagogică, București. (1974).

EDUCAȚIA ÎN FAMILIE-BAZA UNEI DEZVOLTĂRI SĂNĂTOASE A COPIILOR ȘI A SUCCESULUI ÎN VIAȚĂ

Prof. înv. preșc. Ion Gabriela Sanda
Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea

Suntem convinși că majoritatea părinților își doresc să crească copiii sănătoși și fericiți. Dar, oare, toți știu cu adevărat de ce are nevoie copilul lor pentru a crește astfel? Care sunt ingredientele care ne asigură sănătatea și fericirea pe termen lung? Care sunt acele atu-uri pe care i le poate da familia și care îi asigură succesul în viață? Într-o lume preponderent materialistă, cum este cea în care trăim, întrebarea este firească.

Fiecare om se naște cu o „zestre”, un dat genetic care, așa cum a demonstrat epigenetica, poate fi modificat de condițiile de mediu. Putem compara acest dat cu un *kit de construcție*, în care ai materialul de bază și o serie modele ce pot fi realizate cu acest material. De-a lungul vieții, fiecare persoană se construiește pe sine și este, la rândul ei, modelată de mediul social în care se dezvoltă. Această construcție și dezvoltare a personalității unui om nu este un scop în sine ci este o condiție a realizării acelei misiuni unice cu care se naște fiecare din noi.

În primii ani, care constituie perioada cea mai importantă de dezvoltare fizică și de construcție a personalității și inteligențelor, elementele reprezentând mediul social care contribuie la modelarea unei persoane sunt familia, școala, prietenii și colegii, comunitatea apropiată, modelele și valorile sociale și imaginea despre lume, ca ansamblu, care ajunge la conștiința persoanei prin intermediul culturii și diferitelor medii de informație la care are acces. Este totodată, perioada în care se construiește, sau nu, simțul coerenței și primele modele ale relațiilor cu ceilalți. Și totodată, perioada în care personalitatea, aflată în perioada de construcție, este supusă la primele teste.

Familia este unul din cele mai importante elemente sau, mai bine spus, sisteme care contribuie la dezvoltarea unei persoane și la starea ei de sănătate. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Părinții furnizează „zestrea genetică”, iar familia creează condițiile dezvoltării fizice, emoționale, intelectuale și modelează caracterul copilului, simțul moral, estetic etc. O mare parte dintre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile alimentare și igienice, atitudinile față de viață, modelele sau obișnuințele de comportament, copiii le datorează educației primite în mediul familial. De aceea, **familia este instituția fundamentală în toate societățile.**

Rolul familiei este foarte important în ceea ce privește dezvoltarea copilului, din punct de vedere fizic, intelectual, emoțional, moral sau caracterial și spiritual-estetic.

În ce privește **dezvoltarea fizică** a copilului, familia este cea care asigură mediul de viață, hrana, îmbrăcămintea, trebuie să îi ferească de pericole, să le asigure condiții și spațiu propice pentru joc, învățare, odihnă, mișcare și să le supravegheze și întrețină starea de sănătate optimă. Familia stabilește regimul de viață al copilului care să îi asigure o dezvoltare optimă, îi formează primele deprinderi de igienă personală și socială și îl obișnuiește să utilizeze factorii naturali (apa, aerul, soarele) pentru bunăstarea organismului. Familia trebuie să se preocupe de dezvoltarea capacității motrice a copilului, prin asigurarea unor activități de joc fizic și mișcare sau sport în aer liber.

Tot familia are grijă să adapteze toți factorii sus-menționați la nevoile specifice ale diferitelor faze de dezvoltare, la vârsta și solicitările specifice fiecărei etape și activități. Asta, la modul ideal! Dacă părinții sunt realmente preocupați de toate aceste aspecte, dacă pot și știu ce au de făcut! Pentru că, realitatea nu corespunde acestui model ideal.

Există situații când părinții fie nu au mijloacele materiale să îi asigure copilului condiții optime de dezvoltare fizică, fie nu sunt preocupați de toate aspectele dezvoltării copilului lor și nici nu știu

ce au de făcut, sau toate acestea la un loc, fie lasă cele mai multe aspecte în sarcina altcuiva (bunici, bone, instituții) și se mulțumesc doar să dea bani pentru rezolvarea problemelor, fără să monitorizeze situația (din lipsă de timp, superficialitate etc.):

– Ce se întâmplă în aceste situații?

– Ce se întâmplă în situația când „modelul cultural” al familiei privind stilul de viață și creșterea corectă a copilului este unul greșit?

– Ce se întâmplă dacă, din grijă excesivă sau lipsă de preocupare, copilul nu este încurajat sau chiar este împiedicat să facă mișcare și să își dezvolte tonusul muscular și motricitatea?

În dezvoltarea fizică (și nu numai) a copilului apar întârzieri, disfuncții, dezechilibre și pot apărea chiar boli. Crește riscul accidentelor grave, pentru că organismul copilului obligat la o viață sedentară se comportă, în cazul unei căzături de exemplu, precum cel al unei persoane vârstnice.

În ce privește **dezvoltarea intelectuală** a copilului, familia este în primul rând mediul în care își însușește **limbajul**.

Volumul, precizia vocabularului și corectitudinea exprimării copilului depind de munca depusă de părinți și de restul familiei în această direcție. Ca prim factor de educație, familia oferă copilului și aproximativ 90% din cunoștințele uzuale despre lumea înconjurătoare (despre plante, animale, obiecte, mediul în care trăiește, despre ocupațiile oamenilor etc.).

Familia ar trebui să se preocupe și de **dezvoltarea proceselor intelectuale** ale copiilor. Ea trebuie să le dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea. Părinții trebuie să încerce să explice copiilor sensul unor fenomene și obiecte, pentru a le putea înțelege.

Copiii, dotați de mama natură cu o curiozitate insașiabilă, pun cele mai multe întrebări în perioada dintre 2 și 6 ani, iar părinții ar trebui să îi ajute să-și însușească un număr cât mai mare de cunostințe, răspunzând cât se poate de corect și exact, într-un limbaj adecvat fiecărei vârste, pentru a-și ajuta copiii să facă lumea din jurul lor comprehensibilă.

În primii ani de viață, copilul continuă să asimileze informații la întâmplare, ca un burete, dar fără a avea discernământul și orientarea pe care ar trebui să i-o dea părinții – lumea din jurul lui îi oferă informații contradictorii, devenind greu de înțeles și, uneori, amenințătoare.

Copilul crește ca o buruiană, procesele lui de gândire sunt haotice și apelează la instinctele primare de supraviețuire, pentru a se descurca și a face față cerințelor. Apoi, treptat, curiozitatea naturală dispare.

Copiii care cresc astfel, unii foarte inteligenți, pot uneori face față cu brio în primii ani de școală cerințelor, dar, pe măsură ce cresc și asimilarea cunoștințelor cere din ce în ce mai mult interes și motivație și procese de gândire sistematizate, elaborate, acești copii nu mai fac față și încep să apară probleme, inclusiv de sănătate – depresii, boli cauzate de stress.

Pentru dezvoltarea **inteligenței emoționale** a copilului, viața de familie constituie, de asemenea prima lui școală. În acest mediu, oarecum protejat, copilul ar trebui să învețe să se cunoască, învață cum să simtă față de ceea ce i se întâmplă și cum reacționează ceilalți la sentimentele lui; experimentează și recunoaște o gamă de sentimente și învață ce posibilități de reacție există, învață să își exprime speranțele și temerile.

Unii părinți sunt profesori emoționali talentați, alții, din nefericire cei mai mulți, nu. Există numeroase studii care arată că felul în care părinții își tratează copiii, fie că este vorba de o disciplinare aspră sau de înțelegere, de reacții empatică, de indiferență sau de căldură, are consecințe profunde și de durată pentru viața emoțională a copilului.

Impactul părinților asupra dezvoltării emoționale apare încă din perioada pre-natală (intrauterină) și este cel mai puternic în primii ani de viață.

Pentru **educație morală și formarea caracterului**, familia este de asemenea, primul mediu în care copilul își construiește scara de valori și își formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de lucrurile încredințate. În realizarea acestui tip de educație, modelul parental este foarte important pentru copil.

Părinții ar trebui să le spună copiilor ce e bine și ce e rău și de ce, ce e drept și ce e nedrept, ce e frumos și ce e urât în comportamente și ar trebui să constituie exemple demne de urmat.

Ceea ce învață în familie trebuie să îl ajute pe copil să se orienteze în evaluarea comportamentului său și a celor din jur. Tot în sens moral, familia trebuie să îl îndrume pe copil să fie sociabil, să fie un bun coleg și prieten.

Educația artistic-estetică și înțelegerea valențelor spirituale ale umanității trebuie să vină în completarea celorlalte tipuri de educație, pentru a stimula creativitatea copilului și a-l ajuta să treacă de la o înțelegere a lumii axată pe propriile nevoi și plăceri la o înțelegere mai completă a lumii, a universului și a resorturilor profunde care guvernează viața, în ansamblul ei și societatea umană.

Părinții ar trebui să fie aceia care realizează primul contact al copilului cu o viziune asupra sensului vieții, cu frumusețile naturii, cu viața socială și specificul național (valori culturale, tradiții, obiceiuri etc.), cu operele de artă și îl încurajează să își manifeste creativitatea artistică, tehnică sau științifică.

Și, la fel ca și până acum, problema constă în nivelul cultural și de înțelegere al părinților față de importanța acestor aspecte în formarea copilului și stimularea dezvoltării creativității și a inteligenței spirituale.

Familia are un rol deosebit de important în dezvoltarea copilului, nu numai în primii ani de viață, ci și pe parcursul întregii perioade școlare, până la intrarea în viața adultă. Există mulți factori care pot conduce la apariția unor probleme în dezvoltarea armonioasă a copilului și, din nefericire, nu toate familiile pot fi considerate un mediu propice pentru creșterea unui copil.

Dacă între membrii unei familii nu există relații de înțelegere, respect, înțelegere, dacă membrii familiei (nucleare sau lărgite) nu trăiesc în armonie, nu duc o viață cinstită, onestă, dacă opiniile celor doi părinți, și ale celorlalte persoane care au în grijă copilul, referitoare la educația copilului nu sunt convergente, dacă unul sau ambii părinți nu constituie un bun exemplu, dezvoltarea copilului are de suferit.

Lipsa interesului sau concepțiile învechite despre modul de educație al copiilor, lipsa sau excesul de autoritate, lipsa dragostei sau a manifestării corecte a afecțiunii față de copil, fenomenele de violență în familie, situațiile conflictuale, divorțurile din ce în ce mai frecvente și multe alte disfuncții apărute în cadrul familial pot duce la apariția unor probleme în dezvoltarea copilului și constituie una din cauzele incidenței crescute a îmbolnăvirilor și accidentelor în rândul copiilor.

Din nefericire, în condițiile societății moderne, atât datorită presiunilor economice, evoluției tehnologiei cât și modelelor sociale pe care le-am creat, din ce în ce mai mulți părinți „rămân corigenți” la capitolul dezvoltării armonioase a copiilor, transferând apoi, uneori în întregime, această responsabilitate sistemului educativ – grădiniței, școlii.

EDUCAȚIA PARENTALĂ - O NECESITATE A LUMII CONTEMPORANE

Prof. înv. primar Ion Maria Gabriela
Prof. înv. primar Ioniță Cristina Mihaela
Școala Gimnazială, sat Potigrafu, com. Gorgota, jud. Prahova

„Sunt momente ca părinte când îți dai seama că slujba ta nu este să fii părintele care ți-ai imaginat mereu că vei fi, părintele pe care ți-ai dorit mereu să-l ai. Treaba ta este să fii părintele de care copilul tău are nevoie, având în vedere particularitățile vieții și naturii sale.”

Ayelet Waldman

În *sens larg*, termenul de educație parentală denumește ”programele, serviciile și resursele destinate părinților și celor care îngrijesc copii, cu scopul de a-i sprijini pe aceștia și de a le îmbunătăți capacitatea de a-și crește copiii” (Carter, 1996). Într-un sens mai restrâns, educația parentală se referă la programele care ajută părinții să își dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile parentale, să înțeleagă dezvoltarea copilului, să învețe să reducă stresul care poate afecta funcționalitatea parentală și să învețe să folosească modalități alternative de abordare a situațiilor dificile întâlnite în relațiile cu copiii.

În literatura domeniului, cele mai frecvent invocate consecințe ale educației parentale sunt: îmbunătățirea cunoașterii părinților în domeniul dezvoltării copiilor, a nevoilor acestora și a modului cum acestea pot fi satisfăcute, în așa fel încât să susțină sănătatea fizică și psihică a copilului; informarea părinților în legătură cu drepturile copilului și modul în care acestea trebuie respectate; îmbunătățirea abilităților părinților de a comunica cu copiii, de a-și ajusta așteptările față de aceștia în mod realist; îmbunătățirea atitudinilor responsive și suportive a părinților față de copii, a capacității lor de a sprijini autonomizarea copiilor prin disciplinarea pozitivă a lor etc. Toate aceste lucruri pot constitui soluții posibile pentru o serie de probleme sociale importante: abuzul asupra copilului, reducerea abandonului școlar, problemele sociale ale adolescenților (consum de droguri, delincvență etc.), eșecul școlar, violența tinerilor; de asemenea, ele afectează pozitiv adulții la nivelul construcției identității parentale și a demnității de părinte, la nivelul rețelelor lor sociale, pe care le dinamizează, restructurează și consolidează, la gestionarea și reducerea stresului parental (Goddard, Myers-Walls, Lee, 2004).

Terry Arendell, dezvoltând teza construcționistă a familiei, susținută de Gubrium și Holstein în lucrarea „What is family” (1990) și particularizând-o la contextul parentalității, comentează faptul că „activitățile parentale nu sunt comportamente naturale, derivate din capacitatea de reproducere, ci modurile în care copiii sunt crescuți, îngrijiți și socializați (...) sunt procese sociale dinamice, deschise și mutabile. Multidimensională și complexă, parentalitatea implică diverse comportamente, abilități și obiective, învățate prin participarea la comunitatea socială. Chiar și capacitățile de a îngriji și de a empatiza cu alții, deși intrinseci ființei umane, sunt dezvoltate prin învățare. Relațiile părinte-copil sunt formate și susținute prin interacțiuni sociale, iar relațiile și experiențele sunt interpretate și semnificate” (Arendell, 1997, p.4). Prin urmare, parentalitatea este situată în spațiu și timp; ea nu se desfășoară într-un vid social, ci este mai degrabă „interrelaționată integral și este modelată de modificări demografice, evenimente istorice și pattern-uri, norme culturale și valori, sisteme de stratificare socială, dezvoltări și aranjamente familiale și mutații în organizarea și structura societală” (Arendell, 1997, p.4).

Stacey, referindu-se la semnificațiile extrem de diverse și aproape imposibil de cuantificat, într-o sinteză coerentă, ale parentalității, arată că studiile istorice și antropologice relevă faptul că familia este „un concept ideologic, o construcție simbolică, având o istorie și politici proprii” (apud. Arendell, 1997, p.4), iar acest lucru este valabil și pentru sfera parentalității, care reprezintă poate cel mai ideologizat și politizat domeniu al experienței familiale, alături de cel al copilăriei.

Să fii părinte reprezintă, poate, cea mai veche „meserie” din lume, însă pe cât de veche, pe atât de frumoasă și generatoare de satisfacții, implicând o responsabilitate deosebită, corectitudine, flexibilitate, adaptare, preocupare pentru tine, copil și familie ca întreg.

În România, educația parentală a început să se dezvolte la sfârșitul anilor '90, odată cu desfășurarea primelor programe de inspirație internațională. Dincolo de desfășurarea unor programe naționale de educație parentală (Fundatia Copiilor Noștri, Holt România, Step by Step, Salvați Copiii), pentru dezvoltarea și susținerea acestui domeniu de intervenție în România, UNICEF, Ministerul Educației, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Sănătății și ONG-urile furnizoare de programe de educație parentală au început elaborarea Strategiei Naționale Integrate pentru Formarea și Dezvoltarea Competențelor Parentale (UNICEF, 2009).

Documentul, consideră educația permanentă punctul central al strategiei și vizează îndeosebi perfecționarea dezvoltării personale, sociale și profesionale pe durata întregii vieți a indivizilor, în scopul îmbunătățirii calității vieții, atât a indivizilor, cât și a colectivității lor. De aceea, *credo-ul* de la care pornește este: „Toți părinții și tinerii, ca potențiali viitori părinți, trebuie să beneficieze de sprijin pentru o educație parentală de calitate, nediscriminatorie, participativă și internaționalizată, să dobândească abilități parentale și capacitatea de a comunica eficient” (*Strategia Națională Integrată de Formare și Dezvoltare a Competențelor Parentale*, pag.3).

Într-o societate care evoluează extrem de repede, care solicită o adaptare foarte rapidă la contexte și situații noi, unii părinții rămân tributari metodelor tradiționale pe care le-au asimilat în perioada copilăriei. Prin urmare, provocarea care ia naștere este cum să creștem copiii de azi pentru a fi adulți adaptați contextului în care trăiesc.

Familia din societatea actuală are din ce în ce mai mult nevoie de un sprijin extern pentru a se adapta cerințelor, în condițiile în care părinții reclamă, fie o incapacitate de gestionare a relațiilor cu propriii copii, fie rămân atașați valorilor care s-au transmis tradițional și pe care le consideră ca fundamentând modele valide de relaționare intrafamilială (Cojocaru, 2008).

Este important ca părinții să cunoască propriile modalități educaționale și comportamentale, să ghideze acțiunea educațională și să modifice sau să sporească un anumit comportament în educația copiilor.

Stilul de educație parentală.

Stilurile educaționale sunt toate acele metode educaționale pe care fiecare dintre noi le folosește în educație și în comunicarea cu copiii. Metodele educaționale sunt specifice și corespund, de fapt, unui stil mai degrabă decât altuia. Toate aceste modalități de educare pot afecta, pozitiv sau negativ, dezvoltarea și creșterea copiilor chiar și pe termen lung.

De fapt, de foarte multe ori, părinții nu sunt conștienți de propriul stil educațional folosit sau de consecințele acestuia asupra dezvoltării copiilor. De aceea, este de o importanță fundamentală cunoașterea și implementarea celui mai bun stil pentru a favoriza o dezvoltare armonioasă și coerentă. Chiar și cu ajutorul și sprijinul unui profesionist expert.

În literatura de specialitate au fost identificate trei stiluri educaționale: permisiv, autoritar și democratic.

Stilul permisiv și stilul autoritar sunt două stiluri opuse, cu caracteristici și efecte diferite asupra dezvoltării copiilor.

Stilul permisiv

Părintele care practică acest stil are așteptări scăzute de la copil, atât legate de succes, cât și de comportament. Este un părinte deschis dialogului și afectuos, satisface cererile și nevoile copilului, fără însă a oferi un sistem de reguli adecvat vârstei și nevoilor copilului. Părintele este prezent și afectuos, dar se raportează la copilul său mai mult ca un „prieten” decât ca o figură parentală. Nu este un model pentru copil și nu oferă reguli și sfaturi pentru creștere.

Ca urmare, copilul va crește fără urma un sistem de reguli. Astfel, acesta va experimenta o disciplină și o capacitate de control scăzute, abilități sociale și relaționale slabe, nesiguranță, stimă de sine și încredere în sine scăzute.

Stilul autoritar

În acest caz, așteptările față de copil sunt foarte mari. Părintele autoritar este, de fapt, rigid și inflexibil și este incapabil să asculte și să înțeleagă nevoile reale ale copilului. Spre deosebire de stilul permisiv, aici părintele definește un sistem de reguli foarte rigid. Acest stil îi este impus copilului, și nu împărtășit cu el, așa cum ar trebui să fie cu un sistem pozitiv de reguli. De altfel, copilul va respecta regulile, dar mereu cu groază și frică. Motivul e destul de evident: nerespectarea implică pedepse fizice și verbale.

Părintele autoritar nu cunoaște nevoile copilului și astfel, este incapabil să le satisfacă. Copilul trebuie să se comporte așa cum își dorește părintele. Prin urmare, nu este un model de urmat pentru copil și nu îi oferă sfaturi și feedback pozitiv pentru o creștere echilibrată. Mai mult decât atât, pe termen lung, copilul poate dezvolta o stimă de sine scăzută, o autonomie și independență scăzute, o dificultate puternică de socializare și de relație cu lumea înconjurătoare și cu ceilalți.

Stilul educațional parental democratic

Așadar, așa cum am menționat mai sus, stilurile permisiv și autoritar au efecte diferite asupra dezvoltării copiilor, dar ambele nu sunt pozitive. În schimb, modul educațional democratic corespunde celui mai potrivit model educațional pentru dezvoltarea și creșterea echilibrată a copilului, conform specialiștilor.

Iată de ce:

- Părintele cu autoritate oferă copilului un sistem pozitiv de reguli; cu reguli clare, consecvente și adecvate nivelului de dezvoltare al copilului, explicându-i întotdeauna motivele acestor reguli;
- Un stil ce are la bază un concept fundamental pentru educație: regulile, care trebuie să fie clare, împărtășite și participative;
- De fapt, părintele autorizat stabilește reguli și modele pe care copilul le urmează într-un mod democratic, împărtășit și participativ;
- Nu există nicio impunere, nici intruziune, ci împărtășire, comunicare și participare între părinți și copii.

În concluzia, stilul educațional de parenting democratic este cu siguranță cel mai potrivit și cel mai echilibrat pentru promovarea dezvoltării emoționale, sociale și relaționale a copiilor.

Programele de educație parentală își propun, în general, să dezvolte la părinți comportamente noi, pozitive, pe de o parte și să elimine o serie de comportamente care afectează nefavorabil dezvoltarea copilului, pe de altă parte.

În general, „ programele de educație parentală nu oferă soluții pentru problemele majore ale vieții, ci reprezintă un punct de pornire - un loc în care părinții pot să învețe mai mult despre stilul lor de părinți și opțiunile pe care le au pentru îndrumarea copiilor, precum și un loc în care să câștige mai multă încredere în ei înșiși ca oameni și ca părinți”(Cum ne antrenăm parentingul apreciativ: Manualul educatorului parental, 2015).

Bibliografie:

Alvy, K.T., 1987, Parent training: a social necessity, Studio City, CA; Center for the improvement of child caring.

Arendell, T., 1997, Contemporary parenting. Challenges and issues, Sage Publications, California.

Cojocaru, D. 2008, Copilăria și construcția parentalității, Iași, Polirom.

Coleman, M., Ganong, L.H. (1983). Parent-child interaction: a prototype for parent education. Family and Consumer Sciences Research Journal, 11, pp. 235-244.

Holt România, 2010, Cum să devenim părinți mai buni. Ghidul părintelui, Expert Projects, Iași.

Holt România, 2010, Cum să devenim părinți mai buni. Manualul educatorului parental, Expert Projects, Iași.

Salvați Copiii, 2008, Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Vârsta preșcolară

Salvați Copiii, 2008, Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Vârsta școlară

Salvați Copiii, 2008, Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Preadolescența și adolescența

UNICEF, 2005, Cunoștințe, atitudini și practici parentale în România, București

MODALITĂȚI DE COLABORARE GRĂDINIȚĂ – FAMILIE

Profesor învățământ preșcolar Cătălina-Ioana IVAN
Grădinița ”Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” Ploiești

O bună dezvoltarea a preșcolarului trebuie să fie susținută de o bună colaborare între educatoare și părinți. Cu cât educatoarea cunoaște mai bine copilul și mediul său familial, cu atât poate interveni mai bine în sprijinul acestuia. În continuare, vom prezenta câteva modalități eficiente prin care se poate consolida legătura dintre factorii de mediu și educația formală a preșcolarului.

Vizitele reciproce familie–grădiniță–școală și grădiniță–familie se constituie, pe de o parte, în oportunități ale educatorului în ce privește culegerea unor informații folosite despre climatul educativ din familie sau trăsăturile de personalitate ale copilului. Pe de altă parte, părinții află date relevante asupra modului în care copiii răspund sarcinilor didactice și măsura în care le duc la îndeplinire.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie o oportunitate de a cunoaște valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului. Ele oferă preșcolarilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, simulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc informațiile pe care cei mici le asimilează în cadrul educației formale.

Ședințele cu părinții, desfășurate lunar sau ori de câte ori este nevoie, urmăresc abordarea unor aspecte pedagogice și schimbul de idei în legătură cu metodele de educare a elevilor, exprimarea unor dileme care își pot afla răspunsul prin comunicare.

Lectoratele cu părinții, organizate sistematic, au drept scop o vie propagandă pedagogică în rândul comunității. Părinții beneficiază, în cadrul lectoratelor, de prezența și consilierea unor specialiști din domeniul psihopedagogiei sau a unor reprezentanți ai instituțiilor cu care grădinița desfășoară activități în parteneriat.

Asociația de părinți a grupei/clasei, aleasă anual, constituie baza colaborării dintre grădinița și familie, având în vedere găsirea și aplicarea de soluții potrivite la problemele cu care se confruntă elevii în mediul educativ. De aceea, consfătuirea periodică cu membrii asociației de părinți a grupei/clasei se înscrie la un loc de frunte în agenda educatoarei.

Consultațiile cu părinții: realizarea unor postere cu material informativ de specialitate poate stimula interesul și curiozitatea părinților, care au ca scop lărgirea experienței pedagogice a părinților și o mai bună implicare în anumite situații educaționale.

Serbări culturale: sărbătorirea în comun a unor evenimente din viața lor constituie momente de cunoaștere reciprocă și de implicare în actul educaiv.

Excursiile sprijinite pe un conținut concret-intuitiv, consituie un cadru deosebit de valoros pentru exercitarea de influențe educaive asupra copiilor, pentru cultivarea spiritului lor de cercetare, a curiozității și interesului lor spontan pentru descoperirea de noi cunoșințe. Excursia reprezintă finalitatea unei activități îndelungate de pregătire a copiilor, îi ajută să înțeleagă excursiile nu numai din perspeciva evadării din atmosfera de cotidiană.

Voluntariatul este un mijloc puternic de autodezvoltare și, mult mai mult, un mod prin care poți demonstra că ești activ și îți pasă de ceea ce se întâmplă în jur. Un rol deosebit de important îl au proiectele educaționale – ce consituie o oportunitate la dispoziția insituțiilor preșcolare de a asigura inovația, dezvoltarea și schimbarea, desfășurate într-o anumită perioadă de timp, implicând resurse umane, financiare în soluționarea pertinentă a problemelor identificate.

În ultimii trei ani școlari, din cauza pandemiei, activitatea online a avut mare preponderență în desfășurarea activității din grădiniță. Părinții fiind mai mult, ca niciodată, alături de copii, de activitatea lor educativă.

Educația în familie este o parte integrantă a educației în ansamblu; alături de grădiniță, familia consituie factorul care exercită cea mai puternică influență asupra copiilor. Familia este prima școală a copiilor și, deseori, ea exercită o influență asupra acestora atât de adâncă, încât urmele ei rămân pentru toată viața.

Opinia mea este că parteneriatul dintre părinți și grădiniță trebuie să aibă în centru *COPILUL*, educația *ACESTUIA* și susținerea *LUI* pe parcursul întregii activități din perioada educației preșcolare. Numai așa, copilul se dezvoltă pozitiv și pregătit să facă față noii etape din viața sa, învățământul primar.

IMPORTANȚA PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL DINTRE GRĂDINIȚĂ ȘI FAMILIE

Prof. Kurtuhuz Rodica

Prof. Vlaciuc Marina-Simona

Grădinița cu program prelungit nr.16, Târgoviște

Părinții, familia sunt primii oameni chemați să pună bazele educației unui copil, deoarece pregătirea pentru viață a omului de mâine începe din primele luni de existență. Faptele de astăzi ale copiilor reprezintă o prefigurare certă a celor de acțiune din viitor. Atitudinile și comportamentele părinților vor fi primele modele copiate cu fidelitate de copii.

Preșcolarul ar trebui să aibă toate condițiile unui cadru optim în care să se dezvolte și această răspundere revine în mare măsură familiei care poate îndeplini această sarcină doar printr-o colaborare eficientă cu grădinița.

Familia oferă copilului un mediu afectiv, social și cultural. Mediul familial, sub aspect afectiv este o școală a sentimentelor, deoarece copilul trăiește în familia sa o gamă variată de relații interindividuale, copiindu-le prin joc în propria conduită. Cu triplă funcție, reglatoare, socializatoare și individualizatoare, familia contribuie în mare măsură la definirea personalității și conturarea individualității fiecărui copil.

Grădinița este prima unitate de învățământ cu care copilul, dar și familia intră în contact. Ea poate oferi părinților o imagine obiectivă a copilului, poate sprijini și orienta familia în educarea copiilor. Educatoarele trebuie să lucreze cu familiile în scopul organizării activităților zilnice, asigurării educației și întâmpinării nevoilor sale. În același timp, educatoarea nu trebuie să uite că familiile învață împreună cu copiii. Copilul este un membru nou și unic al familiei care trebuie să învețe să-l cunoască cu tot ce ține de personalitatea, temperamentul și stilul său.

Unitatea de acțiune a celor doi factori (grădiniță și familie) în vederea formării copiilor este condiționată de un mod comun de lucru și de o bună cunoaștere reciprocă, iar începutul este dat de cunoașterea familiei de către educatoare, a caracteristicilor și potențialului ei educativ. Familia este o sursă principală de informații privind relațiile interpersonale dintre membrii acesteia, așteptările privind educația copilului, stilul educațional, autoritatea părinților și metodele educative folosite, valorile promovate, climatul educațional, responsabilitățile pe care copilul le îndeplinește.

Educatoarele trebuie să asigure părinților numeroase ocazii de a se implica în programul grădiniței, comunicând în fiecare zi, povestindu-le despre cum și-a petrecut copilul lor timpul, ce activități de învățare a desfășurat, ce progres sau regres a realizat copilului sau anunțându-i ce activități sau întâlniri au planificat. Ele trebuie să ajungă să cunoască bine familiile și copiii, de aceea, va folosi toate ocaziile pentru a comunica cu părinții și a schimba informațiile. Unele familii vor dori să se implice mai mult, altele mai puțin. Frecvența și conținutul discuțiilor cu părinții vor depinde și de dorința acestora de a comunica sau de nevoile și preferințele lor.

Există numeroase căi de implicare a familiilor în programul de educație al copiilor. Unele familii pot veni la întâlniri, altele pot trimite materiale confecționate acasă, altele ar putea participa la activitățile din grădiniță, iar altele să facă parte din comitetul de părinți.

În cadrul întâlnirilor individuale periodice, educatoarea va analiza evoluția dezvoltării copilului, va identifica care sunt domeniile de dezvoltare care necesită o diversificare a activităților, care sunt activitățile care sunt realizate cu ușurință acasă, modul în care copilul reacționează la diverse activități propuse.

Părintele se simte implicat în viața copilului său și vede continuitatea relației dintre „acasă” și „la grădiniță”. În acest fel, începe să își verbalizeze temerile sau să se simtă valorizat în rolul său, se poate centra pe observațiile asupra copilului său.

O modalitate modernă de implicare o reprezintă familiile în sala de grupă. Uneori familiile se simt intimidat de o dată intrate în sala de grupă, considerând că aceasta este „aria” de influență aparținând exclusiv educatoarelor. Acesteia îi revine răspunderea de a încuraja familiile să vină în sala de grupă oricând doresc. Părinții pot asista la activitățile desfășurate de educatoare cu copiii, pot învăța modalități de comunicare eficientă cu aceștia și modalități de soluționare a situațiilor de criză. Pe măsură ce părinții se obișnuiesc să participe la activități, ei vor ajunge să cunoască și să respecte munca educatoarelor, vor vorbi mai liber despre progresele făcute de copii sau problemele pe care le au, se vor lega prietenii cu ceilalți părinți, vor învăța mai multe și vor înțelege mai bine modul de dezvoltare al unui copil, vor învăța să desfășoare activități similare acasă sau să observe copilul la joacă și vor învăța să-și conceapă copilul în relație cu ceilalți.

Participarea părinților la activitățile copilului are un dublu câștig: pe de o parte, copilul se va simți securizat de prezența părinților, astfel încât va fi mai deschis spre explorare; pe de altă parte, se va face un transfer de abilități practice și cunoștințe de la educator spre părinte, prin exersarea amenajării spațiilor, a comunicării cu copilul, prin observarea atentă a acestuia într-un alt context decât cel de acasă.

Oricărei persoane îi place să fie apreciată, recunoscută și să sărbătorească succesele. Reușitele copiilor trebuie sărbătorite, de aceea, cu diferite ocazii, educatoarele organizează serbări care constituie un prilej de cunoaștere reciprocă și de satisfacție reciprocă pentru realizările copiilor.

Meseria de părinte se învață și cu sprijinul educatoarei în perioada preșcolarității, iar de buna colaborare a familiei cu grădinița depinde dezvoltarea armonioasă și unitară a copilului.

Bibliografie:

- + Dumitrana, M. (2000). *Copilul, familia și grădinița*. București: Editura Compania;
- + Popescu, E. (1995). *Pedagogie preșcolară. Didactica*. București: Editura Didactică și Pedagogică;
- + Voiculescu, E. (2001). *Pedagogie preșcolară*. București: Editura Aramis.

ROLUL EDUCAȚIEI PARENTALE

Prof. Lazăr Ramona-Elena
Grădinița P.P. nr. 23, Ploiești, Prahova

Studiile actuale de specialitate pun în evidență importanța mediului familial asupra dezvoltării copilului, mai ales într-o societate care dorește să ofere șanse egale la educație pentru toți, urmărind eliminarea discrepanțelor între copiii proveniți din medii sociale și culturale diferite. Este un lucru recunoscut faptul că educația și creșterea copiilor revine în principal părinților. Îndeplinirea funcției educative ține de esența familiei și desăvârșește existența acestui nucleu fundamental al societății.

Familia contemporană se caracterizează printr-o multitudine de situații și probleme care ne provoacă să-i reanalizăm coordonatele, să căutăm soluții și să o sprijinim tot mai adecvat pentru a le rezolva. Ca instituție inițială de formare și educație a copilului, familia se găsește de multe ori în contradicție cu școala și chiar cu comunitatea socio-culturală sau profesională. Ca unitate/cuplu de adulți, ea trăiește drama complexității situațiilor economice, culturale și de relaționare din epoca noastră. S-a constatat că printre cele mai eficiente programe sunt cele care vizează copiii pentru care părinții au identificat o nevoie specifică, care folosesc profesioniști și care permit părinților să se întâlnească și să învețe unii de la alții, sprijinindu-se reciproc. De asemenea, studiile în domeniu arată că programele eficiente țintesc anumite tipuri de comportament ale copiilor (de exemplu, dizabilități de dezvoltare sau probleme de conduită) sau tranziții specifice de dezvoltare.

Modul în care părinții acționează și răspund copiilor lor joacă un rol crucial în dezvoltarea lor socială, emoțională și cognitivă. Dar ce îi determină pe părinții să facă ceea ce fac? Interacțiunile părinte-copil afectează diverse aspecte ale dezvoltării copiilor, inclusiv respectul de sine, realizările școlare, dezvoltarea cognitivă și comportamentul. Cercetările arată că materialele de stimulare a învățării sunt strâns legate de vocabularul copilului, de pregătirea școlii și de succesul obținut în clasele timpurii. În contrast, strategiile disciplinare ale părinților și practicile educaționale sunt mai puternic asociate cu dezvoltarea în sferele sociale și emoționale, cum ar fi comportamentul, controlul impulsurilor și atenția.

Printre factorii determinanți în educația copiilor se includ:

- cunoștințele părinților despre dezvoltarea copilului,
- convingerile și așteptările personale, experiențele proprii și mediul socio-economic.

Cunoștințele parentale joacă, de asemenea, un rol-cheie. Părinții care cunosc standardele și etapele de dezvoltare și care știu cum să aibă grijă de copii au o înțelegere globală care le permite să se adapteze sau să anticipeze schimbările de dezvoltare ale copilului lor. În plus, cunoștințele părinților pot influența convingerile și așteptările acestora, care la rândul lor, vor avea un impact asupra copilului. Programele de sprijin pentru părinți oferite de școală pot îmbunătăți interacțiunile părinte-copil, ajutând părinții să anticipeze mai bine schimbările de dezvoltare ale copiilor, să le ofere activități de învățare și să îi ajute să își îndeplinească responsabilitățile ce le revin.

Părinții doresc să facă tot posibilul pentru copiii lor, iar programele de sprijin parental îi pot ajuta să își maximizeze capacitatea de a face acest lucru.

Educarea părinților poate fi realizată prin acțiuni eficiente de exersare a funcției educative și de dezvoltare a abilităților de interacționare și comunicare în familie și poate determina schimbări în mentalitatea părinților despre copil. În acest sens se urmărește ca părinții:

- să cunoască etapele dezvoltării psihovizice și cognitive ale copilului;
- să abordeze pozitiv trăsăturile de personalitate ale copilului;
- să înțeleagă comportamentul copilului;
- să aibă influențe pozitive în dezvoltarea competențelor sociale ale copiilor;
- să se implice active în procesul de educație a copilului;
- să creeze unui echilibru între factorii familiali de educație.

Rolul educației parentale este acela de a crea viziunea pozitivă (despre oameni, instituții, comunitate, despre copiii etc.), fiindcă aceasta constituie resursa de energie și un motor pentru acțiunea pozitivă; o educație completă axată pe viziunea pozitivă stimulează creativitatea și transformarea părinților și a interacțiunilor inițiate de aceștia în relația cu proprii copii.

BIBLIOGRAFIE:

- Badea, El., *Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului*, București, E.D.P.R.A., 1993;
- Bennett-Goleman, T., *Alchimia emoțională*, București, Editura Curtea Veche, 2002;
- Blendea, P., *Ședințe reușite – sfaturi și situații*, București, Editura DPH, 2009;
- Ciofu, C., *Interacțiunea părinți – copii*, București, Editura Medical Amaltea, 1998.

IMPORTANȚA PARTICIPĂRII PĂRINȚILOR ÎN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚA DE COPII

Prof. învățământ preșcolar Leafu Mariana
Prof. învățământ preșcolar Soare Ioana-Izabela
Grădinița cu P.P. nr. 16 Târgoviște, județ Dâmbovița

Vârsta preșcolară reprezintă un moment de evoluție psihică, în care jocurile și distracțiile sunt mai intense. Știm cu toții că la vârsta ante sau preșcolară copiii se joacă tot timpul, jocul fiind activitatea lor principală la această vârstă. Aceasta le conferă conduitelor lor multă flexibilitate și mai ales le dezvoltă imaginația și creativitatea; tot prin joc este exprimat și gradul de dezvoltare psihică.

În familie copilul ia contact pentru prima dată cu oamenii, obiectele și începe să se joace cu acestea. Părinții au grijă să-i pună la dispoziție atât jucăriile de care are nevoie, cât și timpul și afectivitatea necesară pentru ca acesta să-și poată desfășura activitatea în cele mai bune condiții.

Este necesară intervenția adultului în jocul copilului prin îndrumare și control deoarece acest lucru determină transformarea jocului simplu în jocuri mai bogate, mai complete, cu informații complexe și elemente simbolistice numeroase.

Să fii părinte, pe lângă bucuria și mândria pe care ți le dă acest statut, înseamnă să ai cea mai mare responsabilitate pe care ai avut-o vreodată și pe care o vei avea de acum încolo. Să fii părinte reprezintă, poate, cea mai veche „meserie” din lume, însă pe cât de veche, pe atât de frumoasă și generatoare de satisfacții. Ea implică responsabilitate deosebită, corectitudine, flexibilitate, adaptare, preocupare pentru tine, copil și familie ca întreg. În ultimii ani se discută din ce în ce mai mult despre faptul că susținerea inițierii, formării și dezvoltării competențelor parentale devine una dintre misiunile pe care statul trebuie să și le asume, dacă dorim ca educația copilului și tinerilor să devină o acțiune coerentă, eficientă și care să ofere șanse egale tuturor. Într-o societate care evoluează extrem de repede, care solicită o adaptare foarte rapidă la contexte și situații noi, unii părinți rămân tributari metodelor tradiționale pe care le-au asimilat în perioada copilăriei. Prin urmare, provocarea care ia naștere este cum să creștem copiii de azi pentru a fi adulți adaptați contextului în care trăiesc.

Familia este pentru copil primul grup în care exersează comportamentele sociale și se descoperă pe sine, este instituția cea mai stabilă, responsabilă de păstrarea și dezvoltarea tradițiilor culturale.

Vârsta preșcolară este, fără îndoială, temelia educativă a întregii vieți. Datorită vârstei mici, educația preșcolară capătă caracter specific. Această perioadă, ca îngrijire și educație, formează temelia întregii vieți de mai târziu.

Asigurarea unui parteneriat real între aceștia, implicarea tuturor în realizarea unei unități de cerințe va duce implicit la o educație corectă a copiilor, la evitarea erorilor în educație și la soluționarea problemelor care apar.

Parteneriatul grădiniței cu familia implică informarea teoretică a părinților în problemele de psihopedagogie preșcolară. Educatoarele pot avea discuții personale sau colective cu părinții, dezbătând diverse teme, de exemplu “Cum ne jucăm cu copiii noștri”, “Cum putem contribui la dezvoltarea limbajului copiilor”, “Care sunt problemele copilului singur la părinți?”. Se pot ține lectorate cu părinții și ședințe pe diferite teme în cadrul cărora sunt invitați specialiști (medici, logopezi, psihologi).

Grădinița trebuie să organizeze cu familia un parteneriat educational. Mijloacele aflate la îndemana educatoarelor pentru ai determina pe părinți să fie parteneri activi în educația copiilor sunt:

- ședințele cu părinții;
- acțiuni comune părinți și copii;
- vizite la domiciliul copiilor;
- discuțiile zilnice cu părinții sau atunci când evenimentele le solicită.

O altă modalitate de a implica părinții în activitățile grădiniței se realizează prin întâlniri programate, la care pot participa și rudele care doresc să se implice în educarea copilului. Aceste întâlniri se pot realiza sub forma unui program: filme, prezentări, jocuri de rol, cursurile Educați așa! În urma discuțiilor pe o anumită temă părinții pot învăța unii de la alții cum să găsească soluții la problemele reale cu care se pot confrunta în familie la un moment dat. Pentru educatoare este o modalitate de a afla multe lucruri despre ei și copiii lor, despre modul lor de viață acasă. Temele alese în cadrul lectoratelor pot fi stabilite de educatoare, în urma celor constatate sau pot fi alese la propunerile părinților.

Părinții pot da o mână de ajutor efectiv în grădiniță. Trebuie să utilizăm aptitudinile deosebite ale părinților. Dacă un părinte este muzician/informatician/cofetar etc. putem să-l implicăm în activități prin realizarea unui moment deosebit pe parcursul zilei. O atmosferă deschisă și prietenoasă va duce la respectarea deosebirilor culturale și etnice, dar va preveni și abandonul școlar. O legătură deosebită între educatoare și părinți v-a duce la o relație deosebită între copii și educatoare.

Părinții sunt principalii colaboratori și parteneri ai grădiniței în ceea ce privește educația moral-civică a copiilor preșcolari. Experiența pedagogică demonstrează că reușita integrării sociale depinde în mare măsură de calitatea formării grupului de copii, a relațiilor dintre ei și a modului în care se supune grupului (respectă munca colegilor care sunt de serviciul zilnic la grupă, să nu strice jucăriile, lucrările colective pe care le realizează).

Participarea părinților la unele activități extracurriculare ale grădiniței (șezători, vizite, excursii, activități demonstrative, serbări, expoziții ale copiilor) și chiar implicarea acestora în organizarea, desfășurarea lor le vor permite o mai bună cunoaștere a particularităților propriilor copii, a dificultăților pe care aceștia le întâmpină în activități.

Parteneriatul grădiniță- familie, acțiunile comune desfășurate, continuarea muncii educatoarelor de către părinți, implicarea acestora în acțiunile organizate în grădiniță, transformarea unor deprinderi în obișnuințe, de această colaborare, beneficiar este copilul care treptat prin modul de comportare va scoate în evidență rezultatele acestui parteneriat.

În cadrul activităților derulate în Săptămâna Altfel și Săptămâna verde, părinții pot fi consultați și implicați de o așa manieră încât pot fi chiar ei inițiatorii unor acțiuni ca plantarea unor pomi, răsaduri, amenajarea unui colț de lectură în curtea grădiniței, organizarea unor vizite sau a unor parade pe teme ecologice, realizarea unor experimente sau cooptarea altor reprezentanți ai comunității locale în activitățile din grădiniță.

Prin toate activitățile realizate cu preșcolarii urmărim să-i facem pe aceștia să deosebească binele de rău, să știe ce se cuvine și ce nu se cuvine să facă, să fie toleranți atât cu ei cât și cu cei din jur. De la simple cunoștințe și fapte de viață să-i determinăm pe copii să aibă atitudini personale participative, să-i învățăm că nu pot să trăiască singuri ci numai împreună cu ceilalți.

Părinții în acțiune în imaginile prezentate:

BIBLIOGRAFIE:

- Eduard Dăncilă și Ioan Dăncilă – *Noi și copilul nostru ne pregătim pentru școală*, 2003, Editura E.D.P.
- Cojocaru, D. - *Copilăria și construcția parentalității*, 2008, Editura Polirom, Iași.
- Anton Moisin – *Arta educării copiilor și adolescenților în familie și școală*, 2001, E.D.P. București
- Magdalena Dumitrana – *Didactica Preșcolară*, 1998, Editura V&I Integral București

ROLUL ȘI NECESITATEA EDUCAȚIEI PARENTALE

Prof. Înv. Preșcolar: Marinescu Dana-Ioana
Grădinița cu Program Prelungit nr. 47, Municipiul Ploiești

În sens larg, noțiunea de „*educație parentală*” se referă la calitatea de a „*fi părinte*”. Această noțiune pare să-și aibă originea, în primul rând, în antropologie (1930), fiind corelat cu Bronislaw Malinowski. Prin crearea termenului parenthood (creșterea copiilor), antropologul, etnologul și sociologul polonez (1884 - 1942), abordează această problemă din perspectiva funcțiilor pe care le dețin părinții în raport cu copiii lor (procreare, hrănire, educație, atribuirea unei identități, acces la statutul de adult etc.). Ulterior, în anii 1960, abordarea psihanalitică definește creșterea copiilor drept un construct de poziții parentale în relație cu procesul psihic de „a deveni părinte”.

Punerea în perspectivă a practicilor și a cercetărilor întreprinse pentru sprijinirea educației parentale și lucrările se referă la 3 dimensiuni ale educației parentale, evidențiate de Didier Houzel (psihiatru și psihanalist de origine franceză, specializat în psihanaliza copilului), căruia Ministerul de Afaceri Sociale i-a încredințat misiunea de a defini conceptul de educație parentală în sens curent.

Aceste 3 direcții sunt:

- **Dimensiunea responsabilității parentale:** fiecare barbat și fiecare femeie care dă naștere (biologic sau nu) unui copil, devine responsabil de ființa umană căreia i-a dat viață. A fi mamă sau tată nu este ceva intermitent. Este ceva pentru toată viața. Această dimensiune privește drepturile și obligațiile conform cărora orice adult devine custode atunci când are în grijă sa un copil. Această responsabilitate îi conferă obligația de a oferi grijă, supraveghere și protecție.
- **Dimensiune experienței parentale** care „cuprinde elemente precum atitudini, credințe și valori parentale, satisfacție parentală, sentimentul eficienței parentale, stres și greutăți parentale, gânduri, deci dimensiunea cognitivă. În această dimensiune pot fi incluse nevoile, precum nevoia de a se simți ajutat, de a avea pe cineva alături (de obicei, soțul/soția), de a lucra cu cineva (de exemplu, specialiști), cu scopul de a face față sarcinilor impuse de creșterea unui copil care se dezvoltă în diferite medii de viață, precum centre de zi și școala” (Lacharité, 2015, 4). Această dimensiune include, de asemenea, și componenta afectivă (sentimentele care pun stăpânire pe o persoană atunci când își exercită rolul de părinte), care evocă, în mod direct, o experiență subiectivă: conexiunea părinte-copil este, deseori, una dintre cele mai intense legături pe care un adult le poate avea.

Aceasta are puterea de a trezi emoții uitate. Dimensiunea experienței subiective vizează domeniile psihologic și emoțional, conștient și inconștient, acela al relației intime pe care îl au părinții între ei și cu ei înșiși. Este un domeniu caracterizat de impulsuri, fantezii, vise, dorințe, speranță, așteptări și respingeri pe care părintele pe proiectează asupra copilului. Părinții pot suferi de anumite infecțiuni care îi împiedică să stabilească relații „destul de bune” cu copilul lor. Rec stabilirea unei legături care să aducă satisfacție poate necesita o muncă coroborată de elaborare și reflecție.

• **Dimensiunea practicilor parentale:** vizează toate faptele de ordin domestic, comportamentele relaționale și educaționale, pe care părinții le includ în viața de zi cu zi, pentru a asigura dezvoltarea copilului. Aceste numeroase fapte pot fi categorizate în următoarele 5 tipuri de activități: - activități domestice (prepararea mesei, spălatul rufelor ...), - activități tehnice (reparațiile de zi cu zi, curățenia în casă...), - activități de îngrijire a copilului (monitorizarea, timpul petrecut cu copilul, asigurarea spațiului de locuit...), - activități de îngrijire (hrănire, baie, îngrijire, reconfortare...), - activități educative și de socializare (dobândirea unor comportamente sociale, stimularea învățării...) (Doumont and Renard, 2004).

Prin această abordare a suportului parental, specialiștii se poziționează într-o relație de colaborare cu părinții, întrucât copiii au nevoie de co-educație. Specialiștii nu sunt acolo pentru a sprijini părinții, cât pentru a se asigura că aceștia își exercită această funcție.

În sens general, se poate observa că programele locale de educație parentală au o orientare de inspirație predominant psihologică (inspirată de teoriile psihologice ale dezvoltării copilului), iar programele naționale se axează mai ales pe latura socială (punând accent pe aspectele sociale ale parentalității, copilăriei, familiei și rolurilor parentale și valorificând teoria învățării sociale). Predominanța uneia sau alteia dintre aceste orientări nu o exclude pe cealaltă, ci mai degrabă o utilizează în acest univers eclectic al prescripțiilor destinate părinților. Chiar dacă lecturile privind parentalitatea și copilăria sunt diferite, fiecare dintre programele analizate scoate în evidență anumite aspecte pe care le consideră, direct sau implicit, ca fiind mai importante pentru părinți.

Analiza programelor de educație parentală aduce în atenție caracterul emergent și eclectic al domeniului educației parentale, pe de o parte, precum și diversitatea calificărilor inițiale a specialiștilor care oferă programe de educație parentală.

Analiza acestor programe evidențiază mai multe direcții ale educației parentale:

- există programe de educație parentală care sunt orientate către mediul școlar și preșcolar, programe care sunt destinate părinților care au copii cuprinși în sistemul de învățământ și educatorii parentali sunt cadre didactice; cele mai multe dintre aceste programe se desfășoară în spații ale instituțiilor de învățământ; - programe destinate copiilor de vârstă mică (0-3 ani) în care educatorii parentali sunt asistenți sociali, asistenți Educația parentală în România 40 medicali și medici, iar părinții fac parte din categorii vulnerabile și defavorizate; în acest caz, programele se desfășoară, de obicei, în spații neutre (primării sau centre de resurse pentru părinți și copii) sau în unități medicale (maternități sau secții de pediatrie);

- programe destinate părinților care au copii cu dizabilități ce sunt oferite de personal cu profesii care au un rol important în recuperarea copiilor (psihologi, logopezi, kinetoterapeuți, medici, psihoterapeuți etc.).

Condițiile de dezvoltare psihică și fizică, climatul educațional și colaborarea familiei cu școala sunt condiții necesare pentru stimularea și dezvoltarea capacității de învățare a elevilor. Influența acestor factori are un rol mai mare pe primele trepte ale școlarității, respective în învățământul primar. Recunoașterea contribuției mediului familial la formarea și dezvoltarea personalității elevilor (care se realizează cu pregnanță când aceștia beneficiază de dragoste și securitate, de experiențe noi, de stimă și apreciere, de responsabilitate și autonomie) au generat multiple forme și modalități de colaborare a școlii cu familia, conducând la realizarea unor acțiuni educative comune.

Educarea părinților poate fi realizată prin acțiuni eficiente de exersare a funcției educative și de dezvoltare a abilităților de interacționare și comunicare în familie și poate determina schimbări în mentalitatea părinților despre copil. În acest sens se urmărește ca părinții:

- să cunoască etapele dezvoltării psihovizice și cognitive ale copilului;
- să abordeze pozitiv trăsăturile de personalitate ale copilului;
- să înțeleagă comportamentul copilului;
- să aibă influențe pozitive în dezvoltarea competențelor sociale ale copiilor;
- să se implice activ în procesul de educație a copilului;
- să creeze un echilibru între factorii familiali de educație;

Rolul educației parentale este acela de a crea viziunea pozitivă (despre oameni, instituții, comunitate, despre copiii etc.), căci aceasta constituie resursa de energie și un motor pentru acțiunea pozitivă; o educație completă axată pe viziunea pozitivă stimulează creativitatea și transformarea părinților și a interacțiunilor inițiate de aceștia în relația cu proprii copii.

Cunoștințele parentale joacă, de asemenea, un rol-cheie. Părinții care cunosc standardele și etapele de dezvoltare și care știu cum să aibă grijă de copii au o înțelegere globală care le permite să se adapteze sau să anticipeze schimbările de dezvoltare ale copilului lor. În plus, cunoștințele părinților pot influența convingerile și așteptările acestora, care la rândul lor vor avea un impact asupra copilului. Programele de sprijin pentru părinți oferite de școală pot îmbunătăți interacțiunile părinte-copil, ajutând părinții să anticipeze mai bine schimbările de dezvoltare ale copiilor, să le ofere activități de învățare și să îi ajute să își îndeplinească responsabilitățile ce le revin.

Programele de suport parental urmăresc (Ciuperc, C., 1998):

- abordarea mai multor factori, cum ar fi îngrijirea regulată, disciplina pozitivă și bunăstarea părinților;
- să se ocupe de anumite tipuri de comportament al copilului sau să vizeze anumite tranziții de dezvoltare.

Părinții doresc să facă tot posibilul pentru copiii lor, iar programele de sprijin parental îi pot ajuta să își maximizeze capacitatea de a face acest lucru.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bennett-Goleman, T., *Alchimia emoțională*, Editura Curtea Veche, București, 2002
2. Ciofu, C., *Interacțiunea părinți – copii*, Editura Medical Amaltea, București, 1998
3. Ciuperc, C., *Incursiune în psihosociologia și psihosexologia familiei*, Editura Press Mihaela S.R.L., București, 1998

SĂ FII PĂRINTE

Prof. înv. preșcolar Marinof Cristina
Gradinita cu program normal Olarii Vechi, Prahova

SĂ FII PĂRINTE e o bucurie, o menire, o participare la creație, la perpetuarea vieții pe pământ!

SĂ FII PĂRINTE este cel mai frumos lucru de pe acest pământ. Nu e lucru pe lumea asta pe care să-l poți face și care să-ți aducă atâta bucurie și atâta împlinire ca puiul acela de ingeras cu care faci cunoștință atunci cand deschide ochisorii pe aceasta lume!

SĂ FII PĂRINTE este si cel mai greu lucru din lume. Nu e lucru pe lumea pe care să-l faci și care să te consume atât (fizic, dar mai ales psihic) precum creșterea copilului tău.

SĂ FII PĂRINTE însă nu înseamnă că ai drept de proprietate asupra copilului tău. De fapt, n-ai niciun drept asupra lui. Ba da, ai unul: dreptul de a-l însoți și a-i fi sprijin, când are el nevoie, pe drumul vieții lui.

SĂ FII PĂRINTE înseamnă să ai o mulțime de obligații față de copilul tău: obligația de a-l hrăni, de a-i oferi adăpost, obligația de a-l educa. Dar mai ales, obligația de a te strădui să aibă o viață fericită.

SĂ FII PĂRINTE înseamnă să accepți că nu ești perfect. Și că vei face greșeli. Dar, mai important, să accepți că nici copilul tău nu e perfect. Și că și el va face greșeli. mici sau mari.

SĂ FII PĂRINTE înseamnă ca înainte să fii orice altceva, ești părinte. Înainte să fii cetățean, vecin, rudă, cadru didactic, om al legii, vedetă sau oricine altcineva, ești părintele copilului tău. Este foarte important sa fii un model pentru copilul tau!

SĂ FII PĂRINTE înseamnă să-i spui și să-i arăți copilului tău că nu e ceva mai important pe lume pentru tine, ca el.

SĂ FII PĂRINTE înseamnă să încerci să-l educi pe copilul tău cu niște valori sănătoase. Și să fii pregătit ca până să și le însușească, să le încalce de nenumărate ori. Așa cum ai făcut și tu! Toti gresim, nu-i asa?

SĂ FII PĂRINTE înseamnă să fii pregătit să fii dezamăgit. De multe ori. de prea multe ori. căci scopul n-ar trebui să fie să ai un copil cu care să te lauzi, ci să crești un adult de care să fii mândru.

SĂ FII PĂRINTE este cel mai frumos lucru de pe lumea asta. Și cel mai greu. Și cel mai important!

SĂ FII PĂRINTE e iubire, iubire adevărată!
SĂ FII PĂRINTE, DRAGĂ PĂRINTE, MAMĂ, SAU TU, TATĂ!

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI CONFLICTELE ȘCOLARE

Prof. înv. preșcolar Matache Adelina
Școala Gimnazială Drăgănești
Grădinița P.N. Bărăitaru, jud. Prahova

Managementul clasei e definit ca abilitatea profesională de a planifica și organiza activitățile clasei astfel încât să asigure un climat favorabil învățării. Prin managementul clasei se urmărește prevenirea comportamentelor disruptive, pe de o parte și rezolvarea problemelor comportamentale apărute, pe de altă parte (Băban, 2001).

Managementul clasei reprezintă setul complex de comportamente de organizare a clasei inițiate de către profesor, cu scopul de a promova și a menține un climat care să-i permită atingerea obiectivelor educaționale.

În majoritatea situațiilor, cadrele didactice își concentrează eforturile și atenția, controlul și concentrarea asupra situațiilor didactice, asupra activității de predare, fără să ia în calcul mediul și ambianța în care sunt pregătite și derulate aceste activități; ignorând, de multe ori nu din reavoință, diversitatea situațiilor educaționale ca structuri complexe, atitudinal - relaționale. Involuntar, asemenea atitudini educaționale creează un teren propice apariției și dezvoltării fenomenelor de criză.

Potrivit lui Iucu (2006) situația de criză ar fi definită ca: *un eveniment sau un complex de evenimente inopinate, neașteptate, dar și neplanificate, generatoare de pericolozitate pentru climatul, sănătatea ori siguranța organizației (clasei) respective și a membrilor acesteia.*

Prevenirea și intervenția în cazul situațiilor de criză educațională, ca demers specific, trebuie să realizeze (Neamțu, 2003) două obiective, corelate între ele: pe de o parte, *eliminarea/diminuarea cauzelor și condițiilor ce generează conduite deviante*, iar pe de altă parte, *resocializarea, recuperarea morală și socială a elevilor devianți.*

Managementul clasei constituie o componentă esențială pentru structurarea unui mediu educațional eficient. Mulți dintre profesori se concentrează mai mult pe predarea unui volum cât mai mare de informație, fără însă să ia în calcul mediul și ambianța în care sunt pregătite și derulate aceste activități.

Din perspectivă axiologică, principiile care trebuie să guverneze intervenția managerială de soluționare sunt: *sinceritate, cooperare, beneficiu comun.* Unii se concentrează în managementul eficient al clasei pe controlul comportamentelor elevilor, însă, alături de elementul de control, managementul clasei reclamă și alte dimensiuni la fel de importante, ca de exemplu: ascultare activă, toleranța la frustrare, administrarea personalizată a întăririlor și pedepselor, adaptarea stilului de predare la stilurile de învățare ale elevilor, capacitatea de a influența clasa; succint spus – toate acțiunile profesorului necesare pentru a asigura calitatea procesului de învățare.

Factorii care generează conflictele școlare

Cauzele variatelor stări tensionate pot fi regăsite în orice aspect al procesului educațional (Joița, 2000), al managementului său, când nu corespunde cu normele pedagogice, cu așteptările elevilor.

Relațiile interpersonale din clasă generează cele mai multe stări tensionate, de asemenea comunicarea didactică, evaluarea subiectivă a cunoștințelor, atitudini ce favorizează subiectiv pe unii elevi. Vom aminti câteva cauze generate de relațiile profesor-elev analizate de

Joița (2000):

- Cunoașterea empirică a elevilor, a particularităților, a așteptărilor, a puterii de integrare;
- Stimularea inegală practică în activitate;
- Slaba atenție acordată cauzelor unor comportamente care precedă o tensiune psihică;
- Supraîncărcarea cu sarcini nediferențiate, corelată cu evaluarea incorectă a celor anterioare;
- Aplicarea rutinieră, șablon, a unor măsuri asemănătoare la toți elevii;
- Neacceptarea exprimării unor opinii opuse sau modificate ale elevilor;
- Recurgerea la argumentul autorității în rezolvarea unor probleme;
- Persistența unor impresii, tensiuni vechi nesoluționate, dar generalizate;
- Nestăpânirea propriilor nemulțumiri cauzate extern, dar prelungite în clasă;
- Nediscutarea cu elevii a regulilor și a consecințelor neparticipării, indisciplinei în activitate;
- Slaba comunicare cu părinții pentru cunoașterea evoluției elevilor și stabilirea unui parteneriat în soluționarea tensiunilor ivite.

Toate aceste cauze și altele derivate din aplicarea unui management defectuos în clasă, în activitate la disciplina sa, conduc la trăiri negative, ce se acumulează, se exprimă sau nu și ajung la conflicte deschise, situații de criză.

În aceeași ordine de idei, atenția noastră se îndreaptă și spre cauzele comportamentului dezaptativ, care reprezintă de cele mai multe ori un mijloc de comunicare, prin care elevul își exprimă într-o formă mai mult sau mai puțin mascată sentimentele de frustrare, anxietate, durerea fizică sau alte emoții negative.

Exemplu:

Un elev care nu știe răspunsul la o întrebare dată de profesor în clasă, îl întreabă pe colegul de bancă. Comportamentul de a întreba colegul de bancă este urmat de beneficii imediate: răspunsul corect al colegului la întrebare, evitarea stării neplăcute de a nu cunoaște răspunsul. Acest comportament va continua atât timp cât va fi urmat de răspunsurile corecte ale colegului și se va opri în situația în care va fi urmat de refuzul colegului de a răspunde la întrebare sau de obținerea unor răspunsuri greșite. Comportamentul de a întreba colegul de bancă este mult mai probabil să apară în viitor.

Tactul pedagogic presupune o fină intuiție în surprinderea punctelor sensibile ale unei situații educative, sesizarea fragilității partenerului de dialog, abordarea discretă a problemelor ce s-au ivit.

BIBLIOGRAFIE:

1. Băban, A. (2001). *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*. Editura Psinet, Cluj-Napoca.
2. Bursuc, B. (2007). *Managementul clasei. Ghid pentru profesori și învățători*. Ed. Alpha MDN, Buzău. Disponibil online la <http://www.unicef.ro/wp-content/uploads/ghid-managementul-clasei-pt-pdf.pdf>; data consultării: 06.11.2012.
3. Cury, A. (2005). *Părinți străluciți. Profesori fascinanți*. Editura For You, București. Disponibil online la <http://ro.scribd.com/doc/53939244/Augusto-Cury-Parinti-Straluciti-Profesori-Fascinanti>; data consultării : 06.11.2012.

”CHRISTMAS GREETINGS FROM AROUND THE WORLD”

PROIECT PREMIAT eTwinning

Prof. înv. preșcolar Mereu Nicoleta
Școala Gimnazială Drăgănești
Grădinița P.N. Drăgănești, jud. Prahova

Ce este educația prin eTwinning și Erasmus+?

Procesul de educație îl privim în general ca unul care transformă mințile și viețile preșcolarilor și elevilor care îl parcurg. Pe măsură ce ei devin educați, gândim că are loc trecerea de la ignoranță la cunoaștere și înțelegere și de la lipsa de reflexie la rezonabilitate. Mi-ar plăcea să reușim să *TRANSFORMĂM* gândirea elevilor noștri cu metode de predare eficiente și abordări și pregătirea acestora pentru învățarea intrinsecă.

Lansat în 2005 drept componentă fundamentală a programului eLearning al Comisiei Europene, în anul 2014 **eTwinning** a devenit parte integrantă a Erasmus+. Această acțiune se adresează tuturor școlilor din învățământul preuniversitar, fiind un program pentru profesori, elevi și pentru întreaga comunitate. **Erasmus+** este programul UE în domeniile educației, formării, tineretului și sportului pentru perioada 2021-2027.

La inițiativa fondatorului partener, am participat activ la activitățile dedicate proiectului ”CHRISTMAS GREETINGS FROM AROUND THE WORLD”, obținând împreună cu colegele din Turcia, Grecia, Italia, Portugalia recunoașterea eTwinning prin Certificatul de Calitate.

Scurtă prezentare

Parteneri:

Italia

Prof. Tiziana Cammarano
Prof. **Bellini Barbara, Scuola Dell'infanzia Arcobaleno**
Prof. Ada Cifone
Prof. Alessandra Abbate
Prof. Antonella Trisolini

Turcia

Prof. Hülya Ocak
Prof. Merve Tuncer Gokdemir

Portugalia

Prof. Edite Prates

Grecia

Anastasia Kokkali, Evia
Kato Patisia, Atena

Scopurile proiectului desfășurat în parteneriat cu grădinițele partenere sunt:

- Creșterea motivației preșcolarilor și interesul lor pentru încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor și experimentărilor, ca experiențe autonome de învățare;
- Încurajarea exprimării libere a sentimentelor și emoțiilor copiilor și a modului acestora de a privi lumea prin tradițiile de iarnă ale țărilor europene participante;
- Încurajarea colaborării și comunicării preșcolarilor din școlile partenere, pentru a-și împărtăși ideile și sentimentele și a descoperi modalități de a le exprima prin crearea de felicitări de Crăciun;
- Dezvoltarea creativității copiilor și încurajarea acestora pentru a-și folosi imaginația pentru a crea imagini cu tradiții de iarnă;
- Lărgirea orizontului de cunoaștere a preșcolarilor și dezvoltarea competențelor lingvistice.

Activități - Ateliere de lucru

Preșcolarii grupei mici "Florilor" din Grădinița Drăgănești au contribuit în modul următor:

a) Colaborare directă cu Tiziana Cammarano, Italy și Hülya Ocak, Türkiye – prin activitate on-line prin intermediul Google Meet, sincron, timp în care au avut loc Ateliere de lucru. Fiecare dintre copii a pregătit felicitări pentru fiecare coleg din clasa parteneră.

Așadar, au fost trimise prin poștă 80 de felicitări de Crăciun, lucrute individual de fiecare preșcolar din grupa "Florilor" din Grădinița Drăgănești către Tiziana Cammarano, Italy și Hülya Ocak, Türkiye și partenerii noștri din Grecia, Spania, Portugalia. Lucrările au fost încărcate în padletul dedicat proiectului, prezentate în *fig. 1*.

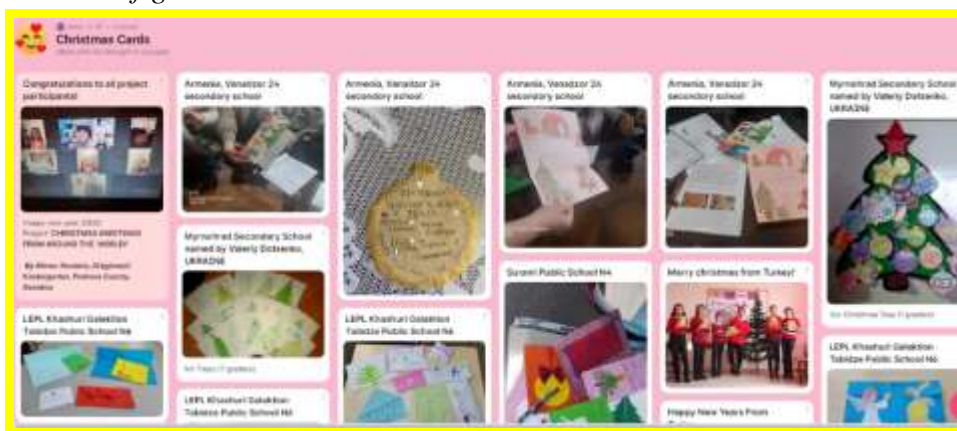

Fig. 1: Padlet Christmas Cards

Sursa: https://ro.padlet.com/ivo_voska/christmas-card

a) Activitățile la care copiii au lucrat împreună, au fost etapizat planificate, pornind de la decupare, tăiere, lipire, îndoire, șnuruire, înșirare, răsucire, continuând cu desen, colorare și pictură prin diverse tehnici prin dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității copilului, în funcție de ritmul propriu și de trebuințele sale, sprijinind formarea autonomă și creativă a acestuia.

Domeniile de lucru ale proiectului sunt următoarele:

- Artă și imagine: folosirea culorilor ca un element de expresivitate și comunicare, producerea de reprezentări a unor simboluri de Crăciun;
- TIC: realizarea de materiale de sinteză în Paint, .ppt și mp4, postate pe site-ul <https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/projects/christmas-greetings-around-world> și <https://scoaladrageanesti.ro/arhiva/>;

- Muzică: audiție de cântece specifice anotimpului iarna;
- Educație civică: ascultarea și citirea de povești din țările partenere;
- Educație socio-afectivă: experimentarea și promovarea unor metode de ascultare și citire individuală și de grup.

Instrumente de lucru

Colaborarea între școli s-a realizat în mod eficient prin email, Yahoo Messenger, Google Meet, spațiul virtual eTwinning, forumuri, chat, etc. Alte instrumente utilizate în cadrul acestui proiect: powerpoint-ul; imagini foto; desene; clipuri video; texte.

Implicarea preșcolărilor

Copiii au realizat creații artistico-plastice (felicitări de Crăciun, desene tematice), conform <https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/projects/christmas-greetings>.

Integrarea în curriculum

Integrarea proiectului în curriculum școlar a fost totală, fiind un proiect care se adresează nivelului de vârstă la care implementarea sintagmei "Să lucrăm cu mânuțe pricepute" își găsește o aplicabilitate mare. Practic, prin sarcinile pe care copiii le-au avut de îndeplinit, proiectul le-a oferit șansa de a lua parte la un stagiu de pregătire și perfecționare pentru viața școlară.

Recunoaștere, ilustrată în fig. 2

- Proiectul a fost premiat cu Certificat Național de Calitate
- Eticheta națională de calitate eTwinning

Fig. 2: Certificat Național de Calitate

Sursa: <https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/projects/christmas-greetings-around-world>

Produse ale proiectului

Toate produsele activităților pot fi accesate în:

- Spațiul virtual eTwinning:
  - <https://twinspace.etwinning.net/204905/materials/images>
  - <https://twinspace.etwinning.net/204905/materials/files>
  - <https://twinspace.etwinning.net/204905/home>

- European School Education Platform
<https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/projects/christmas-greetings-around-world?page=0%2C14>

Puncte forte ale proiectului

- Planificarea foarte clară a fiecărei activități în parte și comunicarea eficientă între profesorii coordonatori și copiii implicați din țară cât și din țările partenere;
- Promovarea diversității culturale și lingvistice;
- Integrarea activităților proiectului în curriculum-ul școlar;
- Preșcolarii implicați în proiect și-au dezvoltat interesul pentru creațiile artistico-plastice, tradiții, lectură, plăcerea de a citi și gustul estetic în domeniul literaturii;
- Colaborarea dintre școlile partenere, toți partenerii lucrând la toate activitățile din proiect și participând la realizarea produselor finale.

Puncte slabe ale proiectului

- Așa cum am simțit cu toții, din 11 martie 2020, pandemia de COVID-19 a influențat major accesul la educație. Astfel, se dovedește a fi, mai mult ca niciodată, esențial pentru asigurarea unei redresări rapide, promovând în același timp egalitatea de șanse pentru toți. Mă refer aici și la comunitatea din comuna Drăgănești, județul Prahova, la copiii din zone defavorizate, la lipsa/permanența unui terminal (desktop/laptop /smartphone/tabletă), *la prezența unui adult care să medieze interacțiunea și lucrul on-line, obligatoriu pentru preșcolari, la lipsa unei culturi tehnologice care ar regla conduita on-line, din perspectiva părinților.*
- *Intervenția părinților în completarea chestionarului adresat preșcolariilor. Pot exista bariere de limbă (în cazul în care chestionarul este propus de către o țară parteneră, ei nu înțeleg sensul întrebării și merg pe intuiție).*

Schimbarea așteptărilor sociale în ceea ce privește comportamentele părinților față de copiii lor pune o presiune suplimentară asupra părinților, aceștia din urmă fiind adesea prinși între exigențele uneori contradictorii ale mediului profesional și cel familial. Prin intermediul educației parentale, copiii sunt ajutați, în mod indirect, să devină independenți, să manifeste empatie, să-și operaționalizeze competențele cognitive și socio-emoționale, să fie responsabili și să aleagă modele corecte, să facă alegeri inteligente și să se implice în procesul de luare a deciziilor în ceea ce îi privește, ca de exemplu prin încurajarea participării copiilor în organizațiile de elevi care îi reprezintă. ***În derularea proiectelor eTwinning derulate în Grădinița Drăgănești ne-am bucurat de prezența părinților, membrilor familiei, alături de cei mici și comunitatea europeană parteneră.***

Povestea a continuat și în acest an școlar 2022-2023, prin aderare la noua platformă eTwinning, European School Education, <https://school-education.ec.europa.eu/en/networking>.

DE CE SĂ FIM INCLUZIVI ȘI SĂ REALIZĂM O EDUCAȚIE INCLUZIVĂ?

Prof. Mihai Alina-Maria
Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou”, Mun.Ploiești, jud. Prahova

De ce să fim incluzivi și să realizăm o educație incluzivă? Pentru a nu pierde calitățile și competențele aceluia care sunt amenințați cu excluderea-indivizi cu valoare egală cu alții. În acest sens, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă trebuie formată și dezvoltată învățându-i că toți copiii trebuie să participe la acțiuni comune care îi ajută să crească, să se dezvolte, pentru ca atunci când vor fi mari să participe și ei la dezvoltarea comunității în care trăiesc. Problema care se pune este deci, cât de bine sunt pregătiți copiii, părinții acestora dar și cadrele didactice pentru diversitatea existentă și identificată în fiecare grup și cât de bine sunt pregătiți să o accepte. Mă refer aici la incluziunea copiilor care provin din medii sociale diferite, copii cu diferite dizabilități, sau de alte etnii și pregătirea celorlalți în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. Mai întâi trebuie însă ca părinții să cunoască această diversitate la care mă refer.

Copiii cu cerințe educative speciale integrați în școala de masă dispun de o bună colaborare între cadrele didactice, părinți, psihologi (psihopedagogi) și profesorul logoped. Părinții sunt parteneri la educație pentru că dețin cele mai multe informații despre copiii lor. Relația de parteneriat între părinți și școală presupune informarea părinților cu privire la conținuturile și metodele didactice, dar presupune și ședințe cu aceștia și participarea lor la expoziții, drumeții, excursii, serbări, vizite, etc, în care sunt implicați propriii lor copii. Această relație a școlii cu părinții copiilor cu cerințe educative speciale este necesară și benefică, ea furnizând informațional specificul dizabilității elevului, precum și date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinții informează și despre factorii de influență negativă care ar trebui evitați (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini, care determină inhibarea / izolarea copiilor). Educația părinților și consilierea au un rol important în integrarea copiilor cu afecțiuni de natură psihică, emoțională, ori de altă natură în școală.

Comunicarea părinte – cadru didactic, sau chiar comunicarea părinte – copil, în contextul integrării copilului în școală asigură un anumit echilibru. Familiile dezorganizate au un mod caracteristic afectat de tiparul de comunicare, echilibrul familiei fiind sever tulburat de permanenta existență a conflictelor. Familia este cea care poate influența copilul pe mai multe căi, iar rezultatele disfuncției familiale se situează între cei doi poli: hiperprotecție sau neglijare. În familiile echilibrate comunicarea între membrii acesteia decurge fără perturbări. Prin informare, părinții au descoperit cum să găsească și să aplice soluții eficiente în rezolvarea problemelor ridicate de copii

Educația, de la nașterea copilului până la vârsta adultă, este un amestec de factori și influențe. Cu toate acestea, două instituții joacă un rol-cheie și au responsabilități educaționale în fața societății: familia și școala. Părinții sunt primii și cei mai importanți educatori ai copiilor. Ei sunt cei care trebuie să pună bazele intelectuale și emoționale ale vieții copilului în societate și să dezvolte atitudini și valori corespunzătoare. Rolul lor este decisiv pentru că viitorul copiilor este puternic condiționat de primii ani de viață. Pentru ca școala să joace rolul său, părinții au obligația să asigure prezența și participarea activă a copilului

FAMILIA este una dintre realitățile sociale cele mai intime nouă. În toate societățile oamenilor întemeiază familia, deși deseori aceste familii sunt diferite de tipul de familie cu care suntem obișnuiți în prezent. Familia este o instituție universală, întâlnită pretutindeni și îndeplinind aceleași funcții

principale: transmiterea moștenirii biologice și culturale, asigurarea protecției materiale și emoționale pentru descendenți, formarea unui climat de dezvoltare a personalității tuturor membrilor ei. Ambianța umană în care se naște și crește copilul exercită o influență hotărâtoare asupra dezvoltării sale, asupra formării întregii sale personalități. Această influență se exercită și trebuie luată în considerație încă din prima copilărie. Familia, școala și alte microgrupuri sociale (strada, cartierul, grupul de prieteni) constituie medii de viață cu ponderi diferite de influențare asupra copilului. Comportamentul lui nu poate fi înțeles decât totalizând ansamblul acestor influențe. Privită ca nucleu social, familia este prima care influențează dezvoltarea omului, punându-și amprenta pe întreaga sa personalitate. Cea dintâi școală a omului a fost și rămâne familia; ea dă temelia pe care se clădește edificiul personalității, iar trăinicia edificiului depinde de calitatea temeliei.

Din experiența personală, pot afirma că profesorul incluziv asigură în clasa de elevi în primul rând un climat afectiv pozitiv; încurajează cooperarea și sprijinul reciproc; folosește frecvent diferite sisteme de recompense, încurajări, laude pentru a încuraja astfel și cel mai mic progres; folosește un limbaj cât mai simplu accesibil elevului și pe nivelul lui de înțelegere; încurajează orice tentative de comunicare, indiferent de natura ei. ***Am realizat în tot acest timp că fără o anumită atitudine și un ”pachet” de aptitudini dobândite cu care să transpun în practică acest ideal, incluziunea va rămâne doar un termen frumos dar sterp.*** Lucrând cu aceste practici incluzive am înțeles, am acceptat și am aplicat faptul că EU trebuie să învăț permanent.

De ce?

Pentru că fiecare generație de elevi este diferită, fiecare elev are specificul și particularitățile sale de învățare. Iar această deschidere spre acceptarea diversității, conduce la identificarea celor mai bune soluții în educația copilului cu cerințe educaționale speciale, completând aptitudinile profesorului incluziv care trebuie să facă față provocărilor educaționale ale secolului XXI.

BIBLIOGRAFIE:

ASOCIAȚIA YOUNGSTERS OF EUROPE “Perspective (non) formale în educație”, Ediția II, Târgu-Jiu, Decembrie 2021, ISSN 2784 – 0255 ISSN-L 2784 – 0255

EDUCAȚIA OUTDOOR-ÎNVĂȚAREA ÎN AER LIBER, SURSĂ DE EXPERIENȚE DE ÎNVĂȚARE

Prof. Mihăilescu Irina-Florența
Grădinița cu Program Prolungit nr. 40 Ploiești

Definită ca totalitatea activităților de învățare în care sunt utilizate cu precădere experiențe în aer liber sau în legătură cu mediul natural, educația outdoor are abordări diverse: activități organizate / de tip formal, informal, nonformal și se bazează pe învățarea prin contactul direct cu elementele naturii și a mediului înconjurător.

În contextul social actual, stilul de viață sedentar - problemă majoră a societății contemporane, comunitățile urbane și înstrăinarea omului de natură, pandemia Covid -19 care a adus schimbări în stilul de viață(petrecerea unui interval de timp mai mare în spațiu închis, în fața ecranelor) au afectat cel mai mult copiii prin: izolarea de prieteni, de membrii familiei lărgite, lipsa activității fizice, diminuarea/ lipsa timpului petrecut în aer liber.

Educația outdoor, promovată și practică în ultimii ani oferă cadrul ideal pentru combaterea efectelor negative ale izolării și sedentarismului și pentru atingerea cu succes a **finalităților educației timpurii**:

- Dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității copilului, în funcție de ritmul propriu și de trebuințele sale, sprijinind formarea autonomă și creativă a acestuia.
- Dezvoltarea capacității de a interacționa cu alți copii, cu adulții și cu mediul pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi;
- Încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor și experimentărilor, ca experiențe autonome de învățare;
- Descoperirea, de către fiecare copil, a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive;
- Sprijinirea copilului în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini necesare la intrarea în școală și pe tot parcursul vieții.

Pentru realizarea unor activități în aer liber interesante și creative este necesară proiectarea cu atenție a activității, având în vedere particularitățile grupei și evenimentele neprevăzute care pot apărea și distrage atenția copiilor.

Modelul de proiect de activitate prezentat a fost realizat și susținut cu copiii grupei mari Gărgărițe.

PROIECT DE ACTIVITATE

NIVEL DE VÂRSTĂ/ GRUPA: 5-6 ani/ nivel II, Grupa mare

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: Ce și cum vreau să fiu?

TEMA SĂPTĂMÂNII: Activitățile oamenilor

DOMENIUL EXPERINTIAL: Domeniul Științe

DISCIPLINA: Activitate matematică

TEMA ACTIVITĂȚII: „Micii constructori”

MIJLOC DE REALIZARE: activitate frontală

TIPUL ACTIVITĂȚII: consolidare de cunoștințe și deprinderi

SCOPUL ACTIVITĂȚII: consolidarea cunoștințelor copiilor referitoare la formă, mărime și a capacității de aplicare a cunoștințelor geometrice în contactul direct cu realitatea înconjurătoare

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1: să identifice forme geometrice învățate în cadrul în mediului înconjurător, denumindu-le corect;

O2: să recreeze forme geometrice date utilizând materiale din natură (crenguțe)

O3: să descrie formele geometrice, utilizând deducția logică;

O4: să construiască o casă, folosind formele create, cu ajutorul educatoarei;

O5: să colaboreze pentru realizarea produsului final.

STRATEGII DIDACTICE:

➤ *Metode și procedee:* conversația euristică, observația, explicația, demonstrația, exercitiul, problematizarea, jocul;

➤ *Mijloace didactice:* materiale din natură

FORMA DE ORGANIZARE: frontal, individual

Etapele activității:

1. Momentul organizatoric: Se pregătește materialul din natură.
2. Captarea atenției: Se realizează prin audierea cântecului formelor geometrice și executarea mișcărilor potrivite versurilor. (Dance with Shapes | Shape Song | Dance Along | Pinkfong Songs for Children - YouTube)
3. Anunțarea temei și a obiectivelor urmărite : Se prezintă într-o manieră accesibilă titlul activității matematice ce urmează a fi desfășurată și sarcinile ce reies din obiectivele operaționale urmărite.
4. Reactualizarea cunoștințelor: Copiii vor identifica formele geometrice învățate în mediul înconjurător. Se împart în echipe în funcție de ecusonul primit. Împărțiți pe echipe, fiecare va realiza din crenguțe și plastilină una din formele geometrice indicate (triunghi, pătrat, dreptunghi).
5. Obținerea performanței :Vor descrie formele realizate cu ajutorul întrebărilor ("Ce forme putem să realizăm cu bețișoare?, De unde știm că este triunghi/ pătrat/ dreptunghi? Câte vârfuri are/ câte laturi?)
6. Intensificarea retenției: Cu ajutorul educatoarei copiii vor imbrina formele geometrice realizate de către fiecare echipă pentru a obține noi elemente : casa, gard, o strada cu case.
7. Evaluarea activității: Educatoarea face aprecieri colective și individuale cu privire la comportamentul și implicarea copiilor în realizarea sarcinilor primite.
8. Încheierea activității: Copiii vor realiza din căsuțele cu gard o mică comunitate a Gărgărițelor.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru educație timpurie – 2019
2. Torkos, Henrietta "Dezvoltarea competențelor transversale prin activități outdoor în ciclul achizițiilor fundamentale", lucrare de doctorat
3. (PDF) MANUAL DE EDUCAȚIE OUTDOOR OUTDOOR EDUCATION MANUAL ECO-EDU BEYOND RHETORIC PROJECT (Sözün Ötesinde Çevre ve Eğitim Projesi) | Maria Moruzi - Academia.edu

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI PARENTALE ÎN PROCESUL DE ADAPTARE A COPILULUI LA GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșcolar Mișcorici Alina Lucia
Grădinița cu P.P. și P.N. Crai Nou Ploiești

Procesul de adaptare la grădiniță este extrem de important și are o intensitate emoțională ridicată atât în rândul părinților, dar mai ales în rândul viitorilor preșcolari și de aceea această etapă din viața celor implicați nu se poate realiza fără o educație parentală și o educație emoțională care contribuie pozitiv la un demers educativ de calitate.

Familia reprezintă cel mai puternic factor de socializare în dezvoltarea copiilor, mai ales în perioada copilăriei mici. Încă din primii ani ai dezvoltării copilului, familia s-a dovedit esențială pentru dezvoltarea psihică și emoțională a copilului, fiind o sursă primară de dragoste și afecțiune. Aceasta trebuie să împlinească aproape toate nevoile de creștere și dezvoltare, atât fiziologice, cât și psihologice ale copilului, nevoi care condiționează fundamental calitatea achizițiilor psihocomportamentale și socio-emoționale ulterioare. În cadrul familiei, copiii câștigă și dezvoltă aproape toate achizițiile importante de ordin psihomotor, cognitiv și afectiv, motiv pentru care evaluarea contribuției sau influenței familiei în dezvoltarea copilului față de alți factori, cei genetici și sociali, este dificil de realizat. Astfel, familia este cea dintâi școală în care copiii învață să se comporte în viață și în societate.

Grădinița reprezintă, de asemenea, principalul partener educativ al familiei, iar noul Curriculum pentru educația timpurie, pune accent deosebit pe parteneriatul cu familia, pe implicarea acesteia nu doar indirect printr-o participare financiară (sponsorizări, donații), ci mai ales direct prin participarea în luarea deciziilor legate de educația copiilor, prezența lor la activitățile din sala de grupă și la viața grădiniței cu toate manifestările ei.

Din ce în ce mai des se consideră că „*Participarea efectivă a unor părinți ca voluntari, alături de educatoare la activitatea educativă din grădiniță este o formă de parteneriat evoluată, care merită să fie cultivată. Unii părinți vor ajuta facilitând desfășurarea activităților, alții vor conduce, asistați de educatoare, activități pentru care au vocație.*” (Mateiaș, A.,2003)

Experiența didactică, experiența de părinte și parcurgerea programului educațional „Cercul siguranței” m-a pus în situația de a vedea trecerea de la mediul securizant (familia) la mediul nou (grădinița) cu alți ochi. Astfel, am dorit să pun în aplicare noi metode de adaptare a copiilor la mediul grădiniței cu ajutorul părinților; și așa a luat naștere colaborarea grădiniță-familie în dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale preșcolarilor.

Cu ajutorul „Cercului siguranței”, am dorit să le creez copiilor un mediu securizant, apelând la implicarea părinților.

Mai concret: înainte ca preșcolarii să vină în grupa mică **am organizat cu părinții două întâlniri. Prima întâlnire a avut ca scop cunoașterea reciprocă** (educatoare-părinte, părinte-părinte), descrierea (obiectivă) a propriului copil, precum și familiarizarea părinților cu mediul grădiniței pentru a transmite copiilor câteva informații despre sala de grupă, spațiul de joacă, educatoarele, informarea cu privire la etapele care vor urma și eventualele obstacole care pot apărea precum și modul de gestionare. **A doua întâlnire a avut ca scop familiarizarea copiilor cu grădinița, cu grupa, cu educatoarea, dar și cu noii colegi, fiind alături de părinți/părinte.** Pentru această întâlnire s-a pregătit sala de grupă și curtea grădiniței cu jucării pe care le-au explorat împreună cu părinții. Copiii au avut ocazia să intre în discuție cu educatoarea, cu alți colegi, să pună întrebări, să observe unde vor veni și unde vor petrece timpul în timp ce părinții sunt la serviciu. În tot acest timp părinții au fost parteneri reali și implicați în a ghida copilul spre acest nou mediu, le-au dat informații și i-au făcut să se simtă în siguranță alături de noile persoane. Această activitate a fost programată pentru 3 ore, însă entuziasmul și impactul asupra copiilor a fost atât de mare încât am petrecut mai bine de 4 ore la grădiniță.

Odată ajunși acasă părinții aveau de făcut o retrospectivă a zilei împreună cu cei mici, punând accent pe starea emoțională și socială a copiilor („Ce ți-a plăcut cel mai mult la grădiniță?” „Cum ți se pare grupa? Dar spațiul de joacă?” „Cum ți s-au părut copiii? Dar d-na educatoare? Îți amintești cum o cheamă?” „Care au fost jucăriile care ți-au plăcut cel mai mult?” „Știi că și peste câteva zile te vei putea întâlni cu jucăriile preferate și cu d-na educatoare?” „O să ai ocazia să te joci cu mulți copii și să îți faci noi prieteni” „Eu am încredere în d-na educatoare că va avea grijă de tine până mă întorc de la serviciu după tine” „Tu mă vei aștepta la grădiniță și eu voi pleca la serviciu și la degetul mic voi veni după tine etc.). Părinții trebuiau să prezinte copiilor „orarul”, de la grădiniță pentru ca cei mici să știe în cât timp părintele vine după ei.

Acest orar, cu ajutorul degetelor, este ca un ceas pentru cei mici.

1. Vine mami/tati/bunica/bunicul (se indică degetul mic)
2. Faci nani, te odihnești (se indică degetul inelar)
3. Mănânci iar să ai energie (se indică degetul mijlociu)
4. La grădi te joci și înveți (se indică degetul arătător)
5. Mergem la grădi și mănânci (se indică degetul mare)

Prima zi a decurs minunat, fără plâsete și dor de părinți. Începând cu ziua a doua au apărut mici momente de plâns, dar aici am intervenit pentru a le oferi un mediu securizant prin oferirea unei îmbrățișări, discuții despre cum se simt, amintirea „ceasului”, și multe ore petrecute afară, la spațiul de joacă, iar în zilele în care nu au dorit să doarmă s-au putut juca în pat cu o jucărie.

Spre surprinderea mea adaptarea a fost mult mai rapidă decât la alte generații, copiii au fost mult mai receptivi la tot ceea ce se întâmplă în jur, părinții au fost mai relaxați și la deschiși spre o comunicare obiectivă și în folosul copiilor. Dacă părinții au avut o siguranță emoțională despre mediul grădiniței, această siguranță au transmis-o celor mici care au avut o adaptare mult mai rapidă.

Sunt de părere că această adaptare ușoară, treptată se poate realiza , atâta timp cât există colaborare și implicare din partea ambilor parteneri, atâta timp cât există modalități prin care copilul simte că este plăcut, înțeles, observat și cineva este acolo pentru el când are nevoie. Copilul trebuie să aibă încredere în sine, în forțele proprii pentru a putea face față cu succes tuturor provocărilor care îi ies în cale și pentru a putea face față situațiilor negative sau pozitive cu care se confruntă. Acesta trebuie să știe cum să se comporte cu ceilalți, cum să împartă ceea ce are cu ceilalți. Pentru o dezvoltare socială și emoțională părintele trebuie să colaboreze cu cadrul didactic astfel încât copilul să facă față cu succes tuturor provocărilor atât la nivel preșcolar cât și pe viitor.

Bibliografie:

Bernard, M., (2009), *Un curriculum preșcolar pentru dezvoltarea socio-emoțională*, Editura ASCR.

Cartinel, A. Șt., & Kallay, E., (2010) „*Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari- ghid pentru educatori*”, ed a II-a, Ed ASCR

Cartinel, A. Șt., & Kallay, E., (2010) „*Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari- ghid pentru părinți*”, ed a II-a, Ed ASCR

*<https://www.circleofsecurityinternational.com/circle-of-security-parenting>

MENTALITATEA DE CREȘTERE ȘI ROLUL EI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

Profesor consilier școlar **Gabriela Mistreanu**

C.J.R.A.E. PRAHOVA

„*Renunț! Nu sunt bun de nimic! Nu voi fi la fel de capabil ca..X! E prea greu! Nu voi reuși niciodată!*” Ați gândit vreodată așa? Probabil că da, asemenea mării majorități a oamenilor. Numai că astfel de gânduri, repetate și „rumegate” foarte frecvent ne vor conduce la formarea unei percepții distorsionate asupra propriei persoane și asupra realității, în general. Astfel de idei stau la baza formării așa numitei **mentalități fixe** (fixed mindset), care înseamnă credința că abilitățile sunt înnăscute și pot fi modificate doar într-o foarte mică măsură prin experiență. Deci, indiferent de efortul pe care-l facem, de munca pe care o depunem, rezultatele sunt date de abilitățile noastre cognitive, emoționale, sociale, care au un anumit nivel, din naștere, și care nu poate fi modificat sau îmbunătățit. Oamenii care au această mentalitate sunt mai puternic afectați de frica de eșec. Dacă tu crezi că abilitatea este fixă, orice nereușită spune că ești incompetent și nu poți face nimic în legătură cu asta.

Teoria mentalității de creștere, care este în opoziție cu teoria mentalității fixe, pleacă de la ideea că acele convingeri, credințe ale noastre despre propriile capacități (inteligența, creativitatea, capacitatea de lucru în anumite domenii) influențează performanța cognitivă.

Încă din anii 90, psihologul Carol Dweck a studiat modul cum percepția asupra propriilor abilități influențează performanțele într-o activitate/studiu. Ea introduce termenii de mentalitate fixă versus mentalitate de creștere, considerând că intervențiile care încurajează ideea că abilitățile intelectuale pot fi îmbunătățite, cresc performanțele școlare prin focalizarea mentalității elevilor asupra oportunităților de învățare. Teoria mentalității de creștere este în concordanță cu teoriile plasticității creierului (capacitatea creierului de a se schimba datorită experienței) și ale activității pozitive/negative a rețelei neurale (rețelele creierului care sunt activate în timpul sarcinilor orientate spre obiectiv). Studiile ulterioare confirmă faptul că nu doar abilitățile cognitive, ci și convingerile noastre despre maleabilitatea acestora contribuie la reacțiile noastre în fața schimbărilor și la performanță. De exemplu, sunt studii care au evidențiat faptul că elevii de clasa a VII-a care erau învățați că inteligența este maleabilă și că datorită efortului creierul își îmbunătățește performanțele, au obținut rezultate mai bune la matematică. De asemenea, există studii prin care se evidențiază faptul că a le spune copiilor că sunt deștepți încurajează o mentalitate fixă, în timp ce a evidenția munca și efortul cultivă o mentalitate de creștere. Credințele inerente unei mentalități modelează în noi **gânduri, acțiuni și comportamente** care ne fac să ne simțim mai mult sau puțin stresați de

eșecuri și mai mult sau mai puțin capabili să le fructificăm. În timp ce mentalitate rigidă, fixă (**Fixed mindset**) se bazează pe credința că eșecul este dovada absolută a unei abilități limitate, iar succesul – reconfirmarea existenței unei calități, mentalitatea flexibilă, de creștere (**Growth mindset**) se bazează pe credința că eșecul este un prilej de perfecționare, iar succesul – o încununare a muncii depuse pentru șlefuirea unei abilități

CUM ÎI PUTEM AJUTA PE COPII SĂ-ȘI DEZVOLTE O MENTALITATE FLEXIBILĂ?

1. TRATAȚI GREȘELILE CA PE PRILEJURI DE ÎNVĂȚARE ȘI DEZVOLTARE

- Greșelile nu sunt un capăt de țară, o fundătură în care, dacă ajungi, gata cu tine, ești „terminat/ă”!... Să privim rateurile drept experiențe posibil dureroase, însă nedefinitorii.
- Un eșec este o problemă de rezolvat, o nouă provocare

2. SUSȚINEȚI FORMAREA UNEI IMAGINI DE SINE ONESTE ȘI SĂNĂTOASE

Pentru un copil cu mentalitate fixă

- inteligența reprezintă un dat, iar succesul – confirmarea aceluia dat.
- el va căuta să obțină succesul cu orice preț
- un eșec ar însemna, în viziunea sa, lipsa inteligenței – dezvăluirea rușinoasă a unei curențe...
- Acest copil nu își va asuma riscuri sau provocări, fiindcă acestea îi pot trăda defectele. Important! defectele sunt de recunoscut și de depășit, ele sunt cheia dezvoltării noastre. Astfel, important e să ne preocupe mai puțin imaginea noastră de „infailibili” și, în schimb, să investim mai multă energie în a învăța

3. ÎNTÂMPINAȚI PROVOCĂRILE CU BUCURIE / SENINĂTATE

- Acceptarea entuziastă a provocărilor este „semnul distinctiv” al *growth mindset*.
  - Un copil cu mentalitate de creștere înflorește în fața unei provocări! Pasiunea pentru testarea propriilor limite este absolut de încurajat și de cultivat, ea fiind cea care îi poate ghida pe copii cu succes până și în cele mai solicitante perioade din viață.
4. Mai mult accent pe efort, antrenament, demersul în sine de a realiza sarcina, și mai puțin laudate una sau alta dintre posibilele calități ale copilului (ex. Deștept, atent...)
  5. De evitat comparațiile între copii, fiecare este în alt stadiu al dezvoltării / creșterii lor și experiențele de viață sunt diferite.

Bibliografie:

<https://www.mindsetworks.com/science/#>

https://www.unco.edu/cebs/psychological-sciences/about-us/faculty-staff/pugh-kevin/dweck_leggett88.pdf

EDUCAȚIA PĂRINȚILOR ÎN AVANTAJUL COPIILOR

Mocanu Angelica-Oana,
G.P.P. „Arhangheli Mihail și Gavriil”, Ploiești

Așa cum fiecare copil este diferit, la fel se întâmplă și cu părinții acestora. De cele mai multe ori, părinții petrec timp cu copiii lor, iar aceștia realizează că toată truda și sfaturile acordate nu sunt suficiente, acuzându-se de greșelile pe care le fac.

Cercetătorii și specialiștii avertizează că, pentru viitorii adulți, părinții trebuie să se comporte diferit față de cum o făceau părinții acestora, datorită schimbărilor care se produc în societate la fiecare pas.

Astfel, în educația copiilor lor, aceștia trebuie să introducă anumite practici, practici necesare pentru adaptarea la societatea în continuă schimbare.

Lăsați copiii să fie independenți!

Toți părinții ar trebui să știe cât de important este ca un copil să facă lucruri pentru el însuși. Fie că este vorba despre teme, mici responsabilități în casă sau relațiile cu cei de vârsta acestuia, cel mai bun lucru pe care îl poate face părintele este să îl învețe să realizeze cât de important este lucrul făcut de unul singur.

Este important ca un copil să simtă și să vadă că este iubit!

În ultima vreme, programul de muncă precum și rețelele de socializare, îngreunează relația părinte-elev, cel dintâi uitând să petreacă timpul necesar pentru a-i arăta acestuia ceea ce simte cu adevărat. Micile gesturi, împărtășirea micilor gânduri, pot întări legătura dintre cei doi și îi pot demonstra copilului cât de mult este iubit și ocrotit.

A cere scuze când se greșește, nu e capăt de țară!

Prin aceasta, părintele îl învață pe copil să recunoască ce a greșit, un lucru destul de important pentru viitorul adult.

Disciplina eficientă este mama unui comportament dezirabil!

Disciplina eficientă nu trebuie confundată cu pedeapsa. Disciplina eficientă îl ajută pe copil să crească sănătos mintal și fericit. Copiii cărora le lipsește această disciplină, au mai multe șanse să devină răsfățați, lacomi și egoiști, luptând în zadar pentru integrarea în societate în perioada adultă.

Datoria principală a părintelui este să își vadă copilul așa cum este el!

Fiecare părinte ar trebui să își vadă propriul copil așa cum este de fapt, și nu persoana care speră că ar putea deveni. Se uită faptul că un copil poate fi și “ un cititor mai tăcut” decât altul care dorește să strălucească pe o scenă sau un teren de fotbal.

Interesați-vă de persoana lui!

Este imperios necesar ca un părinte să știe cu cine își petrece timpul copilul acestuia, în ce mod și-l fructifică.

Există o multitudine de întrebări care îi pot fi adresate copilului, în special pentru a ști dacă este în siguranță și dacă trece prin anumite perioade care îl pot afecta.

Învață copilul ce înseamnă să fii om bun!

Amabilitatea și respectul față de ceilalți sunt două condiții esențiale pe care trebuie să le îndeplinească fiecare adult în adaptarea la viața socială. De aici se poate trage concluzia că un copil , considerat un viitor adult în devenire, poate schimba lumea.

Toate aceste practici sunt niște sfaturi utile, în special pentru această generație de părinți. Conectarea cu copiii zilnic, petrecerea unui timp prețios împreună, pot aduce mici schimbări în perioada copilăriei, dar și în perioada adultă. Părinții trebuie să fie conștienți că trebuie să se adapteze la noile cerințe ale societății și să nu uite că aceștia se oglindesc în comportamentul propriilor copii.

Bibliografie:

1. Macoveiciuc-Chicet Ioana, Cum să educăm copiii mici cu respect și blândețe, București, Univers, 2019.
2. Siegel Daniel, Inteligența parentală- disciplină dincolo de drame și haos emotional, București, Pagina de psihologie, 2020

ARTA COMUNICĂRII DINTRE PĂRINȚI ȘI COPII

Prof. Înv. Preșcolar Moldoveanu Andreea-Claudia
Grădinița cu Program Prolungit și Program Normal “Crai Nou” Ploiești

Comunicarea este o componentă esențială a vieții, componentă care trebuie să fie înțeleasă cât mai corect pentru a-și atinge scopurile. Pentru a stăpâni comunicarea trebuie să o înțelegem, să înțelegem elementele ei de baza. Comunicarea în cadrul familiei și studierea acesteia este importantă din mai multe motive, preponderent fiind faptul că la baza formării unei familii stabile este interacțiunea socială. De fapt, comunicarea din familie este mecanismul pentru experiențele de socializare cele mai timpurii.

Prin observarea și interacțiunea cu membrii familiei se formează comunicarea pentru majoritatea copiilor, moment în care încep și să se gândească la comunicare ca proces. Prin comunicarea cu persoanele semnificative din familie, copiii învață ce pot, sau nu, să anticipeze de la o persoană cu care vorbește. Învață cum funcționează relațiile sociale și cum ar trebui să se comporte în cadrul uneia. Comunicarea este și mijlocul prin care se stabilesc și se mențin reguli privind interacțiunea socială și relațiile sociale. Abilitatea de a comunica eficient este importantă pentru că, prin acest mijloc, oamenii se cunosc unii pe alții, își formează încredere reciprocă și se influențează la nivel comportamental, cognitiv sau emoțional.

Comunicarea poate fi definită ca un schimb de mesaje între cel puțin două persoane, în care limbajul corpului (tonul vocii, expresia feței, poziția corpului) este un aspect fundamental. Comunicarea eficientă se produce atunci când limbajul verbal se combină cu cel non-verbal în mod armonios, în funcție de contextul comunicării. De fapt, comunicarea este o cale prin care indivizii își exprimă sentimentele, gândurile, dorințele, intențiile și experiențele trăite.

Competențele sociale sunt interactive și implică reciprocitatea, sunt dobândite prin învățare (învățarea socială, învățarea prin observare, modelarea sau feedback-ul). Implică comportamente specifice (specificitate situațională), verbale sau non-verbale. În general, fiecare stil parental are efecte vizibile asupra dezvoltării copilului, însă unele studii arată că nu toate efectele sunt consistente pentru că acest proces nu poate fi urmărit izolat. Este important să luăm în considerare și factorii adiționali: cultura în care cresc, vecinii, eventuale traume pe care le-au avut sau statutul socio-economic.

Comunicarea cu copiii nu poate fi amânată pe mâine deoarece mâine este altă perioadă de dezvoltare. Copiii nu pot aștepta. Timpul acordat lor este întotdeauna cel mai important. Dacă părinții așteaptă un moment mai bun, până încheie ceea ce au de realizat la slujbă, până când se simt mai odihniți, până săptămâna viitoare, până anul viitor, copiii deja au crescut și perioada cea mai bună a dispărut deja. Adulții ar trebui să se întrebe dacă oferă într-adevăr copiilor tot timpul pe care aceștia îl merită. Copiii au nevoie să fie ascultați de părinți pentru a realiza aceasta, trebuie ca adulții să comunice cu ei, să fie la dispoziția lor, să-i asculte cu mare atenție. Toate acestea necesită timp. Părinții din zilele noastre se plâng mereu de lipsă de timp.

Comunicarea este un factor de importanță mare atât pentru copil cât și pentru părinte. Ea influențează relațiile dintre copil și părinte la moment, dar și pe viitor. Particularitățile comunicării

dintre părinte și copil sunt influențate de competențele de comunicare formate a părintelui și de competențele de comunicare în formare a copilului, de satisfacerea trebuinței de comunicare a copilului și de comunicarea eficientă din frageda copilărie a copilului cu părintele.

Copiii au nevoie să fie ascultați de părinți. Pentru a realiza aceasta, trebuie ca adulții să fie la dispoziția lor și să-i asculte cu mare atenție. Preșcolarul nu poate dobândi o asemenea maturitate, dar comportamentul lui într-o relație de comunicare poate fi orientat, dirijat, conștientizat pentru a prefera un asemenea mod de a interacționa. La baza unei comunicări eficiente care să nu ducă la blocaje, stau mai multe condiții. Una dintre acestea ar fi inițiativa comunicării care constă în a avea curajul exprimării unei atitudini vizavi de fapta petrecută și în asumarea responsabilității sentimentelor și dorințelor noastre și nu ascunderea exprimării sentimentelor de frica unor posibile repercursiuni negative. Astfel nu este de dorit ca adultul să formuleze și să ia o atitudine superioară prin care își impune supremația fie verbal: “ Tu ești mic nu știi nimic”, “ Azi eu sunt șeful”, “ Când vorbesc eu, tu să taci!”, “ Desenează cum îți spun eu!”, fie nonverbal: privirea “de sus”, încruntată, glacială, evitarea privirii copilului, zâmbet “superior”, ironic. Pentru o comunicare eficientă este preferabilă tratarea copilului de pe poziția de egalitate ca și cum ar fi cel mai bun prieten al nostru, dar acesta să fie conștient de existența unor limite și a unei ierarhii. Comunicând cu copilul este bine ca acesta să simtă că i se acordă atenție, că există tot timpul un contact vizual și o postură care să indice ascultarea, că nu mai are de ce să-i fie frica fiindcă spune ce simte și ce dorește. Altfel spus să simtă că manifestăm respect față de persoana sa.

Problemele de comunicare apar, de asemenea, când părinții încearcă să-i ferească pe copii de situațiile dificile, trimițându-le mesaje de tipul „totul e în regulă”, când, în realitate, este exact invers. Cei mici știu întotdeauna când ceva nu este așa cum ar trebui să fie. Imaginația lor poate crea chiar situații mai stresante decât adevărul. Este foarte nepotrivit să i se spună „totul e perfect”, când nu este. Ei văd adevărul, indiferent de ceea ce li se transmite prin cuvinte, de către adulți.

Comunicarea este o trebuință a copilului de a se putea integra în societate. Trebuința de comunicare la vârsta preșcolară poate fi satisfăcută de părinte deoarece este legat emoțional de el și satisfăcându-i această trebuință influențează relațiile dintre aceștia doi. Comunicare dintre părinte și preșcolar este influențată de competențele de comunicare deja formate a părintelui și de competențele de comunicare în formare a copilului. Părintele este unul din acei care contribuie la formarea competențelor la copil. Este de mare importanță mediul care îl formează părintele pentru acesta. Capacitatea copilului de a imita pe părinte îl ajută să se dezvolte. Comunicarea este un factor de importanță mare atât pentru copil cât și pentru părinte. Ea influențează relațiile dintre copil și părinte la moment dar și pe viitor cu alte persoane.

Bibliografie:

1. Bora, Alina, Predictorii problemelor de comunicare, București, UBB, 2020
2. Crețu T. Psihologia vârstelor. ed. a III-a rev. și ad. Iași: Polirom, 2009.
3. Dinu M. Comunicarea repere fundamentale. București: Algos, 2000.
4. <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/3172/Conf-Tendinte-moderne-Psihologie-2017-p174-180.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
5. Faber A. Comunicarea eficientă cu copiii: acasă și la școală. București: Editura Curtea Veche, 2010.

EDUCAȚIA PARENTALĂ

Prof. Inv. Presc. Moldoveanu Ioana Mihaela
Grădinița step by step cu P.P. și P.N. Licurici Ploiești

Educația parentală reprezintă educația prin care pregătim tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale. Aceasta este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație.

Educația părinților este o formă de intervenție asupra părinților în favoarea educației copiilor lor; este un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);

Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;

Construiește punți de legare între părinți și copii.

Ea presupune, de asemenea, și crearea unor rețele de servicii de sprijin, aparținând comunității locale, și care ajută părinții și familia să folosească serviciile existente și să se implice în viața comunității.

Educația parentală nu urmărește crearea unui mit despre părintele perfect, ci se promovează imaginea realistă despre provocarea și bucuria de a fi părinte, oferind părinților posibilitatea de a se redescoperi pe ei înșiși, de a-și îmbunătăți comunicarea și de a-și dezvolta abilitățile necesare privind îndeplinirea rolului de a fi părinte. Activitățile organizate în cadrul programelor se înscriu într-o logică a prevenirii situațiilor problematice, se focalizează, în special, pe prevenire, și apoi – pe intervenție.

Programele de educație parentală pornesc de la câteva idei fundamentale:

Toate familiile au nevoie de sprijin și susținere în creșterea copiilor, indiferent de nivelul veniturilor, al educației sau de tipul de familie/părinte despre care este vorba în această perioadă în care conștientizarea importanței stimulării dezvoltării copilului, începând de la naștere, este din ce în ce mai răspândită. Capacitatea familiei de a căuta ajutor și de a se lăsa susținută de servicii sau profesioniști reprezintă un punct forte al acesteia. Fiecare familie este unică. În perioada pe care o trăim, familiile se definesc printr-o diversitate în compoziție, statut economic, mediu cultural, valori și credințe la care aderă sau practici pe care le urmează.

Familiile sunt susținute cu cele mai bune rezultate când se arată respect și apreciere față de diferențe, iar mediul de educație în care este înscris copilul reflectă această specificitate.

Părinții sunt recunoscuți drept primul educator al copilului, iar sistemele de educație sunt interesate, pe de o parte, să contribuie la sporirea competențelor părinților, atâta timp cât în prima perioadă de viață (în cele mai multe cazuri, primii doi-trei ani de viață) ei sunt cei care interacționează cu copiii (iar prezența profesioniștilor este cel mai adesea din domeniul medical și social), iar, pe de altă parte, să poată colabora consistent și adecvat la intrarea în instituția de educație timpurie.

Actualmente, societatea noastră se confruntă cu fenomene care afectează familia și pun copilul sub semnul vulnerabilității: numărul sporit al divorțurilor și al familiilor monoparentale, creșterea șomajului în rândul părinților, creșterea numărului mamelor și al copiilor maltratați, sporirea numărului de copii lăsați în grija bunicilor sau altor categorii de adulți. Toate acestea pun în evidență necesitatea formării competențelor parentale prin diverse mijloace și servicii. Scopul lucrului cu familiile este acela de a extinde competențele acestora, nu de a substitui responsabilitățile acestora.

Familia este cea care își asumă răspunderea față de membrii ei, pe care societatea, prin serviciile și resursele propuse, nu o poate prelua, ci doar o susține. Familiile beneficiază cel mai mult atunci, când speranțele, interesele, punctele forte, dar, mai ales, nevoile, îngrijorările sunt în atenția profesioniștilor preocupați de aceste probleme.

Familia este cea care trebuie să răspundă în primul rând nevoilor de securitate ale copilului, care se percepe pe sine ca fiind neajutorat într-o lume a „celor mari”. Familia este mediul în care copilul are nevoie să se simtă securizat, protejat, apărat, nu brusc și agresat. Un mediu familial sănătos din care trebuie să lipsească violența, asupra copilului sau altor membri ai familiei, este o condiție esențială pentru dezvoltarea echilibrată a copilului.

Bibliografie:

1. Educăm cu încredere. Ghidul facilitatorului pentru educația parentală. Biblioteca Pas cu Pas, Chișinău, Editura Epigraf, 2010.
2. Holt România, (2002) Ghiduri de bună practică în asistența socială a copilului și familiei, Editura Lumen, Iași;
3. Stern H. H., (1972) trad. Otilia Ghiulea, Educarea părinților în lume, Editura didactică și pedagogică, București;
4. Simona Maria Glăveanu.(2012), Programe de educație parentală. Training de dezvoltare a competenței parentale. Ediția I. Editura universitară, București
5. Cojocar, S. (2011), Studiul Educația parentală în România, București 38
6. Speranța Farca, coord.(2010), Acasă” la grădiniță! / Ghid pentru părinți. București S

TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTAȚĂ - ARTA DE A FI PĂRINTE

Prof. Nedeia Iuliana

Liceul Tehnologic Tiu Dumitrescu Mihăilești, Giurgiu

A fi părinte a reprezentat dintotdeauna o provocare naturală pentru persoanele care au considerat aceasta o datorie ce trebuie îndeplinită pe tot parcursul vieții și acest lucru poate fi abordat prin prisma fiecărei epoci, regiuni sau spațiu, având la bază universalitatea iubirii părinților față de proprii copii și invers.

Întrucât se cunoaște importanța majoră a perioadei primilor pași pentru dezvoltarea ulterioară, armonioasă a copilului, amintim aici un studiu popularizat pe o platformă cinematografică, ce reliefa moduri total diferite de creștere de până la un an de zile a copiilor, comparând strategiile distincte ale mamelor în special, din regiuni geografice diferite și, deși toate demonstau afecțiune față de aceștia, din cauza factorilor direcți (vârsta, educația, starea de sănătate, starea financiară) și indirecte precum nivelul de dezvoltare a societăților din care acestea proveneau, situația socio-economică, dar și culturală, parcursul de creștere al acestora este unul ce prezintă particularități, toate mamele având ca scop determinarea stării de bine a copiilor și creșterea acestora.

Este deja formată convingerea că educația timpurie poate fi o pârgie esențială de reducere a inegalităților sociale, continuând, am putea spune, cu „cei șapte ani de acasă”, care sunt hotărâtori în procesul de adaptare și integrare la viața școlară și implicit la viața socială.

În ultimii ani, în România, a fost promovată o atitudine pozitivă față de educația parentală prin diferite inițiative care au avut ca scop dezvoltarea abilităților (mai ales prin servicii de informare) și a competențelor parentale (prin proiecte pilot de educație a părinților), în țara noastră acest tip de activitate nebeneficiind de importanța cuvenită până de curând.

Schimbarea așteptărilor sociale în ceea ce privește comportamentele părinților față de copiii lor, pune o presiune suplimentară asupra părinților, aceștia din urmă fiind adesea prinși între exigențele uneori contradictorii ale mediului profesional și cel familial. Prin intermediul educației parentale, copiii sunt ajutați, în mod indirect, să devină independenți, să manifeste empatie, să-și operaționalizeze competențele cognitive și socio-emoționale, să fie responsabili și să aleagă modele corecte, să facă alegeri inteligente și să se implice în procesul de luare a deciziilor în ceea ce îi privește, ca de exemplu prin încurajarea participării copiilor în organizațiile de elevi care îi reprezintă.

În ultimele decenii, statutul și rolul de părinte, cuprinzând atribuții de natură fizică, psihică, socială, culturală și economică, au evoluat, sub influența dezvoltării tehnologice și informaționale a întregii lumi și a diversificării modelelor educaționale, adăugând mereu, noi competențe și abilități. Cu toate acestea, reușita educației nu depinde numai de părinți și de capacitatea acestora de a exersa aceste competențe multiple, ci și de voința instituțiilor chemate să valideze și să valorizeze responsabilitățile și autoritatea parentală, de a fi alături de părinți și de a-i susține în misiunea lor educativă în contextul învățării permanente, al învățării de-a lungul întregii vieți.

Învățarea online a produs mari efecte în cadrul sistemului de învățământ, pe toate planurile, la nivel global, reliefând atât neajunsurile, dar favorizând și apariția și dezvoltarea unor noi oportunități de educare a copiilor, menționând aici în primul rând, cursurile extrașcolare pe care părinții le pot oferi copiilor lor, prin intermediul platformelor educaționale și nu numai, dar și posibilități de vizionare de expoziții plastice puse la dispoziție de muzee care țin pasul cu dinamica societății.

Aceasta ar fi partea frumoasă a lucrurilor, dar, atunci când vine vorba de rețelele de socializare la care copiii au acces prin intermediul telefoanelor și tabletelor, avem de-a face cu un adevărat „război”, între părinții ce doresc să își educe și să își protejeze de pericole copiii și această lume virtuală terifiantă, dar magică pentru mulți.

Securitatea navigării pe internet reprezintă o problemă majoră și totodată o mare provocare pentru părinți, care se văd nevoiți să își adapteze metodele de comunicare cu copiii, instalându-și pe telefon aplicații similare cu cele ale copiilor pentru a rămâne în contact cu aceștia pe tot parcursul zilei, fără a impune un control exagerat însă; vrem – nu vrem, deși părinți (calitatea supremă dintre un adult și un copil), trebuie să avem și calitatea de „prieten”, pe instagram, facebook sau snapchat, de exemplu, pentru a fi informat cu privire la activitatea cotidiană.

Astfel, putem spune că *stilurile parentale pot fi educate, învățate, ajustate și adaptate în funcție de nevoile copilului*. Un stil parental pozitiv presupune practici parentale, care pot fi învățate și exersate de către părinți, pentru supervizarea și monitorizarea copilului, creșterea autonomiei și controlul comportamentelor copilului, construirea unor așteptări realiste față de copil etc. Un comportament parental pozitiv acompaniat de un control moderat sunt asociate cu rezultate pozitive asupra dezvoltării, rezultatelor școlare, stării de sănătate sau integrării sociale a copiilor.

Mai presus de toate elementele teoretizate, implicate în tot procesul extrem de complex de educare a copiilor, consider că este esențial să demonstrăm dragostea față de copii, atenția permanentă la nevoile lor, implicarea față de toate problemele ce pot apărea, dar și preocupare permanentă pentru binele lor; copiii ce au părinți care se adaptează, țin pasul cu schimbările și se preocupă de ei, au mai multe șanse de reușite, aceștia beneficiind de exemplul personal al acestora.

Bibliografie:

1. https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategie_Nationala_Educatie_Parentala_document_de_lucru_ME_2022.

DEZVOLTAREA PARTENERIATULUI GRĂDINIȚĂ-FAMILIE PRIN INTERMEDIUL PROIECTELOR EDUCAȚIONALE

**Olteanu Mariana
Costache Elena Cătălina
Grădinița Step by Step cu PP și PN „Licurici” Ploiești**

În prezent, lumea a devenit din ce în ce mai complexă, dar și mai problematică, educația fiind chemată să răspundă transformărilor apărute, să pregătească subiecții educaționali pentru etapele premergătoare maturității. De aici și necesitatea identificării nevoilor de informare a părinților preșcolărilor și analiza tipurilor de activități derulate în grădinițe.

Un copil ar trebui să beneficieze de un cadru propice de dezvoltare, iar această sarcină aparține într-o proporție destul de mare familiei sale, sarcină care poate fi îndeplinită sută la sută doar printr-o colaborare eficientă cu grădinița.

Familia este cea care oferă copilului în primul rând un mediu afectiv, dar și social, cultural. Mediul familial (sub aspectul afectiv) reprezintă „o școală” a sentimentelor pentru că cel mic trăiește în acest mediu o gamă diversificată de relații interindividuale, copiindu-le ulterior prin joc în propria conduită.

Grădinița reprezintă prima forma de învățământ cu care familia și copilul iau contact. Aceasta poate oferi părinților o viziune obiectivă în ceea ce privește copilul, sprijină și orientează familia cu privire la educația preșcolărilor.

Cadrul didactic are datoria să lucreze cu familiile copiilor în vederea organizării activităților zilnice, asigurării educației și întâmpinării nevoilor. Un aspect de luat în seamă este acela că familia învață împreună cu cei mici.

Familia și grădinița reprezintă doi factori esențiali în vederea formării preșcolărilor ce sunt condiționați de o manieră comună de lucru și de o bună cunoaștere reciprocă. Relația dintre familie și grădiniță a avut întotdeauna un rol fundamental în evoluția socială, psihică, dar și intelectuală a beneficiarului educației (preșcolărilor).

Cadrul didactic trebuie să ofere familiei diferite ocazii de a se implica în derularea activităților grădiniței, comunicând zilnic cu aceștia (progresul sau regresul realizat de preșcolar). Există familii mai dornice de implicare și familii mai puțin dornice, de aceea conținutul discuțiilor cu părinții vor depinde și de acest fapt.

De-a lungul timpului s-a constatat că există multiple căi de implicare a familiilor în educația preșcolară. Anumiți părinți se prezintă la întâlnirile grupei, alți părinți pot trimite materiale confecționate acasă ce au legătură cu tema săptămânii sau pot participa la activitățile desfășurate zilnic la grupă.

Motivele necesității existenței unui parteneriat grădiniță-familie într-o unitate de învățământ preșcolar sunt numeroase. Dintre acestea enumerăm următoarele: cunoașterea și dezvoltarea caracteristicilor personale, a aptitudinilor copiilor, pentru exersarea abilităților educaționale de bază (autoservire, învățare, relaționare, autocontrol), cât și pentru identificarea dificultăților comportamentale, sociale, emoționale și de învățare ale copiilor. De asemenea, se evidențiază și nevoia de facilitare a procesului de pregătire pentru școală și viață, de adaptare a copiilor la cerințele grădiniței, dar și a instituției la nevoile individuale ale preșcolarilor.

Trebuie să vedem parteneriatul educațional ca un factor de natură pozitivă ce vine în sprijinul dezvoltării unei instituții. Acest lucru presupune o participare activă din partea tuturor celor implicați (director, cadre didactice, copii și alte instituții din comunitate) constituind în același timp un punct forte în vederea stabilirii unei conexiuni propice între parteneri.

Una dintre motivațiile cadrelor didactice este integrarea grădiniței în mediul comunitar ca partener egal și consecvent. Cu toate că relația de parteneriat grădiniță-familie se construiește zi de zi printr-un schimb de informații reciproce, prin această zi s-a încercat o astfel de abordare, care să includă toți factorii răspunzători de dezvoltarea ulterioară a personalității preșcolară.

Parteneriatul grădiniță-familie este o formă a parteneriatului pedagogic, noțiune introdusă în ultimii ani mai accentuat în domeniul educațional. Acesta reflectă modificările înregistrate la nivelul relațiilor existente între instituțiile implicate direct și/sau indirect în proiectarea și realizarea obiectivelor sistemului educațional: grădiniță, școală, familia, comunitatea locală, agenții sociali (economici, culturali, politici, religioși etc.), factori de asistență socială etc.

Parteneriatul pedagogic derulat între grădiniță și familie presupune implicarea părinților și a personalului sau instituția familiei și cea a grădiniței prin reprezentanții pe care fiecare îi delegă pentru a-și face cunoscute atât interesele, cât și nevoile, drepturile și obligațiile, pentru a negocia în procesul luării deciziilor cu privire la tot ce ține de educație.

Conform literaturii de specialitate parteneriatul ce se derulează între grădiniță și familie implică „crearea de structuri democratice care permit promovarea drepturilor și responsabilităților ambilor parteneri, oferirea mijloacelor necesare pentru a-și juca rolurile lor complementare.”

În cadrul parteneriatului menționat anterior se pune la dispoziția părinților posibilitatea de a avea roluri constructive și responsabile, de a deține un aport activ în luarea deciziilor educaționale la diferite niveluri (începând cu deciziile de la nivel local, regional, până la cele de la nivelul politică națională a educației). Acesta lucru duce la faptul că părinții, pentru a-și îndeplini cu succes funcția de partener al instituției școlare în educația copiilor, să fie pregătiți, să beneficieze de sprijin și înțelegere din partea grădiniței. Parteneriatul dintre grădiniță și familie nu se naște și desfășoară de la sine. Pentru a realiza parteneriatul între cele două părți implicate cu succes sunt importante activitățile de educație a părinților (prin intermediul grădiniței). Un astfel de parteneriat nu este posibil fără a avea în vedere educația părinților, cum nu se poate discuta de educația părinților în absența colaborării lor cu grădinița.

În concluzie, orice sistem de educație oricât de avansat ar fi în prezent dacă se lovește de indiferență sau opinii divergente din partea părinților rămâne neputincios. Atragerea lor ca parteneri în actul educațional, valorificarea potențialului educativ al familiei și coordonarea eforturilor grădiniței și familiei către obiective comune sunt ținte către care tinde societatea actuală și sistemul de educație.

BIBLIOGRAFIE:

- Băran- Pescaru., A., *Familia azi. O perspectivă sociopedagogică*, 2004, Editura Aramis, București
Mitrofan., I., Mitrofan., N., *Familia de la A la Z*, 1991, Editura Științifică, București
Schaub, H., Yenke, K., *Dicționar de educație*, 2007, Editura Paperback – traducerea DocSlide.
Stănciulescu., E., *Sociologia educației familiale.*, 1997, Editura Polirom, Iași

EFICIENȚA PROGRAMELOR DE EDUCAȚIE PARENTALĂ

Prof. Oncică Clarisa Alina
Școala Gimnazială nr. 200, București

Eficiența programelor de educație parentală și capacitatea lor de a optimiza comportamentele parentale, dar și dezvoltarea copiilor este condiționată de o serie de factori (Riley, 1994), pe care îi avem în vedere în analiza programelor din România:

- *Abordarea ecologică:* programele cele mai eficiente nu se concentrează exclusiv pe comportamentele părinților, ci iau în calcul sistemele și rețelele sociale din jurul relației părinte-copil, fiind interesate deopotrivă de politicile și reglementările pieței muncii, sănătății, educației, de vecinătate și comunitate etc., acestea influențând major practicile parentale.
- *Durata:* programele cele mai eficiente sunt cele pe termen lung, cele pe termen scurt reușesc doar să informeze, dar nu să și schimbe convingeri și comportamente.
- *Staff-ul:* studiile de evaluare a programelor de educație parentală au arătat că educatorii parentali sau facilitatorii acestor programe sunt considerați de beneficiari mai importanți chiar decât conținuturile care le-au fost transmise, în primul rând datorită abilităților lor de comunicare și empatie, și nu în primul rând datorită background-ului educațional.
- *Specificitatea programului,* în funcție de vârsta copilului și obiective particulare avute în vedere: programele cele mai eficiente sunt cele care se adresează unor probleme specifice, cum ar fi prevenirea abuzului asupra copiilor, sau prevenirea comportamentelor deviate la adolescenți și sunt întotdeauna strâns corelate cu vârsta copilului.
- *Capacitatea de a valorifica punctele tari și resursele părinților,* căutând să identifice și să aprecieze punctele tari ale părinților, și nu distanța sau diferența față de un model ideal.
- *Capacitatea de a tolera și de a celebra diferențele:* cele mai bune programe sunt cele flexibile, care evită abordările dogmatice, care încurajează creativitatea părinților și care recunosc faptul că aceștia sunt autoritatea care decide în final ce sfaturi se potrivesc cel mai bine copilului și familiei sale. La acest criteriu se adaugă adaptarea programelor la specificul cultural al grupurilor beneficiare (Barth, 2009), care asigură receptare adecvată a acestora de către părinți și copii.

Bibliografie:

Cojocaru, S., Cojocaru, D., 2011, Educatia parentala in Romania. Studiu UNICEF.

FAMILIA ȘI GRĂDINIȚA – PARTENERI ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

Prof. înv. preșcolar Onea Carmen
Prof. înv. preșcolar Cernea Mariana
Grădinița cu P.P. nr. 16, Târgoviște

Învățământul preșcolar actual urmărește abordarea integrală a copilului și a educației sale, implicarea familiei și a comunității în educația copilului, dezvoltarea politicilor educative de responsabilizare, precum și dezvoltarea organismelor societății civile care să promoveze alternative educaționale specifice vârstei 0-6/7 ani. Pentru realizarea acestor obiective este necesar ca societatea să conștientizeze și să respecte drepturile copilului, să schimbe mentalitățile, să aducă o nouă viziune privind copilul ca membru al comunității, să ajute la formarea unor relații de tip democratic referitor la copil, familie, comunitate și grădiniță.

Conștientizarea părinților asupra rolului și importanței educației timpurii reprezintă imperativul reformei învățământului preșcolar; o colaborare de succes dintre grădiniță și familie sporește înțelegerea și sensibilitatea față de nevoile copilului, potențând astfel reușita integrării în ciclul primar.

Grădinița și familia reprezintă cei doi poli de rezistență ai educației, care contribuie prin mijloace specifice la formarea și dezvoltarea copilului pe toate planurile. Familia și grădinița au un interes comun: educația copilului și pregătirea lui pentru integrarea cu succes în viața socială și mai târziu în școală. Rolul familiei nu se poate limita doar la asigurarea condițiilor de viață pentru copil, la supravegherea lui, ci trebuie văzut ca factor principal în educația și socializarea copilului precum și ca un continuator al cerințelor impuse de practica educațională.

Colaborarea dintre familie și grădiniță este esențială în procesul de formare și dezvoltare a preșcolarului; aceste două componente trebuie să interrelaționeze în mod permanent pentru a se realiza un proces instructiv-educativ eficient și benefic în slujba preșcolarului.

În vederea consolidării relației dintre grădiniță și familie am inițiat, la nivelul grupei, un **parteneriat educațional**, în care părinții au fost implicați permanent în activitatea grădiniței, fiind priviți ca participanți activi ai mediului educațional. Astfel, părinții și-au format deprinderea de a se implica permanent în toate activitățile desfășurate cu copiii, conștientizând rolul major pe care îl are grădinița în procesul de formare a copilului.

Scopul principal al parteneriatului a fost dezvoltarea colaborării dintre familie și grădiniță, menținerea unei relații pozitive, precum și stimularea părinților în vederea implicării lor în activitățile didactice de formare și dezvoltare a personalității copilului pentru integrarea lui în viața socială.

Obiectivele stabilite:

- Crearea unui mediu educațional optim, favorabil unei bune dezvoltări a copilului, conform cu nevoile și necesitățile sale;
- Organizarea de activități (întâlniri, work-shop-uri, programe artistice etc.) cu participarea părinților și a copiilor;
- Implicarea părinților în organizarea și desfășurarea unor activități extracurriculare;
- Informarea și consilierea permanentă a părinților cu privire la progresul și rezultatele înregistrate de preșcolar;
- Inițierea unor acțiuni comune pentru sărbătorirea unor evenimente speciale.

Metode, tehnici de lucru: ședințe cu părinții, dezbateri, activități de consiliere, expuneri, filmări ale activităților distractive și a serbărilor, fotografii și produse de la activități.

Rezultate așteptate:

Schimbarea premiselor relației grădiniță-familie;

Implicarea părinților în acțiunile din grădiniță și implicit de la grupă și acordarea sprijinului necesar;

Îmbunătățirea atitudinii părinților față de grădiniță și față de procesul instructiv-educativ;

Evaluarea proiectului:

Convorbiri cu părinții, chestionare;;

Filmări ale serbărilor organizate, fotografiile de la activitățile demonstrative și activitățile extracurriculare desfășurate;

Expoziții, album foto.

Mediatizarea proiectului/ Diseminarea rezultatelor:

Prezentarea proiectului la nivelul comisiei de curriculum;

Prezentarea activităților în cadrul ședințelor cu părinții;

Postarea activităților pe adresa de facebook a grădiniței.

Finalizarea proiectului: aprecieri asupra reușitei proiectului, postarea de fotografii și filmări de la activități; realizarea unui album al grupei.

Dintre activitățile desfășurate în cadrul parteneriatului cu părinții enumerăm:

„Bine ați revenit la grădiniță!”- întâlnire cu părinții, aspecte organizatorice;

„Părinții și educatoarele – modele în educarea copilului preșcolar” - dezbateri privind rolul părinților și a cadrelor didactice în educarea copiilor;

„Toamnă, să te duci cu bine!” - work-shop;

„Am plecat să colindăm!” - program artistic;

Parcursul copilului pe semestrul I - discuții, chestionar;

„Cum să devin un părinte bun, competent?”- masă rotundă;

„La mulți ani, mămică!” – activitate dedicată mamelor;

”Săptămâna verde”- activități extracurriculare desfășurate împreună cu copiii și părinții;

„Violența verbală/fizică- efectele asupra dezvoltării copilului – lectorat;

„De ziua ta, copile drag!” - jocuri distractive și de mișcare;

„Cum să ne cunoaștem copiii mai bine?” - consilierea individuală a părinților.

Una dintre activitățile reușite a fost ”Toamnă, să te duci cu bine!”, realizată la finalul proiectului tematic „Toamnă, toamnă harnică” în care copiii au lucrat cot la cot cu părinții, au realizat produse minunate și au petrecut împreună, timp de calitate.

În cadrul acestui work-shop, copiii și părinții au decupat și au lipit fructe/legume și flori de toamnă, realizând ”Cărticica mea de toamnă”; au realizat o păpușă personalizată din grâu pentru a o pune la încolțit și și-au dovedit creativitatea și originalitatea cu „Tabloul de toamnă” realizat din materiale din natură.

Atât copiii cât și părinții au fost extrem de entuziasmați și emoționați, zâmbetele și buna dispoziție simțindu-se pe toată durata activității. Feed-back-ul a fost unul pozitiv, părinții au apreciat și ne-au mulțumit că au avut parte de asemenea momente împreună cu copiii lor.

Această activitate desfășurată împreună cu părinții și copiii a consolidat relația dintre grădiniță și familie, părinții conștientizând rolul activităților din grădiniță dar și importanța implicării lor în procesul educațional.

Educatorea trebuie să găsească o punte de legatură cu familia, arătându-le părinților noi căi spre educație în beneficiul copiilor și să construiască o relație pozitivă, bazată pe încredere și colaborare reciprocă.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Curriculum pentru educație timpurie*, M.E.C.T., 2019;
2. *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, București: Editura Vanemonde, 2010;
3. Baciu, Amelia-Cazan, Carmen Aurelia-Chendea, Cătălina-Cobzariu, Ciprian-Ioachim, Magdalina-Mihalcea, Taisia- Oneț, „*Educația părinților*”, București: MarLink, 2006.

METODE DE REALIZARE A EDUCAȚIEI PARENTALE LA NIVELUL EDUCAȚIEI TIMPURI

**Panait Adela, profesor pentru învățământul preșcolar
Grădinița cu Program Normal Pantazi, Valea Călugărească, Prahova**

Educația timpurie pornește de la ideea că vârstele mici constituie baza personalității, iar pentru reușita educațională a copilului e necesar să fie antrenați toți “actorii” cu care acesta interacționează, începând cu membrii familiei, personalul din instituțiile de educație și terminând cu comunitatea. Rolul de părinte implică foarte multe cunoștințe și abilități necesare zi de zi, dar aceste cunoștințe și abilități nu sunt înnăscute și nici nu apar atunci când devii părinte.

În epoca modernizării și a tendințelor în sfera tehnologiilor computerizate, Educația parentală se impune ca o strategie optimă în ajutorul părinților. În scopul achiziționării părinților cu noile metode educaționale parentale au fost create *programe de educație parentală*. *Programa de educație parentală* reprezintă instrumente de prevenire/ intervenție utilizate tocmai pentru a-i sprijini pe părinți să-și dezvolte practici parentale sănătoase, atât în prezența condițiilor nefavorabile de viață, cât și în absența acestora. Chiar dacă, la această vârstă, grădinița reprezintă principalul centru cultural educațional în comunitate, iar societatea are o influență considerabilă asupra creșterii și dezvoltării copilului, familia este cel mai apropiat context social al copilului. Tocmai de aceea, *programele de educație parentală* propun modalități pozitive de interacțiune a părinților în viața copilului, fapt ce vor asigura o bună creștere, îngrijire și dezvoltare a copilului. Prin aceste programe nu se urmărește crearea unui mit despre părintele perfect, ci se promovează imaginea realistă despre provocarea și bucuria de a fi părinte, oferind părinților posibilitatea de a se redescoperi pe ei înșiși, de a-și îmbunătăți comunicarea și de a-și dezvolta abilitățile necesare îndeplinirii rolului de a fi părinte.

Potrivit literaturii de specialitate, pot fi aplicate mai multe metode, în funcție de gradul de intervenție la nivelul educației parentale:

❖ **Programe de informare.** Sunt programele care urmăresc, în principal, să ofere informații părinților, prin diverse canale, în ceea ce privește drepturile copilului, responsabilitățile parentale, nevoi ale copiilor, noțiuni despre dezvoltarea copilului, despre igienă, boli, alăptarea nou-născutului, vaccinări, îngrijirea copilului etc. În general, cele mai frecvente informații oferite părinților (în cadrul unor campanii de informare) sunt cele legate de aspectele medicale, fiind însoțite permanent de sfatul de a consulta medicul. Din această categorie fac parte și programe de informare din maternități sau secții de pediatrie, care pun accent pe îngrijirea, nutriția și observarea copilului de vârstă mică.

❖ **Workshop-ul** este considerat a fi “primul nivel real de educație parentală” pentru că se reduce asimetria puterii dintre specialist și participanți în condițiile unor interacțiuni intense în cadrul grupului și se poate realiza funcția de împuternicire a părinților. Este forma cea mai adecvată unei

intervenții de grup specializate, dar care păstrează rolul de specialist și expert al educatorului parental.

❖ **Grupuri de discuții sau grupuri de suport.** Sunt considerate forme de organizare a educației parentale care pun accent pe latura reflexivă și pe rolul de facilitator al educatorului parental. Este o formă care potențează specificul cultural al mediului în care se desfășoară programul de educație parentală, valorifică experiența părinților și susține caracterul de empowerment al programului.

❖ **Evaluare sistematică și intervenție planificată** implică vizite la domiciliu și grup de lucru intensiv, specializat pentru diferite aspecte ale exercitării parentalității în condițiile existenței unei probleme specifice. Această formă de organizare a cursurilor de educație parentală a fost identificată în practica a două organizații care oferă servicii de educație parentală pentru părinții care au copii cu dizabilități.

❖ **Intervenție clinică.** Este tipul de intervenție destinat părinților care se confruntă cu diferite probleme care creează disfuncții majore în familie, ce afectează relațiile cu copiii și generează crize majore în mediul familial. În cazul programelor analizate, intervenția clinică este planificată în cadrul programelor mici (cu un număr redus de beneficiari) și care se concentrează asupra unor categorii de părinți cu probleme specifice (adolescenți delincvenți, adolescenți cu dizabilități etc.) și are nevoie de o expertiză specifică în domeniul terapeutic sau clinic (nu orice educator parental este capabil de intervenție clinică, pentru aceasta este necesară o pregătire specializată).

*Metoda cea mai adecvată pentru educația copilului este **dialogul** care poate avea loc în orice împrejurare: plimbare, joacă, diverse vizionări, muncă, vizite, excursii etc.*

Jocul este cea mai bună psihologie inversă

• Un tată povestește cum i-a făcut pe copii să mănânce legumele din farfurie, mereu abandonate, în ciuda rugămintelor părintești. „Le-am pus la mine pe farfurie și le-am spus celor mici că toate sunt ale mele și nu au nici o șansă să le fure, să le mănânce ei. În timp ce încercam să-l împiedic pe unul din ei să se apropie de ele, celălalt se strecura și le mânca. Un alt joc este ca cei mici să-și mănânce legumele cu spatele la mine, apoi să anunțe că nu vor să se atingă de ele. Când mă prefăceam indignat și veneam să le controlez farfuriile, zice acel tată, copiii se distrau pe cinste când vedeau uimirea mea prefăcută în fața farfuriilor goale.“

• *Trezirea de dimineață:* „Când eram copil, refuzam să mă scol devreme. Mama mi-a propus să-l păcălim pe tata, să-l facem să creadă că încă dorm când el vine să mă trezească. Mă pune să mă îmbrac și să mă ascund sub pătură, să mă prefac că dorm. Tata venea să mă trezească și rămânea mereu cu gura căscată, pentru că eu eram gata îmbrăcat și pregătit. Acest joc a mers pentru mine ani de zile, niciodată nu m-am întrebat dacă nu cumva eu sunt cel păcălit.“

• *Lasă copilul să aleagă.* Copiilor le place să poată decide ei, acest lucru le mărește sentimentul de control. Autonomia este unul dintre factorii motivatori cei mai puternici. Dacă refuză tot ce este legumă din farfurie, le poți spune că au dreptul să aleagă între mazăre și morcovi, de

exemplu. Dându-i această libertate, pui de fapt puterea în mâinile lor, astfel că nu vor avea de ce să riposteze. Lăsându-l pe copil să aleagă, îi crești sentimentul de autonomie și, în același timp, îi pui în față opțiuni care sunt acceptabile și pentru tine.

•*Folosește competiții și premii.* Prin psihologia inversă, poți transforma o activitate neplăcută pentru copii într-un concurs. Dacă cei mici nu vor să-și strângă jucăriile din cameră, spune-le că le pot lăsa acolo, dar te gândești să dai un premiu celui care umple cel mai repede un coș cu jucării. Poți să participi și tu la competiție, spunând copilului: „Pariez că eu strâng jucăriile astea mai repede decât tine.” „Copilul meu se opune, de câte ori îi spun să pună jucăriile la loc, dar îi plac concursurile și să fie cronometrat când face ceva, ca să arate cât este de rapid. Așa că am găsit o metodă nouă. Îl provoc să pună cât mai repede în cutie jucăriile roșii. Apoi, îl întreb dacă le poate pune mai repede pe cele albastre. Pe cele verzi. Și așa mai departe, până când toată camera este curată.“

Deseori părinții acționează într-o manieră mai puțin sănătoasă pentru propriul copil, nu pentru că nu sunt părinți buni, ci pentru că nu cunosc metodele corecte de educare a copilului. În aceasta va și consta misiunea programelor de educație parentală. Schimbarea nu poate fi impusă ca o dogmă de rigurozitate, ci trebuie să rezulte drept o necesitate, o metodă alternativă devenită peste ani o practică de succes.

Bibliografie:

1. Chirilenco S., Tăutu A., Cutasevici A. “Educație familială. Strategii de informare/pregătire a părinților pentru funcția lor educativă”; Chișinău; Bons Offices, 2005
2. “Educăm cu încredere. Ghidul facilitatorului pentru educația parentală”; Biblioteca Pas cu Pas, Chișinău, Editura Epigraf, 2010
3. Simona Maria Glăveanu, “Programe de educație parentală. Training de dezvoltare a competenței parentale”, Ediția I, Editura Universitară, București, 2012
4. Stern H. H., (1972) trad. Otilia Ghiulea, “Educarea părinților în lume”, Editura Didactică și Pedagogică, București

STILURILE PARENTALE ȘI EFECTELE ACESTORA ÎN DEZVOLTAREA PSIHO-EMOȚIONALĂ A COPIILOR

Păun Elena Alexandra
Grădinița cu Program Normal nr. 2, comuna Berceni, Prahova

Mediul familial este diferit de la o familie la alta. Modul în care acesta influențează personalitatea copilului este fundamental. Acesta este definit ca o „formațiune psihică foarte complexă, cuprinzând ansamblul de stări psihice, moduri de relaționare interpersonală, atitudini, nivel de satisfacție ce caracterizează grupul familial o perioadă mai mare de timp” (Mitrofan, 1991, p. 72). Acesta acționează ca un filtru între influențele educaționale exercitate de părinți asupra copiilor și asupra personalității acestora.

Climatul familial determină comportamentul copilului, dă startul dezvoltării psihice a acestuia. Nu se poate vorbi despre un climat familial pozitiv decât în condițiile înțelegerii copilului ca persoană ce are nevoie de considerație și recunoaștere, de dragoste, îndrumare, sprijin și respect. Securitatea afectivă, armonia, jocul rolurilor în familie, nivelul de integrare a familiei în viața socială constituie factori care contribuie la asigurarea unui climat familial înalt calitativ.

Dacă încercăm să explicăm mecanismul prin care se produce această influență parentală asupra dezvoltării psihice a copilului, ajungem la concluzia că faptele, viața de zi cu zi, interacțiunile adulților sunt receptate și învățate de către copii. Pe de altă parte, un alt factor determinant este modul în care părinții răspund nevoilor copilului.

În contextul actual, părinții tind spre a ușura viața copiilor, chiar dacă intenția acestora este una pură, rezultatul nu este unul favorabil dezvoltării psihologice a copiilor: „Nu vă dizabilitați copiii făcându-le viața mai ușoară”- Robert A. Heinlein. Părinții supra-protectivi, autoritari au tendința de a face totul pentru copiii lor, de a controla toate comportamentele copiilor, privându-i pe cei mici de a alege singuri (sau doar îndrumați), deoarece acest comportament le creează siguranță părinților, însă nu și celor pe care îi educă.

În literatura de specialitate s-au creat diverse teorii și opinii cu privire la cele mai bune modalități de a educa copiii, precum și diferite niveluri de timp și efort pe care părinții sunt dispuși să le investească. În 1971, D. Baumrind dezvoltă o teorie a stilurilor parentale și le clasifică în: **stilul parental autoritar, autoritativ (flexibil), permisiv**. Mai târziu, (în anii 1980), a fost adăugat un al patrulea, **stilul parental neglijent**. Fiecare stil are anumite caracteristici și influențe diferite asupra dezvoltării copilului:

- **Stilul autoritativ/flexibil** caracterizat prin suport și control ridicat, constă în educarea copiilor prin explicarea tuturor regulilor și acțiunilor. Cei ce adoptă acest stil dau dovadă de afecțiune, atenție, oferă autonomie, impun limite și pretenții rezonabile, implică copilul în discuțiile de familie, acceptând și ideile lui și corectează comportamentele indezirabile ale copilului prin discuții și oferirea de alternative. Acestui stil i se asociază maturitatea socială, stimă de sine, autocontrol.
- **Stilul autoritar** este caracterizat prin suport scăzut și nivel ridicat de control. Părinții impun cereri care nu răspund neapărat nevoilor copilului, ei fixează limite înalte, dorind conformitate și supunere necontestată.

Cei ce aplică acest stil în educația copiilor lor nu sunt sensibili la nevoile copiilor, nu acordă dreptul la replică, descurajând, astfel, independența și individualitatea. Stilul autoritar este caracterizat de un control dur, reguli rigide, care dacă nu sunt respectate cu strictețe sunt urmate de pedepse fizice și umilire, iar comunicarea este aproape inexistentă. Copiii unor astfel de părinți devin limitați din punct de vedere al creativității, curiozității și spontaneității. De asemenea, copiii au rareori inițiative. Sunt retrași social și depind de alții pentru a decide ce este corect.

- **Stilul permisiv** caracterizat prin niveluri scăzute de control și relative de susținere ridicat este un stil pe care părinții nu cer nimic în schimb, dar oferă, nu impun limite, nu-și impun controlul lăsând la atitudine copiilor să-și reglementeze comportamentele și să ia singuri decizii. Un copil educat de acest stil parental devine imatur, impulsiv, inconsecvent în atingerea scopurilor, rebel și cu stima de sine scăzută. Are dificultăți în a-și controla impulsurile și devine neascultător și rebel atunci când li se cere să facă ceva care ar putea intra în conflict cu dorințele lor de moment. Acesta este exagerat de dependent de adulți și manifestă mai puțină implicare în sarcinile școlare decât copiii ai căror părinți exercită mai mult control. Legătura dintre stilul parental permisiv și dependent și rezultatele slabe la învățătură este specifică mai ales băieților. O serie de studii au concluzionat că parenting-ul autoritar și neglijabil este asociat cu prezența simptomelor de internalizare la copii probabil din cauza lipsei de acceptare / implicare care caracterizează aceste stiluri parentale.
- **Stilul neglijent și neimplicat** este caracterizat prin suport foarte scăzut și control la fel de scăzut. Cercetările au arătat că cele mai grave rezultate ale dezvoltării copiilor au fost asociate cu un stil parental neglijent și neimplicat. Copiii educați de părinți neglijenți sunt predispuși la probleme comportamentale precum, agresivitate, accese de furie înainte de vârsta de trei ani, stimă de sine scăzută și sunt mai puțin competenți decât ceilalți copii. Ei au tendința de a deveni ostili și antisociali spre adolescență. (Sigelman, 1999)

Copiii se dezvoltă cel mai bine atunci când au dragoste, dar și limite. Dacă părinții sunt permisivi sau neglijenți, și oferă educație cu puțină îndrumare, copilul îi va fi greu să învețe autocontrolul și va deveni foarte egoist, neliniștit și fără direcție. Dacă primesc prea multă îndrumare, ca și copiii cu părinți autoritari, ei vor avea puține șanse să învețe să se bazeze pe sine, ceea ce poate duce la o lipsă de încredere în abilitățile lor de luare a deciziilor.

Bibliografie:

- Baumrind, D., *Effects of Authoritative Parental Control on Child Behavior*, *Child Development*, 1966
- Baumrind, D., Black, A. E., *Socialisation Practices Associated with Dimensions of Competence in Preschool Boys and Girls*, 1967
- Sigelman, C., K. Lifespan, *Human Development*, Third Edition, Brooks/Cole Publishing Company, 1999
- Spera, C., *A review of the relationship among parenting practices, parenting styles and adolescent school achievement*, *Educational Psychology Review*, 2005

ROLURILE PARENTALE

Prof. înv. primar Petruc Mădălina
Prof. înv. primar Petcu Aurelia
Școala Gimnazială Drăgănești, Prahova

A fi părinte este pentru fiecare dintre noi o mare bucurie. Prin ochii mici care ne privesc cu dragoste, putem vedea și înțelege rostul nostru. Dar, dincolo de bucuria nemărginită, apar și o serie de responsabilități cărora suntem obligați să le facem față. Un copil nu este asemenea unei plante. El nu are nevoie doar de îngrijire, lumină și apă pentru a se dezvolta așa cum ne dorim! Un copil nu este asemenea unui mic animăluț, care are nevoie doar de un adăpost sigur, hrană și apă pentru a crește. Nevoile copiilor sunt mult mai mari și mai diverse!

- ✚ Copiii au nevoie de dragoste!
- ✚ Copiii au nevoie de încredere!
- ✚ Copiii au nevoie de implicare, de comunicare, de joc împreună cu părinții lor!
- ✚ Copiii au nevoie de libertate!
- ✚ Copiii au nevoie de alți copii cu care să se joace, să comunice!

În literatura de specialitate se face distincție între următorii termeni: educația părinților, educația parentală, educația familială.

Educația părinților se referă la inițierea și susținerea capacităților, competențelor și comportamentelor parentale deja manifestate.

Educația parentală este și educația prin care pregătim tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale. Ea este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație.

Educația familială se referă la construirea deprinderilor, valorilor și normelor vieții în comun în familie. Ea are în vedere toți membrii acesteia și deci o sferă mai mare decât educația parentală și desemnează un câmp de practici parentale, de cercetări și de intervenții care privesc familia în diversele sale funcții educative, cuprinzând, în același timp, și sensul restrâns de activitate educativă a familiei.

Educația părinților este o formă de intervenție asupra părinților în favoarea educației copiilor lor, un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

- Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);
- Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;
- Construiește punți de legare între părinți și copii.

Copiii au mare nevoie de părinți, fără să-și dea seama de acest lucru. Personalitatea lor poate fi modelată discret, cu mult tact și mai ales cu argumentele cele mai raționale de care dispunem. Orice amestec brutal în sufletul copilului îi creează resentimente și-l îndepărtează de părinți sau de profesor. Noi, cadrele didactice, nu putem rămâne indiferenți la dramele copiilor cu părinți excentrici sau conservatori, părinți „de duminică”, părinți „de concediu” sau, dimpotrivă, părinți care trudesc, se luptă cu greutățile vieții să-și educe copiii, părinți educați sau părinți care încearcă să se autoeduce.

Părinții trebuie să fie buni ascultători și să găsească timpul necesar pentru a comunica cu copilul. Când copilul dorește să comunice ceva, părintele trebuie să întrerupă orice activitate, acordându-i atenția cuvenită, renunțând la atitudinea dominatoare. O slabă comunicare poate crea probleme emoționale, copilul pierzându-și încrederea în adulți și retrăgându-se într-o lume a sa.

Familia are un rol important în parcurgerea cu succes de către elevi a diferitelor trepte de învățare. Anumiți factori familiali duc la nereușita școlară, cum ar fi: dezorganizarea familiei, lipsa de supraveghere, interesul redus al părinților pentru pregătirea școlară a copiilor, lipsa legăturii părinților cu școala și starea materială precară.

În ceea ce privește familia se diferențiază trei grupe de greșeli educative ale părinților: grija excesivă, severitate excesivă și indiferență.

În familiile cu părinți hiperprotectori copiii sunt neliniștiți, fricoși, dependenți, greu adaptabili. În cazul în care avem de a face cu părinți inconsecvenți, oscilanți, care trec de la asprime exagerată, la exces de protecție, îngăduință și răsfăț, copiii au dificultăți în comportare, tulburări de echilibru emoțional și afectiv.

Unii părinți țin neapărat să-și vadă realizate prin copii propriile lor aspirații, dorind chiar să le impună o anumită profesie. Din această cauză școlarul intră în conflict cu posibilitățile lui de efort, fiind supus unei supraîncărcări ce poate avea repercusiuni de natură psihică. La fel de grav este și dezinteresul față de educația copilului. În cazul în care tatăl este prea exigent iar mama prea indulgentă nu se poate realiza educația, în subconștientul copilului născându-se opoziția tată-mamă. Atunci când ambii părinți sunt exagerat de severi climatul educativ va fi aspru, copilul va avea stări de neîncredere în forțele proprii, va fi impulsiv, gata de apărare sau dimpotrivă se va lăsa pedepsit pentru orice.

Părintele este pentru copil și un bun educator, el trebuie să-i stimuleze efortul, spontaneitatea, fantezia, inițiativa, independența, încrederea în sine. Pentru aceasta părinții ar trebui:

- ❖ Să-și cunoască bine copilul, observându-l și antrenându-l de mic în activități, ținând cont însă de posibilitățile lui psiho-fizice;
- ❖ Să asigure copilului în casă un spațiu al lui, un loc în care să se poată odihni, juca, în care să poată experimenta, citi și visa sub supravegherea părinților;
- ❖ Să-i permită să se antreneze în activitățile extrașcolare pentru a-și satisface trebuințele de activitate și de cunoaștere;
- ❖ Să-l sprijine în menținerea unui echilibru între efortul depus pentru pregătirea școlară și timpul afectat pentru activitățile de tip „pasiune”;
- ❖ Să-i ofere modele ale unor tineri, adulți cunoscuți care s-au afirmat prin învățătură și comportare demnă;
- ❖ Să continue munca educativă sprijinind concret copilul în depășirea dificultăților.

Părintele bun este încrezător în copilul său și competent în măsurile pedagogice pe care le ia în situații diferite. El are o atitudine pozitivă și flexibilă.

O educație sănătoasă îl face pe copil să devină deschis la nou, creativ, adaptabil, comunicativ, cooperant și tolerant, responsabil, competent, demn, împlinit și fericit.

Bibliografie:

- Agabrian, Mircea - „Școala, familia, comunitatea”, Editura Institutul European, Iași, 2006
- Florea, Nicoleta Adriana - „Școala și cosilierea părinților”, Editura ARVES, 2006
- Ionescu Mihaela, Negreanu Elisabeta - „Educația în familie - Repere și practici actuale”, 2006
- Vrăsmaș, Ecaterina - „Intervenția socioeducațională ca sprijin pentru părinți”, Editura Aramis, 2008.

ROLUL FAMILIEI IN DEZVOLTAREA SOCIALA A COPILULUI

IDENTIFICARE, MODELE PARENTALE

Prof. înv. preșcolar Rânceanu Elena-Gabriela
Grădinița cu P.P. nr 47 Ploiești

Familia a fost definită de Claude Levi-Strauss ca un grup, având la bază căsătoria, alcătuit din soț, soție și copiii născuți în acest cadru, pe care îi unesc drepturi și obligații morale, juridice, economice și sociale. Ei se ocupă de creșterea copiilor, cărora le asigură nu numai existența materială ci și un climat favorabil afectiv și moral.

Însă Levi Strauss ilustrează în această definiție tabloul tradițional al familiei. În prezent acest tablou s-a schimbat profund, existând diferite tipuri de familie. Noi ne vom referi la un anumit tip înțeles ca „unitate socială constituită din adulți și copii între care există relații de filiație naturală (de sânge) sau socială- indiferent de orice alte considerente” (Stănciulescu, 1997, p26, E. Bonchiș, 2004, p.475)

În sistemul social al familiei moderne, ambii părinți sunt implicați în creșterea și educarea copilului. Familia este chemată să asigure necesitățile fizice, emoționale și spirituale, să îngrijească copiii.

Există stereotipuri conform cărora rolul creșterii și educării copiilor revine mamei. În multe țări prezența tatălui la naștere, participarea lui la îngrijirea nou născutului, creșterea și educarea copiilor împreună cu mama, implicarea în activitățile casnice sunt abordate ca o necesitate și prezintă o condiție a coeziunii și armoniei familiei. În societatea modernă, familia este responsabilă de următoarele aspecte privind creșterea copilului:

- menținerea continuității biologice a individului și societății,
- menținerea continuității culturale,
- satisfacerea nevoilor emoționale, a trăirilor intime, asigurând sentimentul siguranței,
- integrarea socială, socializarea copilului.(Vrăjmaș, 2002).

În familia modernă rolurile ambilor părinți au suferit modificări. Stănciulescu (2002) surprinde schimbarea de rol a tatălui în societatea modernă, afirmând că tatăl contemporan nu mai reprezintă autoritatea, ci este caracterizat de afecțiune autoritară. Această autoritate, susține autoarea, se obține în mod cert cu un consum mai mare de timp și energie. În literatura de specialitate se vorbește de diminuarea diferențelor de rol dintre cei doi părinți în ceea ce privește îngrijirea și educarea copiilor și creșterea rolului tatălui în familie.

Familia reprezintă pentru copil mediul cel mai adecvat creșterii și dezvoltării lui precum și locul prin care copilul pătrunde în viața umană, în societate și cultură.

Începând cu secolul XX, observăm în literatura de specialitate o schimbare a atitudinii față de copil.

An de an se adaugă noi observații și au loc schimbări de optică privind interacțiunea părinți-copii. Descoperiri remarcabile s-au realizat în ultimele 2 decenii, ajungându-se la concluzia că interacțiunea părinți-copii este indispensabilă unei dezvoltări normale a copilului. Se evidențiază fațetele pluridimensionale ale acestei relații și rolul familiei, ca sistem social și mediu de dezvoltare a copilului în primii ani de viață.

Dezvoltarea copilului și împlinirea în viață a potențialului cu care a fost înzestrat înseamnă și depinde de măsura în care părinții sunt disponibili și doresc să fie prezenți în acest proces atât fizic, cât și emoțional. Mediul familial este unul afectiv și protector în măsura în care răspunde trebuințelor copilului atât de natura fiziologică cât și de natură spirituală, ea reprezentând astfel pentru copil un univers afectiv, social și cultural. Instituindu-se ca factor de dezvoltare, familia trebuie să realizeze o relaționare adecvată cu copiii. În literatura de specialitate se subliniază:

- părinții trebuie să le asigure copiilor satisfacerea nevoilor fizice și emoționale;
- să-i protejeze de pericol, permitându-le să încerce lucruri noi, în vederea dezvoltării independenței;
- să acționeze ca modele;
- să se comporte ca îndrumători în viața copilului;
- să-i asigure copilului un feedback, în vederea îmbunătățirii performanțelor și evitarea pericolelor;
- să încurajeze conversația etc.

Toate acestea presupun din partea părinților o atitudine de acceptare a copilului.

Familia reprezintă cadrul optim pentru inițierea copilului pentru viață. Nu doar îngrijirile materiale sunt necesare ci și toate elementele afective care însoțesc aceste îngrijiri. De aceea, familia este mediul afectiv în care copilul își va putea investi toate resursele emoționale, este locul unde copilul învață să fie iubit și să iubească. Acest cadru numit familie, îndeplinește *funcție socio-afectivă*.

Încă de la naștere copilul este supus unui proces de socializare. Principala caracteristică a comportamentului social în perioada de sugar este crearea de relații interpersonale. Sugarul este capabil să aibă un comportament organizat pentru interacțiune precoce cu persoana care îl îngrijește și care în condiții normale este mama. Se vorbește de interacțiunea mama-copil și chiar de interacțiunea părinții-copii, pentru a se sublinia relația mutuală, care există între ei.

Acest proces este influențat în copilărie, în cea mai mare parte de părinți care constituie primele *modele* cu care copilul va dori să se identifice, care îi asigură suport material, dar și cel afectiv de care are atâta nevoie. Nolte (2001) compară copilul cu un burete care absoarbe tot ceea ce vede că fac cei din jurul său, copilul învață din ceea ce trăiește.

Părinții sunt primul model pe care-l urmează copilul. Dacă simte afecțiunea părinților, copilul va fi capabil să arate afecțiune și altora. Copiii au nevoie ca părinții să le fie modele de integritate. Părinții acționează ca modele pentru o conduită acceptabilă; ei asigură suportul afectiv și decid care dintre aceste comportamente vor fi interzise și care vor fi permise.

În familie, copilul își formează primele impresii despre lumea înconjurătoare. Părinții sunt cei care modelează primele reacții și trăsături umane ale copilului.

Din păcate, experiența empirică ne arată că majoritatea părinților nu sunt conștienți de forța exemplului, considerând că dacă îi spui copilului zilnic ce are de făcut este suficient pentru o bună creștere și educare. Sintagma „fă ce spun eu, nu ce fac eu” îi creează copilului confuzie, incertitudine în ceea ce privește modul lui de raportare la lumea din jur.

Un alt aspect care influențează structurile afective se referă la *mecanismul identificării*.

Se consideră că este un proces prin care copilul adoptă trăirile, atitudinile și comportamentul celorlalți, mai întâi de la părinți. Majoritatea psihologilor postulează identificarea ca fiind un proces fundamental în socializarea copilului. De exemplu, un copil mic se poate identifica cu tatăl său și acționează așa cum crede că ar acționa tatăl.

Descoperirea diferențelor de sex va declanșa un amplu proces de căutare a unor similitudini de înfățișare cu modelele parentale, similitudini de caracteristici psihice, adoptarea unor conduite ale modelelor sau însușirea acestora. Astfel băiatul începe să o cocoloșească pe mama cu dovezi de dragoste și să vadă în tată un adevărat rival. La fel se întâmplă și cu fata care devine cochetă, orientându-se mai mult spre tata. Acest proces se va rezolva pentru băiat, când tatăl-rival va deveni obiect de identificare, iar mama va deveni obiect de imitat, modelul ideal. Preșcolarul își interiorizează ambii părinți, părintele-rival este idealul, iar părintele de sex opus este imaginea și modelul după care își va alege partenera mai târziu.

Dezvoltarea emoțională în ansamblul ei trebuie raportată în perioada preșcolarității la procesul identificării. Așa cum a fost precizat anterior, identificarea se realizează cu modelele umane cele mai apropiate, modelele parentale. Aceasta se realizează în 4 etape: prima se realizează pe seama percepției unor similitudini de înfățișare cu modelele parentale, a doua pe seama percepției unor similitudini de caracteristici psihice, a treia cale se realizează prin adoptarea de conduite atribuite și gesturi ale modelelor, iar ultima prin însușirea de conduite, gesturi și atribute pe care le identifică urmând modelul. Identificarea cu părinții începe din perioada antepreșcolară mai ales pe calea 3 și 4; în perioada preșcolară sunt mai active căile 1 și 2.

Când cei doi părinți sunt amândoi admirați, copilul se străduiește să se identifice cu amândoi. În mod obișnuit, identificarea mai activă este cu părintele de același sex. Identificarea cu modelele parentale are două efecte: dezvoltarea de conduite atribuite sexului căruia aparține copilul și formarea conștiinței.

După 5 ani, structura de identificare în familie este constituită. Modalitatea în care copilul „învață să răspundă” la diferite situații depinde de patternul familiei; modalitatea în care părinții reacționează poate întări sau nu comportamentul în cauză. Relațiile familiale, cu constanța atitudinilor, cu frecvența și calitatea lor, contribuie la acest proces. În contextul identificării, prezintă importanță deosebită triumphiul mama-tata-copil. Atașamentul din relația părinte-copil este un fundament emoțional puternic și este temeiul dezvoltării sentimentului de identitate al copiilor.

Ambianța familială are un rol covârșitor pentru dezvoltarea normală și evoluția ascendentă a sentimentelor de dragoste pentru viitorul copil. Acesta își desăvârșește primele experiențe de viață în familie. În acest mediu social restrâns copilul realizează primele experiențe sociale. Căminul în care crește, căldura sau indiferența acestuia îi vor modela puternic modul de viață. Interacțiunea părinte-copil nu poate fi analizată în afara relațiilor intrafamiliale, care asigură în fond funcționalitatea și în cele din urmă, stabilitatea familiei. Reușita sau nereușita socializării copilului în familie este condiționată de climatul afectiv. Atunci când este echilibrat, caracterizat de un nivel înalt de satisfacție obținute în relațiile cu ceilalți (soț-soție, copii-copii, părinți-copii) el constituie o premisă importantă a maturizării afective a copilului.

Bibliografie:

- Bonchis, E., Psihologia copilului, Editura Universității din Oradea, 2004
Crețu, T., *Influența modelelor comportamentale parentale asupra dezvoltării personalității preșcolarului*, în Revista Învățământului Preșcolar nr.1-2/2003, p.13
Nolte, D.L., Cum se formează copiii noștri: personalitate, familie, educație, Editura Humanitas, București, 2001
Stănciulescu, E., Sociologia educației familiale, vol.I, Strategii educative ale familiei contemporane, Editura Polirom, Iași, 2002
Vrăjmaș, E., Consilierea și educarea părinților, Editura Aramis, București, 2002

EDUCAȚIA PARENTALĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. înv. preșcolar Roșca Elena
Liceul Teoretic „Ion Gh. Roșca” Osica de Sus
Grădinița cu P.N. Osica de Sus, jud. Olt

„Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă, voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume.

(din Child's Appeal, Mamie Gene Cole)

Termenul de educație parentală denumește, în *sens larg*, ”programele, serviciile și resursele destinate părinților și celor care îngrijesc copii, cu scopul de a-i sprijini pe aceștia și de a le îmbunătăți capacitatea de a-și crește copiii” (Carter, 1996). Într-un *sens mai restrâns*, educația parentală se referă la programele care ajută părinții să își dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile parentale, să înțeleagă dezvoltarea copilului, să învețe să reducă stresul care poate afecta funcționalitatea parentală, și să învețe să folosească modalități alternative de abordare a situațiilor dificile întâlnite cu copiii.

Educația parentală se adresează tuturor categoriilor de părinți, fără excepție, vizând activarea resurselor parentale intrinseci, sporirea competențelor prenatale (educația copiilor), a abilităților educative și nu modificarea unui comportament sau a unei structuri existente.

Prin activitățile de Educația parentală nu se urmărește crearea unui mit despre părintele perfect, ci se promovează imaginea realistă despre provocarea și bucuria de a fi părinte, oferind părinților posibilitatea de a se redescoperi pe ei înșiși, de a-și îmbunătăți comunicarea și de a-și dezvolta abilitățile necesare privind îndeplinirea rolului de a fi părinte. Activitățile desfășurate cu părinții au rolul prevenirii situațiilor problematice, se focalizează, în special, pe prevenire, și apoi – pe intervenție.

Societatea noastră se confruntă cu fenomene care afectează familia și pun copilul sub semnul vulnerabilității: numărul sporit al divorțurilor și al familiilor monoparentale, creșterea șomajului în rândul părinților, creșterea numărului mamelor și al copiilor maltratați, sporirea numărului de copii lăsați în grija bunicilor sau altor categorii de adulți. Toate acestea pun în evidență necesitatea formării competențelor parentale prin diverse mijloace și servicii.

Educația părinților este o formă de intervenție a acestora, în favoarea educației copiilor lor; este un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

- Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);
- Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;
- Construiește punți de legare între părinți și copii.

Rolurile parentale:

În cadrul familiei, rolurile parentale reprezintă o continuitate a rolurilor conjugale. În acest context, rolul conjugal-parental este definit ca „o formațiune complexă de atitudini, comportamente, comunicări verbale și expresive, orientate spre asigurarea, consolidarea și dezvoltarea relațiilor familiale așteptate legitim de fiecare dintre cei doi parteneri și copiii lor.” (Iolanda Mitrofan și Nicolae Mitrofan)

Rolurile parentale constituie „un ansamblu de comportamente (îngrijire, supraveghere, educație) pe care părinții le desfășoară în raport cu copiii: orice societate prescrie, printr-un sistem de norme (culturale, instituționale, juridice), conținutul rolurilor parentale...”

Responsabilitățile parentale

- Acoperirea nevoilor de bază ale copiilor (asigurarea resurselor și îngrijirea mediului domestic) presupune satisfacerea condițiilor ce asigură supraviețuirea: hrană, îmbrăcăminte, locuință, accesul la servicii medicale de bază etc.

Ce poate afecta calitatea parentală?

- Protecția copiilor. Ține de responsabilitatea părinților pentru integritatea fizică, psihică, spirituală, etnică și culturală a copiilor în relațiile lor cu mediul înconjurător, cu persoane, grupuri și instituții. Se manifestă prin două tipuri de comportamente: cele de monitorizare parentală sau control parental (se referă la supravegherea nutriției, stării de sănătate a copilului, a comportamentelor acestuia în raport cu o serie de factori de risc și cele de transmitere a abilităților de autoprotecție.
- Sprijinirea dezvoltării fizice și psihice a copiilor. Țin de promovarea aspectelor legate de dezvoltarea copilului: fizice, emoționale, cognitive, sociale, morale, sexuale, spirituale, culturale și educaționale.
- Reprezentarea intereselor copiilor în comunitate - rolul jucat de părinte în interacțiunile dintre copii și diverse persoane, grupuri, instituții din comunitate mai ales atunci, când vârsta copilului nu îi permite să se reprezinte singur.

Pareting-ul afectuos –permisiv oferă dragoste, disponibilitate afectivă și grade diferite de tolerare și ghidaj parental, grad scăzut de control parental. Părinții manifestă căldură și interes față de tot ceea ce face copilul, le îndeplinesc toate dorințele, nu le interzic comportamente inadecvate, se consult cu ei când iau o decizie care îl privește.

Funcțiile parentale deficitare:

- Abilitatea de a-și ține sub control durerea;
- Capacitatea de a-i trasa limite copilului, spre a-l responsabiliza.

Avantaje: stimulează formarea responsabilităților la copil, le conferă un anumit grad de independență și autonomie în luarea deciziilor, dezvoltă personalități creative, distincte și originale. Copiii deveniți adulți se vor simți importanți, speciali, cu o stimă de sine înaltă. Muncesc mult, asiduu, eficient. Au multă persuasiune (convingere), rigoare (asprime) logică, combativitate (dârzenie, perseverență), tenacitate (asiduitate, răbdare), tendință de a obține și păstra puterea, supraestimându-se.

Dezavantaje: Supra afectivitatea părinților prin ”supragrijă” „jertfire”, „dăruire”,

Ce trebuie să facă părinții și educatorii

La această grupă de vârstă, părinții, cadrele didactice și ceilalți adulți din preajma copiilor trebuie să îi ajute pe micuți să își dezvolte aptitudinile de a se înțelege cu ceilalți după reguli clare. Trebuie să li se explice pe înțelesul lor care sunt consecințele unor fapte. Copiii trebuie încurajați și obișnuiți să își ceară iertare atunci când greșesc, chiar și neintenționat. De multe ori este benefic să li se solicite copiilor nu doar să își ceară scuze, ci și să repare, dacă este posibil, ce au stricat, cum ar fi, de exemplu, un castel din cuburi. În plus, eforturile lor de a-și schimba comportamentul în bine trebuie laudate și apreciate corespunzător. Pe de altă parte, copiii trebuie încurajați să le mărturisească adulților dacă cineva îi amenință în vreun fel sau îi face să se simtă neplăcut, dar și dacă sunt martori la astfel de lucruri. În cazul copiilor violenți, trebuie să înțelegem care sunt

scopurile urmărite de ei și să îi ajutăm să și le îndeplinească în mod util. Dacă vor atenție, să o primească și acasă, și în cadrul unor activități. Dacă urmăresc să aibă putere sau să se distreze, pot fi îndrumați către un sport sau către activități în care să se simtă puternici.

De foarte multe ori, un copil agresiv este un copil foarte activ, care are foarte multă energie, oarecum impulsiv, și atunci un sport îl poate ajuta pentru că își poate consuma într-un mod pozitiv energia. Pe copilul-victimă îl pot ajuta în primul rând părinții. Să stea de vorbă cu el, să se obișnuiască să comunice, să îi povestească despre problemele pe care le-au avut și ei, să îi ceară părerea și abia după ce îl ascultă să îi ofere părerea lor. În felul acesta îi dau foarte multă încredere pentru că vede și el că are un cuvânt de spus. De foarte multe ori e foarte important ca victima să aibă o "voce", să poată să spună 'Nu!', să poată să spună 'Stop!'. Și mai apoi să fie mult mai obișnuit cu relațiile sociale. Să meargă în diverse grupuri, nu neapărat la școală/grădiniță, să aibă alte activități de grup, în care să simtă că poate relaționa. Sunt copiii care nu spun părinților că au fost agresați de teama că părinții să nu reacționeze și să nu îi umilească .

Sugestii generale pentru părinți

- Construiți o relație bazată pe încredere și afecțiune cu copilul. Dacă ne implicăm în viața copilului, îl încurajăm, îl protejăm scade incidența problemelor legate de agresivitate.
- Asigurați-vă că tânărul este cât mai mult timp supravegheat. Ca părinți, este bine să cunoaștem anturajul copiilor și să încurajăm permanent implicarea lui în diferite activități extrașcolare.
- Oferiți modele de comportament. Copiii învață mai mult prin imitarea de modele. Unii dintre noi încurajăm comportamente agresive fără să ne dăm seama.
- Este important să laudăm copilul atunci când rezolvă problemele constructiv, fără violență.
- Stabiliți reguli clare și urmăriți respectarea lor.
- Așteptările noastre față de copil este util să le explicăm clar. De asemenea, copilul trebuie implicat în formularea regulilor, cunoscând, în același timp, consecințele nerespectării unora dintre ele.
- Monitorizați aspectele de violență cu care intră în contact copilul prin media.

În acest caz se impune o atenție sporită și respectarea unor reguli de bază:

- ❖ Limitarea timpului petrecut de copil la TV (o oră, maximum două ore);
- ❖ Cunoașterea conținutului programelor urmărite de copii;
- ❖ Discutarea scenelor de violență vizionate de către copii;
- ❖ Discutarea consecințelor grave pe care le are comportamentul violent în realitate;
- ❖ Analizarea modalităților de rezolvare a problemelor fără folosirea violenței.

Bibliografie:

1. Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului, adoptată la Adunarea Generală ONU (22 noiembrie 1989) ;
2. Suportul de training- Fără de palme – pentru lucrul cu familia care educă copii cu vârsta 0-6, ani , Programul Educațional Pas cu Pas ;
3. Suportul de curs pentru formatorii locali în domeniul lucrului cu părinții elevilor în prevenirea abuzului și violenței , Centrul de informare și documentare privind drepturile copilului, 2013 ;
4. Setul de broșuri informaționale - Jucați-vă cu copilul dumneavoastră, Exersați gândirea critică împreună cu copilul dumneavoastră, Comunicați cu copilul dumneavoastră, Citiți împreună cu copilul dumneavoastră, Programul Educațional Pas cu Pas ;
5. Proiectul „Parteneriat Global pentru Educație”, implementat de către Ministerul Educației cu sprijinul Băncii Mondiale și UNICEF , 2012-2014;
6. Bower, G.H., Hilgard, E.R., Teorii ale învățării, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974.

PROIECT ȘCOALA ALTFEL

„ÎMPREUNĂ ÎNVĂȚĂM LUCRURI MINUNATE!”

Rotaru Iuliana-Ștefania
Dinu Raluca Mădălina
Școala Gimnazială Filipeștii de Târg, Prahova

Proiectul urmărește implicarea tuturor preșcolarilor, părinților și a educatoarelor în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii, stimulându-se participarea lor în acțiuni variate, îmbunătățirea competențelor sociale, nivelul cooperării, nivelul comunicării verbale și nonverbal, nivelul capacității prin:

- ✓ Procedeele de învățare prin joc;
- ✓ Participarea copilului la alegerea activităților și a jocurilor;
- ✓ Organizarea adecvată a ambientului educativ;
- ✓ Flexibilitatea strategiilor de predare-învățare;
- ✓ Stimularea și dezvoltarea stimei de sine, a comunicării interpersonale și a relaționării.

Obiectivele proiectului:

- ✓ Exersarea comportamentelor ecologice în contexte diferite;
- ✓ Formarea și cultivarea interesului pentru înfrumusețarea spațiului educațional;
- ✓ Educarea sentimentelor de prietenie, toleranță, armonie și bună dispoziție în relație cu preșcolarii;
- ✓ Îmbogățirea vocabularului activ și pasiv pe baza experienței personale;
- ✓ Valorizarea abilităților artistico-plastice ale copiilor;
- ✓ Valorizarea abilităților sociale și a comportamentelor moral civice și religioase;
- ✓ Dezvoltarea abilităților socio-emoționale.

Grup țintă:

- **Beneficiari direcți:** preșcolarii grădiniței
- **Beneficiari indirecți:** educatoarele, părinți

Resurse:

- ✓ **Umane:** preșcolarii, educatoare, părinți
- ✓ **Materiale:** laptop, xerox, coli xerox, cărți povești, poezii, cântece, planșe și alte materiale didactice
- ✓ **De timp:** zilnic între 8-12

Durata desfășurării:

- ✓ 01.04.2024 - 05.04.2024

Echipa de proiect:

- Prof. Înv. Preșc. Rotaru Iuliana Ștefania
- Prof. Înv Preșc. Dinu Raluca Mădălina

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

NR. CRT	DENUMIREA ACTIVITĂȚII	TIPUL ACTIVITĂȚII	ZIUA/DATA NR. ORE	MODALITĂȚI DE ORGANIZARE	LOCAȚIA	PARTENERI	OBSERVAȚII
1.	„Atenție Micule pieton!”	-vizionarea unui ppt cu reguli de circulație	LUNI 01.04.2024	-frontal -pe grupuri	În grădiniță	-preșcolari -educatoare -polițist	Participarea unui reprezentant din partea Poliției Române
2.	„Minte sănătoasă în corp sănătos”	Jocuri și concursuri recreative	MARȚI 02.04.2024	-frontal -pe grupuri	În grădiniță	-preșcolari -educatoare	Mingii, biciclete, triciclete, recompense
3.	„Micul Artist!”	Atelier de pictură și modelaj	MIERCURI 03.04.2024	-individual -frontal -pe grupuri	Sala de grupă	-preșcolari -educatoare	Vase de lut Acuarele Pensule
4.	„Sunt un bucătar priceput”	Activitate practic-gospodărească	JOI 04.04.2024	-frontal -pe grupuri	Sala de grupă	-preșcolari -educatoare	Prepararea unui desert sănătos și delicios
5.	„În lumea poveștilor”	Vizionarea unui teatru de păpuși	VINERI 05.04.2024	-frontal	Sala de grupă	-trupa de teatru de păpuși pentru copii -preșcolari	Participarea unor actori de la teatrul de păpuși

Rezultate așteptate:

- Participarea activă și responsabilă la activitățile comune desfășurate;
- Formarea unor abilități de lucru în echipă;
- Cultivarea unui stil de viață sănătos prin mișcare în aer liber;
- Îmbogățirea cunoștințelor preșcolarilor prin implicarea lor în diverse activități comune;
- Crearea unei motivații optime pentru activitatea extrașcolară;
- Implicarea familiei în activități extrașcolare;
- Crearea unor activități compensatorii și recompensatorii stabilind astfel un nivel motivațional ridicat precum participarea la activitățile extrașcolare;
- Activități în dobândirea deprinderilor de viață independentă și autonomie personală.

Modalități de evaluare:

- ✓ Poze din timpul activității
- ✓ Realizarea unor expoziții cu lucrările preșcolarilor
- ✓ Întocmirea raportului final al proiectului

Bibliografie:

- ✓ Bacus A., Copilul de la 3 la 6 ani, Dezvoltarea fizică, psihică, afectivă, intelectuală și socială. București, Editura Teora, 1998.
- ✓ Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației Naționale, 2019.

SFATURI PRACTICE PENTRU A CREȘTE LEGĂTURA CU COPIII NOȘTRI

Prof. Sandu Ioana
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 Ploiești

"Dacă societatea noastră ar realiza cât de importante sunt legăturile emoționale din primii ani de viață, nu ar mai tolera faptul că sunt copii cu părinți care se zbat în situații care nu le asigură o creștere mentală sănătoasă."

Psih. Stanley Greenspan

Cu toții ne dorim să fim cei mai buni părinți pe care îi pot avea copiii noștri, dar există adesea sfaturi contradictorii despre cum să creștem un copil care este inteligent, amabil, dar și încrezător sau de succes. Presiunea apare când nu înțelegem normalitatea unor comportamente sau când sfaturile pe care le primim de la cei din jur sunt situate la cele două extreme- "în creșterea unui copil este nevoie doar de iubire, atenție și respect", versus „copiii înțeleg doar prin impunere, forță și pedepse”.

Parentingul este despre noi, adulții, despre rănilor noastre, despre regulile în care am fost crescuți și modul în care am fost educați. Cei mai mulți dintre noi am crescut cu temeri, alegând să tăcem atunci când probabil ar fi trebuit să ne facem auziți. El este, totodată, mult mai complex decât lecturarea cărților de specialitate- implică, pe lângă acest lucru, punerea în aplicare a ceea ce citim.

Chiar dacă ne iubim copilul, avem nevoie de sfaturi de parenting, căci iubirea pe care i-o purtăm trebuie să fie auzită și simțită de către acesta. Instinctele la care am dori să apelăm sunt afectate, uneori, de ceea ce am învățat noi înșine în copilărie.

Un grad sporit de dificultate, în viața de părinte, îl au situațiile ca acestea de mai jos:

- crizele de furie ale micuților, din primii ani de viață
- somnul foarte fragmentat și dependența mare de mamă,
- situațiile complet noi, ce schimbă ritmul vieții, cum ar fi bolile copiilor
- atracția către ecrane și timpul mare petrecut în fața acestora,
- alegerea unui anturaj nepotrivit
- neconștientizarea pericolelor ca alcoolul, drogurile etc.
- traversarea unor perioade critice ale dezvoltării, ca pubertatea,
- apariția unor traume ca divorțul părinților, un deces al cuiva drag, o schimbare majoră în mediul de viață al copilului etc.

Nevoile copiilor au fost întotdeauna aceleași, enumerate în cărți de pedagogie vechi de secole sau chiar în scrierile anticilor:

- să fie "văzuți", valorizați de părinți
- să își simtă părinții alături mereu
- să se simtă parte din familie
- să simtă că și ei contează
- să nu le fie frică să greșescă
- să li se permită să fie independenți.

Bazându-sepe acestea, Lynsey Yard ne spune ce se află în spatele unor comportamente ale copiilor:

- cei care se smiorcăie mult simt că nu au nicio putere în a face față acelei situații; de obicei, au nevoie să se elibereze prin plâns
- cei care fac pe șefii se tem că nevoile lor nu vor fi satisfăcute
- cei care se ceartă cu frații, frecvent, vor să fie valorizați de părinți
- cei care nu ascultă, de obicei simt că dorințele lor nu sunt luate în seamă
- cei care se răzvrătesc des au nevoie de oportunități pentru a se simți competenți
- cei care nu își respectă părinții le arată că nu se simt suficient conectați emoțional cu ei.

Cei mai mulți dintre noi asociem succesul unui copil cu dezvoltarea sa normală sau peste medie în sfera cognitivă. O mare parte dintre părinți cer sfaturi despre cum să abordeze copilul care nu vrea să lucreze concentrat și eficient. Dificultățile copiilor de a se concentra asupra sarcinilor cognitive sunt, de multe ori incorect, puse pe seama tulburărilor de atenție.

Psihologul Bruce Perry a formulat "Teoria celor 3 R": până când nu sunt parcurse etapele REGLĂRII și RELAȚIONĂRII, nu se pot atinge obiective din zona RAȚIONĂRII.

Moduri în care stimulăm reglarea:

- lucați-le mușchii mari- legănări, îmbrățișări, aplicarea de presiune, mișcări repetitive și ritmate
- folosiți cuvinte care îi calmează și le aduc siguranță
- ascultați-i activ, puneți-le întrebări, fiți complet prezenți când sunteți împreună
- lasați-i să se joace nestructurat, fără reguli
- vorbiți cu ei de la nivelul privirii lor

Relaționarea se exersează zilnic, prin acțiuni ca acestea:

- jucați-vă împreună, conectați la maximum
- spuneți-le și arătați-le cât mai des că îi iubiți
- demonstrați-le că sunteți mândri de interesele lor, participând la activitățile care le fac plăcere
- îmbrățișați-vă și râdeți cât mai des (un copil de 4 ani zâmbește, în medie, de 300 de ori pe zi, iar un adult- de 17 ori)

Raționarea se modelează și ea clipă de clipă:

- încercați să găsiți în comun soluții la probleme
- explicați întotdeauna "de ce"
- începeți frazele astfel: "Când tu faci...eu mă simt..."- cei mici nu intuiesc întotdeauna cum ne simțim
- căutați împreună relații cauză-efect și discutați-le și din punct de vedere emoțional
- complimentați-i și lăudați-le reușitele
- modelați soluții la probleme prin jocuri de rol, povești sau desene.

Pentru că timpul de calitate petrecut alături de copilul nostru este atât de limitat, psihologii ne recomandă câteva lucruri spre care ne-am putea îndrepta atenția, când suntem în preajma copilului:

- sunetul pe care îl face râsul lui
- bucuria cu care privește el lumea

- cum își arată iubirea
- cât de bine i se potrivește palma lui în palma noastră
- privirea pe care o are când face ceva care îi place
- micile "comori" pe care le aduc în casă, de afară
- cât de drăguț pronunță unele cuvinte
- cât de mândru este de el când reușește ceva nou.

De asemenea, dacă ne facem timp să îi punem întrebări și să îi răspundem la ale sale, vom simți că legătura dintre noi devine din ce în ce mai strânsă. Câteva subiecte de abordat:

- Care este supereroul său favorit?
- Ce alt nume ar vrea să poarte?
- Ce anotimp îi place și de ce?
- Care este cea mai veselă/tristă amintire a sa?
- Ce am putea face să devenim părinți/copii mai buni?
- Care este culoarea sa favorită?
- Care este cel mai tare lucru legat de viața sa?
- Care este punctul său forte/slab?
- Ce vrea să devină când va fi mare?
- Dacă ar putea avea orice animal de casă, ce i-ar plăcea? etc.

Abordați cu implicare, curiozitate și curaj orice problemă din viața copilului.

Cu pași mici, la început, ghidați de persoane care vă iubesc pentru ceea ce sunteți acum și pentru ceea ce veți deveni, cu siguranță veți reuși să aduceți schimbări în viața dumneavoastră și în cea a copilului. Nu uitați, orice emoție este permisă, deși nu orice comportament este acceptat.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bruce Perry „Ce s-a întâmplat cu tine? Conversații despre traumă, reziliență și vindecare”, București, Ed. Lifestyle, 2020
2. Johanna Faber, Julie King, “Cum să le vorbim copiilor astfel încât să ne asculte”, București, Ed. Curtea Veche Publishing, 2015

TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ- ARTA DE A FI PĂRINTE

Prof. înv. preșc. Sandu Mădălina
Prof. înv. preșc. Moldovan Liliana
Grădinița cu PP nr. 16, Târgoviște, Dâmbovița

„A instrui pe tineri cum se cuvine nu constă în a le vârî în cap mulțime de cuvinte, fraze, expresii și opinii din diferiți autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile”.

John Amos Comenius

De-a lungul timpului, familia a constituit principalul mediu autentic și propice de dezvoltare și cultivare a personalității copilului, în vederea integrării eficiente în societate. Pe măsură ce sporește numărul instituțiilor sociale apărute cu scopul de a prelua o parte din funcțiile și responsabilitățile familiei se conturează tot mai clar ideea de declin al familiei tradiționale, cedând locul familiei postmoderne. Declinul familiei tradiționale a fost determinat de schimbările socioculturale, politice și economice, iar criza familiei are loc din cauza aprofundării crizei sociale, care este însoțită de fenomenul definit de cercetători ca **poluarea valorilor morale**.

Creșterea alarmantă a conflictelor și fenomenelor disfuncționale, care persistă în mediul familial a generat, în unele situații, transformarea mediului familial într-un câmp de conflicte și concurență, în care fiecare membru tinde să-și impună propriul set de valori, principii, atitudini, convingeri și opinii, accentul fiind pus mai mult pe valorile materiale decât pe cele spirituale. Fenomenele sociale distructive precum instabilitatea economică, plecarea în masă a părinților la muncă peste hotare; îmbătrânirea populației, creșterea ratei divorțialității, creșterea numărului familiilor monoparentale, sporirea numărului copiilor lăsați în grija rudelor; au un impact negativ asupra promovării valorilor familiale autentice și, în mod special, asupra educației și integrării eficiente a copiilor în societate.

În contextul celor expuse, considerăm că educația familială lasă de dorit, iar cât privește educația de tip pozitiv oferită de părinți copiilor săi încă cu greu își croiește drum; nu sunt conștientizate de adulți și, deseori, chiar nu sunt cunoscute metodele, mijloacele și principiile educației pozitive, influența lor asupra formării și dezvoltării personalității copiilor.

Mulți părinți se simt neputincioși în față cerințelor societății de astăzi sau se îndoiesc de propriile competențe iar rolul de părinte este perceput ca fiind un obstacol de care mulți dintre aceștia se lovesc. De aceea, astăzi, mai mult ca oricând, suportul parental este un serviciu important. Centrele de consiliere educativă oferă susținere parentală în situații educaționale problematice, în situații unde luarea deciziilor este periclitată de stilul parental sau de comportamentul dezadaptativ al copilului dar și servicii de organizare a vieții familiale de zi cu zi. Părinții au nevoie de o încredere de sine certă, fermă, de mulțumiri și satisfacții parentale, de abilități și comportamente adecvate și binențeles, în anumite momente, aceștia au nevoie și de susținere din partea unor profesioniști.

În cadrul politicilor din România, până nu demult educația părinților nu a constituit o prioritate. Însă, în ultimii ani, se discută din ce în ce mai mult despre faptul că susținerea inițierii, formării și dezvoltării competențelor parentale devine una dintre misiunile pe care statul trebuie să și le asume, dacă dorim ca educația copilului și tinerilor să devină o acțiune coerentă, eficientă și care să ofere șanse egale tuturor.

La noi în țară, educația parentală a început să se dezvolte la sfârșitul anilor '90, odată cu desfășurarea primelor programe de inspirație internațională. Dincolo de desfășurarea unor programe naționale de educație parentală (Fundatia Copiilor Noștri, Holt România, Step by Step, Salvați Copiii), pentru dezvoltarea și susținerea acestui domeniu de intervenție în România, UNICEF, Ministerul Educației, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Sănătății și ONG-urile furnizoare de programe de educație parentală au început elaborarea Strategiei Naționale Integrate pentru Formarea și Dezvoltarea Competențelor Parentale (UNICEF, 2009).

Ca profesori, dar în același timp și părinți, am fost interesate să participăm la diferite cursuri de formare ca educator parental care au cuprins două segmente: pregătire teoretică care a constat în parcurgerea unui curriculum de Educație Parentală și pregătirea practică prin susținerea de către fiecare participant care a finalizat formarea teoretică, a unui curs de educație parentală cu minim 10 părinți/curs. Astfel, la finalul programului am obținut certificarea de educator parental. Unul dintre aceste *cursuri de formare s-a realizat în cadrul în cadrul proiectului „QIE – Appreciative Parenting at National Level” - implementat de către Asociația HoltIS în parteneriat cu Reprezentanța UNICEF în România.*

Scopul programului de Educație Parentală Apreciativă a fost: să încurajeze participanții să-și studieze mai în amănunt viața și modul în care ei relaționează cu copiii lor; să descopere o gamă mai largă de alternative pozitive și eficiente pentru rolul de părinte; să dezvolte o rețea de sprijin social împreună cu alți părinți. Cursul este compus din zece module: „Cum să fii un părinte înțelept”, „Cum putem rămâne relaxați în contexte stresante”, „Cum să comunici eficient cu copilul tău”, „Cum să fii un partener de încredere în relația cu copilul tău”, „Anturajul și timpul liber al adolescenților”, „Cum prevenim abuzul și efectele lui asupra copilului”, „Cum însoțești copilul pe calea dezvoltării sale”, „Anturajul și timpul liber la adolescenți”, „Bullying și Cyberbullying”, „Importanța susținerii copiilor în procesul de tranziție de la gimnaziu la liceu”.

Un alt curs a fost programul de educație al părinților pe baza metodei **„EDUCAȚI AȘA!”**, acesta a fost inițiat în anul 1998, fiind derulat de Fundatia Copiilor Noștri, prima organizație care a abordat într-un mod unitar și sistemic tema educației părinților ca modalitate de sporire a bunăstării copilului în familie, utilizând această metodă.

Scopul cursului este de a realiza o bună relație între părinte și copil, deoarece aceasta este condiția de baza a dezvoltării sănătoase și armonioase a copilului; de a preveni unele probleme grave de educație, de a-i face pe părinți să înțeleagă că pot influența comportamentul propriilor copii însușindu-și abilitățile de bază: acordarea atenției, aprecierea, stabilirea limitelor, a spune "nu" și a interzice, ignorarea, izolarea și pedepsirea. Cursul s-a desfășurat pe perioada a cinci săptămâni și a cuprins cinci teme, în care accentul s-a pus pe aprecierea faptelor bune ale copiilor cu vârstă de la 3 la 12 ani pentru înlăturarea comportamentului negativ. Fiecare lecție a abordat câte o temă de mare interes pentru educarea copilului în familie. Prin exerciții, cum ar fi: "Semaforul", "Cum să spunem nu?", "Ce aș face eu?" și altele, care presupun participarea interactivă a părinților, aceștia au conștientizat influența puternică pe care experiențele din copilărie le pot avea asupra dezvoltării personalității copiilor.

Pe parcursul desfășurării fiecărei lecții, părinții au vizionat filmulețe didactice, apoi au analizat unele situații comportamentale prezentate, fiecare lecție încheindu-se cu prezentarea temei pentru acasă.

Prin rezolvarea temelor pentru acasă, părinții au înțeles că trebuie să evidențieze comportamentele pozitive ale copiilor. De asemenea, la sfârșitul fiecărei lecții, au primit broșuri cu rezumatele abilităților cuprinse în acest curs.

În ultima lecție a cursului a avut loc evaluarea. În primul rând, *în urma evaluării cursului*, am constatat că mulți dintre părinți au relatat faptul că au învățat să aibă mai multă răbdare în relația cu copilul, apoi au mai învățat că trebuie să-și aprecieze mai mult copiii, atunci când fac fapte bune, să-i ignore în anumite situații, să stabilească limite în comportamentul lor, dar mai ales să fie consecvenți în aplicarea procedeelelor pe care le adoptă în educația copiilor.

Cursul "Educați așa!" a oferit părinților mai multă încredere în ei, atunci când își laudă sau recompensează copilul pentru ce a făcut bun și când îi atrage atenția că face ceva inacceptabil. Părinții care sunt siguri pe ei, oferă și copiilor mai multă siguranță și încredere. Acest lucru este foarte folositor pentru dezvoltarea ulterioară a personalității copiilor.

In urma cursului, părinții și-au schimbat atitudinea față de educația propriilor copii, pun accent pe partea pozitivă, s-a îmbunătățit relaționarea între părinți, copii și cadrul didactic.

În general, „programele de educație parentală nu oferă soluții pentru problemele majore ale vieții, și reprezintă un punct de pornire - un loc în care părinții pot să învețe mai mult despre stilul lor de părinți și opțiunile pe care le au pentru îndrumarea copiilor, precum și un loc în care să câștige mai multă încredere în ei înșiși ca oameni și ca părinți" (*Cum ne antrenăm parentingul apreciativ: Manualul educatorului parental*, 2015).

BIBLIOGRAFIE:

- Educația pentru părinți după metoda „EDUCAȚI AȘA!”, suport de curs
- Cojocaru, D. *Copilăria și construcția parentalității*, Iași, Polirom, 2008
- HoltIS, UNICEF, *Cum ne antrenăm parentingul apreciativ: Manualul educatorului parental*, Iași, 2015
- Salvați Copiii, *Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Preadolescența și adolescența*, 2008
- Salvați Copiii, *Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Vârsta școlară*, 2008
- UNICEF, *Cunoștințe, atitudini și practici parentale în România*, București, 2005
- *Strategia Națională Integrată de Formare și Dezvoltare a Competențelor Parentale*, 2010.

PROVOCĂRILE ȘI COMORILE ASCUNSE ALE UNUI PRICHINDEL NOU SOSIT

Prof. înv. preșc. Simion Manona Adriana
Grădinița Step by Step cu PP. și PN. “Licurici”, Ploiești

Dacă nu în totalitate, totuși în mai toate sistemele, formele și instituțiile de învățământ preșcolar din țară fie particulare și/sau de stat, grupele de preșcolari sunt constituite dintr-un număr generos de prichindei unici, curioși, exploratori, cu inima și mintea larg deschise pentru a „absorbi” asaltul de stimuli, contexte, experiențe, relații din diversele medii de joc și învățare, precum cadrul familiei-grădiniței-comunității și însăși natura înconjurătoare. Noul nostru prichindel, pe nume D.C. a fost „ultimul mohican” ce s-a alăturat grupei mari. Sosirea sa a reprezentat pentru întreg colectivul de copii, părinți, managerul unității, educatoare și alți specialiști „o provocare” ce avea să schimbe pentru totdeauna viețile tuturor celor ce au „survolat”/petrecut timp cu acest unic, minunat, deosebit și „eferveșcent” preșcolar, inclusiv și exclusiv membrii familiei sale.

Din punct de vedere al caracteristicilor psiho-motrice, cognitive, lingvistice, artistice acest preșcolar se încadra „ în parametrii normalității” ,dar din punct de vedere socio-emoțional, am observat multiple curențe și aspecte ce necesitau sprijin, ghidare și o altă abordare pentru a putea contribui la formarea armonioasă și plăcută a diverselor laturi ale personalității preșcolarului D.C.. Confirm cele meționate mai sus prin faptul că încă din prima zi ,D.C. , și-a făcut foarte vizibil și sonor prezența în grupă în rândul tuturor, deoarece „ pocnea, împingea, strica jocurile/construcțiile/fișele, fie țipa, fie îi ignora complet pe ceilalți, impunându-și dorințele proprii, fără a ține cont de „regulile de aur ale grupei” (precum: „Ascultăm de doamne!”, „Suntem mici, dar pritenoși!”, „Ne ajutăm reciproc!”, „Suntem atenți unii cu ceilalți!”, „Suntem ordonați!”, „ Suntem creativi!”, „Suntem inteligenți!”).

Din primele două săptămâni, de când a pășit pragul clasei, mi-am dat seama că preșcolarul D.C., declanșa/provoca/ făcea intenționat anumite lucruri pentru a stârni ceartă, neînțelegere, plânsete, nemulțumiri între copiii, dând mereu vina pe ei, („ din cauza lor, nu am putut să, ..ei nu mi-ai dat voie să mă joc cu ei”), având intuitiv a minunată capacitate „cameleonică” de a jongla în conflictele provocate chiar de el din rolul de inițiator în cel de victimă, „modificând situațiile în favoarea sa în discuțiile cu părinții” . Observând și analizând toate aceste aspecte, dar și aspecte din cadrul familiei, mi-am dat seama că este foarte important să-i favorizez prin multiple jocuri, contexte și activități acele deprinderi, capacități și comportamente din spectrul unui minim „A,B,C- abecedar socio-emoțional”, deoarece startul și succesul adaptării unui preșcolar, chiar fiecărui preșcolar, în următoarele etape ale învățării și ale vieții se bazează exclusiv pe starea de bine, de echilibru interior psiho-emoțional, ce va influența calitativ superior capacitatea de adaptare, comunicare, învățare și manifestare a propriului său potențial interior într-un mod plăcut, adecvat și util în cadrul societății.

În spatele „diverselor năzdrăvăanii provocate de el, dar în urma cărora, doar ceilalți erau de vină, NU el”, am sesizat la D.C. următoarele aspecte, ce necesitau o imperioasă nevoie de a fi satisfăcute: de a se simți în siguranță; de a i se aproba și aprecia comportamentul și ideile/inițiativele bune; de a fi ascultat și apreciat de ceilalți; de a recunoaște, numi și de a i se aproba sentimentele; de a-și face prieteni; de a empatiza cu nevoile, suferințele și bucuriile celor din jur (colegii de clasă, părinți, educatoarele și alte persoane).

În rândurile ce vor urma, vă prezint pe scurt o serie de strategii sau premise ce au contribuit în mod deosebit la integrarea cu succes a noului copil și la acceptarea sa de întreg colectivul de părinți și copii, descoperind în el „un mic pui de viitor mare geniu”:

- Am purtat discuții individuale sau în micro-grupuri cu părinții pentru a media, calma, informa și transmite ideile: „din cearta copiilor, să nu se nască cearta părinților”, deoarece copiii pe cât de repede se ceartă pe o jucărie pe atât de repede se împacă, dar la părinți s-ar putea să nu se întâmple așa; „cu toții să fim un munte de răbdare și nițică bunătate...cât un bob de muștar”, empatizând și sprijinind părinții familiei lui D.C.
- Am explicat, încurajat și schimbat percepția părinților cu privire la importanța și necesitatea ideii și practicii de a aplica în familie a unui set minim de reguli de comportament care să-i confere un cadru de siguranță și coerență lui D.C. , nemai acceptând falsa idee „că D.C. are personalitate puternică, este încăpățânat și nu au ce să-i facă”. De asemenea, le-am sugerat să colaboreze cu un psiholog, aspect pe care l-au făcut.
- Am sprijinit părinții în diminuarea chiar excludearea folosirii excesive a lui „NU” pentru „interdicții” și utilizarea unor reformulări pozitive.
  - Am desfășurat și organizat diverse discuții/convorbiri, lecturi, momente de citire a unor povești terapeutice (fie în prima parte a zilei, fie la momentul de povestire la somn), jocuri cu jetoane despre mimarea și descrierea emoțiilor, ghicitori, jocuri de rol, situații problemă/ de empatizare, roata lui Robert Plutchik, mânuirea unei păpuși mascote “Georgică cu inima pe cât de mică pe atât de mare”, treptat, toți preșcolarii, inclusiv preșcolarul D.C., puteau să recunoască, să denumească și să caute diverse soluții în gestionarea unor emoții fie de bucurie/dezamăgire/teamă/furie/confuzie etc. (precum: să folosească semaforul emoțiilor , să „parcheze pe zona de liniștire - o saltea sau canapea din clasă pentru a se calma când se simțea ca un Vulcan furios”, să ude o floare, să modeleze/picteze, să bea apă, fie să ceară ajutorul educatoarei/unui adult atunci când nu poate rezolva cu prietenie o situație neplăcută etc., crizele de furie/țipete s-au diminuat vizibil în perioada/momentele de refulare a nemulțumirilor.
- În calitate de educatoare am lăudat și evidențiat efortul, implicarea și „realizările” (fișe, construcții, picturi etc. realizate de D.C în fața copiilor și a părinților în diverse contexte (concursuri, expoziții, excursii, activități outdoors etc.) ;
- Am invitat părinții să participe la clasă în cadrul unor zile, simțindu-se acceptați și încurajați;
- Folosirea unui sistem bilunar de recompensare a lui D.C, dacă reușea să-și mărească lista de prieteni și nu numai, în urma căruia părinții îi cumpărau un dinozaur de pluș, nu de plastic. D.C.era foarte bucuros și treptat și-a schimbat comportamentul fiind mult mai afectuos, atent, receptiv, bucuros, prietenos și jucăuș (nu nervos, iritat, singur și încrâncenat);
- În diversele jocuri de grup desfășurate outdoor, l-am pus căpitanul echipei, iar el avea responsabilitatea de a-și încuraja și de a avea grijă de toți membrii echipei sale.
- I-am oferit momente în care să-și exprime liber ideile, descoperind că este foarte creativ, inventiv și poate să dea naștere la idei și povești foarte frumoase și inedite.

- L-am pus pe D.C. să fie „ regizorul hazliu” al unor povești inventate doar de el cu ajutorul unor marionete pe o miniscenă de teatru. În urma acestui moment a fost foarte mult aplaudat și apreciat de colegi și educatoare, dovedind astfel un nivel de inteligență lingvistică ridicat pentru vârsta sa.

Ne-a surprins cu primul său caiet/carte ce conține trei povești inventate și desenate de doar el (ideile lui D.C. au fost scrise cu litere mari de către părinți în urma după relatărilor oferite de copil): „Sonic – un arici albastru” „Aventurile lui Sonic cu primii săi prieteni”, „Moș Crăciun în vacanța de vară”.

Toate aceste strategii, au dat rod datorită minunatei colaborări dintre doamna director-educatoare și părinți, în urma cărora preșcolarul D.C. s-a integrat de minune în noul colectiv, descoperind treptat cu toții, un viitor mare artist și povestitor.

PROIECT INTERNAȚIONAL PRIN FOLOSIREA PLATFORMEI EUROPENE ESEP

**Profesor învățământul preșcolar Stan Florentina Ramona
Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal “Crai Nou”
Ploiești, Județul Prahova**

În cadrul acestui proiect am participat cu mult interes atât eu, dar mai ales preșcolarii grupei cu care îmi desfășor activitatea, întrucât aceștia au fost captivați de corespondența fizică a diferitelor materiale cu grădinițele partenere din alte țări (expedierea și primirea unor felicitări de Crăciun). Proiectul s-a desfășurat pe o perioadă mai lungă de timp, ceea ce a implicat o abordare a mai multor teme, chiar și teme legate de Sărbătorile Creștine comune, dar și cele ce se sărbătoresc doar în anumite țări.

Pentru o fixare mai bună a tuturor cunoștințelor, am folosit materiale tradiționale, dar și actuala tehnologie, creând diferite puzzle-uri cu imagini de Crăciun, de iarnă și alte sărbători, dar și joculețe pe wordwall.

Pe durata întregului proiect, copiii au participat cu plăcere la toate activitățile, au intrat în legătură cu alți copii de alte naționalități, ceea ce le-a stârnit curiozitatea și interesul și mai mult pentru acest proiect, cât și pentru mijloacele de transport. Preșcolarii grupei mari "Gărgărițele" au fost încântați să descopere și alte modalități de învățare privind mijloacele de transport, nu doar cele tradiționale, ci și prin folosirea laptopului (jocuri pe wordwall game), fișe de lucru pe coduri, reciclarea hârtiei pentru crearea unor avioane, cu care s-au jucat și s-au distrat. Astfel prin intermediul acestui proiect am realizat împreună cu cei mici, alături de întreaga echipă de proiect un schimb de experiență benefic și productiv.

Întregul proiect a cuprins o mare parte din temele uzuale folosite și în cadrul activităților de zi cu zi, acest lucru fiind benefic pentru o fixare mai bună a cunoștințelor noi învățate sau reactualizate. Fiind un proiect ce s-a desfășurat mai mult pe perioada iernii, temele au cuprins aceste aspecte ale anotimpului, dar și ale Sărbătorilor de iarnă, ceea ce a fost o încântare pentru cei mici.

Având în vedere cele menționate anterior, atât temele abordate, cât și schimbul de materiale, felicitări în preajma sărbătorilor, le-a dezvoltat copiilor bunătața, dăruirea, sinceritatea, incluziunea și curiozitatea.

Metodele folosite în timpul activităților în derularea acestui proiect au fost mai relaxante, sub forma de joacă, întrucât ele sunt integrate ca activități extracurriculare, după desfășurarea activităților experiențiale obligatorii. Fiind teme apropiate de cele desfășurate la clasă, acestea au fost mult mai ușor de integrat, fără a aglomera în vreun fel materia predată la clasă.

Consider că prin folosirea jocului, toate noțiunile se percep mult mai ușor și mai plăcut. Prin intermediul acestui proiect, preșcolarii grupei au reușit să recunoască diferite mijloace de transport, asociindu-le cu imaginile prezentate, să enumere câteva componente ce alcătuiesc mijloc de transport, pe baza imaginilor observate și a explicațiilor educatoarei.

Întregul demers didactic s-a efectuat relaxant, prin joacă, sub forma unor ghicitori, jocuri didactice, cântecele, iar activitățile liber alese s-au desfășurat în scopul îmbunătățirii aspectelor lacunare despre mijloacele de transport.

În calitate de cadru didactic mi-am dorit întâi de toate înțelegerea tuturor aspectelor predate către cei mici, ca ulterior să pot observa lacunele, pentru a le putea remedia prin abordarea diferitelor modalități, ca de exemplu: învățarea unui cântecel nou cu referire la mijloacele de transport (“Un marinar dansează/În timp ce navighează” , “Autobuzul”), decorarea prin lipire a diferitelor imagini despre mijloace de transport folosind modalități diferite (ruperea hârtiei creponate și lipire, lipirea unor forme perforate, plierea hârtiei și lipire “Balonul cu aer”), desenarea mijlocului de transport preferat, picturi și jocuri de atenție, jocuri distractive cu conținut specific.

Temele abordate în acest proiect au fost ușor de integrat, întrucât acestea au fost în concordanță cu temele abordate și la clasă, acest aspect fiind un plus pentru copii, cât și pentru mine, în calitate de cadru didactic. Prin intermediul acestui proiect am reușit să îmbin plăcutul cu utilul și să descopăr și alte modalități de lucru cu cei mici, folosindu-mă de noua tehnologie (laptop, telefon) pentru crearea diferitelor jocuri, cărți sau video-uri.

Consider că cei mici, prin colaborarea cu alte grădinițe din alte țări, au înțeles că fiecare țară își are propriul obicei/tradiție, iar acest aspect îi deosebește. Cu toate că suntem diferiți, cei mici au învățat să se accepte și să-și dorească să descopere și alte lucruri despre copiii din alte țări.

Pe întreaga durată a proiectului, am menținut atât o comunicare pe whatsapp-ul grupului, pe twinspace, dar mai ales corespondența efectuată prin tradiționalism (folosirea plicurilor, a expedierii de felicitări în iarnă cu ocazia Sărbătorilor de iarnă și a unei cărți în limba engleză împreună cu câteva materiale utile în predarea-învățarea acelei povești). Această ultimă parte, le-a stârnit curiozitatea celor mici, precum și mie în calitate de cadru didactic. Încântarea cu care am lucrat pentru expedierea acestor materiale este una enormă, iar atunci când am primit materialele din țările partenere a fost și mai surprinzător. Copiii au povestit și acasă părinților, ceea ce a dus la o bună relaționare a întregii echipe de proiect.

Toate activitățile au implicat lucrul în echipă, de la crearea felicitărilor și expedierea lor, la crearea filmulețului cu urări de Crăciun, la schimbul de cântecic în limba engleză, la colaborarea cu Spania pentru acea carte și învățarea câtorva cuvinte în limba spaniolă, la crearea sloganului “Santa Claus Day” alături de toate schimburile de rețete de prăjituri și idei de lucru, dar și crearea unei cărți digitale cu povești, aceasta din urmă fiind foarte captivantă pentru cei mici, implicând întreaga echipă în crearea unei cărți. Toate acestea au dus la o îmbogățire a celor învățate, precum și la o bună colaborare și acceptare a tuturor copiilor.

Preșcolarii grupei mari “Gărgărițele” au îndeplinit cu succes toate sarcinile, alături de toți copiii din celelalte țări partenere, realizând toate lucrările și filmulețele cu mult drag și motivare de învățare.

EDUCAȚIA PERMANENTĂ COPIL - PĂRINTE

Ed. Stan Mihaela
Școala Gimnazială Drăgănești
Grădinița P.N. Drăgănești, jud. Prahova

Societatea contemporană, caracterizată de schimbări rapide, creează provocări noi pentru copii în raport cu care părinții pot fi nepregătiți – proces care atrage după sine nevoia de a achiziționa cunoștințe, deprinderi și valori pe toată durata vieții. Din această perspectivă, educația părinților este un tip de educație atât formală, cât și non-formală care își propune (ca parte integrantă a educației permanente) sprijinirea familiilor atât în ceea ce privește atât îmbunătățirea cunoștințelor, abilităților cât și competențelor parentale.

Stilurile parentale dezvoltate cultural au efecte importante asupra dezvoltării potențialului copilului (asupra comportamentelor prosoziale, managementului eficient al riscurilor la care sunt expuși, rezultatelor școlare, încrederii în sine și în ceilalți, acceptării necondiționate, comunicării asertive a sentimentelor etc.). De exemplu, stilurile parentale bazate pe o abordare proactivă și deschiderea față de nevoile copilului și pe cerințe pozitive au un efect pozitiv asupra dezvoltării inteligenței emoționale la copii, iar disciplina punitivă este corelată cu un nivel scăzut al inteligenței emoționale la copii și adolescenți, acompaniată de cele mai multe ori de comportamente negative, cum ar fi: consum de alcool, stimă de sine scăzută, rezultate școlare scăzute, comportamente deviante, depresie și anxietate etc.

Stilurile parentale pot fi educate, învățate, ajustate și adaptate în funcție de nevoile copilului. Un stil parental pozitiv presupune practici parentale, care pot fi învățate și exersate de către părinți, pentru supervizarea și monitorizarea copilului, creșterea autonomiei și controlul comportamentelor copilului, construirea unor așteptări realiste față de copil.

Un comportament parental pozitiv acompaniat de un control moderat sunt asociate cu rezultate pozitive asupra dezvoltării, rezultatelor școlare, stării de sănătate sau integrării sociale a copiilor.

Bibliografie:

- Alegre, A. (2011). Parenting Styles and Children's Emotional Intelligence. What do We Know? The Family Journal, 19(1), 56- 62.
- Sanders, M. (2008). Triple P- Positive Parenting Program as a public health approach to strengthening parenting. Jurnal of Family Psychology, 22, 506-517.

TENDINȚE NOI ÎN EDUCAȚIE - O NOUĂ PROVOCARE PENTRU CADRELE DIDACTICE

Profesor Învățământ Preșcolar Szabo Gina
Profesor Învățământ Preșcolar Varga Katalin
Grădinița cu P.P. Prichindel, Arad

Noile modele educaționale asumă dinamism, flexibilitate și adaptare la nevoile de pregătire individuale și comunitare. În evoluția sa, didactica se află în căutarea modelelor optime de integrare a pregătirii teoretice, pentru cunoștințe și a pregătirii practice, pentru competențe. Sunt în analiză și reforma pedagogică, acum, natura și conținutul experiențelor de învățare, relația profesor-elev, relațiile profesor-profesor, relațiile elev-elev, mai ales conexiunile necesare între școală, educație și experiențele reale de viață.

Aplicarea în sistemul școlilor noi a didacticii moderne, care este o didactică psihologică și activă, a realizat trecerea de la didactică preponderent normativă la didactică explicativă și normativă, prospectivă generând un salt în dezvoltarea sa.

Cercetările din ultima perioadă concretizate în teoriile constructiviste ale învățării, teoria inteligențelor multiple, aruncă o nouă lumină asupra proceselor clasice din școală: predare, învățare, evaluare.

În ciuda acestor noi orientări școala pare încremenită, uneori în sistemele tradiționale. Lucrul acesta este remarcat de majoritatea cercetărilor din științele educației: "elevii învață și profesorii predau de multe ori la fel ca acum 25 de ani. În epoca CD -ului și VCR, a comunicării prin satelit și a laptop-urilor, educația a rămas într-o mare măsură tradițională" (Perkins, 2003, p.271)

T. Hadzilacos subliniază într-un mod deosebit de sugestiv, necesitatea reformei educaționale: "Pentru prima oară în istoria educației, noi suntem chemați să educăm o generație care va trăi și va munci într-un mediu social, profesional, tehnologic și chiar geopolitic care este radical diferit de cel în care trăim și învățăm azi" (T.Hadzilacos, 2003, p.126) Noi educăm în "orb" pentru un viitor necunoscut. Iată deci care este marea provocare pentru educatori: pregătirea tinerilor pentru a se adapta creativ în situații greu de prevăzut, lucru greu de realizat dacă însuși educatorii nu sunt formați pentru adaptarea creativă la schimbări, pentru adoptarea unui nou tip de profesionalism didactic.

Profesorii trebuie să facă față unor solicitări specifice societății actuale, generațiilor de elevi care sunt tot mai diferite, modalităților de relaționare cu elevii, deoarece generația postmodernă de elevi, "pare a păstra mentalitatea de consumatori, elevii sunt ușor adaptabili, pragmatici, încrezatori și dependenți de computere" (E.Stan, 2004, p.141).

Ce educație i se poate potrivi copilului de 2,6 ani care vorbește pe telefonul mobil, scoate jocuri și le utilizează mai bine ca un adult.

În evoluția actuală a didacticii sunt evidente trei tendințe majore între care există o convergență, un consens (și nu divergență), în sensul că fiecare din ele își aduce contribuția la modernizarea continuă a didacticii (M. Ionescu, 2003, p. 35):

Tendința de a păstra unele achiziții din didactica tradițională; este tendința de valorificare continuă a ceea ce a achiziționat didactica în ultimul timp;

Tendința de îmbogățire continuă a arsenalului didactic, de a adăuga la didactica tradițională rezultatele științifice și experiențe, care duc la modernizarea învățământului și pregătirea superioară a cadrelor didactice;

Tendința de a acorda atenție egală celor două aspecte ale procesului didactic: informativ și formativ; este tendința de a transfera greutatea specifică de la educator la educat.

În prezent, problematica didacticii se constituie, grație cercetării științifice proprii, într-un câmp unitar de cunoștințe, în stare să dirijeze și să ușureze realizarea obiectivelor formării și modelării personalității umane prin mijlocirea instruirii, autoinstruirii (și implicit a educației și autoeducației) și a pregătirii continue a adulților.

Cresterea și valorificarea potențelor educative ale instrucției se referă la mărirea randamentului învățării, prin dezvoltarea capacităților intelectuale.

Nu există elevi buni și elevi răi - este problema profesorului să-i educe, să-i rafineze aducând la lumină virtuțile din fiecare, ajutându-i să-și descopere abilitățile potențiale, să acorde greutate și valoare cuvintelor lor, având mereu grija ca acest exercițiu să fie complet.

Asigurarea unui raport profesor-elev, bazat pe relații de cooperare, comunicare și îndrumare nemijlocită care să încurajeze individualizarea muncii, constituie o premiză pentru activitatea postșcolară productivă

Didactica modernă schimbă optica asupra elevului, punându-l în centrul atenției, tintind să-l facă subiect interactiv, co-participant și co-autor la propria sa formare.

Profesorul trebuie să orienteze, să îndrume, să faciliteze instrucția și educația.

G. Leroy spune că "procesul de învățământ începe când tu profesor, înveți de la elev, când tu, situându-te în locul lui, înțelegi ce a înțeles el în felul în care a înțeles".

Apariția învățământului electronic trebuie recunoscută ca o realitate pe cât de incitantă pe atât în proces de extindere, ca alternativă la cel tradițional.

Învățământul electronic înlătură barierele geografice și de orar, nemaexistând subiecți marginalizați, navetisti, oboseți ori departe de surse de informare, de biblioteci. Măsurarea rezultatelor este în general sub formă de teste-grilă.

Acest tip de învățământ se decentrează de pe profesor, care încetează a mai fi sursa principală de informație, transformându-se în moderator, persoana care ghidează și înlesnește procesul instructiv-educativ al subiecților. Activitatea cadrului didactic constă preponderent în a-i asigura elevului/studentului mijloacele, cheia care-l va ajuta în propriul proces de învățare (A. Sangrà, 2001, p. 3).

Viitorul aparține școlii inovatoare, unor rețele de instituții educaționale conectate la programe comune de experimentare a predării, învățării, gestionării și promovirii calității. Mai mult ca oricând, școala modernă caută să identifice și să dezvolte structuri de învățare alternative, cu parcursuri multiple, adaptabile și eficiente în contexte formale, nonformale și informale, active pe durata întregii vieți sociale și profesionale. Școala de succes este una care asigură programe educaționale flexibile, adaptate la diversitatea cerințelor și capacităților de învățare.

REFERINTE BIBLIOGRAFICE:

- Hadzilacos, T., (2003) - The Processes of Learning and Teaching in the Communication Society, in Learning and Teaching in the Communication Society, Council of Europe Publishing
- Ionescu, M., (2003), Instrucție și educație, Garamond S.R.L., Cluj-Napoca.
- Sangrà, A., (2001), Present and Future Use of Technologies in Education,
- Stan E. (2004) - Pedagogie postmodernă, Editura Institutul European, Iași
- Toffler, A., (1974), Socul viitorului, Editura Politică, București

COMPETENȚELE PARENTALE: REPERE ȘI TENDINȚE ACTUALE

Prof. Terescu Mariana
Prof. Gavril Ana Maria
Grădinița cu P.P. Nr. 1 Orșova, Mehedinți

„Copilul nu datorează părinților viața ci creșterea. Cum să nu fie dator omul la orice jertfă pentru copiii săi când altor specii natura le cere jertfa ființei lor, în clipa în care se întrupează în urmași?”
(D. Gusti)

Educația părinților implică educația copilului, a adulților, studii asupra creșterii și dezvoltării copilului, formare de abilități și competențe etc. Această educație a evoluat rapid în ultimile decenii în sensul diversificării modelelor familiale și a apariției unor competențe parentale noi. Reușita acestei educații depinde de părinți dar și de voința instituțiilor educative de a-i susține în misiunea lor delicată. Dacă ne dorim ca educația copilului și a tinerilor să devină o acțiune coerentă, eficientă, care să ofere șanse egale tuturor copiilor, este necesară susținerea formării și dezvoltării competențelor parentale.

Fără a impune modele familiale și educaționale unice (considerate ideale), politicile care vizează formarea și dezvoltarea competențelor parentale trebuie să pornească de la respectarea modelelor existente și încurajarea părinților de a transforma aceste modele potrivit nevoilor copilului.

Competențele parentale vizează preponderent satisfacerea nevoilor de bază și superioare ale copiilor, oferirea de experiențe pozitive (care să-l stimuleze cognitiv și afectiv), stabilirea unor reguli și norme în comun cu copilul. Definierea educației parentale poate fi privită din perspectiva unor dimensiuni care mobilizează competențele parentale:

1. Grija față de copil, care permite asigurarea nevoilor elementare ale acestuia: hrană, igienă, atașament, somn;
2. Echilibrarea nevoilor individuale ale copilului cu cele de autonomizare și de socializare într-un climat familial afectiv;
3. Participarea părinților la organizarea vieții copilului în alte medii: creșă, grădiniță, școală, zone de agrement, prin colaborarea la diverse proiecte educative, exprimarea opiniei etc.;
4. Alegerea unor căi potrivite pentru dezvoltarea corespunzătoare a copilului în circumstanțele vieții, utilizând strategii judicioase, familiale și sociale;
5. Negocierea în alegerea soluțiilor astfel încât să se realizeze un echilibru între necesitatea de autoritate a adultului și dreptul copilului la participare și la luarea deciziilor.

Aceste dimensiuni antrenează funcția parentală într-un sistem complex care include și alți factori educaționali: protecția copilului, sănătate, educație, dezvoltarea abilităților tinerilor, educația permanentă, inserția socială, activități extracurriculare etc.

Leagăn social și sprijin pe toată durata vieții copilului, familia răspunde cerințelor sociale și individuale cele mai diverse. Regulile de creștere a copiilor, cele care determină ceea ce înseamnă a fi o ființă umană, se perpetuează de-a lungul generațiilor de către familie. Viitorul omenirii depinde de viziunea părinților despre viață, de maniera în care sunt crescuți copiii și de calitatea resursei umane rezultate. În acest context, familia deține mai multe funcții pe care și le îndeplinește mai mult sau mai puțin în funcție de numeroși factori adiacenți.

În decorul unei lumi moderne, în continuă schimbare avem nevoie de părinți cu însușiri pozitive: respectarea calităților, identificarea nevoilor, predictibilitate, stabilirea limitelor, încredere. Printre calitățile necesare unui părinte se desprind câteva imperios necesare:

- Empatia și dragostea față de copil;
- Angajarea pozitivă în relația cu copilul și petrecerea timpului împreună cu acesta;
- Valorizarea necondiționată a copilului însoțită de încredere;
- Modelarea comportamentală;
- Fermitatea – pentru îndepărtarea pericolelor;
- Înțelegerea, comunicativitatea, nonviolența;
- Răbdarea și calmul – dat fiind faptul că, prin natura sa copilul este o sursă de curiozitate și dorință;
- Recompensarea – indispensabilă de altfel în educație;
- Sinceritatea, simțul umorului;
- Capacitatea de a avea așteptări realiste;

Menirea părinților în existența copilului este fundamentală, în măsura în care aceștia reușesc să asigure o stare de echilibru între rolurile pe care și le asumă permanent. Părinții nu au dreptul să se substituie copiilor, rolul lor fiind acela de a le stimula și consolida autonomia și libertatea de sine, de a-i orienta pozitiv social. Deosebit de complex, rolul părinților poate fi transpus astfel:

- să fie călăuze oferind sprijin material și moral;
- să ofere sprijin copilului transpunându-se în postura lui;
- să dovedească flexibilitate în modelarea opiniilor și deciziilor privitoare la copil;
- să se intereseze de problemele copilului, nu în sens critic ci pentru a afla ce le este util;
- să determine răspunsul cel mai apropiat de puterea de înțelegere a copilului;
- să evite conflictele și să se gândească mereu la efectele oricărei acțiuni;
- să ofere în permanență variante de gândire și acțiune.

Familia are rolul de „vioara întâi” în dobândirea unor valori ale copiilor precum cinstea, hărnicia, demnitatea, sinceritatea, responsabilitatea. De la părinți învață copiii primul abecedar al muncii, prin antrenarea în acțiuni gospodărești de tipul: ștersul prafului, udatul florilor, aranjatul cărților și al jucărilor etc. Și tot în familie se formează trăsături care le marchează personalitatea: spiritul de inițiativă, voința, curajul, stăpânirea de sine, perseverența, conștiinciozitatea etc.

Climatul afectiv poate fi analizat din perspectiva mai multor dimensiuni care se constituie în criterii eligibile pentru stabilirea stilurilor parentale: acceptare – respingere; căldură afectivă – indiferență; permisivitate – restricțivitate. Acceptarea copilului de către părinți facilitează interacțiunile lui pozitive, încrederea în sine, integrarea facilă în grupuri, o bună comunicare în toate împrejurările. Copiii care simt respingerea părinților devin instabili afectiv, dovedesc lipsă de interes pentru școală, iritabilitate, antagonism social, manifestă comportamente agresive și ostilitate. Dimensiunea căldură afectivă – indiferență are importante consecințe în planul dezvoltării psihice a copilului. Având efecte importante în formarea atitudinilor și comportamentelor copiilor, dimensiunea permisivitate – restricțivitate se referă la posibilitatea dată copilului de a acționa fără teama de pedeapsă din partea părinților (ceea ce conduce la dezvoltarea curajului, a inițiativei, a încrederii în sine) și limitarea interacțiunii copilului cu mediul prin impunerea restricțiilor. Protecția exagerată față de lumea din afara familiei, considerată ca având influențe negative, va stimula pasivitatea, dezvoltarea neîncrederii în sine, construirea unei imagini false asupra societății și dependența de ceilalți. Calitatea și natura relațiilor din familie contează mult pentru dezvoltarea copilului. Dacă se folosește agresivitatea, copilul va învăța că aceasta este permisă oricând, iar comportamentul lui va genera o altă violență.

Afectivitatea, grija, securitatea, atitudinea fermă și clară reprezintă în general apanajul părinților. Posibilele eșecuri din plan afectiv se vor reflecta, însă, în comportamente de genul: agresivitate, timiditate, anxietate, furie etc. Deseori, aspectele vieții cotidiene, lipsa educației, frustrările care-i urmăresc de-a lungul anilor datorate nesatisfacerii unor trebuințe de statut și stimă îi determină să se proiecteze prin împlinirile copilului. Nu mai țin cont de nevoile acestuia, de posibilitățile reale, specifice vârstei și îl forțează să atingă o poziție pe care ei nu au reușit s-o atingă. Cei mai mulți părinți recurg la ceartă și pedepse când se confruntă cu anumite probleme care generează la rândul lor probleme emoționale copiilor. Cercetătorii în domeniu arată că satisfacerea nevoilor emoționale generează motivare, concentrare, energie necesară executării cu succes a sarcinilor. Prevenirea este mai bună decât tratamentul. Comunicarea cu copilul, cu ceilalți factori educaționali este imperios necesară. Uneori apar carențe în îndeplinirea rolurilor familiale de tipul:

- Exacerbarea rolului – dedicare exclusivă asupra rolului conjugal ce determină sentimente de sufocare, vină control, ignorarea copiilor și a nevoilor acestora.
- Minimalizarea rolului familial/ parental duce la privarea copiilor de atenția și satisfacerea nevoilor cu urme adânci în dezvoltarea personalității lor. Pot fi părinți imaturi, dependenți, dominatori, instabili, agresivi etc.

Aceste carențe pot apărea pe fondul unei anxietăți crescute și a stresului cauzat de sărăcie, poluare, tendința de a face față factorilor stresori prin reactivitate emoțională. Se pierde astfel obiectivitatea la pierderea contactului cu principiile sistemului lor intelectual.

Modelele educative în familie se pot califica în funcție de două axe de analiză: relația autoritate – liberalism (constrângere – permisivitate) și relația dragoste – ostilitate (atașament – respingere). Controlul și sprijinul parental se pot combina în trei categorii educative: permisiv (nivel scăzut al controlului, norme și responsabilități puține), autorizat (părinții formulează reguli și controlează respectarea lor dar nu le impun) și autoritar (părinții impun norme și reguli rigide).

Incapacitatea părinților de a se implica, indiferența sau autoritatea excesivă pot lăsa urme în circuitul emoțional al copiilor. Modul în care este calmat copilul când este supărat reprezintă o lecție esențială pentru evoluția emoțională a copilului. Cei care au fost calmați de mai multe ori reușesc să se calmeze mai ușor decât ceilalți. Emoțiile se diminuează atunci când sunt înțelese nevoile afective ale fiecărui copil, condițiile sociale/ familiale care au generat aceste probleme. Atașamentul rămâne poate cea mai importantă legătură afectivă care ia naștere între copil și părinți constituind totodată baza pentru toate relațiile ulterioare și un puternic predictor pentru dezvoltarea sănătoasă a copilului și adultului.

Răbdare, imaginație, înțelepciune și multă, multă dragoste – ingredientele necesare în misiunea delicată de părinte, misiune ce are drept scop plămădirea unor calități precum cinstea, spiritul de organizare, crearea unui loc în care copiii pot să se autodefinească, să fie deschiși către valorile universale.

„Ferice de părinții care pot învăța, căci cunoștința aduce înțelegere, iar înțelegerea aduce dragoste.” (Old Union Reminder)

FAMILIA ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

Prof. înv. preșcolar Toma Olivia
Grădinița cu Program Normal „Ceata lui Pițigoi” Măneciu, Prahova

„Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ.”

(Lăzărescu Păiș)

Familia este primul și cel mai important model de comportament pentru copil, deoarece acesta este primul mediu social cu care copilul intră în contact. Copiii își petrec o mare parte din timpul lor acasă cu părinții și frații/surorile lor, observând și învățând de la aceștia modelele de comportament, valorile și atitudinile care îi vor influența pe tot parcursul vieții lor.

Din momentul în care se nasc, ***copiii observă și imită comportamentele și reacțiile adulților*** din jurul lor, precum și limbajul și gesturile acestora. De aceea, este important ca părinții să fie un model pozitiv de comportament și de interacțiune cu ceilalți. Ei trebuie să acorde atenție modului în care își tratează partenerul, copiii, familia și prietenii, precum și felul în care reacționează la situații stresante sau provocatoare. Copiii își vor forma percepțiile și valorile personale pe baza acestor modele, iar un comportament negativ sau impropriu poate avea un impact negativ asupra dezvoltării lor. Un părinte competent are capacitatea de a realiza legături constructive cu propriul copil, cunoscându-i nevoile corespunzătoare vârstei, în vederea unei dezvoltări echilibrate.

Pe de altă parte, un comportament pozitiv și respectuos poate avea un impact pozitiv asupra dezvoltării copiilor și poate ajuta la formarea lor ca indivizi sănătoși și echilibrați emoțional. De aceea, este important ca părinții să acorde atenție nevoilor și dorințelor copiilor lor, să comunice cu ei și să le ofere un sprijin și o direcție adecvată pentru a se dezvolta la potențialul lor maxim.

Astfel, familia oferă un mediu sigur și stabil pentru copii, unde pot învăța și se pot dezvolta într-un mod sănătos și armonios.

În familie, copiii învață primele lecții despre relații, comunicare, interacțiune socială și responsabilitate. Aceștia învață să-și dezvolte abilitățile sociale și emoționale, precum și să înțeleagă și să respecte valorile și normele sociale. De asemenea, familia le oferă copiilor un model de comportament și un set de norme și reguli care îi ajută să se dezvolte într-un mod pozitiv.

În plus, familia poate oferi și sprijin emoțional și material, atât pentru copii, cât și pentru adulți. Aceasta poate fi un loc sigur în care să-și exprime sentimentele și să primească sprijinul necesar în momentele dificile.

Fiecare copil este unic în felul său, are trăsături, caracteristici individuale, stil de învățare și exprimare a sentimentelor personale, toate ținând cont de zestrea genetică, mediile sociale, fizic și emoțional, cât și de educația informală primită. Familia este mediul principal în care copilul se naște, trăiește și se dezvoltă în primii ani ai vieții. În cadrul familiei copilul învață primele valori, norme și comportamente sociale, care îl vor ajuta să se integreze în societate și să-și dezvolte personalitatea și identitatea.

Familia îndeplinește mai multe roluri importante în viața copilului, printre care: asigurarea nevoilor de bază - hrană, îmbrăcăminte, adăpost și îngrijire medicală; învățarea de reguli și norme - copilul învață de la părinți și membrii familiei cum să se comporte, cum să respecte regulile și cum să se adapteze la societate; dezvoltarea relațiilor sociale - copilul învață să comunice, să interacționeze

cu ceilalți și să își formeze relații afective în cadrul familiei; dezvoltarea identității și a personalității - copilul învață să se cunoască pe sine, să își formeze valorile și să își dezvolte propriile opinii și trăsături de personalitate; învățarea și dezvoltarea abilităților cognitive și emoționale - copilul învață să gândească, să învețe și să dezvolte abilități precum empatia, încrederea în sine și capacitatea de a face față situațiilor dificile. Prin urmare, familia reprezintă un mediu vital pentru copilul în dezvoltarea sa și poate avea un impact major asupra sănătății sale mintale, fizice și emoționale pe termen lung.

Un al factor important care pune amprenta în dezvoltarea copilului în reprezintă, amprenta culturală. Amprenta culturală se referă la influența culturii, tradițiilor și valorilor asupra indivizilor și grupurilor sociale. Această amprentă este formată de obiceiurile și practicile transmise de-a lungul generațiilor, care determină modul în care oamenii dintr-un grup social percep și interacționează cu lumea din jurul lor.

Bogația diversității la nivelul grupului social se referă la gradul de variație și diversitate a experiențelor, tradițiilor și valorilor în cadrul grupului respectiv. Cu cât un grup social are o amprentă culturală mai puternică și mai diversă, cu atât există o probabilitate mai mare ca membrii săi să fie expuși la o gamă mai largă de experiențe și perspective culturale.

De exemplu, un grup social care are o amprentă culturală puternică în ceea ce privește arta și literatura poate fi mai bine pregătit să aprecieze și să înțeleagă diferențele culturale în acest domeniu decât un grup social care nu acordă o importanță mare acestor aspecte.

Amprenta culturală poate influența bogația diversității la nivelul grupului social prin faptul că determină modul în care membrii acestuia, mai exact preșcolarii, percep și interacționează cu lumea din jurul lor, inclusiv cu alte culturi și experiențe.

În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, ordinea, răbdarea etc. De la părinți, cei mici vor învăța să aprecieze ce e bine și ce e rău, ce e drept și ce e nedrept, ce e frumos și ce e urât.

Este adevărat că familia este unul dintre cele mai importante medii de învățare și formare a unui individ. De-a lungul vieții, membrii familiei pot fi modele de comportament și surse de inspirație pentru a învăța cum să interacționeze cu alți oameni și cum să abordeze diferite situații din viață. În plus, familia poate fi un loc sigur și confortabil în care un individ se poate dezvolta, învață să-și exprime emoțiile și să-și formeze identitatea.

Prin interacțiunea cu părinții, frații și alte rude, copiii învață valori precum generozitatea, compasiunea, onestitatea, responsabilitatea, respectul și multe altele. Acestea sunt valori importante care îi vor ajuta pe copii să devină adulți responsabili, empatici și capabili să trăiască în societatea noastră. În plus, familia poate fi un loc în care se formează deprinderi și obiceiuri legate de nutriție, igienă, sănătate și exercițiu fizic. De exemplu, un copil care crește într-o familie în care se pune un accent mare pe o alimentație sănătoasă și activitatea fizică regulată este mai probabil să dezvolte astfel de obiceiuri și în viața de adult.

Familia este unul dintre cele mai importante medii de învățare și formare a unui individ. Prin interacțiunea cu membrii familiei, copiii învață valorile și deprinderile de care au nevoie pentru a deveni adulți responsabili și capabili să se descurce în viață.

Deci, este important ca părinții și comunitatea să ofere copiilor un mediu socio-cultural și moral adecvat, astfel încât aceștia să poată beneficia de un nivel optim de dezvoltare pedagogică și să poată atinge întregul lor potențial.

Familia extinsă poate juca un rol important în ajutarea copilului să-și găsească rădăcinile și să-și dezvolte o identitate solidă. Acesta este un avantaj în special în cazul familiilor cu origini culturale sau etnice diferite.

Prin interacțiunea cu membrii familiei extinse, copilul poate învăța mai multe despre istoria și cultura familiei sale, precum și despre tradițiile și obiceiurile care fac parte din aceasta. Aceste cunoștințe pot fi valoroase pentru dezvoltarea unei identități solide și a unei stime de sine pozitive.

De asemenea, membrii familiei extinse pot oferi copilului un suport emoțional și social important, precum și modele pozitive de comportament și de relaționare cu ceilalți. Aceștia pot fi, de asemenea, surse de învățare și de încurajare pentru copil, contribuind la dezvoltarea abilităților și a competențelor sale.

Familia extinsă poate fi o resursă valoroasă pentru dezvoltarea copilului și pentru ajutarea acestuia să-și găsească rădăcinile și să își dezvolte o identitate solidă. Prin interacțiunea cu membrii familiei extinse, copilul poate învăța mai multe despre istoria și cultura familiei sale, precum și despre tradițiile și obiceiurile acesteia, și poate dezvolta relații sănătoase și respectuoase cu diferite persoane și grupuri culturale.

Implicarea majoră în creșterea copiilor din partea bunicilor își lasă amprenta asupra felului în care preșcolarii se comportă, se exprimă. De aceea bunicilor ar fi bine să li se poate cere ajutorul pentru îngrijirea copiilor doar în diverse situații, cum ar fi: când părinții sunt ocupați cu munca sau cu alte responsabilități, când copiii sunt bolnavi sau când părinții au nevoie de o pauză sau de un concediu. În astfel de situații, implicarea bunicilor poate fi esențială pentru a asigura bunăstarea și siguranța copiilor.

Dezvoltarea tehnologiei a diminuat comunicarea verbală directă, comunicarea nonverbală și exprimarea sentimentelor între persoane.

Implicarea părinților în programul educativ încă de la început este foarte importantă pentru dezvoltarea copilului și pentru formarea deprinderilor de parteneriat cu grădinița și educatoarea. Această implicare poate avea efecte pozitive pe termen lung asupra dezvoltării copilului și a relației dintre familie și grădiniță.

Ținând cont de motivul pentru care familiile își aduc copiii la grădiniță, am putea regăsi:

- familia ce recurge la grădiniță din dorința disciplinării copilului;
- familia care caută grădinița ca pe o ultimă soluție pentru rezolvarea problemei supravegherii copilului;
- familia care recurge la grădiniță din imitație (pentru că și alți copii cunoscuți fac la fel);
- familia ce recunoaște grădiniței meritul de a oferi programe educative stabile.

„Familia este pentru copil cea mai importantă instituție socială și mediul unic, natural și social în care se dezvoltă ca om și ca ființă socială”

(Vrășmaș E.)

BIBLIOGRAFIE:

1. Vrășmaș E., Educația timpurie, București, Editura Arlequin, 2014
2. Educație și noi orizonturi, 2021

EDUCAȚIE PARENTALĂ PRIN CURSURILE „EDUCAȚI AȘA!”

Prof. învă. preșcolar VASILE IULIANA
Prof. învă. preșcolar IONIȚĂ CRINA
Grădinița cu P.P. nr. 16 Târgoviște, Dâmbovița

„Meseria de părinte” este cea mai dificilă, însă fiind o meserie, ea se poate învăța, iar ca oricare alta și aici există reguli și „secrete” ce pot fi aplicate. Din păcate, mulți părinți au uitat că familia reprezintă „nucleul societății”, că ea este responsabilă de formarea viitorilor cetățeni, că ceea ce cred părinții despre viață și împlinirea ei va determina felul în care își vor crește copiii.

Este însă foarte important să fim deschiși, să fim conștienți de faptul că toți părinții au nevoie de sfaturi și sprijin, iar când acestea vin din partea unor specialiști (psihologi, consilieri școlari și chiar cadre didactice) trebuie să ascultăm cu atenție și să încercăm să aflăm cât mai multe informații.

Relația cu copiii se caracterizează printr-un schimb de experiență: părinții influențează copiii și invers. Educarea copiilor poate fi o plăcere, dar poate fi și dificilă. Părinții consideră în general educația ca fiind dificilă atunci când copilul prezintă un comportament care pentru ei este inacceptabil, supărător sau atunci când copilul nu ascultă de observația pe care părintele o face. Astfel, părinții se supără, se simt neputincioși și nu toți se dovedesc la fel de pricepuți în ceea ce privește educația copiilor lor. Unii lasă educația pe seama bunicilor, din diferite motive, alții își sufocă copiii cu reguli și regulamente.

Programul de educație al părinților pe baza metodei „EDUCAȚI AȘA!” a fost inițiat în anul 1998, fiind derulat de Fundația Copiii Noștri, prima organizație care a abordat într-un mod unitar și sistemic tema educației părinților ca modalitate de sporire a bunăstării copilului în familie, utilizând această metodă.

Cursul este „un mod de informare educațională preventivă și de sprijin acordat părinților” și a vizat următoarele obiective cadru (obiective regăsite în „Suportul de curs pentru specialiști care lucrează în domeniul educației părinților”):

- realizarea unei bune relații între părinte și copil, deoarece aceasta este condiția dezvoltării sănătoase și armonioase a copilului;
- prevenirea unor probleme grave de educație (prin aceasta putând spune că prevenirea poate însemna chiar și consultarea unui specialist – psiholog – dacă este nevoie atunci când relația părinte-copil este compromisă);
- prevenirea unor probleme în comportamentul copilului și a spiralei negative pe care o determină acestea (comportamentul negativ al copilului, reacția negativă a părintelui, comportament și mai negativ al copilului – respingerea mai profundă a părintelui etc.).

Premisa cursului este: părinții sunt cei care influențează comportamentul copiilor lor. Abilitățile pe care le dobândesc cursanții se împart în două categorii: abilități pozitive- „Aprecierea și acordarea atenției” sau abilități grupate sub denumirea „Stabilirea limitelor”.

Rolul părinților este foarte important, aceștia putând influența comportamentul copiilor lor astfel:

- reacționând pozitiv la comportament pozitiv;
- fiind categoric ori de câte ori copilul face un lucru care nu este acceptabil. Părinții pot și să interzică un asemenea comportament, dar este o diferență între cazul în care dvs. interziceți ceva copilului și cazul în care copilul și-l interzice chiar el însuși.

Cadrul teoretic al metodei „Educați așa!” este conceput conform teoriei învățării sociale și se bazează pe comportamentul învățat de copil, acesta dezvoltându-și un întreg repertoriu de comportamente. Această teorie de învățare pornește de la ideea că fiecare copil simte nevoia de a i se acorda atenție, respectiv atenție individuală. Atenția acordată întărește procesul de însușire a comportamentului pozitiv. A ignora înseamnă a nu acorda atenție unui comportament neadecvat și ca urmare acesta „se stinge”. Nu i se va acorda copilului atenție (pozitivă) atunci când el încearcă să atragă atenția cu un comportament neplăcut.

Folosirea materialelor auxiliare, aferente acestui curs, a filmelor („Aprecierea și acordarea atenției”, „Stabilirea limitelor”, „Izolarea și pedepsirea”), dar și a exercițiilor („Cum să ne lăudăm copiii”, „Fierbinte-rece”, „Semaforul”, „Cum să spunem nu”, „Exerciții de izolare”, „Ce aș face eu?”), conduce la îmbunătățirea sau chiar modificarea comportamentului părinților față de copii.

Parcurgând acest program pot afirma cu încredere că grădinița este instituția care oferă educație, ea are rol de a oferi sprijin atât copiilor cât și părinților.

Activitățile desfășurate în grădiniță reprezintă terenul unor relații educative din care se remarcă beneficiarii copiii alături de părinții lor și de educatori care, conlucrând împreună se simt importanți și valorificați.

Bibliografie:

- Netherland Institute for Care & Welfare, Fundația Copiii Noștri,(1998), *EDUCAȚI AȘA! – Procedee de îmbunătățire a comunicării dintre părinți și copii*, București.
- Dumitrana, Magdalena, (2000), *Copilul, familia și grădinița*, Editura Compania, București;
- Petrea, Irina, (2007), *Și tu poți fi Supernanny*, Editura Trei, București;
- Vrășmaș, Ecaterina Adina, (2002), *Consilierea și educația părinților*, Editura Aramis, București.

ROLUL ȘI IMPORTANȚA CONSILIERII PĂRINȚILOR ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPIILOR

Ed. Vechiu Teodora-Marilena
Grădinița cu Program Normal Băleni, Dâmbovița

Consilierea părinților reprezintă un proces esențial în sprijinirea și ghidarea acestora în rolurile de părinți. Prin intermediul activităților de consiliere, părinții pot învăța să-și dezvolte abilitățile parentale, să-și înțeleagă mai bine copiii și să gestioneze eficient provocările întâlnite în creșterea și educarea acestora.

- Îmbunătățirea relației părinte-copil: Consilierea părinților contribuie la consolidarea relației părinte-copil prin intermediul strategiilor de comunicare eficientă și înțelegere reciprocă. Părinții pot învăța să-și exprime emoțiile într-un mod adecvat și să dezvolte abilități de ascultare activă, ceea ce facilitează o comunicare mai deschisă și mai autentică cu copiii lor.

- Dezvoltarea abilităților parentale: Consilierii părinților oferă sprijin și informații practice pentru dezvoltarea abilităților parentale. Aceste abilități pot include gestionarea comportamentului copiilor, aplicarea disciplinei pozitive, stimularea dezvoltării emoționale și sociale a copiilor și cultivarea unui mediu familial sănătos și echilibrat.

- Gestionarea dificultăților și provocărilor: Prin consiliere, părinții pot primi sprijin în gestionarea diferitelor dificultăți și provocări cu care se pot confrunta în creșterea copiilor. Acestea pot include probleme de comportament, tulburări emoționale, dificultăți de învățare sau de adaptare la schimbări importante în viața familiei. Consilierul părinților poate oferi strategii și tehnici specifice pentru a depăși aceste obstacole.

- Creșterea încrederii și a stimei de sine: Prin consiliere, părinții pot obține sprijin în dezvoltarea încrederii în propriile abilități parentale și a stimei de sine. Înțelegerea și gestionarea adecvată a nevoilor copiilor, precum și a propriilor nevoi și limite, contribuie la dezvoltarea unei imagini pozitive despre sine și la o atitudine mai sigură în exercitarea rolului de părinte.

- Consilierea părinților joacă un rol crucial în promovarea sănătății mentale a părinților și a copiilor. Prin furnizarea de sprijin emoțional și consiliere în gestionarea stresului, anxietății și a altor probleme legate de sănătatea mentală, părinții pot crea un mediu familial echilibrat și favorabil dezvoltării psiho-emoționale sănătoase a copiilor.

Mai jos, enumăr câteva activități potrivite pentru consilierea părinților:

- Sesiuni individuale de consiliere parentală: Oferirea de sesiuni individuale în care părinții pot discuta problemele, îngrijorările și dificultățile cu un consilier specializat în relații familiale și parenting. Aici, părinții pot primi sprijin și sfaturi personalizate pentru a-și dezvolta abilitățile de parenting și pentru a face față provocărilor specifice pe care le întâmpină.

- Grupuri de sprijin pentru părinți: Organizarea de grupuri în care părinții se întâlnesc și interacționează cu alți părinți aflați în situații similare. Aceste grupuri oferă un mediu sigur și acceptant în care părinții pot împărtăși experiențe, pot învăța unii de la alții și pot primi sprijin emoțional reciproc.

- Ateliere și seminarii pentru părinți: Organizarea de ateliere și seminarii interactive în care părinții pot învăța tehnici și strategii eficiente de parenting. Acestea pot aborda subiecte precum gestionarea comportamentului copiilor, comunicarea eficientă în familie, gestionarea stresului și a anxietății în rolul de părinte etc.
- Informare și educație: Furnizarea de resurse și materiale informative pentru părinți, cum ar fi broșuri, cărți și materiale online. Acestea pot acoperi diverse aspecte ale creșterii și dezvoltării copilului, abordând subiecte precum sănătatea mentală a copilului, disciplina pozitivă, abilități de comunicare etc.
- Orientare școlară și profesională pentru părinți: Oferirea de servicii de consiliere și orientare pentru părinți cu privire la educația și cariera copiilor lor. Aceasta poate include informații despre opțiunile educaționale, consiliere în alegerea unui domeniu de studiu sau profesie și sprijin în gestionarea stresului și presiunilor asociate alegerilor educaționale.
- Colaborare cu școlile și alte instituții: Lucrul în colaborare cu școlile și alte instituții pentru a oferi sprijin părinților în contextul educațional. Aceasta poate implica sesiuni de informare pentru părinți despre programele școlare, întâlniri cu cadrele didactice și sprijin în gestionarea provocărilor educaționale ale copiilor.
- Dezvoltarea abilităților parentale: Furnizarea de programe și resurse pentru dezvoltarea abilităților parentale, inclusiv tehnici de comunicare eficientă, gestionarea conflictelor în familie și cultivarea relațiilor pozitive cu copiii.

Rolul părintelui în viața copilului este de o importanță majoră în dezvoltarea și bunăstarea acestuia. Îngrijirea și protecția părintelui care are responsabilitatea de a asigura îngrijirea fizică și emoțională a copilului, inclusiv nevoile de hrană, adăpost, îmbrăcăminte, igienă și siguranță. Părintele trebuie să creeze un mediu sigur și să ofere protecție copilului său. De asemenea, se enumeră și modelarea comportamentală, unde părintele este primul și cel mai important model pentru copil. Prin comportamentul și acțiunile lor, părinții transmit copiilor exemple de comportament adecvat, empatie, respect, integritate și responsabilitate. Părinții joacă un rol crucial în formarea caracterului și valorilor copilului. Relația părinte-copil trebuie să fie una de încredere cu o comunicare deschisă. Aceasta implică ascultarea activă, exprimarea iubirii și afecțiunii, încurajarea comunicării nonverbale și verbale și rezolvarea conflictelor într-un mod sănătos și constructiv.

Sprijinul emoțional este un aspect cheie foarte important în care părintele oferă suport emoțional copilului în toate etapele dezvoltării sale. Acesta trebuie să fie un sprijin în gestionarea emoțiilor, în construirea încrederii în sine și în dezvoltarea abilităților de adaptare la schimbări și provocări.

Consilierea părinților reprezintă o componentă esențială în sprijinirea creșterii și dezvoltării armonioase a copiilor. Prin intermediul acestui proces, părinții beneficiază de sprijinul, ghidarea și informațiile necesare pentru a-și îndeplini rolul de părinți într-un mod eficient și sănătos. Consilierea părinților are un impact pozitiv asupra relației părinte-copil, dezvoltării abilităților parentale, gestionării dificultăților și promovării sănătății mentale atât a părinților, cât și a copiilor.

Bibliografie:

- Anne B, *Toate întrebările despre copii*, editura Bestseller, 2022;
- Masaru I, *După trei ani este prea târziu*, editura Bestseller, 2022;
- Muntean A, *Psihologia Dezvoltării Umane*, București, editura Polirom, 2006.

MAMA E NUMAI UNA! EU ȘI MAMA MEA

Prof. Vișan Mihaela Anișoara
Prof. Huleni Marioara
Grădinița cu P.P. Amicii Constanța

MOTTO: „Dumnezeu nu a putut fi pretutindeni, așa că a creat mamele!.,

Proverb evreiesc

ARGUMENT:

În fiecare început de primăvară gândurile noastre de recunoștință se îndreaptă către mama. În ziua de 8 Martie a fiecărui an sufletul fiecăruia dintre noi tresare deoarece această zi este dedicată celeia căreia îi datorăm viața.

Implicarea părinților în programul educativ încă de la început este importantă pentru că se formează, astfel, deprinderi de parteneriat cu grădinița și implicit cu educatoarea.

Activitatea cu părinții, ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în cadrul programului educativ din grădiniță, poate constitui un bun început pentru a crea părinților respect de sine și încredere în competențele lor, facându-i mai buni.

Astfel, am identificat o modalitate de implicare a părinților cu ocazia zilei de 8 Martie. Ziua de 8 Martie fiind o zi specială nu numai pentru mămici, dar și pentru copii. Este ziua în care se sărbătorește mama, cea mai dragă ființă pentru prichindei.

EA-MAMA, dragostea desăvârșită, al cărui loc nu poate fi luat de nimeni, merită să fie sărbătorită cum se cuvine, deoarece pe lângă toate acestea ne face, cu prezența ei în viața noastră să fim cei mai bogați oameni din lume.

În acest sens, cu ajutorul patern al copiilor din grupa mijlocie Tom și Jerry, am obținut o fotografie a fiecărui copil cu mama sa, apoi, am pregătit o activitate sub formă de joc didactic „Adevăr sau provocare”. Fiecare copil ajutat de mămică a extras din cosulețul cu inimioare un jeton reprezentând un obiect, fenomen, acțiune, urmând ca preșcolarul să recunoască imaginea și să o descrie. În cazul în care răspunsul nu era corect, copilul sau mămică executau o pedeapsă. După ce s-au epuizat toate jetoanele, am constatat faptul că toate răspunsurile au fost corecte.

În a doua parte a activității am surprins plăcut mămicile copiilor, cu pozele primite de la tații acestora, iar cu ajutorul mămicilor, copiii au decorat o ramă pentru fotografie.

Deși dragostea pentru mămici este nemăsurată și nu poate fi transpusă în nimic, micuții noștri au oferit câteva dovezi gingașe de iubire care să simbolizeze o părticică din inima lor, printr-un purpuriu de cantece și poezii.

Bibliografie:

Consiliere parentală în grădiniță-Editura Diana

Suport metodic pentru planificarea calendaristică-Editura Tehno-art

Bacus, A. Jocuri pentru copii de la 0 la 6 ani București Teora, 1998

Băran-Pescaru, A., Familia azi. O perspectivă sociopedagogică, Editura Aramis, 2004

IMPLICAREA FAMILIEI ÎN ACTIVITĂȚILE COPIILOR DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. învă. preșcolar Voinic Florica
Grădinița cu P. P. nr. 3 Tulcea

„Rolul familiei în aplicarea curriculumului este acela de partener. Părinții ar trebui să cunoască și să participe în mod activ la educația copiilor lor desfășurată în grădiniță. Implicarea familiei nu se rezumă la participarea financiară, ci și la participarea în luarea deciziilor legate de educația copiilor, la prezența lor în sala de grupă în timpul activităților și , în general la viața grădiniței, și la toate activitățile și manifestările în care aceasta se implică”. (Curriculum pentru învățământul preșcolar, 2008, p.13)

Alternativa Step by Step caută prin intermediul unei relații bune cu familiile copiilor să optimizeze activitatea instructiv-educativă, să ofere ajutor copiilor în momentele necesare și nu în ultimul rând să existe informare permanentă asupra activității copilului. Dacă aceasta relație este menținută la standarde optime, atunci eșecul școlar nu va apărea cu siguranță.

Cadrele didactice implicate în alternativa Step by step, inițiază numeroase modalități de colaborare grădiniță-familie. Copiii simt în permanență implicarea părinților în viața grădiniței, de aceea capătă mai multă încredere în ceea ce fac și implicit în sine. Ei își dau seama de importanța adulților în viața lor și mai ales de cooperarea între cele „două familii” din care ei fac parte. Această cooperare le imprimă o siguranță în ceea ce fac și de asemenea desfășoară activitățile cu plăcere. Relația de cooperare trebuie să fie una bilaterală. Atât cadrul didactic cât și părinții trebuie să se asculte reciproc pentru ca elevul să simtă că există întradevăr o relație eficientă între cele două părți.

Tot pentru a optimiza relația familie-grădiniță am hotărât împreună cu aceștia să stabilim o dată în care fiecare familie să vină la grădiniță pentru a urmări desfășurarea activităților din acea zi. Astfel părinții au putut să cunoască modul în care lucrează copilul și felul în care se comportă acesta în mediul școlar. Câțiva dintre ei au fost surprinși de diferența care există între comportamentul de acasă și cel de la grădiniță; de exemplu un copil care era recunoscut ca introvertit, la grădiniță a dovedit a fi o fire comunicativă, ne informa zilnic cu privire la activitățile desfășurate de el.

Au fost și părinți care au afirmat ca propriul copil este extrem de cuminte și liniștit acasă, iar la grădiniță au observat că era destul de neastâmpărat. În acest mod părinții au fost conștientizați de faptul că orice copil are un alt comportament într-o colectivitate de indivizi cu aceeași vârstă ca el și mai ales că acest comportament este cel pertinent, deoarece toată viața va aparține unui grup și va acționa conform regulilor și cerințelor acestuia.

Pornind de la ideea ca tot mai mulți părinți nu au sau nu-și fac timp pentru copiii lor, copii pe care și i-au dorit, am hotărât să derulăm un proiect, „Educația pentru timpul liber”, în care să fie implicați părinți, copii și cadrele didactice deopotrivă. **Astfel, în cadrul acestui proiect, am desfășurat o serie de acțiuni, precum:**

1) Pornind de la dorința noastră de a implica părinții în cât mai multe activități, am propus **prezentarea unui spectacol realizat de părinți pentru copiii lor**. Astfel, am hotărât dramatizarea poveștii Iedul cu trei capre. Fiecare părinte a primit câte un rol. Aceștia s-au implicat în învățarea rolului, în realizarea costumațiilor și a decorului în care urmau să prezinte spectacolul. Copiii au fost încântați de surpriza pregătită de părinți, iar părinții fericiți de bucuria copiilor lor.

2) **„Gânduri pentru mama”** – această acțiune a fost desfășurată astfel: fiecare copil a spus cum își dorește să fie mama lui. Gândurile au fost notate, iar la întâlnirea pe care am avut-o ulterior cu mamele, fiecare dintre ele a primit cartonașul cu gândurile copilului său. Iată câteva gânduri care ne-au atras atenția: Carla: să fie mai bună cu mine; Ana: să aibă o inimă mare, să se înțeleagă cu tati; Bianca: să fie foarte frumoasă și să o admire lumea; Patrik: să fie sănătoasă, să fie deșteaptă, că mai uită câteodată, să nu mai fie supărată; Andrei: să nu se supere când fac prostii, să mă înțeleagă și pe mine.

3) **„O zi fără televizor și calculator”** – zi cu sport, muzică și desen. Organizarea acestei acțiuni a pornit de la preocuparea noastră privind modul în care copilul este învățat să-și folosească timpul liber, considerând că acest lucru îi va influența mai târziu dezvoltarea fizică, precum și evoluția emoțională și psihică. Copiii stau mult în fața televizorului și calculatorului, fapt ce nu trebuie să ne mulțumească, dimpotrivă, noi toți trebuie să conștientizăm că jocul și învățarea să fie principala activitate, modalitatea prin care poate să cunoască tot ceea ce-l înconjoară, să-i dezvolte capacitatea de a înțelege și comunica. Copilul are nevoie de parteneri reali de munca și joc, munca și jocul în echipă le va dezvolta capacitatea de a relaționa cu ceilalți, autocontrolul. El va ști să câștige, dar și să piardă – va ști să fie ambițios data viitoare.

Am ales această temă pentru că am observat că tot mai mulți copii sunt atrași în mirajul tehnologiei moderne, a televizorului și calculatorului petrecându-și tot mai mult timp în fața acestor aparate. Petrecându-și tot mai mult timp în fața acestor „cutii vii” cum le-am numit noi, apare sedentarismul. Nu trebuie să uităm că mișcarea înseamnă sănătate, dezvoltare fizică, televizorul și calculatorul nu trebuie să țină locul plimbărilor în aer liber, serilor petrecute în familie cu joaca și năzbâtiile celor mici, iar vârsta copilăriei care ar trebui să fie plină de aventuri, întâmplări și experiențe frumoase să fie furate.

Astfel, împreună cu copiii, **am prezentat în fața părinților o serie de exerciții fizice** plăcute, care pot fi continuate și acasă cu materiale improvizate precum: sticlute de plastic umplute cu orez, săculețe cu nisip, panglici colorate, eșarfe, bastonașe, mingi de cauciuc, respectându-se bineînțeles condițiile și factorii de mediu: aer, lumină. Percepute sub forma de joacă, aceste exerciții fizice au ca

note definitorii spontaneitatea, constituind o modalitate plăcută de relaxare, divertisment pentru copii și părinți. Pentru ca aceste exerciții să poată fi desfășurate și acasă, părinții au primit o listă cu schema exercițiilor. Ziua a fost continuată în familie cu muzică și desen, copiii au primit fișe cu personaje îndrăgite din povești și din desene animate și au colorat alături de părinți.

4) **„Carnavalul toamnei”**. Această acțiune a pornit de la dorința părinților și a copiilor de a organiza un carnaval. Fiind toamnă, ne-am gândit să propunem costumarea copiilor în fructe și legume de toamnă. Așadar, fiecare copil a fost o legumă sau un fruct, au recitat câteva versuri descriind fructul sau leguma pe care o întruchipează. S-a organizat și o tombolă a murăturilor. Copiii și părinții au dansat, iar la sfârșit, surpriza a reprezentat-o pregătirea de către părinți a unei salate de fructe, precum și prăjituri și sucuri naturale.

5) **„Bucuria de a trăi”**. Această acțiune a pornit de la interesul copiilor de a oferi mărtișoare celor dragi, precum și un cadou mamelor iubite. Ei au confecționat împreună mărtișoare din aluat pentru cei dragi. Surpriza pentru Ziua mamei a fost confecționarea unui șirag de mărgelile realizate din hârtie. Mamele au fost invitate la grădiniță, iar pe brațul lor, copiii au cântat și recitat pentru mamele lor. La sfârșit, fiecare copil a pus la gâtul mamei „șiragul de mărgelile”. În urma acestei acțiuni, copiii au înțeles că în timpul liber pot realiza mici surprize pentru cei dragi.

6) O altă acțiune pe care am derulat-o în cadrul proiectului **„Educația pentru timpul liber”** a fost inițierea copiilor în a amenaja spațiul ambiental pentru o sărbătoare importantă în viața lor – sărbători religioase, ziua de naștere a unui membru al familiei. În cadrul acestei acțiuni le-am propus copiilor organizarea unui Târg de Paște cu lucrările lor.

Pe parcursul unei săptămâni, copiii au realizat diferite operațiuni specifice sărbătorilor pascale: iepurași, ouă pictate, felicitări, etc. Târgul de Paște a fost organizat cu mare bucurie de copii, iar la sfârșitul acestui târg s-au adunat fonduri necesare desfășurării unei excursii la Constanța.

7) **„Să ne bucurăm de frumusețile țării”** a fost o altă acțiune organizată în cadrul acestui proiect. Excursia organizată la Constanța a avut ca scop trezirea interesului copiilor pentru drumeție în timpul liber, precum și legarea de noi prietenii. Fiecare copil a realizat un desen de liberă inspirație „la minut”, oferindu-l în chip de amintire copilului de care s-a legat afectiv.

IMPREUNĂ PENTRU UN VIITOR MAI BUN PARTENERIAT GRĂDINIȚĂ-FAMILIE

Prof. Zăbavă Oana-Georgiana
Grădinița cu P.P. nr. 16 Târgoviște, Dâmbovița

ARGUMENT:

Educația ea se realizează prin puterea exemplului și abia apoi prin cea a cuvântului.

Copilul nu este un adult în miniatură, ci el este o persoană într-un moment al dezvoltării sale, deosebit de receptiv la influențele pozitive sau negative.

Responsabilitatea dezvoltării copilului în primele etape ale vieții revine în primul rând familiei sale. O educație adevărată se începe în familie, iar apoi ea se continuă în instituțiile de învățământ.

Chiar și atunci când instituția școlară oferă contexte de învățare foarte bune, ea nu poate anula experiențele negative acumulate de copil în familie. Pe de altă parte, ceea ce învață copilul în instituția școlară pierde din importanță și eficiență dacă părinții nu întăresc și nu valorifică cunoștințele, priceperile și valorile vehiculate de unitatea de învățământ.

Familia reprezintă primul educator pentru copil, reprezintă mediul socio-cultural în care copilul s-a născut, în care crește și se formează ca om, ca entitate. În perioada copilăriei, eforturile depuse de părinți și cadre didactice trebuie să se bazeze pe un schimb bogat de informații, de experiențe și pe colaborare în asigurarea celor mai bune condiții de educare, creștere și dezvoltare a preșcolarului.

În consecință, pentru ca eficiența educației din grădiniță să fie crescută, este necesar ca programul educativ să fie cunoscut și înțeles de către familie și realizat printr-o colaborare strânsă între instituția familială și cea preșcolară.

„Impreună pentru un viitor mai bun” este un proiect de parteneriat educațional inițiat de educatoare din dorința de a colabora cu familiile preșcolarilor în scopul construirii de relații pozitive între familie și grădiniță, o unificare de valori cu efect benefic asupra copiilor pentru dezvoltarea fizică, cognitivă și socio-emoțională a preșcolarului, dar și stimularea interesului familiei de a se implica în activitățile grădiniței.

ECHIPA PROIECTULUI

- Prof. Înv. Preșcolar Zăbavă Oana
- Părinții grupei step by step „Iepurașii”

SCOP: dezvoltarea unei colaborări eficiente între grădiniță și familie, prin:

- Implicarea părinților în planificarea și organizarea activităților desfășurate în cadrul proiectului;
- Informarea părinților referitor la progresul permanent al copiilor;
- Stabilirea unor principii ce trebuie respectate în continuarea programelor educaționale acasă, precum și procedee de corectare a unor devieri comportamentale.

OBIECTIVE:

- Organizarea de activități ce implică participarea fizică a părinților;
- Promovarea cooperării grădiniță-familie;
- Îmbunătățirea comunicării grădiniță-familie;
- Inițierea unor acțiuni comune pentru sărbătorirea unor evenimente speciale din viața familiei sau a grădiniței;

GRUP ȚINTĂ: preșcolarii grupei, părinții acestora, educatoare;

BENEFICIARI:

directi - preșcolarii grupei, părinții acestora;

indirecti: personalul grădiniței, comunitatea locală

LOC DE DESFĂȘURARE: Grădinița cu P.P. Nr 16 Târgoviște, alte locații identificate împreună cu părinții preșcolariilor.

DURATA: anul școlar 2022 – 2023

INDICATORI:

- numărul de părinți participanți la fiecare activitate;
- numărul total de părinți participanți la activități
- numărul de activități realizate;

ANALIZA SWOT:

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- dorința și disponibilitatea cadrului didactic de a iniția, pregăti și desfășura parteneriatul; - disponibilitatea unor părinți de a se implica în activitățile directe cu preșcolarii; -spații și dotări materiale ce permit desfășurarea activităților propuse.	- cheltuielile generate de activități, suportate de către părinți în lipsa unui eventual sponsor. -lipsa echipamentelor profesionale pentru a putea transmite live toate activitățile.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- creșterea prestigiului unității în rândul comunității locale; - susținere din partea părinților.	- lipsa de implicare și cooperare a unor părinți; - starea vremii poate aduce schimbări în ceea ce privește tema și programul activităților planificate a se desfășura în aer liber;

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR:

„Bun venit la grupa mijlocie”-masă rotundă

„Cum aș vrea să se desfășoare activitatea cu părinții?”- chestionar

„Cum se descurcă iepurașii?”-feedback evaluări

„Festivalul toamnei”-activitate demonstrativă, expoziție

„Poveștile-un instrument esențial în educarea și formarea copiilor”- masă rotundă

„Moș Crăciun cu plete dalbe”-program artistic

„La săniuș”-concurs părinte-copil
„O poveste pentru fiecare”- lectorate părinți
„Raportul la mijloc de an școlar”-lectorate
„La mulți ani, mama” -program artistic
„Activități zilnice ale copilului în familie”-discuții
„La teatru cu familia și colegii”-vizită
„Cel mai frumos ou”-atelier de lucru, expoziție, concurs
„ZOO”-vizită
„Rămas bun grupa mijlocie”-program artistic

EVALUAREA PROIECTULUI:

- Centralizarea numărului de participanți, la fiecare activitate, și în total la activități;
- Centralizarea numărului de activități realizate, în comparație cu cel planificat; Realizarea a cel puțin 10 activități din 15;
- Portofoliu procese verbale, fotografii.

PRIMĂRIA COMUNEI DRĂGĂNEȘTI
JUDEȚUL PRAHOVA

Casa Corpului
Didactic
Prahova

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA DRĂGĂNEȘTI

Localitatea Drăgănești, județul Prahova, cod SIRUES 637839, CF 29055470

Telefon/fax: 0244 465050/ 0244 465994; e-mail: scoala_draganesti@yahoo.com

UNITATE CU PERSONALITATE JURIDICĂ

GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI

Județ Prahova

SIMPOZION NAȚIONAL

„TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ - ARTA DE A FI PĂRINTE”

Ediția a VII-a, 25 mai 2023

Vă mulțumim!